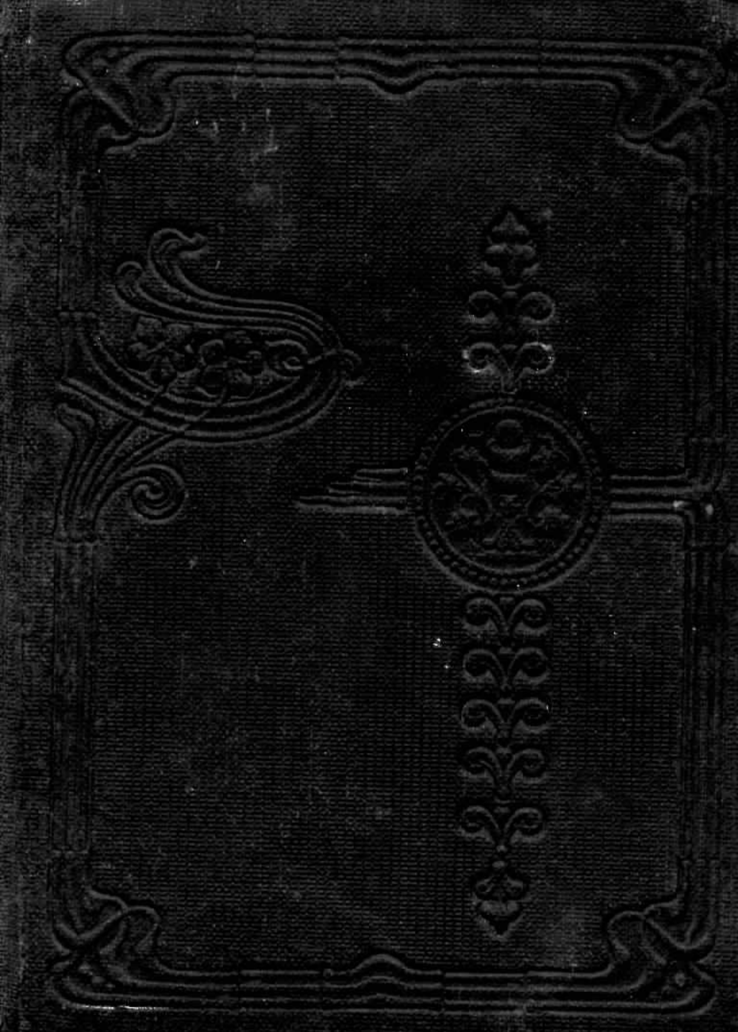

Za spomin dragi Gospej
od. sr. Regule.

Tomaža Kempčana:

Hodi za Kristusom!

Štiri knjige.

Preložil
in z navadnimi molitvami pomnožil

Andrej Kalan,
Trnovski kapelan v Ljubljani.

Izdala in založila
Družba sv. Mohora v Celovcu.

1888.

Tiskarna družbe sv. Mohora v Celovcu.

Z dovoljenjem visokočastitega Krškega knezoškofijstva.

Predgovor.

Iskal sem prijatelja — pravi pobožni Sailer —, ki bi bil vedno z menoj, ki bi ga vzel s seboj tudi na pot, ne da bi bili vozniki zato nevoljni; rad bi bil imel prijatelja, ki bi mi vselej kar naravnost povedal resnico in mi ukazoval na-se paziti; prijatelja, ki bi me lenega spodbujal, gorečega pa ohranil v pravem tiru, ki bi me žalostnega tolažil, veselega pa krotil, ki bi me kaznoval, kedar grešim in me krepčal, kedar bi bil utrujen.

Vedel sem, da ta prijatelj je le povsod pričujoči nevidni Bog; toda meni je treba prijatelja, kterega vidim, ki bi me spominjal na povsod pričujočega, pa nevidnega prijatelja in me vodil k njemu. In tega zvestega, vidnega prijatelja, ki me spominja Boga in me vodi k Bogu, našel sem — v knjigi, kteri pravimo in ki nam pravi: „Hodi za Kristusom!“ Kdor pa najde zvestega prijatelja, najde velik zaklad, pravi sv. pismo; in res velik, dragocen zaklad so bukve Tomaža Kempčana: Hodi za Kristusom!

Knjiga: Hodi za Kristusom! — pravi Fontenelle — je najlepša knjiga, kar jih je prišlo iz rok človeških, ker sv. pismo je prišlo iz rok božjih.

Stare so že te lepe bukve, a vedno še nove:

Stare so: Prvič so zagledale beli dan leta 1441., tedaj pred več nego 400 leti; a vedno so še nove, ker od takrat pa do danes so jih izdali že tisoč in tisočkrat v vseh bolj znanih jezikih sveta.

Tudi Slovencem so te bukve že davno znane. Ko so bile bukve na Slovenskem še redke, kakor zlató, takrat že so naši predniki pridno prebirali bukve: Hoja za Kristusom. Prve so prišle na dan leta 1719. z naslovom: „Buquize Od Slejda inu Navúka Chriſtuſa naſhiga Isvelizherja. Tiga viſoku zhaſtyvréjdniga inu Bogabojezhiga moshá, Tomasha à Kampis, Ordna Regularskih Chorarjou S. Auguſtina. Sedej pèrvizh s' nemſhkiga na ſlovenski Crainski Jesik preſtavlene. Vsim h' pravi poboshnoſti, inu Duhovnimu gorijemanju, tudi k' ſvetim shivleniu sheleozhim Duſham sylnu nuzne inu dopadlive, skus éniga viſoku Rojeniga Gnadliviga Goſpuda ſhpendanje, inu skus mujo eniga zhaſty-vrejdniga Maſhnika Capucinarzkiga S. Franciſca Ordna P. Hippolituda s' noviga meſta na ſvitlobo dane. V' Lublani, 1719. 12. str. 672."

Razun drugih omenim posebno dobre prestave Jan. Zalokarjeve iz l. 1820., in poznejše, ki je l. 1846. izdana že v 7. natisu in najnovejše vrlih bogoslovcev lavantinskih. — In vse te izdaje so večinoma razprodane in ljudje še vedno povprašujejo po Tomažu Kempčanu, znamenje, da je ta knjiga tudi Slovencem še vedno nova, da je torej prav, da jo izda tudi družba sv. Mohora.

Kdo pa je spisal te lepe bukve? Pisatelja imenujejo navadno Tomaža Kempčana, ki je bil baje rojen l. 1379. v mestu Kempen na Nemškem; živel je pobožno in sveto v samostanu in umrl l. 1471., star 92 let. Sicer pa o njem vemo le malo gotovega; življenje njegovo je skrito, a delo njegovo toliko bolj očito. Toda ne povprašujmo, kdo in kaj je bil pobožni Kempčan, ker sam pravi: Ne povprašuj, kdo je to rekel; rajši pazi, kaj je povedal! (I. 5. 1.)

Slovenci, tudi vi radi prebirajte in premišljujte, kar vam pripoveduje knjiga: Hodi za Kristusom! Kdor ima voljo, trdno voljo zatreti strasti in grešne navade; ali kdor je sicer brez smrtnih grehov, pa še poln slabosti; ali kdor je že premagal sam sebe, odvrnil se od greha k Bogu in v Boga veruje, v Boga upa in Boga ljubi — kdor torej res hoče, kakor knjiga pravi, za Kristusom hoditi, bral bo s pridom te bukve. Kdor išče resnice, dušnega prida in večnega izveličanja, jih bo rad premišljeval; iz srca namreč izvirajo nauki, zato tudi segajo v srce.

Da bote imeli od te knjige veliko dušnega dobička, pomnite še to-le:

Nikoli ne berite veliko poglavij na enkrat; rajši manj, morda le eno poglavje vsak dan, pa tisto bolj natanko premišljujte tudi po dnevu in skušajte nauke onega poglavja spolnjevati vsaj tisti dan prav natanko!

Brati smete po vrsti, ali pa kjer se vam odpre, ker je vsako poglavje za-se neka celota. Da bi si pa za svoj dušni stan, za različne potrebe v raznih stanovih, za razne nedelje in praznike hitro brez težave poiskali primernega berila, pridejal sem od zadej stvarnemu kazalu še dve drugi kazali, in sicer velja prvo raznim potrebam vernikov, na primer: Kaj beri v skušnjavah, kaj če trpiš, kaj če si vesel, pred spovedjo, za sv. obhajilo itd. Drugo kazalo ti kaže: Kaj beri vsako nedeljo, kaj Marijine in druge praznike. Upam, da s tem bralcem ustrežem, ker prava beseda o pravem času — to velja!

Pri prevodu sem se v obče vestno držal izvirnika; ker pa je prevod namenjen prostemu narodu, zato sem temnejše in težje stvari povedal prosto in prav po domače; misel, upam, da sem povsod pravo povedal.

Dobro ste mi služili izmed slovenskih prestav posebno Zalokarjeva in bogoslovcev lavantinskih, izmed slovanskih pa posebno hrvatska M. Filetić-eva.

Iz istega uzroka sem tudi vsakemu poglavju pridejal kratek sklep. — Morda se bodo marsikomu ti pristavki čudni zdeli saj na prvi pogled. Zakaj še sklepe pridevati poglavjem? V pojasnilo omenim to-le:

1. Knjiga: Hodi za Kristusom je sem ter tje težko umljiva in treba je paznega premišljevanja, da razumemo vse misli. Priprosti verniki pa niso vajeni mnogo premišljevati in bati se je, da bi hitro brali poglavje za poglavjem, ne da bi obstali in za-se storili kak dober sklep. Na to jih opomni v tej izdaji sklep za vsakim poglavjem.

2. Ti pristavki niso v knjigi popolno tuji, ker sem večinoma vzel njih misli iz druzih Kempčanovih del. — Upam torej, da bodo ti sklepi množili duhovni dobiček, kterega bodo zajemali bralci iz Tomaža Kempčana.

Razdeljujoč posamezne odstavke, hodil sem srednjo pot: da berilo ni preveč raztrgano, pa tudi ne preveč nakopičeno. — Besede iz sv. pisma ali druzih knjig so bolj razločno tiskane z razprtimi črkami.

Želeč, da bi „Tomaž Kempčan“ razveseljeval in utrjeval v pobožnem življenju ude družbe sv. Mohora in druge bralce, sklenem predgovor z besedami učenega moža, Leibnica: „Blagor jim, ki tako živé, kakor te bukve učé in niso zadovoljni, da jih le občudujejo!“ — zato zadeniva tudi midva, dragi moj bralec, svoj križ, kakor naju uči Kempčan, nosiva ga udana v voljo božjo, moliva drug za druzega, hodiva za Kristusom, da se v nebesih srečno vidiva — pri Kristusu!

Andrej Kalan.

Knjiga prva.

Koristni opomini za duhovno življenje.

Uvod v prvo knjigo.

Tomaža Kempčana knjiga: „Hodi za Kristusom“ se deli v štiri dele ali štiri manjše knjige. V prvi pobožni pisalec bralca nekako pripravlja za bogoljubno, duhovno življenje; jedro prve knjige je to-le: Kristjan, spoznavaj sam sebe in premaguj se; premišljuj poslednje reči: smrt, sodbo, pekel, nebesa, da se vzbudiš iz dušnega spanja; pred očmi imej življenje Jezusovo; išči resnice v besedi božji, zatiraj neredne strasti, prazno upanje zaničuj, kroti svoj jezik in skrbi za mir v svojem srcu; v nesreči in skušnjavi spoznavaj previdnost božjo, slabosti drugih prenašaj, zatiraj svojo trmo in tvoje srce bo sprejemljivo za ljubezen božjo!

Namen tej knjigi je: pomagati človeku, da lože spozna sam sebe; to je za nas najbolj potrebno, da se spoznamo in ponižamo pred Bogom, ki le ponižnim daje svojo milost.

---

1. poglavje.

Hodi za Kristusom in zaničuj vse posvetne nečimernosti!

1. Kdor hodi za menoj, ne tava po temi, pravi Gospod. S temi besedami nas Kristus opominja, da posnemajmo njegovo življenje in ravnanje, ako hočemo, da bomo v resnici razveseljeni in prosti slepote srca. Prizadevajmo si torej prav posebno, da premišljujemo življenje Jezusa Kristusa!

2. Kristusov nauk presega vse nauke svetnikov, in kdor bi imel Kristusovega duha, našel bi v tem nauku skrito nebeško jed. Ali zgodi se, da mnogi pogostoma poslušajo evangelij, pa vendar občutijo po njem le malo hrepenenja, zato ker nimajo duha Kristusovega.

Kdor pa hoče popolno in prav umeti besede Kristusove, temu si je treba prizadevati, da vedno tako živi, kakor je živel Kristus.

3. Kaj ti pomaga učeno se razgovarjati o presveti Trojici, ako pa nimaš ponižnosti, brez ktere nisi prijeten presveti Trojici. Zapomnimo

si: Kdor učeno govori, še ni svet in pravičen; le kdor čednostno živi, tistega Bog ljubi. Rajši imam, da čutim kes, kakor pa bi vedel razlago, kaj da kes pomeni.

Ko bi ti znal na pamet celo sveto pismo in vse, kar modrijani učé, ako pa nimaš ljubezni in milosti božje, kaj ti vse to pomaga? Nečimernost čez nečimernost in vse je nečimernost, razun Boga ljubiti in njemu edinemu služiti. Največja modrost je ta-le: Zaničuj svet in išči nebeškega kraljestva!

4. Nečimern je torej, kdor išče minljivega bogastva in nanj zaupa. Nečimern je tudi, kdor se poganja za častne službe in se spenja po visokih stopinjah. Nečimern je, kdor streže mesenemu poželenju in si tega želi, kar se mora na zadnje ostro kaznovati.

Nečimern je, kdor si želi samo dolzega življenja, pa premalo skrbi za bogoljubno življenje. Nečimern je, kdor skrbi le za sedanje življenje, prihodnje pa zanemarja. Nečimern je, kdor ljubi, kar mine naglo kakor blisk, tje pa ne hiti, kjer ga čaka večno veselje.

5. Spominjaj se pregovora: da se oko ne nasiti z gledanjem in uho ne napolni s poslušanjem. Skrbi torej, da odtrgaš svoje srce od ljubezni do minljivih rečij in je obračaš k nevidnim; zakaj kdor se uda svoji poželjivosti, si vest skruni in izgubi milost božjo.

Sklep.

Sveta Terezija pravi: Vsi, ki hodijo za Kristusom, morajo po istem potu hoditi, po kterem je hodil Kristus, da se ne izgubé. In le tisti hodi za Jezusom, ki ga posnema, pristavi sveti Gregor Veliki, zato je moj sklep:

Pri vseh svojih opravilih bom imel Jezusa pred očmi, njega bom posnemal, njega ljubil. Preziral pa bom svet: veselice, bogastvo, čast.

O Bog, daj mi svojo milost, da iščem vedno, kar je zgoraj, kjer Kristus sedi na desnici Očetovi!

---

2. poglavje.

Ponižno misli sam o sebi!

1. Že po natori hrepeni vsak človek vedno več vedeti; toda kaj ti pomaga vednost brez strahu božjega? Boljši je namreč priprost kmet, ki služi Bogu, nego napihnen modrijan, ki meri pota nebes, pa sam na-se ne pazi.

Kdor sam sebe dobro pozna, ve, kako malo je vreden ter se ne veseli človeške hvale. Ko bi vse vedel, kar je na svetu, ko bi pa ne imel ljubezni, kaj bi mi pomagalo pred Bogom, ki me bo sodil po delih?

2. Ne želi preveč po vednosti, ker take želje raztresajo in slepijo človeka. Kteri namreč kaj vedó, bi radi, da jih imajo drugi za učene in jih štejejo med modrijane. Veliko je pa tudi rečij, o kterih vedeti duši malo ali pa nič ne koristi in zato je nespameten, kdor hrepeni po drugih rečeh, kakor po tistih, ki služijo njemu v zveličanje.

Veliko besed še ne nasiti duše, le bogoljubno življenje oživlja duha in čista vest deli veliko zaupanje do Boga.

3. Kolikor več in kolikor boljše veš, toliko ostrejše boš sojen, če zato tudi ne živiš toliko svetejše. Ne napihuj se tedaj, če kaj umeš ali znaš, marveč v strahu bodi zaradi vednosti, ki ti je podeljena. Če misliš, da veliko veš in dobro razumeš, ne pozabi, da je še veliko več, česar ne znaš!

Ne povzdiguj se torej, temveč rajši priznaj, da malo veš. Zakaj bi se povzdigoval nad druge, ker jih je veliko bolj učenih in v postavi bolj zvedenih od tebe? Če želiš kak dobiček imeti od vednosti in učenja, bodi rad nepoznan in brez veljave!

4. Največ in najbolje zna, kdor sam sebe prav spozna in prezira. Zeló moder in popoln je, kdor sam sebe nič ne ceni, o drugih pa vedno dobro in veliko misli. In če bi tudi videl, da kdo drugi očitno greši in kaj hudega

stori, vender nikar ne misli, da si ti boljši, ker ne veš, kako dolgo boš ostal dober. Vsi smo slabi, vender vedno misli, da najslabši med vsemi si ti sam.

Sklep.

Kaj je človek, da bi se napihoval? Kar ima na sebi dobrega, je od Boga, le slabo je njegovo delo. Ni tedaj uzroka, da bi nosil glavo po konci. In ko bi si pridobil vse čednosti, storil je le svojo dolžnost, torej tudi ni uzroka, da bi se ponašal. Ponižen hočem biti, o sebi malo misliti, še manj pa govoriti in ponižnosti se želim vaditi pri Jezusu, ki pravi: Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen. Prah nosi na veter, kdor si brez ponižnosti nabira čednosti, pravi sv. Gregor Veliki, zato jaz ne pozabim besed sv. pisma: Kolikor večji si, toliko bolj se ponižuj v vsem in našel boš milost pri Bogu!

O Bog, Ti edini si dober, Ti edini si velik!

---

3. poglavje.

Kaj te uči resnica?

1. Srečen, kogar uči resnica sama ne v podobah in minljivih besedah, marveč tako,

kakor je sama na sebi. Naša glava in naše srce nas motita in le malo vidita. Kaj nam treba preiskovati skrivne in temne reči, saj zarad njih ne bomo sojeni pri sodbi, ker jih nismo poznali?

Silno smo nespametni, ako zanemarjamo koristno in potrebno in iščemo le, kar mika radovednost, pa nam je v kvar. Oči imamo in vender ne vidimo.

2. Kaj nas brigajo plemena in vrste stvarij? Mnogo domišljij se iznebiš, ako te uči večna Beseda. Vse reči so nastale iz ene Besede in njo vse oznanujejo in ona je začetek, ki govori tudi nam. Brez te Besede nič prav ne spoznamo ali ne presodimo. Komur je to eno vse, kdor vse izvaja v to eno in v tem enem vse vidi, ta bo stanovitnega srca in miren v Bogu.

O Bog, resnica! združi me s seboj v večni ljubezni; pogosto mi mrzi, mnogo brati in slišati: vse namreč je v Tebi, kar hočem in želim. Obmolknejo naj vsi učeniki, obtihnejo naj vse stvari pred Tvojim obličjem, Ti sam mi govori!

3. Bolj ko je človek sam v sebi edin in priprost v svojem srcu, bolj razumeva več in višjih rečij brez težave, ker dobiva od zgoraj luč spoznanja. Čist, priprost in stanoviten duh ni raztresen, dasi ima raznovrstna opravila, ker dela vse v čast božjo in s seboj zadovoljen ne išče lastnega dobička.

Kdo te bolj ovira, kakor tvoje neukročeno, poželjivo srce? Dober in pobožen človek uredi v duhu svoja dela, ktera mu je dovršiti. On jih ne opravlja, kakor želi njegovo pregrešno nagnenje, ampak ravna, kakor razsodi njegova zdrava pamet.

Kdo ima hujše boje, kakor kdor premaguje sam sebe; in to bi moralo biti naše opravilo: da sami sebe premagamo, da smo dan za dnevom boljši gospodarji sami sebi in da v dobrem rastemo.

4. Bodi popoln kolikorkoli, brez nepopolnosti nisi nikoli, in modruj, kolikor hočeš, vender ti nikoli ni vse jasno; bolj varno prideš k Bogu, ako ponižen spoznavaš sam sebe, kakor pa če si z učenim preiskovanjem beliš glavo.

Zaničevati ne smemo vednosti in znanosti, ktere si bodi, ker je sama na sebi dobra in po božji volji, toda zmirom sta boljša čista vest in lepo življenje. Ker bi bili pa mnogi rajši učeni, nego bogoljubni, zato se dostikrat zmotijo in ne obrodé skoro nič ali celó malo sadú.

5. O da tako marljivo ruvajo pregrehe in zasajajo čednosti, kakor stavijo vprašanja, koliko manj bi bilo hudobije in pohujšanja med ljudmi in ne toliko nereda po samostanih. Ko se približa sodnji dan, nas prav gotovo ne bodo vprašali, kaj smo brali, marveč kaj smo storili; ne, kako smo lepo govorili, ampak kako smo pobožno živeli.

Povej mi, kje so zdaj vsi tisti gospodje in učeniki, ktere si dobro poznal, ko so še živeli in cveteli v svoji učenosti? Na njih mestih sedé že drugi in ne vem, ali se jih še kaj spominjajo. Dokler so živeli, se je zdelo, da so nekaj, a sedaj vse molči o njih.

6. O kako hitro izgine posvetna čast! O ko bi bili živeli tako, kakor so učili, potem bi se bili dobro učili in dobro brali! Koliko jih na svetu pogubi prazna učenost, ker jim je malo mar za službo božjo; in ker bolj želé imenitni kakor pa ponižni biti, zato se izgubé v lastnih mislih.

Res velik je, kdor ima veliko ljubezen; res velik, kdor le malo ceni največjo čast. Res moder je, kdor ima vse posvetno za blato, samo da si pridobi Kristusa; res dobro poučen pa je, kdor spolnuje voljo božjo, zatajuje pa svojo lastno voljo.

Sklep.

Beseda, ki je od vekomaj pri Bogu, nebeška večna Resnica, si ti, o moj Jezus! Ti imaš besede večnega življenja; kdor spolnuje Tvoje besede, spozna, da so iz Boga. Zato me ne bo begalo govorjenje ljudij, ampak Tvoja beseda mi bode prva in sveta. Ker me pa uči sv. vera, da katoliška cerkev razlaga edina Tvoje nauke, zato hočem vedno njo zvesto po-

slušati, ker sam praviš: Kdor cerkev posluša, mene posluša. Rad in zvesto bom zato poslušal božjo besedo, božje nauke, ktere oznanuje v naše izveličanje katoliška cerkev, ki je steber in podlaga resnice.

---

4. poglavje.

Bodi previden pri svojih delih!

1. Ne verjemi vsaki besedi in ne hiti za vsako željo, marveč previdno in potrpljivo preudarjaj vsako reč po božji volji. Toda kako smo žalibog slabi: dostikrat o drugih verjamemo in govorimo rajši slabo, kakor pa dobro. Popolni možje pa ne verjamejo tako radi vsakemu, kteri kaj pripoveduje, ker dobro vedó, kako slab je človek, nagnen k hudemu in zeló omahljiv v besedi.

2. Zeló je moder, kdor pri svojih delih ni prenagel ali vihrav, pa se tudi ne drži trmasto svoje misli. Tudi ne verjemi besedi vsakega človeka in kar slišiš ali verjameš, nikar koj tujim ušesom ne izšepetaj!

Posvetuj se z modrim in vestnim možem in pojdi rajši po nauk k boljšemu človeku, kakor pa da delaš po svoji lastni trmi. Sveto življenje stori človeka modrega pred Bogom in mnogo zvedenega. Kolikor ponižnejši boš, toliko modrejši in mirnejši boš v vseh rečeh.

Sklep.

Gospod, Ti me poznaš in veš, kako sem nagel in vihrav, in v kako hude zadrege sem že zabredel zaradi te svoje napake. Spomni me vsak dan svoje besede: Skrbite bratje, da previdno ravnate! Pa ne le na svoje, tudi na drugih besede hočem natančno paziti; toda ker poznam svojo slabost, zato vzdihujem k Tebi: Gospod, vodi moje stopinje po svoji besedi!

---

5. poglavje.

Beri svete bukve!

1. V svetih pismih iščimo resnice, ne pa zgovornosti! Sveto pismo se mora namreč brati v duhu, v kterem je pisano. V knjigah iščimo bolj koristi, nego visokega govorjenja. Berimo zato pobožne in priproste bukve ravno tako radi, kakor zeló učene in visoke.

Naj te ne moti ime pisateljevo, ali je zeló učen ali le malo, temveč ljubezen do čiste resnice naj te nagiblje, da bereš. Ne povprašuj, kdo je to rekel, rajši pazi, kaj da pove.

2. Ljudje minejo, resnica Gospodova pa ostane vekomaj. Bog ne dela nobenega razločka med ljudmi in nam mnogovrstno govori. Naša radovednost nam je pa pri branju

večkrat na kvar, ker hočemo do pičice razumeti, kjer bi bilo treba le priprosto dalje brati.

Ako hočeš s pridom brati, beri ponižno, priprosto in zvesto, in ne želi sloveti z učenostjo. Povprašaj rad in molče poslušaj besede svetih môž; tudi pregovorov starih ne preziraj, ker se ne pripovedujejo zastonj!

Sklep.

Govori, Gospod, Tvoj hlapec posluša! Utrjuj me v svoji sveti veri, ktero nam nezmotljivo oznanuje in razlaga sv. cerkev; vem namreč, da le kjer je cerkev, tam ni smrti, tam je večno življenje, zato naj bodo njene besede svetilo mojim nogam in luč mojim potom!

---

6. poglavje.

Ne poželi hudega!

1. Kedarkoli človek kaj napačnega poželi, začuti brž nemir v srcu; zato prevzetnež in lakomnež nimata nikoli miru, ubogi pa in v duhu ponižni živé v popolnem pokoju. Človeka, ki še ni popolnoma odmrl sam sebi, hitro zbegajo skušnjave in premagajo ga tudi najmanjše, navadne reči.

Človek slabotnega duha in telesnim ter posvetnim rečem še nekako nagnen, se težko

popolno odtrga od posvetnih željá; zato je večkrat žalosten, kedar se skuša odtrgati in hitro ga prime nevolja, če se mu kdo ustavlja.

2. Če pa doseže, kar je poželel, mu koj pregreha vest obteži, ker udal se je strasti, ki človeku nič ne pripomore do mirú, kakoršnega je iskal. Pravi srčni mir zadobiš, če se ustavljaš strastém, ne pa če jim strežeš. Ni torej mirú v srcu pozemeljskega človeka, ne v človeku, ki je udan posvetnim rečem, ampak mir vlada v pobožnem in duhovnem človeku.

Sklep.

Čutim, da tudi v meni divjá hudo poželenje, da tudi mene oklepa strast v temne vezí; toda jaz slišim glas božji: Začni svoj boj v imenu Gospodovem in vojskuj se stanovitno; sam sebi nič ne zaupaj, upanje svoje stavi v Boga, čuj in moli, in zmaga bo na tvoji strani!

V ta namen izmolim sedaj za odvrnitev skušnjav: Oče naš in Češčena si Marija.

---

7. poglavje.

Varuj se praznega zaupanja in prevzetnosti!

1. Nespameten je, kdor v ljudi ali druge stvari stavi svoje upanje. Ne sramuj se, da drugim služiš iz ljubezni do Jezusa Kristusa,

ali da te imajo za ubozega na tem svetu. Ne zaupaj sam sebi, marveč stavi vse svoje upanje v Boga.

Stori, kolikor moreš, in Bog bo podpiral tvojo dobro voljo. Ne zanašaj se na svojo učenost, tudi ne na druge, ki so prebrisani; toliko bolj pa na milost božjo, ki pomaga ponižnim, prevzetne pa ponižuje.

2. Ne ponašaj se z bogastvom, če je imaš, ne z mogočnimi prijatelji; hvali rajši Boga, ki nam vse daje in vrhu vsega še samega sebe dati hoče. Ne povzdiguj se, če si velik ali zalega života; najmanjša bolezen ga lahko razdene in ogrdi. Ne bodi sam v sebe zaljubljen, če si spreten in zmožen, da se Bogu ne zameriš, ker vse, kar imaš dobrega od natore, je božje.

3. Ne misli, da si boljši od drugih, da te morebiti Bog, ki vé, kaj je človek, ne spozna za slabšega. Ne bahaj se z dobrimi deli, zakaj Bog drugače sodi kakor ljudje; Boga to velikrat žali, kar je ljudem všeč.

Ako imaš kaj dobrega na sebi, misli: drugi so še boljši, zato da ohraniš ponižnost. Nič ti ne bo na kvar, ako sam sebe niže ceniš, kakor vse druge, zeló si pa škoduješ, če se le nad enega povzdigneš. Ponižni živi v vednem miru, v prevzetnem srcu pa vlada srd in jeza.

Sklep.

Zdravje, bogastvo, lepota, čast, učenost, vse je od Boga; človek sam od sebe nič nima in nič ne premore. Zato bom rad premišljeval svojo revščino, da se obvarujem prevzetnosti, ki je zoperna Bogu in ljudem. Globoko v srce hočem si vtisniti besede Tobijeve: Ne daj, da bi prevzetnost gospodovala v tvojem srcu ali v tvojih besedah; zakaj vsa hudobija ima svoj začetek v prevzetnosti!

O Marija, ponižna dekla Gospodova, prosi za nas!

---

8. poglavje.

Ogibaj se prevelike prijaznosti!

1. Ne razodevaj svojega srca vsakemu človeku, ampak s pametnimi in bogaboječimi se posvetuj! Z mladimi in tujci se veliko ne pečaj! Bogatinom se nikar ne prilizuj in ne kaži se rad pri mogočnežih. Druži se s ponižnimi in priprostimi, z bogaboječimi in krepostnimi in pogovarjaj se ž njimi o svetih rečeh. Ne seznanjaj se z ženskim spolom, marveč priporočaj Bogu sploh vse pobožne ženske. Znanja le išči z Bogom in njegovimi angelji, izogibaj pa se prijaznosti ljudij.

2. Vse moramo sicer ljubiti, a posebna prijaznost ni dobra. Prigodi se, da kdo nepoznan zeló slovi, sloves njegov pa izgine, če je pričujoč in poznan. Nam se zdi, da je drugim ljubo, če se jim pridružimo, pa zavoljo nedostojnega vedenja, ki ga pri nas opazijo, smo jim kmalu nadležni.

Sklep.

Svetá še ne zaničuje, kdor se rad druži s posvetnimi ljudmi, pravi sv. Efrem. Zato se bom po vzgledu Jezusovem ogibal druščine; z vsakim bom sicer prijazen, a prijatelj bom le z bogaboječimi, s kterimi bom združen v molitvi in zatajevanju iskal prijaznosti pri Bogu.

Pomagaj, Gospod, moji slabosti!

---

9. poglavje.

Bodi udan in pokoren!

1. Veliko je vredno, živeti v pokorščini pod višjim in ne biti sam svoj gospod. Veliko varnejše je slušati, kakor pa zapovedovati. Toda dosti jih je pokornih bolj zaradi sile, kakor iz ljubezni; to jim je pa težavno in zato radi godrnjajo.

Nikoli ne bodo taki v duhu prosti, dokler se iz celega srca ne podajo zavoljo Boga. Letaj sèm in tje, pokoja ne bo, dokler se ponižno ne udaš pod oblast višjega. Misel, da je tu ali tam boljše, jih je že veliko oslepila.

2. Res je, da vsak rad živi po svoji glavi in se rajši nagiba tistim, ki so ž njim enakih mislij. Če pa je Bog med nami, treba je, da včasih pustimo tudi svoje misli zavoljo lepega mirú. Kdo je tako moder, da bi vedel vse in popolnoma prav?

Torej ne upaj sebi preveč, ampak rajši poslušaj, kaj drugi mislijo. Če je tvoja misel prava, pa jo zavoljo Boga opustiš in druzega poslušaš, verjemi, da boš zato boljši.

3. Večkrat sem namreč slišal, da je varnejše poslušati in svete sprejemati, kakor pa dajati. Prigodi se tudi, da imata oba prav in kdor drugemu ne odjenja, kedar to veleva pamet, ali kedar je potreba, kaže, da je napuhnen in trmast.

Sklep.

Prirojeno je žalibog človeku, da rajši ukazuje, nego posluša; toda jaz se nočem ravnati po svoji pokvarjeni natori, ampak po veri, ktera me uči, da je pokorščina lepa in zaslužna čednost. Boljše je, pravi Rodriguec, proti svoji volji pobrati bilko od

tal, kakor pa po svoji volji pridigati, postiti se in do krvi bičati. Zato hočem posnemati svojega božjega učenika, da bo tudi moja jed: izpolnjevati voljo Očeta, ki je v nebesih.

---

10. poglavje.

Ne govori brez potrebe!

1. Varuj se šuma ljudij, kolikor moreš, ker v škodo ti bo, ako se vtikaš v posvetna opravila, če tudi nič hudega ne misliš; ker nas kmalu nečimernost ognusi in zaplete.

Želim, da bi bil večkrat molčal in da bi ne bil hodil med ljudi.

Zakaj pač tako radi govorimo in med seboj blebetamo, ker vender malokdaj nehamo govoriti, da bi ne omadeževali svoje vesti? Zato tako radi govorimo, ker drug od druzega želimo v pogovorih tolažbe in bi si radi olajšali srce, ktero tlači toliko različnih mislij. In najrajši o takih rečeh govorimo in mislimo, ktere najbolj ljubimo ali si jih želimo, ali pa o takih, o kterih mislimo, da so nam na potu.

2. Pogosto pa je, žalibog, vse zastonj in brez prida, ker zunanja tolažba zeló škoduje notranji in božji tolažbi; zato treba čuti in moliti, da nam čas ne mine brez prida. Če

smeš, ali pa če je dobro, da govoriš, govori, kar je spodbudno.

Mi zanemarjamo po slabi navadi svoje poboljšanje in to je poglaviten uzrok, da ne krotimo svojega jezika. Pobožni pogovori o svetih rečeh pa so dobri za duhovno rast, posebno kedar se v Bogu družijo ljudje enega srca in enega duha.

Sklep.

Kjer je veliko govorjenja, ni brez greha; zeló pa je moder, kdor kroti svoje ustnice, pravi sv. Duh. Zato sklenem, da bom v prihodnje bolj previden v svojem govorjenju, s kterim sem do sedaj tolikrat žalil Boga. Pred molitvijo in pred vsakim govorjenjem vzdihnem k Bogu:

Gospod, odpri moje ustnice!

---

11. poglavje.

Skrbi za mir in rasti v dobrem!

1. V lepem miru bi živeli, ko bi se ne vtikali v govorjenje in ravnanje drugih, ki nas nič ne brigajo. Kako more kdo dolgo ostati miren, ki se meša v tuje skrbi in išče prilike za to med svetom, v srcu pa je premalo ali redko kedaj zbran? Blagor priprostim, kajti imeli bodo mnogo mirú.

2. Zakaj so bili med svetniki nekteri tako popolni, zakaj so tako radi premišljevali? Zato, ker so se prizadevali odmreti vsemu posvetnemu poželenju; zato jim je bilo mogoče, s celim srcem služiti Bogu in brez ovire za-se skrbeti.

Mi se preveč udajamo lastnim strastem in smo preveč v skrbeh za minljive stvari. Redkokedaj tudi popolno premagamo kako napako in ne vnemamo se, da bi bili vsak dan boljši, zato ostanemo mrzli in mlačni.

3. Ko bi bili sami sebi popolno odmrli, in bi ne bili tako gosto zapleteni v pozemeljske stvari, umeli bi tudi božje reči in nekoliko vsaj občutili nebeško premišljevanje. Največi in edin napotljaj je ta: mi se ne varujemo strastij in poželjivostij, in se ne trudimo nastopiti popolnega pota svetnikov. Včasih nas zadene celó majhna zopernost, nam preveč podere srce in mi iščemo tolažbe pri ljudeh.

4. Ko bi se trudili in vojskovali po junaško, videli bi gotovo nad seboj pomoč Gospodovo iz nebes; kajti on je pripravljen pomagati vsem, ki se bojujejo in upajo v njegovo milost, in nam zato ponudi priliko za boj, da zmagamo.

Ako bi stavili svoje poboljšanje le v zunanja opravila, bi bil kmalu konec naši pobožnosti; zato zamahnimo sekiro na korenino, iztrebimo strasti in zadobili bomo mir srca.

5. Ko bi vsako leto izrovali le eno napako, kmalu bi bili popolni; a zdaj je mnogokrat ravno narobe; mi spoznamo, da smo bili prve dni spreobrnenja boljši in čistejši, kakor pa veliko let po obljubi.

Mi bi morali od dne do dne rasti v gorečnosti in v poboljšanju, a zdaj se nam zdi že veliko, ako ohranimo le iskrico prvega ognja. Ko bi se le nekoliko prisilili s početka, storili bi potem vse lahko in z veseljem.

6. Težko je navado opustiti, a še teže svojo trmo. Toda če ne zmoreš tega, kar je majhno in lahko, kedaj boš pa težje premagal? Kar od začetka se ustavi svojemu nagnenju in sleci slabo navado, da te ne zavodi s časom v večje težave. O ko bi ti pomislil, koliko mirú bi pripravil sam sebi in koliko veselja drugim, ko bi bil dober, gotovo bi pridnejše skrbel za duhovno rast!

Sklep.

Kaj bi imel, če bi bilo vse na svetu moje, če nimam mirú v svojem srcu? Iskal sem do sedaj mirú med svetom, a našel ga nisem. Ti, Gospod, me učiš, da naj ga iščem s Teboj sam v sebi. Toda tudi v mojem srcu divjajo strasti, vlada nemir. Ravno zato se vojskuj, mi praviš, s svojim poželenjem, odmri svetu

in našel boš mir, kakoršnega ti svet ne more dati, pa tudi ne vzeti!

---

12. poglavje.

Nadloge so koristne.

1. Dobro za nas, da imamo včasih kaj težav in zopernostij; spominjajo namreč človeka, da se spozna tujca na tem svetu, da naj torej ne upa na nobeno pozemeljsko stvar.

Dobro je, da nam včasih ugovarjajo, da hudo in krivo o nas sodijo, če tudi dobro delamo in nameravamo; to nas ponižuje in varuje nečimerne časti. Tedaj namreč iščemo bolj iskreno Boga za svojo notranjo pričo, kedar nas ljudje malo cenijo in nas ostro sodijo.

2. Tako bi moral človek utrjen biti v Bogu, da mu ne bo treba iskati mnogih tolažeb pri ljudeh. Kedar je blag človek v stiskah ali v skušnjavah, ali kedar ga mučijo slabe misli, tedaj spozna, kako potreben je Bog človeku in da brez njega nič dobrega ne premore.

Takrat tudi žaluje in vzdihuje in moli zavoljo nezgod, ki jih trpi; takrat se celó naveliča življenja in si želi smrti, da bi razvezan bil pri Kristusu. Takrat tudi spozna, da popolne varnosti in stanovitnega mirú ni najti na svetu.

Sklep.

Nadloge so človeku koristne; to je spoznal že David, rekoč: Blagor mi, da moram trpeti, ker s tem se učim Tvoje postave (o Bog)! To nam kažejo Jezus, Marija in svetniki božji, ki so hodili za njim; zakaj Kristus je za nas trpel in nam vzgled zapustil, da tudi mi hodimo po njegovih stopinjah. — Tudi jaz hočem stopiti v Jezusove stopinje, zato bom voljno prenašal britkosti, ktere mi Bog pošlje.

Trpeči Jezus, podpiraj me, kedar trpim, da se ne izneverim svojim sklepom!

---

13. poglavje.

Zatiraj skušnjave!

1. Dokler smo na svetu, ne moremo biti brez težav in brez skušnjav; zato je zapisano v Jobovih bukvah: Vojska je človekovo življenje na svetu. Pazi torej vsak v svojih skušnjavah in čuj v molitvah, da ne dobi hudič prilike in ga ne zapelje, kajti on nikdar ne počiva, ampak hodi okrog ter išče, koga bi požrl.

Nikdo ni toliko popoln in svet, da bi včasih ne imel skušnjav in popolno brez njih ne moremo biti.

2. Vender so skušnjave, dasi nadležne in težavne, človeku mnogokrat dobre, ker ga ponižujejo, čistijo in poučujejo. Svetniki so vsi pretrpeli veliko težav in skušnjav ter rastli v poboljšanju. Tisti pa, ki niso mogli prenašati skušnjav, so se pohujšali in odpadli.

Ni tako svetega stanú in ne tako skritega kraja, kjer bi ne bilo skušnjav ali zopernostij.

3. Človek ni nikoli zadosti varen pred skušnjavami, dokler živi, ker skušnjave imajo v našem srcu svoj vir. Ker smo v poželjivosti rojeni, zato si skušnjave in nadloge podajajo roke in vedno nam je kaj trpeti, ker smo izgubili srečo prve nedolžnosti.

Veliko se jih trudi ubežati skušnjavam, pa še globeje zabredó vanje. Samo z begom ne moremo zmagati, toda potrpežljivi in resnično ponižni postanemo krepkejši, kakor vsi sovražniki.

4. Kdor se skušnjavam izogiba le po zunanje, pa ne izruje korenine, tak bo slabo napredoval; da, še hitreje se povrnejo zopet k njemu in še britkeje mu bo pri srcu. Polagoma, s potrpežljivostjo in stanovitnostjo boš z božjo pomočjo bolje zmagal, kakor s trmo in lastno silo.

V skušnjavi povprašuj za svèt in ne ravnaj ostro z onim, ki ga muči skušnjava, marveč tolaži ga, kakor bi si sam želel!

5. Od kod vse skušnjave? Od tod, ker vedno omahujemo in imamo premalo zaupanja v Boga; kakor namreč valovi čoln brez krmila sem ter tje drvé, tako se mnogovrstne skušnjave lotijo vnemarnega človeka, če zapusti svoj sklep. — Ogenj skuša železo, skušnjava pa pravičnega človeka. Velikrat ne vemo, kaj premoremo; skušnjava pa razkrije, kaj smo.

Zato nam je paziti posebno o početku skušnjave; takrat namreč sovražnika najlože premagamo, ako mu nikakor ne dovolimo vstopiti v naše srce, marveč mu že pred pragom zastopimo pot, brž ko potrka. Nekdo pravi zato:

S kraja se srčno upri, sicer je zdravilo prepozno,
Ko že zastarano zló zjeda človeku srcé!

Najpoprej se namreč duha loti le misel, na to silovita domišljija, človeka začne mikati, vzbudi se hudo poželenje in slednjič privoli. Tako polagoma ves hudobni sovražnik v nas pride, ker se mu nismo uprli o začetku. In čimdalje kdo odlaša in se ne upre, tem bolj peša od dne do dne, njemu nasproti pa moč dobiva sovražnik.

6. Nekteri trpé kmalu po svojem spreobrnenju huje skušnjave, drugi pa na koncu; drugim spet je skoro ves čas njihovega življenja hudo. Nekteri imajo le malo skušnjav, kakor po svoji modrosti in pravičnosti odloči Bog, ki tehta

stan in zasluge ljudij, in obrača vse v blagor svojih izvoljenih.

7. Zato ne obupajmo v skušnjavah, ampak še bolj goreče prosimo Boga, da nas milostno podpira v vseh nadlogah, saj on, po besedah sv. Pavla, tako obrne vsako skušnjavo, da jo je nam mogoče prenesti. Ponižujmo torej pred Bogom svoja srca v vseh skušnjavah in stiskah, ker on bo rešil in povišal ponižne v duhu.

8. V skušnjavah in nadlogah pokaže človek, koliko se je poboljšal; v njih raste zasluženje in čednost se lepše sveti. Nič posebnega ni, če je človek pobožen in goreč, dokler ne čuti nikake nadloge; veliko popolnost pa obeta, kdor je v zopernostih potrpežljiv. Nekteri se ubranijo velikim skušnjavam, premagujejo jih pa vsakdanje, majhne, zato da bi ponižani nikoli v velikih v se ne zaupali, ker so v tako majhnem slabi.

Sklep.

Vem, da brez skušnjav ne bom nikoli na svetu, ker sv. Avguštin pravi: „Popolno brez skušnjav ne more živeti služabnik božji, ker nikdo ne dobi venca za zmago, kdor ni zmagal — in nikdo ne zmaga, kdor se ne vojskuje in nikdo se ne more vojskovati, ako ga ne napadejo.“ — Vem pa

tudi, da nobena skušnjava ni tako silna, da bi je ne premagal z božjo pomočjo. Zato hočem, kakor Gospod govori, čuti in moliti in po Jezusovem vzgledu premagovati skušnjave, rekoč: Beži, satan, zakaj pisano je: Boga, svojega Gospoda, moli in njemu samemu služi!

Gospod, ne vpelji nas v skušnjavo!

---

14. poglavje.

Ogibaj se predrzne sodbe!

1. Na-se glej in ne sodi dejanja druzih! Druge soditi je prazno delo; dostikrat se pri tem zmotiš in lehko grešiš; sam sebe soditi in preudarjati pa je vselej dobro. — Kakor nam je kaka reč pri srcu, tako jo radi sodimo, ker pravično sodbo lehko pregledamo zavoljo lastne ljubezni. Ko bi vedno samo Boga imeli v svojih željah, bi ne bili tako brž zbegani, kedar kdo nasprotuje našim mislim.

2. Dostikrat nas pa kaj v srcu skritega, ali zunaj očitega enako vleče. Mnogi v svojih delih iščejo sebe, pa sami ne vedó. Morda so tudi mirni, dokler se godi vse po njih volji in misli; če se pa stvar drugače zasuče, kakor želé, so precej nepokojni in žalostni. — Zavoljo različnih mislij in sodbá se mnogokrat sprejo prijatelji in domači, duhovni in pobožni.

3. Težko je pustiti staro navado, in nobeden se ne da rad dalje voditi, kakor sam vidi. Če ti več zaupaš svoji pameti in pridnosti, kakor pa moči Jezusa Kristusa, boš malokedaj in le pozno razsvetljen; zakaj Bog hoče, da mu popolnoma služimo in vso svojo pamet nadomestimo z gorečo ljubeznijo.

Sklep.

Nesodite, danebotesojeni, pravi Gospod. Ne bom torej bližnjega brez potrebe sodil, ker se lehko motim in ker vidim, koliko slabega imam še sam v srcu. Kakor sam sebi rad prizanašam, tako bom tudi svojemu bližnjemu, da bo Bog meni milostljiv, ker Bog je sam sebi pridržal sodbo.

Jezus, bodi mi milostljiv sodnik!

---

15. poglavje.

Delaj iz ljubezni!

1. Za nobeno reč na svetu in nobenemu človeku na ljubo ne smeš kaj pregrešnega storiti; da pa potrebnemu pomagaš, smeš včasih opustiti dobro delo ali pa tudi z boljšim zamenjati. Takrat namreč ne opustimo dobrega dela, ampak je le v boljše spremenimo.

Zunanje delo brez ljubezni nič ne velja; vse pa, kar se iz ljubezni stori in če je tudi

malostno in zaničevano, rodi obilen sad. — Bog namreč bolj gleda na to, iz kolike ljubezni kdo kaj stori, kakor pa na to, koliko stori.

2. Kdor veliko ljubi, veliko stori. Veliko pa dela, kdor prav dela; prav pa dela, kdor rajši služi drugim, kakor pa lastni volji. — Večkrat mislimo, da nas vodi prava ljubezen, pa je le lastno poželenje, ker se med seboj zeló rado druži: natorno nagnenje, lastna volja, upanje povračila in pa želje po zložnem življenju.

3. Kdor ima pravo in popolno ljubezen, ne išče sam sebe v nobeni reči, mar le želi, da bi se Bogu čast dajala vse povsod. Tak tudi nikomur ni zavidljiv, ker se neče le sam veseliti; tudi sam v sebi se noče radovati, ampak nad vse želi le v Bogu srečen biti. — Nikomur nič dobrega ne pripisuje, ampak le Bogu, ker iz Boga vse izvira in v Bogu slednjič vsi svetniki srečni počivajo.

O kdor bi imel le iskrico prave ljubezni, občutil bi gotovo, da je vse pozemeljsko prazno in nečimerno!

Sklep.

Kako malo sem še do sedaj storil iz ljubezni do Boga! Ker pa spoznam, da imajo le dela iz čiste ljubezni storjena pri Bogu veljavo, zato hočem pri vseh svojih delih v prihodnje imeti namen, Boga ž njimi častiti. — Moje vodilo bodi: Vse v večjo čast božjo!

---

16. poglavje.

Prenašaj slabosti druzih!

1. Česar ne moreš poboljšati na sebi ali na druzih, voljno prenašaj, dokler Bog drugače ne odloči. Misli, da je to morda boljše zate, ker se skušaš in vadiš v potrpežljivosti, brez ktere naše zasluženje ne velja veliko. Vender pa zavoljo takih ovir prosi Boga, da ti jih pomaga voljno nositi.

2. Če si koga enkrat, dvakrat opomnil, pa te ne posluša, nikar se več ž njim ne prepiraj, marveč izroči vse Bogu, da se zgodi njegova volja in čast pri vseh njegovih služabnikih. Bog zna hudo tudi v dobro spremeniti.

Potrpežljivo prenašaj napake in mnogotere slabosti druzih, ker morajo tudi drugi s teboj v marsičem imeti potrpljenje. Ako sam ne moreš vselej tak biti, kakor bi rad, kako hočeš, da bi drugi po tvoji volji bili? Radi bi, da bi bili drugi popolni, sami pa ne poboljšamo svojih napak.

3. Mi hočemo, da bi druge ostro svarili, sami pa nočemo svarjeni biti. Ni nam všeč, ako so drugi mehkužni, in vendar sami sebi vse privolimo. Mi želimo, da bi druge krotili po postavah, pa nikakor ne trpimo, da bi se nam kaj kratilo.

Vidimo torej, da svojega bližnjega malokedaj tako sodimo, kakor sami sebe. Ko bi

bili vsi popolni, kaj bi pač imeli potem trpeti od druzih za Boga?

4. Bog pa je zdaj tako določil, da se učimo drug druzega bremena nositi, ker ni nikdo brez napak, nikdo brez težav, nikdo sam sebi zadosti, nikdo sam za-se dovolj moder; ampak drug z drugim moramo potrpeti, medsebojno se tolažiti in pomagati, poučevati in opominjati.

Koliko je vredna tvoja krepost, pokaže se najbolj v nadlogi. Priložnosti namreč ne storé človeka slabega, pač pa pokažejo, kakošen da je.

Sklep.

Kakor si Ti, o Jezus, voljno prenašal slabosti svojih učencev, tako hočem tudi jaz s Tvojo pomočjo potrpeti s slabostmi svojega bližnjega. Vem namreč, da bi moj bližnji morda veliko bolji bil od mene, ko bi bil toliko dobrot prejel od Boga, kakor jaz; zato nikoli nečem pozabiti besed sv. Pavla: Drug druzega bremena nosite, da bote dopolnili postavo Kristusovo!

---

17. poglavje.

Kako treba v samostanu živeti?

1. Ako hočeš z drugimi v miru in edinosti živeti, treba, da v mnogih rečeh sam

sebe premaguješ. Ni majhna reč v samostanu ali zadrugi prebivati, tam brez pritožbe živeti in zvesto vzdržati do konca. Blagor mu, kdor tu prav živi in srečno umrje.

Ako hočeš obstati in dobro napredovati, misli, da si popotnik in tujec na zemlji. Pri-prost moraš postati zavoljo Kristusa, če hočeš pobožno živeti.

2. Samostanska obleka in kratki lasje ne pomagajo mnogo, le kdor spremeni življenje in popolno zatare strasti, tak je pravi menih. Kdor kaj druzega išče razun Boga in pa zveličanja svoje duše, našel bo same nadloge in britkosti. In kdor se ne trudi najmanjši biti in vsem podložen, ne bo imel dolgo pokoja.

3. Služit ne pa gospodovat si prišel; ne pozabi, da je tvoj poklic: delati in trpeti, ne pa: praznovati in se razgovarjati. Skuša se torej tukaj človek, kakor zlato v peči. — Tu samo taki obstojé, ki se iz vsega srca ponižajo zavoljo Boga.

Sklep.

Kdor v samostanu živi, mora zraven zapovedij božjih izpolnovati tudi evangeljske svete; kdor hoče torej srečno živeti v celici, mora svetu, pa tudi sam sebi odmreti in edinemu Bogu živeti. Ravno tako je tudi med svetom: mir srca ohranijo le taki, ki zatajujejo svojo voljo in so v vseh rečeh pokorni volji božji.

Zgodi se Tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji!

---

18. poglavje.

Pazi na vzglede svetih očakov!

1. Poglej na žive vzglede svetih očakov, kako odseva od njih prava popolnost in pobožnost in videl boš, kako malo, kako skoro nič ni, kar mi delamo. O kaj smo mi, če se z onimi primerjamo!

Svetniki in prijatelji božji so služili Gospodu lačni in žejni, v mrazu in nagoti, delali so in se trudili, bedeli so in se postili, molili in pobožno premišljevali, zvesti so bili, dasi so jih preganjali in mnogo zaničevali.

2. O koliko silnih nadlog so pretrpeli apostoli, mučenci, spoznovalci, device in drugi vsi, ki so hodili za Kristusom! Vsi ti so namreč sovražili na tem svetu svoje duše, da so jih ohranili za večno življenje. — O kako ostro so živeli in se zatajevali sveti očaki v puščavi, kako dolge, kako težke skušnjave so prebili, kolikrat jih je nadlegoval hudobec, koliko in kako goreče molitve so Bogu darovali, kako ostri so bili v postu, kako vneti in goreči za svoje poboljšanje, kako srčno so se vojskovali, da bi iztrebili napake in kako čisto je le po Bogu hrepenelo njih srce!

Po dnevu so delali, po noči neprenehoma molili in tudi med delom nikdar niso nehali v srcu moliti.

3. Vsako uro so dobro porabili; vsaka ura v službi božji se jim je zdela kratka in večkrat so našli toliko sladkosti v premišljevanju, da so celo na telesne potrebe in krepila pozabili.

Odpovedali so se bogastvu, službam, častém, prijateljem in sorodnikom; ničesar niso poželeli od sveta, uživali so toliko, da so živeli in zoperno jim je bilo celó za potrebo streči svojemu telesu.

Revni so bili torej v posvetnih rečeh, ali zeló bogati v milosti in čednostih. Zunaj so stradali, a znotraj jih je krepila milost in tolažba božja.

4. Svetu so bili tuji, Bogu pa bližnji in ljubi prijatelji. Sami sebe niso nič cenili in ljudje so jih zaničevali, toda Bogu so bili ljubi in dragi. — Bili so res ponižni, polni ljubezni in potrpežljivosti; zato so se od dne do dne boljšali na duši in velike milosti dobivali od Boga. Vsem bogaboječim so lep vzgled in oni naj nas opominjajo bolj k poboljšanju, kakor pa mnogi mlačni k vnemarnosti.

5. O kako goreči so bili vsi menihi ob ustanovitvi svojih svetih redov. O kako so bili pobožni pri molitvah, kako so se skušali v

čednostih, kak red je vladal med njimi; kako so spoštovali in pokorni bili vsem ukazom učenikovim. — Stopinje, ki so jih pustili, še sedaj spričujejo, da so bili res sveti in popolni možje, ki so se junaško vojskovali in premagali svet.

Zdaj pravijo, da je že svet, kdor ne prelomi postave in kdor voljno nosi naloženo butaro.

6. O kako mlačni in zanikerni smo mi v svojem stanu, ker tako hitro odnehamo od prvotne gorečnosti in se nam skoraj toži živeti zavoljo vnemarnosti in mlačnosti. — O da vendar popolno ne ugasnejo želje po poboljšanju v tebi, ki si tolikokrat občudoval mnoge vzglede pobožnih ljudij!

Sklep.

Bodite sveti, ker je Bog svet, pravi sv. pismo. Koliko ljudij je poslušalo ta glas in sedaj so zato svetniki. Tudi jaz sem dolžan posvetiti se. Toda kako? Bogu se zahvalim, da me je sprejel že na zemlji v edino pravo cerkev, ki se tudi sveta imenuje. Kakor poslušen otrok hočem poslušati svoje matere nauke, prejemati sv. zakramente in posnemati svetnike, da tudi jaz kedaj porečem: Živim, pa ne več jaz, ampak Kristus živi v meni!

---

19. poglavje.

Kako živi pobožni menih?

1. Življenje dobrega meniha mora biti vseh čednostij polno, da je v resnici tako, kakoršno se kaže ljudem. Prav za prav mora v srcu še več biti, kakor se kaže od zunaj, ker Bog nas gleda, kterega moramo najbolj slaviti in kakor angelji hoditi pred njegovim obličjem.

Vsak dan, treba, da ponavljamo svoj sklep in se vnemamo za gorečnost, kakor da bi se bili še le danes spreobrnili, rekoč: Podpiraj me, Gospod Bog, v dobrem sklepu in svoji sveti službi in dodeli, da vsaj danes odločno začnem, ker vse nič ni, kar sem storil do zdaj.

2. Kakoršni bodo naši sklepi, tako bo tudi naše poboljšanje; in mnogo se mu je treba truditi, kdor hoče v dobrem rasti. Ako celó tisti, ki stori trden sklep, pogosto peša, kaj bo še le z onim, ki redkokedaj kaj sklene in še takrat ne dovolj trdno. — Mnogovrstno pa zanemarjamo sklepe in že majhna zamuda naših duhovnih vaj je redko brez škode.

Pravični se pri svojih sklepih opirajo bolj na božjo milost, nego na lastno modrost, in to vselej storé, kedar se česa lotijo. Človek namreč obrača, Bog pa obrne in naša pota niso v naši oblasti.

3. Če zavoljo pobožnosti ali v prid svojega bližnjega kedaj opustiš navadno vajo, jo

še pozneje lahko nadomestiš. Če jo pa iz naveličanja ali vnemarnosti lahkomišljeno opustiš, je to dovolj kazni vredno in občutil boš škodo.

Prizadevajmo se, kolikor nam drago, vender še obnemoremo v mnogih majhnih rečeh. Skleniti pa moramo vselej nekaj gotovega, posebno zoper ono, ki nas bolj ovira. Telo in dušo moramo vedno opazovati in urejevati, ker je oboje dobro za poboljšanje.

4. Če ne moreš zmiraj imeti zbranih mislij, zberi jih vsaj včasih in to najmanj dvakrat na dan: zjutraj in zvečer. Zjutraj stori sklep, zvečer pa premišljuj svoje življenje, kaj si čez dan govoril, delal in mislil; ker s tem si morebiti žalil Boga in bližnjega.

Junaško se opasuj zoper skušnjave hudičeve, zatiraj požrešnost in lože boš krotil vsako močno nagnenje. — Popolno brez dela ne postopaj nikoli; marveč beri, piši, moli, premišljuj ali sploh kaj koristnega delaj; toda telesna opravila naj se opravljajo po pameti in vsako opravilo ni za vsacega.

5. Kar za vse ne velja, tega ne kaži očitno, zakaj bolj varno je skrivaj opravljati zasebna opravila. Vender pa se varuj, da ne boš za občna opravila len, za svoja zasebna pa vnet; ampak kedar si popolno in zvesto izpolnil naloženo dolžnost, potem, če je še čas, se prepusti sebi, kakor želi tvoje pobožno srce.

Vsaka vaja ni za vsakega, ampak meni je prva ljubša, tebi pa druga. Tudi za razne čase ugajajo različne vaje, ker so nektere bolj primerne o praznikih, druge pa ob delavnikih. Nektere so nam bolj potrebne v skušnjavi, druge pa v mirnem in pokojnem času. To rajši premišljujemo, kedar smo žalostni in drugo, kedar smo veseli v Gospodu.

6. Ob velikih praznikih je potreba, da ponavljamo pobožne vaje in svetnike bolj goreče na pomoč kličemo. Od praznika do praznika treba, da delamo sklepe, kakor da bi nam bilo tedaj iti iz tega sveta in preseliti se na večni praznik.

Zato se ob svetih časih skrbno pripravljajmo in pobožnejše živimo ter natančnejše izpolnujmo vsako zapoved, kakor da bi že skoraj prejeli od Boga plačilo za svoje delo.

7. In če nas Bog tudi še ne pokliče iz sveta, mislimo, da smo še premalo pripravljeni in ne še vredni tolike slave, ki se bo razodela nad nami ob določenem času, torej se še marljivejše na pot pripravljajmo! — Blagor hlapcu, pravi sveti Luka evangelist, kogar Gospod, kedar pride, najde čujočega; resnično vam povem, postavil ga bo nad vse svoje imetje.

Sklep.

Nisem sicer v samostanu, vendar tudi med svetom se človek ne zveliča brez čednosti, zato se hočem tudi pridno vaditi v ponosti, zato se hočem tudi pridno vaditi v pobožnem življenju; v ta namen bom ta svoj sklep ponovil vsako jutro, zvečer pa natančno izpraševal svojo vest. Milost Tvoja, o Gospod, podpiraj mojo slabost!

---

20. poglavje.

Bodi rad sam in molčeč!

1. Išči si pripravnega časa, da sam za-se živiš in premišljuj dobrote božje! Ne bodi radoveden! — Beri to, kar te bolj h kesu nagiba, kakor pa raztresa. Ako se izogneš nepotrebnim pogovorom, ako brez dela ne postopaš in tudi ne poslušaš praznih novic in govoric, našel boš dovolj pripravnega časa za sveto premišljevanje.

Največji svetniki so se umikali človeškim družbam, karkoli so mogli ter so rajši v samoti služili Bogu.

2. Rekel je nekdo: Kolikorkrat sem bil med ljudmi, vselej sem slabši prišel domóv. To skušamo, kedar se dolgo pogovarjamo. Lože je popolno molčati, kakor pa se ne pregrešiti z besedo. Lože je doma

skrivaj živeti, kakor med ljudmi dovolj se varovati.

Kdor tedaj želi doseči notranje in duhovno življenje, mora se z Jezusom umikati množicam. Nikdo se ne pokaže varen, kdor ne živi rad za-se. — Nikdo varno ne govori, kdor rad ne molči. — Nikdo ni varen prvi, kdor ni rad drugi. — Nikdo varno ne ukazuje, kdor se ni dobro naučil pokorščine.

3. Nikdo se brez skerbi ne veseli, kdor nima mirne vesti. Vender pa so bili svetniki pri vsej varnosti polni strahu božjega, in zato niso bili nič manj skrbni in ponižni, če so se tudi lesketali v lepih čednostih in v milosti.

Hudobnež pa se čuti varnega zato, ker je napuhnen in domišljav, a naposled vara sam sebe. Ne obetaj si nikoli varnosti v tem življenju, če tudi se zdi, da si dober menih ali pobožen puščavnik.

4. Mnogokrat so taki, ktere so ljudje bolj cenili, zabredli v večje nevarnosti, ker so preveč zaupali va-se. Zato je za marsikoga bolje, da ni popolno brez vseh skušnjav, zato da ni preveč brezskrben, da se ga ne loti napuh, in da se preveč ne uda zunanjim tolažbam.

O kako mirno vest bi ohranil, kdor bi nikoli ne iskal minljivega veselja, kdor bi se nikdar ne pečal s svetom! — O kako popoln

mir in pokoj bi užival, kdor bi odstranil vsako nečimerno skrb in le na zveličalne in božje reči mislil!

5. Nebeške tolažbe je vreden le tisti, ki se je marljivo vadil v svetem kesanju. Ako hočeš biti skesanega srca, zapri se v svojo hišico in umakni se posvetnemu šumu, kakor je pisano: Kesajte se v svojih hišicah! — V celici dobiš, kar zunaj večkrat izgubiš! Čim rajši si doma, tem ljubši ti bo dom; če pa nisi rad doma, ti bo zopern dom. Ako si v začetku svojega spreobrnenja rad bival v celici in jo varoval, bode ti pozneje prijateljica ljuba in presladko tolažilo.

6. V molčanju in pokoju se boljša pobožna duša ter razumeva skrivnosti sv. pisma. V samoti najde potoke solzá, v kterih se koplje in čisti vsako noč, ona je toliko bliže svojemu Stvarniku, kolikor dalje je ločena od posvetnega hruma.

Kdor se torej loči od prijateljev in znancev, njemu se bliža Bog s svetimi angelji. Bolje je skrito živeti in za-se skrbeti, kakor pa sebe zanemarjati in čudeže delati.

Hvale vredno je za meniha, če le redko hodi od doma, nerad se kaže in tudi nerad gleda po ljudeh.

7. Čemu bi gledal, česar ne smeš imeti? Svet preide in poželenje njegovo. Me-

sena poželjivost te vabi na sprehod; toda ko mine ura, kaj prineseš seboj? Težko vest in raztreseno srce. — Vesel greš od doma, pa se dostikrat žalosten vrneš, in veseliš se pozno v noč, pa si zjutraj ves pobit.

Tako je vsako telesno veselje v začetku vabljivo, toda nazadnje grize in mori. Kaj bi mogel drugod videti, česar doma ne vidiš? Glej nebo in zemljo in vse prvine; iz teh namreč je vse vstvarjeno!

8. Kaj moreš videti drugod, kar bi bilo stalno pod solncem. Meniš li, da se boš nasitil? Toda dobil ne boš, kar želiš. Ko bi tudi vse videl, kar je, ali bi ne bila le nečimerna prikazen?

Dvigaj svoje oči k Bogu na višavah in moli zarad svojih grehov in zanikernostij! — Pusti nečimerno nečimernim, ti pa glej na to, kar ti Bog ukazuje! — Vrata zapri za seboj in kliči k sebi Jezusa, svojega prijatelja! — Ostani ž njim v celici, ker nikjer ne najdeš toliko mirú. — Ko bi ne bil hodil iz doma in ne poslušal govoric, užival bi lepši mir. Odkar pa rad včasih poslušaš novice, trpeti moraš tudi nemir srca.

Sklep.

Res je: kedarkoli grem v druščino, pridem raztresen, zbegan domóv. Zaradi dela moram

sicer hoditi med ljudi, pa ker spoznam, kako koristna mi je samota, zato hočem vsaj ob nedeljah in praznikih kako uro v cerkvi ali doma biti sam s svojim Jezusom, ki me bo učil besede večnega življenja. Vpisal se bom v ta namen v bratovščino svetega Rešnjega Telesa, da bom vsak mesec vsaj eno uro ločen od ljudij molil svojega Boga.

---

21. poglavje.

Kesaj se v svojem srcu!

1. Če hočeš v dobrem rasti, ohrani se v strahu božjem in ne bodi preveč prost, temveč kroti vse svoje počutke in ne udajaj se nespametnemu radovanju. Kesaj se v svojem srcu in našel boš pobožnost! — Iz skesanega srca izvira mnogo dobrega, kar razuzdanost navadno kmalu zamori.

Čudno, da se more človek v tem življenju kedaj veseliti prav iz srca, ako pomisli, da je tujec na svetu in preudarja toliko nevarnostij za svojo dušo.

2. Ker smo lahkomiselni v srcu in ker preziramo svoje napake, ne čutimo bolečin svoje duše in se nespametni smejamo, kedar bi morali po pravici jokati. — Pravo prostost

in resnično veselje najdeš le v strahu božjem in v mirni vesti.

Srečen, kdor se otrese vse ovirajoče raztresenosti in je zbran za sveto kesanje! Srečen, kdor se odpove vsemu, kar bi njegovo vest omadeževalo ali obtežilo! — Stanovitno se vojskuj; navada se premaga z navado. Če se ti ne meniš za ljudi, tudi tebe ljudje ne bodo motili pri tvojih opravilih.

3. Ne sili se v tuje reči in ne vtikaj se v opravke višjih! Najpoprej pazi vedno na-se in prav posebno pred vsemi sebi ljubimi sam sebe opominjaj. Ne žaluj, če ti ljudje niso dobri, žaluj rajši, da sam ne živiš tako dobro in modro, kakor bi se spodobilo božjemu služabniku in bogaboječemu človeku. Boljše je večkrat in bolj varno, da človek nima veliko tolažeb na tem svetu, posebno telesnih ne.

Da pa nimamo božjih tolažil ali da jih bolj redko čutimo, krivi smo sami, ker se ne prizadevamo za skesano srce in se popolno ne odpovemo nečimernim in zunanjim stvarem.

4. Spoznaj, da nisi vreden božje tolažbe, ampak da si bolj vreden mnogih nadlog. Kedar je človek popolno skesan, mu je celi svet grenak in težak.

Dober človek ve, zakaj mu je žalovati in jokati. Če namreč sam na-se gleda ali bližnjega premišljuje, spozna vselej, da tukaj nikdo ne živi brez britkosti. In kolikor bolj natanko sebe premišljuje, tembolj žaluje. — Zavoljo svojih pregreh in napak se nam po pravici spodobi žalovati, ker smo tako zamotani vanje, da le redkokedaj premišljujemo nebeške reči.

5. Ko bi človek večkrat mislil, kedaj da bo umrl, kakor pa, koliko časa bo še živel, gotovo bi se hitreje poboljšal. Tudi bi mi vse trude in nadloge rajši prenašali in se ne strašili nobene ostrosti, ko bi prihodnje kazni v peklu ali v vicah globeje premišljevali. — Ali ker nas to nič ne gane in ker le prijetnosti ljubimo, zato ostanemo tako mrzli in vnemarni.

6. Večkrat se zaradi revščine duha prerado pritožuje slabotno telo. Boga tedaj ponižno prosi, da ti podeli skesanega duha in reci s prerokom: Hrani me, o Gospod, s kruhom solzá in napajaj me z obilnimi solzami!

Sklep.

Dodeli mi milost, o Jezus, da bom rad premišljeval Tvojo neskončno ljubezen do sebe, ki se posebno kaže v Tvojem trpljenju; daj, da rad prebivam v Tvojih presvetih ranah in tukaj spoznavam, kaka hudobija da je greh, ki je celó Bogu samemu zadal take rane. Rad bom torej v prihodnje molil sveti križev

pot in žalostni del svetega rožnega venca, da mi Bog podeli posebno pri spovedi vselej resnično kesanje, brez kterega ni dobre spovedi.

22. poglavje.

Premišljuj revo človeško!

1. Reven si, kjerkoli si in kamorkoli se obrneš, razun če se obrneš k Bogu. Zakaj si zbegan, ako se ti ne posreči, kakor hočeš in želiš? Kdo pa ima vse po volji? Ne jaz, ne ti in nobeden človek na svetu. Ni ga človeka na svetu brez težav in stisk, če tudi je kralj ali papež.—Komu se torej godi boljše? Brez dvoma tistemu, ki more kaj trpeti za Boga.

2. Mnogi bojazljivi in slabotni pravijo: Glejte, kako je onemu človeku dobro: kako je bogat, kako mogočen, kako imeniten! Toda poglej, kaj je v nebesih in videl boš, da vse posvetno je prazno in da je negotovo in obtežujoče, ker se ne da uživati brez skrbi in brez strahú. Pač ni nobena sreča za človeka, imeti časnega obilno, ampak zadostuje mu srednja mera.

Res, prav žalostno je živeti na svetu. Kolikor bolj bi človek rad bil pobožen, toliko britkeje mu bo sedanje življenje, ker bolj čuti in jasneje vidi napake človeške spridenosti. —

Da treba jesti, piti, čuti, spati, počivati, delati in drugim natořnim potrebam streči, je gotovo velika reva in britkost za pobožnega človeka, ki bi bil rad rešen in prost vsakega greha.

3. Telesne potrebe zeló težé notranjega človeka; zato pa tudi prerok prisrčno prosi, da bi jih bil prost, rekóč: Reši me, o Gospod, mojih potreb! — Gorjé pa onim, ki ne spoznajo svoje reve in dvakrat gorjé onim, ki so zaljubljeni v to revno in trohljivo življenje. Zakaj nekteri se ga tako oklenejo, da bi za božje kraljestvo nič ne skrbeli, ki bi se le dalo tukaj večno živeti, če tudi si komaj s trudom in beračenjem pridobé potrebnih rečij.

4. O nespametni in brezvernega srca, ki so tako globoko zakopani v posvetne reči, da jim je le za telesno mar! Toda nesrečni bodo britko čutili še le ob smrtni uri, kako brez cene in prazno je bilo, kar so ljubili.

Svetniki božji pa in vsi pobožni prijatelji Kristusovi niso skrbeli zato, kar je ugajalo mesu, tudi ne, kar je slovelo v tem življenju, ampak z vsem upom in namenom so hrepeneli le po večnih darovih. Vse njih želje so kipele kvišku, k stalnim in nevidnim stvarem, da bi jih ljubezen do vidnega ne zavedla in pokopala.

5. Brat moj, ne obupaj, boš že rastel v pobožnosti, ker še ni vseh ur konec. — Toda zakaj bi za jutri odlagal svoj sklep? Vzdigni

se in precej začni in reci: Zdaj je čas, da delam, zdaj čas, da se vojskujem, zdaj pravi čas, da se poboljšam. Kedar se ti hudo godi in si v stiskah, tedaj je čas si kaj zaslužiti. Skozi ogenj in vodo treba, da greš, preden prideš do počitka. Če sam sebi ne delaš sile, greha ne boš premagal.

Dokler nosimo to zdrobljivo telo, ne moremo biti popolno brez greha in tudi ne brez zopernosti in žalosti. Radi bi bili brez vseh nadlog, pa ker smo z grehom izgubili nedolžnost, zapravili smo tudi pravo srečo. — Zato nam je ohraniti potrpežljivost in pričakovati usmiljenja božjega, dokler ne izgine hudobija in življenje ne premaga te umrljivosti.

6. O kako je človek slab, kako vedno nagnen k pregreham! Danes se izpoveš svojih grehov in jutri že zopet storiš, česar si se izpovedal. Zdaj skleneš, da se boš varoval, pa uro pozneje že zopet živiš, kakor da bi ničesar sklenil ne bil.

Ker smo tako slabotni in nestanovitni, zato se spodobi, da sami sebe ponižujemo in zaničujemo. Hitro tudi izgubiš po zanikernosti, kar si si komaj z velikim trudom pridobil po milosti.

7. Kaj bo še le na koncu iz nas, če že tako zgodaj otrpnemo? Gorjé nam, če se tako

podamo v pokoj, kakor bi bili že brez skrbi in varni, ko se vendar še bilka prave svetosti ni pokazala v našem obnašanju.

Pač bi bilo treba, da bi se zopet znova poučevali, kakor dobri novinci, v lepem življenju; morda bi bilo vender upati, da bi se kedaj poboljšali in bolj posvetili.

Sklep.

Veliko je revščine med ljudmi, a mi tudi vemo, da je je toliko zaradi greha; vemo pa tudi, da nam je marsikedaj koristna za našo dušo, ker nas vodi iz zemlje v nebesa, kjer je pravo, stalno bogastvo doma. Nadloge in težave so torej stopinje v nebesa, zato sklenem, da jih bom z voljo prenašal ter vzdihnem h Gospodu:

Jaz sem reven in ubog, podpiraj me, o Bog!

---

23. poglavje.

Misli na smrt!

1. Kmalu boš umrl, premisli tedaj, kako živiš; danes je človek in jutri ga ni več. In če le izgine izpred očij, izgine tudi iz spomina. — O kako topo in trdovratno je srce človeško, ki misli le na sedanje, za prihodnje pa nič ne skrbi!

Kar misliš in delaš, delaj, kakor bi že danes moral umreti. Ko bi imel čisto vest, bi se tudi toliko smrti ne bal. — Boljše bi bilo grehov se varovati, kakor pa bežati pred smrtjo. Če nisi danes pripravljen, kako boš pa jutri? Juteršnji dan ni gotov; kdo ve, ali ga doživiš?

2. Kaj pomaga dolgo živeti, ako se pa tako malo poboljšamo? Ah, dolgo življenje nas pač malokedaj poboljša, pogosto pa le še bolj zadolži. O da smo vsaj en dan prav preživeli na tem svetu!

Marsikdo šteje leta svojega spreobrnenja, toda pogosto je le majhen sad njegovega poboljšanja. Ako je umreti strašno, je morda dolgo živeti še nevarnejše. — Srečen, kdor ima vedno pred očmi svojo smrtno uro in se vsak dan pripravlja na smrt! Če si videl kedaj koga umirati, spomni se, da se boš ti preselil po isti poti.

3. Zjutraj misli, da morebiti večera ne doživiš; na večer pa si jutra ne obetaj! Vedno bodi tedaj pripravljen in živi tako, da te smrt nikoli ne najde nepripravljenega.

Veliko jih umrje nagloma in neprevideno. Zakaj ob uri, ob kteri ne mislimo, pride Sin človekov. — Ko pride zadnja ura, boš mnogo drugače mislil o svojem preteklem življenju in zeló ti bo žal, da si bil tako zanikern in mlačen.

4. Kako srečen in pameten je, kdor se v svojem življenju prizadeva tak biti, kakoršen želi biti ob smrtni uri! Zakaj veliko upanja ima, da bo srečno umrl, kdor popolno zaničuje posvetno in goreče hrepeni v čednostih rasti; kdor ljubi ostrost, dela pokoro, ročno posluša, sam sebe zatajuje in vse zopernosti prenaša iz ljubezni do Kristusa.

Dokler si zdrav, lahko storiš veliko dobrega, toda v bolezni ne vem, koliko boš mogel. Malokoga poboljša bolezen, kakor se tudi malokedaj posveté, kteri radi hodijo po božjih potih.

5. Ne zanašaj se na svoje prijatelje in bližnje in ne odkladaj svojega zveličanja na prihodnost, kajti ljudje bodo hitreje na-te pozabili, kakor misliš. Bolje je zdaj še o pravem času poskrbeti in kaj pred seboj poslati, kakor pa zaupati na pomoč drugih. Če zdaj ti sam za-se ne skrbiš, kdo bode še le pozneje skrbel za-te?

Zdaj je čas zeló drag, zdaj so dnevi izveličanja, zdaj je prijeten čas! — Toda žalibog, da bolje ne rabiš časa in se ne potrudiš, da bi večno živel. Pride čas, ko si boš želel en dan ali le eno uro za poboljšanje, pa ne vem, če jo boš dobil.

6. O predragi, kakošne nevarnosti bi se ti rešil, kakega strahu se iznebil, ko bi zdaj vedno bogaboječe živel in na smrt mislil! Glej, da zdaj tako živiš, da se boš ob smrtni uri rajši veselil, nego tresel. Zdaj svetu odmiraj, da takrat s Kristusom oživiš! Zdaj zaničuj vse, da brez zadržka prideš h Kristusu. Zdaj pokori svoje telo, da boš potem imel trdno zaupanje!

7. O nespametnež, zakaj si obetaš še dolgo življenje, ker še enega samega dneva nimaš gotovega? Koliko se jih je že varalo in šlo nenadoma iz sveta! — Kolikrat si že slišal praviti, da je eden pal pod mečem, drugi utonil, tretji z višine pal ter si zlomil tilnik; zopet drugi je pri jedi strepetal ali umrl med igranjem. Eden izgubi življenje v ognju, drugi v boju, tretji v kugi, četrti pri roparskem napadu in tako je konec vseh smrt in — življenje človeško izgine urno kakor senca.

8. Kdo se te bo spominjal po smrti in kdo molil za-te? Delaj, predragi, zdaj delaj, kolikor moreš, ker ne veš, kedaj umrješ in kaj te čaka po smrti. Nabiraj si neminljivega bogastva zdaj, dokler imaš čas. Le na svoje zveličanje misli in samo zato skrbi, kar je božjega!

N a b i r a j s i z d a j p r i j a t e l j e v, časti svetnike božje in posnemaj njih dela, da t e o n e m o g l e g a v t e m ž i v l j e n j u s p r e j m e j o v v e č n a s v o j a b i v a l i š č a. Na

zemlji živi kakor popotnik in tujec, komur posvetna opravila niso nič mar. Ohrani čisto srce in dvigaj se kvišku k Bogu, ker tukaj ti ni vedno ostati. Tje pošiljaj vsak dan svoje molitve in vzdihljeje s solzami, da bo tvoj duh vreden, po smrti srečno preseliti se h Gospodu. Amen.

Sklep.

Smrt je gotova, smrt je strašna, smrt je blizu! Ah, strašne resnice in jaz tako redko mislim na-nje! Umreti moram, pa ne vem kedaj, ne vem kje, ne vem kako? Kaj, če me smrt prehiti? Tega ne dopusti dobri Bog! Jaz pa se hočem vsak dan za smrt pripravljati; rad bom mislil na Jezusovo smrt, rad bom obiskoval bolnike, rad molil pri umirajočih, mrtve pokopaval in rajncih se spominjal v molitvah, da tudi meni Bog milostno podeli srečno zadnjo uro. — Ali sem pripravljen, če me Gospod zdaj le pokliče?

---

24. poglavje.

Sodba in kazni za grešnike.

1. Pri vseh rečeh glej na konec in pomni, kako boš obstal pred pravičnim sodnikom, kteremu ni nič skritega, ki se ne da podkupiti z darovi in ne posluša izgovorov, ampak, kar je

pravično, bo sodil. O nesrečni, nespametni grešnik, ki se že treseš pred obličjem srditega človeka, kaj boš odgovoril Bogu, ki ve za vse tvoje hudobije? — Zakaj ne poskrbiš za dan sodbe, ko te nikdo ne bo mogel opravičevati ali braniti, ampak bo vsak sam zadosti obtežen z lastnim bremenom.

Zdaj je tvoje delo zaslužno, jok prijeten, zdaj so vzdihljeji dovolj glasni, zdaj z žalostjo zadostuješ in se čistiš.

2. Veliko in dobro čistišče ima potrpežljiv človek, ki po krivici trpeč bolj žaluje zaradi hudobije bližnjega, kakor zavoljo krivice, ki jo trpi, ki rad moli za svoje sovražnike in iz srca odpušča krivice, ki brez odkladanja druge prosi odpuščanja, ki se lože usmili, kakor razjezi, ki dela sam sebi silo in se sploh prizadeva, da je meso duhu podložno.

Boljše je, tukaj se očistiti grehov in iztrebiti napake, kakor jih hraniti za prihodnje čistišče. Res, mi z neredno ljubeznijo, ktero imamo do telesa, sami sebe slepimo.

3. Kaj bo oni ogenj druzega žgal, kakor tvoje grehe? Kolikor bolj sedaj sebi zanašaš in mesu strežeš, toliko huje se boš pozneje pokoril in toliko več peklenskega ognja vrednih del si prihraniš.

V kteri reči se človek bolj pregreši, v tisti bo tudi huje kaznovan. Tam bodo zbadali lenuhe z gorečimi bodali in požeruhi bodo trpeli hudo lakoto in žejo. Tam se bodo nečistniki in sladneži topili v goreči smoli in smradljivem žveplu in nevoščljivci bodo kakor stekli psi tulili od bolečin.

4. Vsaka pregreha bo imela svojo muko. Tam bodo ošabneži popolno osramočeni in skopuhe bo stiskala najhujša revščina. Tam bo eno uro trpeti huje, kakor tukaj sto let najostrejšo pokoro delati. — Obsojeni tam ne bodo imeli ne mirú ne tolažbe; tukaj se vsaj včasih odpočijemo od trudov in se veselimo tolažbe prijateljev.

Zato zdaj skrbi in obžaluj svoje grehe, da boš ob dnevu sodbe smel biti brezskrben med zveličanimi! T a k r a t n a m r e č b o d o p r a v i č n i s t a l i v v e l i k i s r č n o s t i n a s p r o t i o n i m, k i s o j i h s t i s k a l i in odirali. — Takrat bo druge sodil tak, ki zdaj ponižno trpi, da ga drugi sodijo.

5. Takrat se bo pokazalo, da je bil moder na tem svetu, kdor je znal zavoljo Kristusa nespameten in preziran biti. Takrat nam bodo všeč britkosti, ki jih tukaj voljno trpimo in o b m o l k n i l a b o v s a h u d o b i j a. Takrat se bodo veselili pobožni, žalovali pa grešniki. Tedaj se bo spokorjeno meso bolj veselilo, kakor če bi se bilo vedno topilo v veselju. — Takrat bo bolj slovela revna koča, kakor palača

pozlačena. Takrat bo več pomagala stanovitna potrpežljivost, kakor oblast vsega sveta. Takrat bo priprosta pokorščina više povzdignena, nego vsa posvetna zvijača.

6. Takrat bo bolj razveseljevala čista in dobra vest, kakor globoka učenost. Tedaj bo imelo večjo ceno zaničevanje bogastva, kakor vsi zakladi sveta. Takrat boš bolj vesel, da si molčal, kakor pa še toliko govoril. Več bodo takrat veljala dobra dela, kakor pa obilne lepe besede. Ostro življenje ti bo takrat bolj všeč, kakor vse pozemeljsko razveseljevanje.

Uči se sedaj trpeti v malem, da se takrat hujšega rešiš. Tukaj poprej pokaži, kaj bi premogel pozneje trpeti. Ako ti je sedaj vsaka stvar pretežavna, kako boš prenašal večne muke? Ako si zdaj nevoljen pri najmanjšem trpljenju, kaj bo pa v peklu? Glej, dvojnega veselja v resnici ne moreš uživati: veseliti se tukaj na svetu in tam kraljevati s Kristusom.

7. Ko bi bil do današnjega dne vedno živel v častеh in slastéh, kaj bi ti vse to pomagalo, ko bi te zdaj ta trenotek zadela smrt? Vse je torej nečimerno, razun Boga ljubiti in njemu samemu služiti. Kdor namreč ljubi Boga iz celega srca, se ne boji ne smrti, ne kazni, ne sodbe, ne pekla, zakaj popolna ljubezen varno vodi k Bogu. — Kogar pa veseli še greh, za takega ni čudno, da se boji smrti in

sodbe. Toda dobro je, da te vsaj strah pred peklom zadržuje, ako te ljubezen ne varuje pred grehom. Kdor pa zanemarja celó strah božji, ne bo dolgo ostal dober, temveč se bo kmalu ujel v zanjke hudičeve.

Sklep.

Moj sodnik bo pravični, vsevedni Bog, pred njim ne bo veljal noben izgovor. „Gorje največjemu svetniku,“ pravi sv. Avguštin, „če ga boš Ti, o Bog, sodil brez usmiljenja.“ In če bo že pravični komaj obstal, kje se bo brezbožni in grešnik prikazal, pristavlja sv. Peter. Kaj bo z menoj pri sodbi? — Vsak dan hočem na sodbo misliti, tukaj sebe ostro soditi, da mi bo takrat milostljiv večni Sodnik.

---

25. poglavje.

Boljšaj pridno vse svoje življenje!

1. Čuvaj in goreč bodi v službi božji in pomisli: Po kaj si prišel in zakaj si zapustil svet? Ali ne zato, da bi živel za Boga in postal svet človek? Tedaj hrepeni po svetosti, ker kmalu prejmeš plačilo za svoja dela in takrat ne bo več strahú ali žalosti v tvoji okolici.

Malo se sedaj trudi, in našel boš obilno mirú, da, večno življenje! Ako boš vedno zvesto in goreče deloval, bo tudi gotovo Bog zvesto in obilno plačeval. Upaj trdno, da dosežeš zmago, toda preveč varen ne smeš biti, da ne otrpneš ali se pa ne prevzameš.

2. Neki boječ človek je omahoval med strahom in upom; zato gre nekoč ves žalosten v cerkev, poklekne pred altar in sam pri sebi to-le premišljuje, rekoč: O ko bi vedel, ali bom ostal stanoviten! In koj čuje v sebi odgovor božji: Kaj bi storil, če bi to vedel? Stori zdaj, kar bi takrat storil, in popolno boš varen. — In kmalu potolažen in potrjen se izroči volji božji in konec je bilo tesnemu omahovanju. Tudi ni hotel zvedavo preiskovati, kaj ga čaka, marveč se je rajši trudil spoznati, kaka je volja božja dopadljiva in popolna, ki pričenja in končava vsako dobro delo.

3. Upaj v Gospoda in delaj dobro, bivaj na zemlji in živi se od njenega bogastva, pravi prerok. Strah pred težavo ali trud v bojih mnoge ovira v napredovanju in gorečem poboljšanju. Toda med vsemi najbolj v čednostih rastejo tisti, ki s trudom moško prenašajo, kar jim je bolj težko in nasprotno. Kajti tam človek bolj napreduje ter si služi večjo milost, kjer sam sebe bolj premaguje in v duhu zatajuje.

4. Nimajo pa vsi enako veliko premagovati in zatirati. Pa vender bo bolj napredoval, kdor je marljiv za poboljšanje, če prav ima več strastij, kakor pa tak, ki sicer pošteno živi, pa manj hrepeni po čednostih.

Dvoje posebno pomaga človeku, da se zeló poboljša: ako se namreč s silo odtegne od vsega, na kar nagiblje pregrešna natora in pa da se goreče prizadeva za čednost, ki mu je bolj potrebna. — Skrbneje se varuj tega in premaguj to, kar ti večkrat ni všeč pri druzih.

5. Išči povsod le svojega poboljšanja in ako lepe vzglede vidiš, vnemaj se za-nje in jih posnemaj! Kakor tvoje oko gleda po drugih, tako tudi drugi gledajo na-te.

Kako prijetno in vabljivo je videti vnete in pobožne brate, ki se lepo vedó in živé v redu in v strahu! Kako žalostno in težko pa je gledati neredne, ki ne živijo po svojem poklicu. Kako kvarljivo je, zanemarjati svoje dolžnosti in misli obračati na reči, ki nam niso izročene.

6. Spomni se svojih obljub in postavi si pred oči podobo Križanega! Če premišljuješ življenje Jezusa Kristusa, moraš se sramovati, da si se tako malo trudil njemu podoben postati, dasi si že dolgo na potu božjem.

Pobožni, ki se pazljivo in zvesto vadi v presvetem življenju in trpljenju Gospodovem,

najde v njem vse potrebno v obilnosti in ni da bi razun Jezusa iskal kaj boljšega. O kako hitro in zadosti bi bili učeni, ko bi Jezus križani prišel v naše srce!

7. Goreč menih vse rad prevzame in nosi, kar mu naložé. Vnemaren in mlačen pa ima težavo nad težavo in od vseh stranij je v stiskah, ker nima notranje tolažbe, zunanje pa iskati ne sme. Menih, ki ne živí po redu, je v nevarnosti, da globoko pade.

Kdor išče le ložje in ugodnejše reči, bo vedno v zadregi, ker mu danes to, jutri zopet drugo ne bo po volji.

8. Kako pač ravna toliko drugih redovnikov, ktere strogo veže postava? — Redko hodijo od doma, živé samotno, zeló ubožno jedó, ostro se oblačijo, delajo mnogo, malo govoré, čujejo dolgo, zgodaj vstajajo, dolgo molijo, pogosto beró in se v vsem držé reda.

Poglej Kartuzijance, Cistercijence in menihe ter nune raznih redov, kako vsako noč vstajajo Gospodu hvalo prepevat. In zato bi bila sramota, da bi ti vnemaren bil pri tako svetem opravilu, ko toliko menihov začenja hvaliti Boga.

9. O da nimamo nobenega druzega dela, kakor Gospoda, svojega Boga, hvaliti s celim srcem in z glasno besedo! O ko bi ti nikdar ne bilo treba, ne jesti ne piti, ne spati; ko bi mogel vedno le hvaliti Boga in se pečati samo z duhovnimi rečmi, tedaj bi bil pač mnogo srečnejši, kakor si sedaj, ko služiš telesu iz marsikterih potreb. — O da nimamo teh potreb, pač pa samo duhovnega krepila, ktero žal le redkokedaj okusimo.

10. Kedar je človek tako daleč, da pri nobeni stvari ne išče svoje tolažbe, takrat mu začenja prvič Bog prav prijeten biti; takrat bo tudi popolno zadovoljen z vsem, naj se zgodi karkoli.

Tedaj se ne veseli velike reči, pa tudi zarad majhne ne žaluje, ampak se popolno in zaupljivo izroči Bogu, ki mu je vse v vsem, kteremu, se vé, nič ne mine, nič ne umrje, marveč mu vse živí in na migljaj služi brez odloga.

11. Misli vedno na konec in pomni, da se ne vrne več izgubljeni čas! Brez skrbi in pridnosti si ne pridobiš nikoli čednostij. Če mlačen postajaš, začneš slabeti, ako se pa za dobro vnemaš, našel boš lep mir in delo se ti bo ložje zdelo vsled milosti božje in ljubezni do čednosti. — Goreč in priden človek je za vse pripraven.

Teže je ustavljati se napakam in strastém, kakor pa potiti se pri telesnih delih. Kdor

se ne ogiblje malih napak, pade polagoma v večje. Zvečer boš vselej vesel, ako si dan prav preživel.

Čuj sam nad seboj, vnemaj se, opominjaj se, in naj bodo drugi, kakor hočejo, sam sebe ne zanemarjaj! — Le toliko boš rastel v dobrem, kolikor boš sam sebi sile storil. Amen.

Sklep.

Zakaj sem na svetu in kaj bo z menoj? Vem, da je moj namen Bogu zvesto služiti in se izveličati, toda kako slabo izpolnujem svoj namen, koliko imam še madežev na sebi, ki Bogu niso všeč. O Gospod, pomagaj mi, da si jih čim preje izbrišem in tebi služim s celim srcem. Vojsko torej napovem grehu, vojsko satanu.

Odpovem se hudiču, vsemu njegovemu napuhu in vsem njegovim delom!

Rekel sem in bom začel!

Knjiga druga.

Opomini za notranje življenje.

Uvod v drugo knjigo.

Druga knjiga je bolj kratka in obsega le 12 poglavij, a polna je najlepših naukov za pobožno življenje. V tej knjigi nam kaže pobožni pisatelj kraljestvo božje, po kterem nam je hrepeneti z vsemi silami. Ker pa mnogi ljudje ne iščejo kraljestva božjega, zato se nam tukaj kaže pot, ki človeka vodi v to kraljestvo. Pot ta je kraljevi pot križa, kterega ukazuje Jezus sam nastopiti vsakemu kristjanu, rekoč: Kdor hoče za menoj, naj zataji sam sebe, vzame svoj križ in hodi za menoj! Zato tudi končuje sveti pisalec to knjigo z besedami: Treba nam je po mnogih težavah iti v božje kraljestvo.

Namen tej knjigi: Spoznajmo, da nam je trpljenje potrebno za zveličanje; zato radovoljno trpimo!

---

1. poglavje.

Notranje življenje.

1. Kraljestvo božje je v vas, govori Gospod. Obrni se h Gospodu s celim srcem, zapusti ta revni svet in našla bo mir tvoja duša. Zaničuj vse zunanje in ljubi notranje in videl boš, da bo v tebi kraljestvo božje!

Kraljestvo božje je namreč mir in veselje v svetem Duhu, ki se ne podeljuje hudobnežem. Kristus bo prišel k tebi in ti pokazal svojo tolažbo, ako si mu le pripravil v srcu vredno stanovališče. Vsa njegova čast in lepota je znotraj in ondi prebivati mu je prijetno. On obiskuje človeka, ki v duhu živi, prijazno se ž njim pogovarja, ljubko ga tolaži, deli mu obilo mirú in druži se ž njim prečudno po domače.

2. Dej, zvesta duša, pripravi temu ženinu svoje srce, da milostno k tebi pride in biva pri tebi, ker sam pravi: Kdor mene ljubi, izpolnuje moje besede in bova k njemu prišla in pri njem prebivala! Daj torej prostor Kristusu in vsem drugim zabrani k sebi!

Ako imaš Kristusa, bogat si in zadosti imaš; oskrbel te bo in zvesto previdel z vsem, da se ti ne bo treba zanašati na ljudi. Hitro se namreč spreminjajo ljudje in naglo pešajo; Kristus pa ostane vekomaj in stoji krepko na strani do konca.

3. Ni se veliko zanašati na slabega in umrljivega človeka, če tudi nam je dober in ljub; pa tudi žalovati nam ni treba, ako nam kedaj nasprotuje in ugovarja. Kdor je danes s teboj, jutri bo morebiti že zoper tebe in narobe, ker ljudje se obračajo kakor veter.

V Boga stavi vse svoje upanje, le njega se boj in njega ljubi; Bog bo za-te odgovarjal in uravnal, kakor bo bolje. Tukaj nimaš stalnega mesta in kjerkoli si, tujec si in popotnik, in nikdar ne boš imel mirú, dokler se popolno ne skleneš s Kristusom.

4. Kaj se tod oziraš, ker ti ni tukaj ostati? V nebesih naj bo tvoj dom, vse časno pa ogleduj le bolj mimogredoč, ker vse mine in tudi ti. Pazi, da se ne zamotaš v časno, da se ne ujameš in ne pogubiš. Pri Najvišjem imej svoje misli in prošnje svoje neprenehoma dvigaj h Kristusu!

Če ne znaš premišljevati visokih, nebeških rečij, misli na trpljenje Kristusovo in prebivaj v njegovih svetih ranah. Zakaj, če se pobožno zatekaš v Jezusove rane in v drago-

cena znamenja njegovih ran, občutil boš v žalosti mnogo okrepčanja, ne bo ti dosti mar, da te ljudje zaničujejo in mirno boš prenašal besede obrekovalcev.

5. Tudi Kristusa so zaničevali na svetu in v največji sili so ga v sramoti zapustili znanci in prijatelji. Kristus je rad trpel in zaničevan bil in ti si upaš pritoževati se? Kristus je imel sovražnike in obrekovalce, in ti hočeš imeti same prijatelje in dobrotnike?

Kako bo venčana tvoja potrpežljivost, če se ti ne prigodi nič zopernega? Ako ne moreš potrpeti nič nasprotnega, kako boš Kristusov prijatelj? Trpi s Kristusom in za Kristusa, ako hočeš s Kristusom kraljevati!

6. Ako bi se bil kedaj popolno podal v srce Jezusovo in okusil nekoliko njegove goreče ljubezni, tedaj bi se ne menil za lastno srečo in nesrečo, ampak veselil bi se svojega zasramovanja, ker ljubezen Jezusova stori, da človek zaničuje sam sebe.

Kdor Jezusa in resnico ljubi in je res notrajen in brez nerednih željá, brez zadržka se obrne k Bogu, v duhu se dvigne sam nad sebe in mirno počiva.

7. Komur so vse reči toliko všeč, kolikor so vredne same na sebi, ne pa kakor ljudje pravijo ali jih cenijo, tak je v resnici moder in tacega je bolj Bog poučil, nego ljudje.

Kdor zna po notranje živeti in le malo mara za zunanje stvari, tak ne išče kraja in ne čaka časa, da bi opravljal pobožne vaje. Notranji človek se hitro zbere, ker se nikdar popolno ne izgubi v zunanje stvari.

Zunanje delo ali opravilo, včasih potrebno, ga ne moti, ampak kakor pridejo stvari, tako se ravna po njih. Kdor je znotraj dobro uravnan in v redu, se ne meni za posebna in napačna dela ljudij. Človek je le toliko oviran in raztresen, kolikor se vsiljuje v zunanje reči.

8. Ko bi bilo vse prav pri tebi in bi bil lepo čist, vse bi bilo dobro in bi ti služilo v poboljšanje. Zato ti marsikaj ni všeč in te rado moti, ker še nisi popolno odmrl sam sebi in se nisi ločil od vsega posvetnega.

Nobena reč tako ne ognusi in zaplete človeškega srca, kakor nečista ljubezen do stvarij. Ako pa ne maraš za zunanjo tolažbo, boš rad premišljeval nebeške reči in se radoval v duhu.

Sklep.

V mojem srcu želiš prebivati, o Gospod! Veselim se tega, saj kjer si Ti, tam je mir, je veselje, je sreča, je vse; a bojim se, ker moje srce še ni pripravljeno za Tvoj prestol; zato Te prosim: Gospod, Ti pripravi moje srce, da boš rad prebival v njem, jaz pa bom rad premišljeval Tvoje življenje in posebno

Tvoje britko trpljenje mi bo ogledalo, v kterem se hočem ogledovati in čistiti.

Pridi k nam Tvoje kraljestvo!

---

2. poglavje.

Ponižno se podvrzi!

1. Ne maraj veliko, kdo da je s teboj ali proti tebi; rajši to glej in skrbi, da bo pri vsakem delu Bog s teboj. Imej čisto vest in Bog bo tvoj varuh; kogar pa Bog varuje, mu ne more škodovati nobena hudobija.

Ako znaš molčati in trpeti, boš gotovo čutil božjo pomoč. On že vé, kedaj in kako te reši, zato se le njemu popolno izroči! Pomagati in zmote rešiti je mogoče le Bogu. Mnogokrat je prav in dobro, da drugi vedó za naše slabosti in nam jih očitajo, ker nas to bolj ponižne ohrani.

2. Kedar se ponižuješ zaradi svojih napak, tedaj druge potolažiš in zadostuješ tistim, ktere si žalil. Ponižne Bog varuje in reši, ponižne ljubi in tolaži, ponižnim se bliža, ponižnim deli obilno milosti in ponižne zopet povzdigne v slavo.

Ponižnim razodeva svoje skrivnosti in jih prijazno k sebi sili in vabi. Ponižni je tudi v sramoti dovolj miren, ker zaupa na Boga

in ne na svet. Ne misli, da si boljši, dokler nimaš sam sebe za manjšega od vseh druzih.

Sklep.

Kedar storim kako napako, porečem: Ko bi bil ponižen, bi je ne bil storil, in vselej bom odpuščanja prosil ponižnega Jezusa. — Kaj ljudje o meni govoré, me ne bo več brigalo, skrbeti hočem za čisto vest, da bo Bog moj prijatelj, ki ponižnim deli svojo milost.

---

3. poglavje.

Dober in miren človek.

1. Pomiri najpoprej sam sebe in potem boš miril druge! Miroljuben človek več pomaga, kakor zeló učen. — Strasten človek obrača tudi dobro na slabo in rad verjame kaj slabega. Dober, miroljuben človek pa obrača vse na dobro.

Kdor je prav miren, od nikogar nič hudega ne misli; nezadovoljnega in strastnega mučijo raznovrstne sumnje, on sam ne miruje, pa tudi drugim ne da mirovati. Večkrat govori, česar bi ne smel in opusti, kar bi bilo bolje za-nj, da stori. On gleda, kaj so drugi dolžni storiti, a zanemarja, kar je sam dolžan.

Najpoprej se srdi sam na-se, potem še le se razvnemaj nad svojim bližnjim!

2. Ti znaš dobro zagovarjati in lepšati svoja dela, toda izgovorov drugih nočeš poslušati. Pravičneje bi bilo, da tožiš sam sebe, brata svojega pa izgovarjaš. Ako hočeš, da drugi potrpi s teboj, potrpi tudi ti z drugimi! — Glej, kako daleč si še od prave ljubezni in ponižnosti, ki se ne zna na druzega jeziti in hudovati, kakor le sama na-se!

Z dobrimi in pohlevnimi v miru živeti ni nič posebnega, to namreč je vsem všeč po natori, ker vsak ima rad mir in bolj ljubi take, ki so ž njim enih mislij. Toda s takimi v miru živeti, ki so osorni in hudobni, razuzdani ali sovražni, to je velika milost in delo hvale vredno in možato.

3. Nekteri so sami v miru in tudi z drugimi živé v miru, drugi pa sami nimajo mirú in tudi drugih ne pusté v miru; drugim so nadležni, sebi pa še bolj nadležni. Nekteri sami sebe ohranijo v miru in tudi druge skušajo pomiriti.

Vender pa stavimo ves svoj mir v tem revnem življenju bolj v ponižno potrpežljivost, kakor pa v to, da bi zopernostij ne občutili. Kdor bolje zna trpeti, ima tudi več mirú. Tak sam sebe premaga, gospoduje svetu, prijatelj je Kristusov in dedič nebes.

Sklep.

Moja želja bo, da v miru živim sam s seboj in s svojim bližnjim, ker vem, kaj pravi Gospod: Blagor mirnim, ker otroci božji bodo imenovani. Ti pa, o Jezus, si knez mirú, pri Tvojem rojstvu so angelji oznanjevali: mir ljudem na zemlji, ki so prave volje, zato se hočem pri Tebi učiti mirú. Kdor življenje ljubi, pravi sv. Peter, in hoče videti srečne dni, naj išče mirú in hiti za njim. — Še danes se spravim s svojim sovražnikom, odpustim mu in tudi njega prosim odpuščenja, da mir zadobim.

4. poglavje.

Čisto srce in priprost namen.

1. Dve peroti dvigujete človeka od posvetnega: priprostost in čistost. Priprost mora biti naš namen, čiste pa naše želje. Priprostost išče Boga, čistost se ga pa oklene in ga uživa. Nobeno delo ti ne bo pretežko, če boš v svojem srcu brez vsega napačnega poželenja.

Ako nič druzega ne želiš in ne iščeš, kakor da si Bogu všeč in da bližnjemu pomagaš, užival boš notranjo prostost. Če bi bilo tvoje srce čisto, bila bi ti vsaka stvar ogledalo življenja in knjiga svetega nauka.

Ni je stvari tako majhne in neznatne, da bi nam ne spričevala dobrote božje.

2. Ko bi bil ti v srcu dober in čist, vse bi brez zapreke gledal in prav spoznaval. Srce čisto prešine nebo in pekel. Kakoršen je kdo v srcu, tako sodi zunanje stvari. Ako je veselje na svetu, ima je človek čistega srca; in če je kje nadloga in stiska, najbolj jo pozna slaba vest.

Kakor železo, če je deneš v ogenj, izgubi rijo in se vse razbeli, tako se tudi človek, ki se popolno k Bogu obrne, otrese mlačnosti in se ves prenovi.

3. Kedar se človeka prijemlje mlačnost, boji se že lahkega dela in rad sprejema zunanjo tolažbo. Kedar se pa začne resno premagovati, takrat manj gleda na to, kar se mu je prej zdelo težavno.

Sklep.

Priprosto srce je Bogu prijetno, a najde se le pri čistih, nedolžnih ljudeh, posebno pri otrocih; zato pravi Jezus: Ako ne boste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Jezus, prijatelj otrók, dodeli tudi meni čisto in priprosto srce!

Bodite previdni, kakor kače, in priprosti, kakor golobje!

---

5. poglavje.

Presojaj sam sebe!

1. Sebi ne smemo preveč verjeti, ker nam dostikrat ne dostaje milosti in razuma. Malo je svitlobe v nas in še to brzo izgubimo po nemarnosti. Pogosto ne opazimo, da smo tako slepi na duši. Dostikrat hudo storimo, pa se še huje izgovarjamo. Včasih nas žene strast, pa mislimo, da je gorečnost.

Mi grajamo slabosti drugih, pa ne pazimo na svoje napake. Dovolj hitro čutimo in presojamo, kaj nam je od druzih trpeti; pa ne pomislimo, koliko drugi trpé zaradi nas. Kdor bi prav in dobro presojal svoja dela, bi bližnjega ostro ne sodil.

2. Notranjemu človeku je skrb za-se nad vse skrbi, in kdor na-se zvesto pazi, lahko molči o drugih. Nikoli ne boš notrajen in pobožen človek, ako ne boš molčal o drugih in posebno skrbno pazil na-se. Če imaš le sebe in Boga pred očmi, malo te bodo motile zunanje reči.

Kje pač si, kedar sam za-se ne veš? In kedar si vse preletel, sam sebe pa zanemaril, kaj si s tem pridobil? Ako želiš imeti mir in pravo edinost, treba da vse drugo opustiš in le sam na-se paziš.

3. Mnogo boš boljši, ako se otreseš vseh posvetnih skrbij. Zeló pa boš oslabel, ako časno kaj ceniš. Nič naj ti ne bo veliko, ne visoko, ne milo, ne ljubo, nego sam Bog ali kar je od Boga!

Zaničuj vsako tolažbo, ktera ti dojde od kterekoli stvari. Duša, ki ljubi Boga, zaničuje vse, kar je pod Bogom. Sam Bog, ki je večen in neizmeren in ki vse napolnuje, je duši tolažba in srcu pravo veselje.

Sklep.

Kaj se vtikam v druge reči, ki meni niso nič mar, sam sebe pa zanemarjam? Saj ne bom od druzih, pač pa od sebe dajal odgovor. Zato bom zanaprej bolj na-se pazil in za-se skrbel ter kakor pregovor pravi: rajši pometal pred svojim pragom, kakor pred tujim.

---

6. poglavje.

Veselje mirne vesti.

1. Slava dobremu človeku je spričevanje mirne vesti. Dobro vest imej, pa boš zmiraj vesel. Dobra vest zeló veliko prenaša in je tudi v nesreči vesela. Slaba vest je vedno plašna in nemirna. Sladko boš počival, ako te ne bo grajalo tvoje srce. Veseli se le takrat, če si kaj dobrega storil!

Grešniki nimajo nikoli pravega veselja, tudi ne uživajo nikdar notranjega mirú, ker hudobni nimajo miru, govori Gospod. In ko bi tudi rekli: V miru smo, nič hudega nas ne bo zadelo in kdo da se drzne nam škoditi? ne verjemi jim; zakaj nenadoma se vzdigne jeza božja in njih dela bodo uničena in pokončani njih naklepi.

2. Hvaliti se v nadlogah ni težko onemu, ki ljubi; zakaj kdor se tako hvali, se hvali s križem Gospodovim. Kratka je čast, ktero ljudje dajejo in prejemajo. — Posvetno čast vedno spremlja žalost. — Pobožne hvali lastna vest, ne pa govorjenje ljudij.

Veselje pravičnih je od Boga in v Bogu in to je pravo veselje. Kdor želi prave in večne časti, ne mara za časno. In kdor išče posvetno čast, ali je iz srca ne zaničuje, kaže, da manj ljubi nebeško čast. Velik dušni mir uživa, komur ni mar, ali ga ljudje hvalijo ali grajajo.

3. Lehko je zadovoljen in miren, kdor ima čisto vest. Če te hvalijo, zato nisi nič bolj svet, pa tudi nič manj vreden, če te grajajo. — Kar si pred Bogom, to si in nič več. Če pomisliš, kakošen si v srcu, se ne boš zmenil, kaj ljudje govoré o tebi.

Človek vidi obličje, a Bog srce. Človek presoja dejanja, Bog pa sodi namene.

Pobožno srce kaže da ima, kdor vedno pošteno ravna in sebe malo ceni; od nobene stvari ne želeti tolažbe je znamenje velike čistosti in notranjega zaupanja.

4. Kdor si ne išče zunanjih prič, kaže, da se je ves Bogu izročil. Ne, kdor sam sebe priporoča, je potrjen, pravi sveti Pavel, ampak kogar Bog priporoča. Znotraj z Bogom živeti in od zunaj se nobenemu poželenju ne udati, to je življenje notranjega človeka.

Sklep.

Dobra vest je človeku največji zaklad, ki osrečuje tudi najbolj revnega, nesrečnega človeka. Zato si tudi jaz želim pridobiti dobro, natančno vest, ki bo čula nad menoj kakor sodnik. Moj sklep je zato: Vsak večer bom vsaj prav na kratko izpraševal svojo vest, da bolje spoznam sam sebe. — Poslušaj vedno svojo vest, ker s tem boš izpolnoval postave!

---

7. poglavje.

Ljubi Jezusa nad vse!

1. Blagor mu, kdor ve, kaj je to, Jezusa ljubiti in samega sebe prezirati zaradi Jezusa! Spodobi se, da zapustimo, kar ljubimo, zavoljo tistega, ki ga ljubimo; ker Jezus hoče, da njega samega ljubimo nad vse.

Ljubezen stvari je slepilna in nestalna; ljubezen Jezusa verna in stanovitna. Kdor se oklene stvari, pade z omahljivo stvarjo, kdor pa objame Jezusa, bo trdno stal na veke. Njega ljubi in si ohrani prijatelja, ki te ne zapusti, ako se vse loči od tebe, in ne bo dovolil, da bi se nazadnje pogubil. Rad ali nerad moral se boš nekdaj ločiti od vsega.

2. Jezusa se drži živ in umirajoč in izroči se njemu, ki je zvest; on ti bo sam pomagal, kedar vsi drugi obnemorejo. — Tvoj prijatelj je tak, da nobenega ne trpi poleg sebe, ampak hoče, da ima sam tvoje srce in da kakor kralj sedi na svojem prestolu. Da ti znaš vsako stvar zapustiti, rad bi Jezus prebival s teboj. — Spoznal boš, da je skoraj vse izgubljeno, karkoli nasloniš na ljudi, ne pa na Jezusa. Ne zaupaj in ne opiraj se na trst, ki ga veter maje, ker vse meso je trava in vsa njegova čast pada kakor trave cvet!

3. Hitro se boš prevaral, če pri ljudeh gledaš le na zunanje. Če namreč iščeš pri drugih tolažbe in dobička, ti bo večkrat na kvar. Ako iščeš povsod Jezusa, bodeš tudi Jezusa našel povsod; če pa iščeš sam sebe, boš tudi sebe našel, pa le v svojo škodo. Človek nam-

reč, ki ne išče Jezusa, sam sebi več škoduje, nego ves svet in vsi njegovi sovražniki.

Sklep.

Kaj iščeš in bi ne našel pri Jezusu? Če si bolan, on je tvoj zdravnik, če si nesrečen, on je tvoj kralj. Če te napadajo, on te brani; če si v temi, on te razsvetljuje. Ako si sirota, on je tvoj oče, tvoj brat, tvoj prijatelj. Naš Gospod Jezus je vse, kar si moremo in smemo želeti! — Moj Jezus in moje vse!

---

8. poglavje.

Kakor prijatelj občuj z Jezusom!

1. Kjer je Jezus, vse je dobro in nobena reč se ne zdi težka; kjer pa Jezusa ni, vse je težavno. Kedar Jezus ne govori v sercu, tolažba je prazna; ako pa Jezus le besedo spregovori, občutimo veliko tolažbe. Ali ni Marija Magdalena koj vstala z mesta, kjer se je jokala, ko ji je rekla Marta: Učenik je tukaj in te kliče?

Srečna tista ura, ko Jezus kliče od solz na duhovno veselje. Kako suhoparen in trd si brez Jezusa! Kako nespameten in nečimern, če želiš kaj druzega razun Jezusa! Ali ni to več škode, kakor da izgubiš celi svet?

2. Kaj ti mora svet dati brez Jezusa? Brez Jezusa biti je živ pekel, a z Jezusom biti je sladak raj. Če je Jezus s teboj, škodovati ti ne more noben sovražnik. Kdor najde Jezusa, najde dragocen zaklad, dobroto nad vse dobrote. In kdor izgubi Jezusa, neizmerno veliko izgubi in več nego ves svet. Kdor živi brez Jezusa, najbolj je nesrečen, a najbogatejši je, kdor je z Jezusom dober.

3. Umetnost je velika, da kdo zna občevati z Jezusom, in Jezusa obdržati pri sebi je velika modrost. Bodi ponižen in miroljuben, in Jezus bo s teboj. Bodi pobožen in miren in Jezus ostane pri tebi. Kmalu pa preženeš Jezusa in izgubiš njegovo milost, ako se preveč nagibaš posvetnemu.

Če pa Jezusa preženeš in izgubiš, kam se hočeš zateči in koga si izbrati za prijatelja? Brez prijatelja ne moreš prav živeti, in ako ti Jezus ne bo nad vse prijatelje, zeló boš žalosten in zapuščen.

Nespametno tedaj ravnaš, ako se komu drugemu zaupaš ali raduješ. Boljše je imeti celi svet zoper sebe, kakor pa Jezusa žaliti. Izmed vseh tebi dragih bodi ti torej Jezus sam najdražji!

4. Zavoljo Jezusa ljubi vse, Jezusa pa zavoljo njega samega! Posebne ljubezni vreden je namreč le Jezus Kristus, ker je sam on

dober in zvest nad vse prijatelje. Zaradi njega in v njem naj ti bodo dragi prijatelji in neprijatelji in za vse ga prosi, da ga vsi spoznajo in ljubijo.

Nikoli si ne želi posebne hvale in ljubezni, ker ta se spodobi samo Bogu, ki nima sebi enakega. Tudi ne želi, da bi se kdo s teboj pečal v svojem srcu, tudi ne, da bi se ti z ljubeznijo do koga ukvarjal, ampak Jezus bodi v tebi in v vsakem dobrem človeku!

5. Bodi v srcu čist in prost in ne oklepaj se nobene stvari! Treba, da si prost in da čisto srce Bogu pokažeš, ako želiš biti miren in skusiti, kako sladak je Gospod. Toda do tega gotovo ne prideš, če te ne prehiti in privabi njegova milost, da se rešiš in oprostiš vsega ter se sam ž njim samim zjediniš.

Če je namreč človek v milosti božji, zmožen je za vse, če ga pa milost zapusti, tedaj je ubog in slab in kakor za bičanje odločen. Toda zato ne bodi malosrčen in ne obupaj, ampak mirno se izroči volji božji in vse, kar te zadene, pretrpi na slavo Jezusa Kristusa, ker za zimo pride poletje, za nočjo se vrne dan in po nevihti je jasno nebó.

Sklep.

Po prijatelju hrepeni srce človeško; toda pravi prijatelji so redki kakor zlato in le malo

jih je zanesljivih med ljudmi. Zato si danes izberem Jezusa za svojega prijatelja, njemu razodenem vse skrivnosti svojega srca, nanj bom rad mislil, ž njim se pogovarjal in pri njem prebival!

---

9. poglavje.

Kedar smo brez tolažbe.

1. Ni težko zaničevati človeško tolažbo, kedar nas Bog tolaži. Veliko, veliko pa je, kdor brez božje in človeške tolažbe Bogu na ljubo voljno prenaša zapuščenost srca, sam sebe nikoli nikjer ne išče in se nič ne ozira na lastno zasluženje; to je velika, zeló velika reč.

Da si vesel in bogaboječ, kedar te obišče milost božja, ali je to kaj posebnega? Tako uro si želi vsakdo. Zeló ugodno léta, kogar nosi milost božja. In kaj čuda, ako ne čutiš teže, kedar te nosi Vsemogočni in vodi najvišji vojvoda?

2. Milo nam je, kedar nas kdo tolaži in težko je človeku, samemu sebi se odreči. Sveti mučenec Lovrenec pa je svet premagal s svojim višjim duhovnom, ker je vse zaničeval, kar se je svetu zdelo prijetno, in iz ljubezni do Kristusa mirno pretrpel, da so ga ločili od Siksta papeža, kterega je posebno ljubil.

Tako je z ljubeznijo do Stvarnika premagal ljubezen do človeka in rajši izvolil božjo voljo, kakor pozemeljsko tolažbo. — Tako skrbi, da se tudi ti iz ljubezni do Boga odrečeš kakemu potrebnemu in ljubemu ti prijatelju. Naj ti ne bo težko, če te prijatelj zapusti, saj veš, da se moramo nazadnje vsi ločiti.

3. Veliko in dolgo se mora človek bojevati sam seboj, preden se nauči sebe premagovati in vse svoje hrepenenje obračati na Boga. Kedar se človek naslanja sam na-se, udaja se rad človeškim tolažbam.

Kdor pa Kristusa ljubi v resnici in skrbno hrepeni po čednostih, ne zajde v take tolažbe, tudi ne išče takih občutnih slastij, marveč rajši prenaša težavne vaje in opravlja za Kristusa ostra dela.

4. Kedar ti torej Bog podeli duhovno tolažbo, hvaležen jo sprejmi, pa ne pozabi, da ti jo Bog dá in da je ti nisi zaslužil. — Ne povzdiguj se, ne raduj se preveč, tudi se drzno ne ponašaj, ampak zaradi darú bodi še bolj ponižen, previden in bojéč v vseh svojih delih, kajti minula bo ta ura in nastopila bo skušnjava.

Ako ti pa Bog odvzame tolažbo, prehitro ne obupaj, marveč čakaj ponižen in potrpežljiv nebeškega obiskanja, ker Bogu je mogoče, da te razveseli še z večjo milostjo in tolažbo. To

ni novo, tudi nenavadno ne za tiste, ki poznajo božja pota; vse to so skušali veliki svetniki in stari preroki.

5. Rekel je zato nekdo, ko mu je sijala še milost: Rekel sem v svoji obilnosti: Vekomaj ne bom omahnil. Izgubivši pa milost tudi pove, kaj je okusil v sebi, rekóč: Obrnil si od mene svoje oči in zbegal sem se. Vender zato ni obupal, ampak še bolj goreče Gospoda prosil, rekóč: K Tebi, o Gospod, kličem in ponižno prosim svojega Boga.

Slednjič je rodila molitev svoj sad in on spričuje, kako je bil uslišan, rekoč: Slišal me je Gospod in se me usmilil; Gospod je bil moj pomočnik. Pa v čem? Spremenil si, tako pravi, moje žalovanje v veselje in obdal si me z radostjo.

Če se je tako godilo velikim svetnikom, tedaj ne obupajmo mi slabi in ubogi, ako smo danes goreči, jutri pa mrzli, kajti duh pride in odide, kakor ga je volja. Zato pravi pobožni Job: Na vse zgodaj ga obiščeš in hitro poskusiš.

6. Na kaj torej bi se naslanjal ali na koga bi zaupal, ako ne na usmiljenje božje in le na upanje nebeške milosti?

Dobri ljudje, ali pobožni bratje, ali zvesti prijatelji, ali svete knjige, ali lepi razgovori, ali sladko petje in pesmi — vse to malo pomaga, malo veseli, ako me zapusti milost in me tare revščina. Takrat ni boljšega zdravila, kakor potrpeti in zatajevati samega sebe po božji volji.

7. Nikoli še nisem našel toliko pobožnega in bogaboječega človeka, da bi se mu ne bila kedaj odtegnila milost in gorečnost ohladila. Noben svetnik ni bil tako visoko zamaknen in razsvetljen, da bi prej ali slej skušan ne bil. — Kdor namreč ni bil zavoljo Boga izkušen v mnogih nadlogah, ni vreden gledati in spoznavati visokih božjih rečij, ker je navadno, da po skušnjavi pride tolažba. — Le onim, ki so potrjeni po skušnjavah, obljubljena je tolažba. Kdor zmaga, pravi, temu bom dal jesti od drevesa življenja.

8. Deli se pa nebeška tolažba zato, da človek krepkejše prenaša nezgode; skušnjava pa pride zato, da se človek dobrega ne prevzame. — Hudič ne spi, tudi telo še ni mrtvo, zato se vedno pripravljaj za boj, ker ob desni in levi imaš sovražnike, ki ne počivajo nikoli!

Sklep.

Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? tako vzdihuje v bolečinah nedolžno

Jagnje, ki odjemlje grehe sveta. Po Jezusovem vzgledu bom tudi jaz v nadlogi pri Bogu iskal pomoči, a kakor Jezus prepustil Bogu, ali naj me usliši ali ne.

---

10. poglavje.

Za milost božjo bodi hvaležen!

1. Kaj iščeš pokoja, ker si rojen za delo? Pripravljaj se rajši trpeti, kakor tolažila iskati in rajši križ nositi, kakor se veseliti. — Kteri posvetnjak ne bi rad sprejel tolažbe in duhovnega veselja, ko bi ga mogel vedno ohraniti. Zakaj duhovne tolažbe so več vredne, kakor vse veselje sveta in vse radosti mesa.

Vse posvetno veselje je namreč ali prazno ali grdo, le duhovne radosti so prijetne in poštene, izvirajo iz čednostij in čistim srcem jih daje Bog. Pa teh nebeških tolažeb ne more nihče vselej uživati po svoji volji, ker dolgo ne izostane čas skušnjave.

2. Nebeškemu obiskovanju je najbolj na potu kriva prostost duha in veliko zaupanje v samega sebe. Bog dobro stori, ako ti podeli milost tolažbe, ti pa hudobno ravnaš, če Bogu vsega hvaležno ne povrneš.

Na nas pa zato ne morejo liti darovi milosti, ker nismo hvaležni dobrotniku in ne damo, da bi se zopet vse stekalo v svoj prvi vir. —

Bog namreč podeljuje milosti vedno tistemu, ki se za-nje spodobno zahvali; jemlje pa prevzetnežu, kar se navadno daje ponižnemu.

3. Ne želim si tolažbe, ki mi odvzame kesanje, in premišljevanja, ki me vodi v napuh, ne iščem. — Ni namreč vse sveto, kar je visoko, ni vse dobro, kar je sladko, ni vse čisto, kar poželimo, ni vse Bogu milo, kar je drago našemu srcu. Rad sprejemam milost, po kteri sem vedno bolj ponižen in skrben in krotiti se vedno bolj pripravljen.

Nič dobrega si ne bo pripisoval, pač pa spoznaval, da je reven in ubog, kogar je učila podeljena milost in odvzeta milost izšolala. Daj Bogu, kar je božjega, in pripisuj sebi, kar je tvojega, to je: zahvali se Bogu za milost, sam sebi pa prisodi greh in za greh zasluženo kazen.

4. Rad se vrsti med najnižje in dalo se ti bo najvišje, ker brez nizkega ni nič visokega. — Največji svetniki pred Bogom so najmanjši pred seboj in kolikor so slavnejši, toliko bolj se ponižujejo; ker so polni resnice in nebeške časti, ne marajo za posvetno hvalo.

V Bogu ukoreninjeni in utrjeni ne morejo nikakor prevzetni biti. In ker Bogu pripisujejo vse, kar so dobrega prejeli, drug od druzega ne iščejo časti, ampak hočejo le čast, ki je od Boga samega, ter vednoželé,

da se Bog v njih in v vseh svetnikih slavi nad vse. To so njih vedne želje.

5. Bodi torej hvaležen za najmanjši dar in vreden boš dobiti večjega. Najmanjše imej že za največje in kar se zdi malovredno, za poseben dar; ako premisliš, kako imeniten je darovalec, ti ne bo noben dar majhen in zaničljiv, ker ni majhno, kar nam podari Najvišji — Bog.

Tudi če nas pokori in tepe, mora nam biti milo, ker vse, kar stori, stori v naše zveličanje. Kdor želi ohraniti milost božjo, naj bo hvaležen, če jo prejme; potrpežljiv, če se mu odvzame. Moli naj, da se vrne, previden in ponižen naj bo, da je ne izgubi!

Sklep.

Milost je dar božji, zato je ne morem tirjati od Boga, ampak le prositi. Prositi hočem torej vsak dan, da me Bog obiskuje s svojo milostjo, ker vem, da je milost božja v zveličanje neobhodno potrebna.

Po milosti božji sem to, kar sem!

---

11. poglavje.

Le malo jih je, ki ljubijo križ Jezusov.

1. Mnogo ima sedaj Jezus prijateljev nebeškega kraljestva, ali malo takih, ki bi nosili

njegov križ. Mnogi hrepené po tolažbi, ali malokteri po trpljenju. Veliko ima Jezus tovarišev pri mizi, pa malo v postu. Vsi se želé ž njim veseliti, pa malo jih hoče za-nj kaj trpeti.

Mnogo jih hodi za Jezusom, dokler lomi kruh, a malo, da bi pili ž njim kelih trpljenja. Mnogi občudujejo njegove čudeže, a malokdo hoče za njim v sramoto križa. Mnogi ljubijo Jezusa, dokler se jim ne prigodi kaj zopernega. Mnogi ga hvalijo in poveličujejo, dokler kako tolažbo prejemajo od njega. Ko se pa Jezus skrije in jih zapusti le nekaj časa, tedaj tožijo in omagujejo.

2. Kdor pa Jezusa ljubi zaradi Jezusa in ne zaradi lastne tolažbe, poveličuje ga v vsaki nadlogi in stiski srca, kakor v največji tolažbi. In ko bi ga nikdar ne hotel potolažiti, vender bi ga vedno slavil in poveličeval.

3. O koliko premore čista ljubezen do Jezusa, ki je brez sebičnosti in samoljubja! Ali niso najemniki vsi, ki le po tolažbi hrepené? Ali ne ljubijo bolj sebe nego Kristusa taki, ki imajo vedno le lastne koristi in dobičke v mislih. Kje koga najdeš, da bi služil Bogu brez plačila?

4. Redko najdeš tako pobožnega človeka, da bi se ločil od vseh stvarij. Resnično v duhu ubozega, ki se je ločil od vseh stvarij,

kdo ga najde? Daleč je in od skrajnih pokrajin njegova cena. Ko bi človek razdal vse svoje premoženje, bi to vse še nič ne bilo.

Ko bi se ostro pokoril, bi bilo le malo in ko bi vso učenost pridobil, bi bil še daleč. In ko bi bil velik v svoji kreposti in v pobožnosti silno goreč, mnogo bi mu še manjkalo, enega namreč, kar je najbolj potrebno. In kaj je to eno? Da vse zapustivši tudi sam sebe zapusti, sebe pozabi ter ne ohrani nobene lastne ljubezni. In kedar je vse storil, kar mu je bilo storiti, misli naj, da ni še nič storil.

5. Ne zmeni se zato, če te drugi zeló cenijo, temveč spoznaj se odkrito za nepridnega hlapca, kakor pravi Resnica: Kedar storite vse, kar vam je zapovedano, recite: Nepridni hlapci smo. — Tedaj boš v resnici reven in priprost v duhu in reči smeš s prerokom: Zapuščen sem in ubog! Vender je najbogatejši tisti, ki sam sebe in vse zapusti in najmanjši postane.

Sklep.

Spoznam, o Gospod, da sem tudi jaz redkokedaj med onimi, ki ljubijo Tvoj križ; preveč namreč strežem svoji natori in premalo hrepenim po tvoji milosti, ki osladi najhujše trpljenje.

Jezus, pomagaj mi, da zadenem vsak dan svoj križ in ga nosim za Teboj!

---

12. poglavje.

Kraljevi pot svetega križa.

1. Mnogim se zdi ostro to-le povelje: Zataji sam sebe, zadeni svoj križ in hodi za Jezusom! Pa veliko huje bo slišati ono poslednjo besedo: Poberite se od mene, prokleti, v večni ogenj. Kdor sedaj rad posluša nauk o križu in ga izpolnuje, se mu ne bo bati, da bi takrat zaslišal večno obsodbo.

To znamenje križa bo na nebu, ko pride sodit Gospod. Tedaj bodo vsi služabniki križa, ki so se v življenju ravnali po Križanem, stopili z velikim zaupanjem pred Kristusa sodnika.

2. Zakaj se torej bojiš zadeti križ, ki nas vodi v nebeško kraljestvo? V križu je zveličanje, v križu življenje, v križu branilo pred sovražniki. V križu je vir nebeških sladkostij, v križu je moč uma, v križu veselje duha. V križu je vsa čednost, v križu popolna svetost. Ni zveličanja duši, ni upa večnega življenja razun v križu.

Zato zadeni svoj križ in hodi za Jezusom in šel boš v večno življenje. On je šel pred teboj in nosil svoj križ in umrl za-te na križu, da tudi ti nosiš svoj križ ter želiš umreti na križu. Zakaj če ž njim umrješ, boš ž njim tudi živel; in če si mu drug v trpljenju, mu boš tudi tovariš v slavi.

3. Glej, v križu je vse in smrt vse odloči; kdor hoče priti v življenje in uživati pravi notranji mir, treba, da hodi po potu svetega križa in vsakdanjega zatajevanja. Pojdi, kamor hočeš, išči, kar ti drago, ni ga imenitnejšega pota zgoraj, ne varnejšega zdolaj, kakor je pot svetega križa.

Določi in uravnaj vse, kakor veš in znaš, videl boš, da moraš vedno trpeti rad ali nerad, in križ dobiš povsod. Trpel boš namreč bolečine na telesu ali pa britkosti na duši.

4. Včasih te Bog zapusti, bližnji nadleguje in kar je najhujše: včasih si sam sebi nadležen. In vender ne bo nobene pomoči ne tolažbe, da bi se rešil ali si olajšal; dokler Bog hoče, boš moral trpeti. Ker Bog hoče, da se vadiš v nadlogah brez tolažbe, da se mu popolno udaš in po nadlogi pohlevnejši postaneš.

Nihče tako živo ne občuti trpljenja Kristusovega, kakor tisti, ki je primoran s Kristusom trpeti enake bolečine. Križ je torej vedno pripravljen in te čaka povsod. Beži, kamor hočeš, ubežal mu ne boš; ker kamor se obrneš, poneseš sam sebe s seboj in najdeš sam sebe.

Pojdi gori, pojdi doli, pojdi ven, pojdi noter; povsod najdeš križ in povsod je potrebno, da si potrpežljiv, ako hočeš, da uživaš srčni mir in si zaslužiš večni venec.

5. Ako rad nosiš križ, bo tudi tebe križ nosil in te privedel do zaželenega namena, kjer bo namreč konec vsega trpljenja. Če ga nerad nosiš, nalagaš si breme ter se obtežuješ, nositi ga pa vendar moraš. Ako se iznebiš enega križa, najdeš gotovo druzega in morebiti še težjega.

6. Ali mar misliš, da boš ti ubežal, čemur dozdaj še nikdo ni mogel ubežati? Kteri svetnik je bil na svetu brez križa in nadlog? Saj še Jezus Kristus, naš Gospod, ni bil ne eno uro brez trpljenja, dokler je živel. Sam pravi: Treba je bilo, da je Kristus trpel in od mrtvih vstal in tako šel v svojo slavo.

Kako torej, da ti iščeš druge poti in ne kraljeve poti svetega križa?

7. Vse življenje Kristusovo je bilo križ in trpljenje; in ti iščeš za-se mirú in veselja? O, motiš se, motiš, če razun trpljenja še kaj iščeš, kajti to minljivo življenje je polno rev in s križi obdano krog in krog. In čem bolj je kdo dozorel v duhu, tem težje križe nahaja; in kolikor bolj ljubi Boga, toliko bolj čuti kazen svojega prognanstva.

8. Ali on, ki prenaša toliko nadlog, ni brez hladilnega tolažila, ker vé, da mu zori obilen sad, ako križ voljno nosi. Kedar ga namreč sprejme radovoljno, mu zaupanje v božjo tolažbo polajša vso britko težo. Čem bolj telo tare z nadlogami, tem bolj se duh krepča po notranji milosti.

Včasih ga želje po nadlogi in zopernosti, v kteri bi rad enak postajal Kristusu Križanemu, tako okrepijo, da si ne želi biti brez rev in bolečin; veruje namreč, da je Bogu toliko bolj všeč, kolikor hujše bolečine trpi za Boga. To pa ni človekova krepost, marveč Kristusova milost, ki toliko premore in stori v slabotnem mesu, da se z gorečim duhom poprime in ljubi, kar po natori sovraži in beži.

9. Človek po svoji natori ne more, da bi križ nosil, križ ljubil, telo pokoril in strahoval, časti se ogibal, zasmehovanje radovoljno prenašal, sam sebe zaničeval in zaničevanja želel; ne more, da bi rad trpel zopernost in škodo, da bi ne maral za nobeno reč na svetu. Če se na-se oziraš, nič takega ne boš premogel iz svoje moči.

Če pa v Gospoda zaupaš, ti bo dana moč iz nebes in tvoji oblasti bodeta podložna svet in meso. Tudi se ne boš bal peklenskega vraga, ako boš opasan z vero in zaznamovan s Kristusovim križem.

10. Nosi torej, kot dober in zvest služabnik Kristusov, srčno križ svojega Gospoda, ki je bil iz ljubezni do tebe križan. Pripravi se, da prenašaš mnogo zopernostij in raznih težav v tem revnem življenju, zakaj tako se ti bo godilo, kjerkoli boš in tako boš povsod našel, kjerkoli se boš skrival.

Tako mora biti in ni mogoče drugače ogniti se nadlogam in težavam, kakor da jih voljno trpiš. Pij srčno kelih Gospodov, ako hočeš njegov prijatelj biti in ž njim svoj delež imeti. Tolažila Bogu prepusti, on naj ž njimi ravna, kakor ga je volja!

Ti pa bodi pripravljen, da premagaš nadloge in imej jih za največje tolažbe — trpljenje namreč tega časa ni v nobeni primeri s prihodnjo slavo, ki se bo razodela nad nami, — ko bi moral tudi vse sam prenesti.

11. Kedar si tako daleč, da ti je nadloga zaradi Kristusa ljuba in draga, tedaj verjemi, da je dobro s teboj, ker si našel raj na zemlji. Dokler pa ti je trpeti težko in želiš ubežati trpljenju, dotlej je slabo s teboj, in nadloge, pred kterimi bežiš, ti bodo vedno za petami.

12. Ako se udaš v to, kar mora biti, to je, da trpiš in umrješ, kmalu bo boljše in našel boš pokoj. In če bi se tudi, kakor sv. Pavel, zamaknil v tretja nebesa, bi ne bil zaradi tega

trpljenja prost: Jaz mu bom pokazal, pravi Jezus, koliko mu je trpeti zaradi mojega imena. Trpeti torej treba, če hočeš Jezusa ljubiti in mu neprenehoma služiti.

13. O da si pač vreden trpeti zaradi imena Jezusovega: koliko slavo bi dobil, kako bi se veselili svetniki božji, kako bi spodbujal svojega bližnjega!

Malo jih je, ki radi trpé, a vender vsi priporočajo potrpežljivost. — Prav je, da ti radovoljno kaj trpiš za Kristusa, ker mnogi več trpé za svet.

14. Pomni vedno, da mora tukaj tvoje življenje biti umirajoče. Kolikor bolj sebi odmiraš, toliko bolj se oživljaš za Boga. — Nikdo ne bo mogel razumevati nebeških rečij, kdor se ni ponižal, da bi prenašal zopernosti zavoljo Kristusa. Nič ni Bogu prijetnejšega, nič za te na svetu koristnejšega, kakor radovoljno trpeti za Kristusa.

In ko bi imel na izbero, moral bi bolj želeti zopernosti trpeti za Kristusa, kakor okrepčevati se v mnogih tolažbah; tako bi bil sčasoma Kristusu bolj podoben, svetnikom bolj enak. Ker naše zasluženje in boljšanje ni v velikem veselju in v mnogih prijetnostih, temveč v trpljenju, v velikih britkostih in težavah.

15. Ko bi bilo za zveličanje ljudij kaj boljšega in koristnejšega, kakor je trpljenje, to bi

bil Kristus gotovo pokazal z besedo in z dejanjem. Pa učence, gredoče za seboj in vse, ki želijo hoditi po njegovi poti, opominja, naj zadenejo križ, rekoč: Kdor hoče za menoj, zatáji sam sebe, zadeni svoj križ in hodi za menoj!

Ko smo torej vse to prebrali in premislili, naj bo naš poslednji sklep ta-le: Treba nam je po mnogih nadlogah iti v božje kraljestvo.

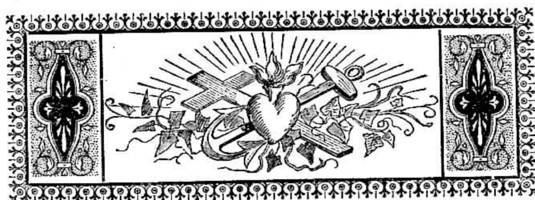
Sklep.

Da, treba mi je po mnogih nadlogah iti v božje kraljestvo:

Križ mi je potreben, ker sem grešnik, križ mi je koristen, ker se pod njim grehov očistim, zato bom rad bival pod Kristusovim križem in se učil nositi svoj križ. Križ pa ima, pravi sveti Bernard, štiri konce, ki so ozaljšani s štirimi dragocenimi biseri: Spodaj se sveti ponižnost, na desni pokorščina, na levi potrpežljivost, zgoraj pa se sveti v zlatih črkah biser čednosti: ljubezen!

Da, ljubezen bo tudi meni pomagala križ nositi!

Knjiga tretja.

O notranji tolažbi.

Uvod.

Do sedaj nas je učil in vnemal pobožni Tomaž Kempčan v prvi knjigi: kako se vojskujmo zoper hudo, v drugi pa: kako hrepenimo po resnici! V sledeči tretji knjigi nam pojasnjuje, kaj nam treba storiti, da prenovimo notranjega človeka, da se prestvarimo v svojem srcu z ljubeznijo, ktero nam nebeško lepo opisuje v 5. poglavju: Kdor ljubi, vé, kaj je ljubezen: trud je ne utrudi, stiska je ne podere. Človek, ki ljubi, pravi: Moj Bog, moja ljubezen! Ti si ves moj in jaz ves Tvoj!

V tretji knjigi pisatelj nekoliko spremeni zunanjo obliko. Do sedaj je vedno le sam dopovedoval, sedaj pa govori Gospod sam; včasi pa pobožna duša vzdihuje k Bogu v molitvi

ali pa v pobožnem pogovoru. — Kdor ljubi resnico in komur je mar notranjega življenja, prebiral bo z veseljem tretjo knjigo.

---

1. poglavje.

Kako Kristus govori verni duši?

1. Poslušati hočem, kaj v meni govori Gospod Bog? — Blagor duši, ktera sliši Gospoda govoriti v sebi in sprejema iz njegovih ust tolažilno besedo. Blagor ušesom, ki poslušajo tihi šepet božji in se nič ne menijo za šepet sveta.

Pač res blagor ušesom, ki ne poslušajo glasú, kteri zunaj šumi, marveč resnico, ki znotraj uči. Blagor očém, ki se ne ozirajo po zunanjem, ampak vedno le v notranje. Blagor takim, ki preiskujejo notranje reči ter se trudijo in vsak dan vadijo, da vedno bolj spoznavajo nebeške skrivnosti.

Blagor tistim, ki želé Bogu služiti in se otresejo vseh posvetnih zadržkov. To pomni, duša moja, in zapri vrata poželjivosti, da slišiš, kaj govori v tebi Gospod, tvoj Bog!

2. To pravi tvoj preljubi: Jaz sem tvoje zveličanje, tvoj mir in tvoje življenje. Drži se mene in našla boš mir; zapusti minljivo in išči večnega!

Kaj je vse časno? — Ali ni vse zapeljivo? — In kaj ti vse pomaga, ako te Stvarnik zapusti? — Odreci se torej vsemu; skrbi, da boš Stvarniku všeč in zvest, da zadobiš pravo srečo.

Sklep.

Ti, o Bog, si moj Gospod, jaz Tvoj služabnik!

Če rečeš: govori, bom govoril, molči, bom molčal; če me vabiš k molitvi, v cerkev, k spovedi, šel bom; če mi ukažeš, to hišo zapustiti, onega človeka se ogibati, poslušal Te bom, ker vem, da si Ti moje življenje, moje zveličanje, moje vse!

---

2. poglavje.

Resnica znotraj uči brez glasnih besed.

1. Govori, Gospod, ker Tvoj služabnik posluša! Hlapec sem Tvoj, daj mi razum, da spoznam Tvoje zapovedi! Nagni moje srce na besede svojih ust in kakor rosa kapljaj Tvoja beseda! Nekdaj so rekli Izraelci Mojzesu: Ti nam govori in mi bomo poslušali, ne govori naj nam Gospod, da morebiti ne umrjemo!

Jaz pa, Gospod, tako ne rečem; rajši Te, kakor Samuel prerok, ponižno in željno pro-

sim: Govori, Gospod, ker Tvoj služabnik posluša! Mojzes mi ne govori, ne kak drug prerok, rajši govori Ti, Gospod Bog, ki navdihuješ in razsvetljuješ vse preroke, ker Ti sam brez onih me popolno poučiš, preroki pa brez Tebe nič ne premorejo!

2. Izgovarjajo sicer besede, pa razuma ne dadó; prelepo govoré, pa ne vnamejo srca, če Ti molčiš. Pisma učé, Ti pa razodevaš pomen; skrivnosti pripovedujejo, Ti pa razkrivaš znamenja. Zapovedi razlagajo, po njih živeti pa Ti pomagaš; pot nam kažejo, pa Ti nam moč daješ, po tej poti hoditi.

Oni le od zunaj delajo, Ti pa učiš in razsvetljuješ srca; oni zalivajo, Ti pa daješ, da raste. Oni izgovarjajo besede, Ti pa dodeliš, da razumemo, kar slišimo.

3. Ne govori mi torej Mojzes, ampak Ti mi govori, o Gospod, moj Bog, večna resnica, da ne umrjem in ne ostanem brez sadú, če bi bil opominjan le od zunaj, znotraj pa ne vnet. Naj mi ni v sodbo beseda, ki jo slišim, pa ne izpolnim; poznam, pa ne ljubim; verujem, pa ne izpolnujem.

Govori torej, Gospod, ker Tvoj služabnik posluša; Ti imaš besede večnega življenja. Govori mi, da bo duši moji vselej v tolažbo, da se popolno izboljša

moje življenje; Tebi pa da bo v hvalo in slavo in večno čast!

Sklep.

Gospod, če Ti govoriš, mi je vse jasno in lahko; če Ti molčiš, je vse temno in težko. Toda Ti mi velikrat govoriš, pa jaz ne vem: kedar duhovnik govori na prižnici, govori Tvojo, božjo besedo, oh, in jaz sem tako malomaren; kedar me v spovednici ljubo svari, zopet Ti govoriš, jaz pa sem tako mrzel! Gospod, razsvetli mojo pamet in utrdi moj spomin, da Te vselej zvesto in ponižno poslušam, kedar mi govoriš sam ali po svojih namestnikih!

---

3. poglavje.

Besedo božjo treba poslušati s ponižnostjo; a mnogi je ne cenijo.

1. Poslušaj, sin moj, moje besede, besede presladke, ki presegajo vso modrost posvetnih učenjakov in modrijanov! — Besede moje so duh in življenje in ne smeš jih ceniti po človeški sodbi. Ne ponašaj se nečimerno ž njimi, ampak molčéč jih poslušaj in ves ponižen in goreč jih sprejemaj!

2. Rekel sem: Srečen, kogar Ti, Gospod, učiš in ga v svoji postavi

poučuješ, da mu lajšaš hude dni in da ne ostane brez tolažbe na zemlji.

3. Jaz, pravi Gospod, učil sem od pričetka preroke in še sedaj vedno govorim vsem; pa mnogi so gluhi in trdi za moje govorjenje. Rajši poslušajo svet, nego Boga; ročnejše sledijo nagnenju svojega mesa, nego volji božji. Svet obeta le časno in malovredno in vse dere za njim; jaz obetam vse najboljše in večno, in vender so mrzla srca ljudij. — Kdo tako skrbno meni služi in me v vsem posluša, kakor služijo svetu in njegovim gospodarjem?

Sramuj se, Sidon, pravi morje in če vprašaš zakaj, poslušaj: Daleč hodijo ljudje za majhnim dobičkom, za večno življenje pa se mnogi komaj premaknejo. Kar je malo vredno, iščejo; za vinar se večkrat grdo prepirajo; za neznatno reč in prazno obljubo se ne bojé truda noč in dan.

4. Toda, žalibog, za nespremenljivo blago, za neprecenljivo plačilo, za največjo čast in neskončno slavo je ljudem preveč vsak že najmanjši trud. Sram te bodi zato, leni in mrmrajoči služabnik, ker se drugi bolj trudijo za pogubljenje, kakor ti za življenje! — Drugi se bolj veselé praznih rečij, kakor ti resnice. Oni se pogosto goljufajo v svojem upanju, a kar jaz obljubim, vselej izpolnim in nikdo ni prazen, ki v mene upa.

Kar sem obljubil, bom dal, kar sem rekel, ne bom oporekel, da le do konca zvest ostaneš v moji ljubezni. — Jaz povračujem vsem dobrim in ostro skušam vse pobožne.

5. Zapiši si moje besede v svoje srce in pridno jih premišljuj, zakaj v skušnjavi ti bodo zeló potrebne. Česar beróč ne umeš, spoznal boš, kedar te obiščem. — Z dvojnim jaz obiskujem svoje izvoljene: s skušnjavo in s tolažbo in vsak dan jim berem dvojno branje: v enem grajam njih napake, v drugem jih nagovarjam, naj rastejo v čednostih.

Kdor ima moje besede, pa jih zaničuje, sodile ga bodo ob dnevu sodbe.

Moli za dar pobožnosti!

6. Gospod, moj Bog! Ti si moje vse. In kdo sem jaz, da se drznem govoriti s Teboj? Jaz sem Tvoj najrevnejši služabnik in zavržen črvič, tako reven in zaničljiv, da sam ne vem in si ne upam reči, kako. Pa saj veš, Gospod, da nič nisem, nič nimam in nič ne premorem.

Ti edini si dober, pravičen in svet; Ti vse premoreš, vse daješ, vse napolnuješ, samo grešnik gre prazen od Tebe. Spomni se svojega usmiljenja in s svojo milostjo napolni moje srce, ker nočeš, da bi bila zastonj Tvoja dela!

7. Kako bom sam sebe prenašal v tem revnem življenju, ako me ne bota podpirala Tvoje usmiljenje in Tvoja milost? Ne obračaj svojega obličja od mene, nikar se ne mudi in obišči me, ne odteguj mi svoje tolažbe, da ne bo moja duša kakor zemlja brez vode.

Gospod, uči me, da izpolnujem Tvojo voljo, uči me, da vredno in ponižno hodim za Teboj, ker Ti si moja modrost, ki me v resnici poznaš in si me poznal, preden je bil svet in preden sem se rodil na svet!

---

4. poglavje.

V resnici in ponižnosti treba da živimo pred Bogom!

1. Sin, hodi v resnici pred menoj in vedno me išči s priprostim srcem! Kdor hodi v resnici pred menoj, varen bo pred hudimi napadi in resnica ga bo rešila zavodnikov in hudobnih obrekovalcev. — Ako te resnica oprosti, boš res prost in ne bo ti mar, kaj da ljudje govoré.

2. Res je, Gospod, kar govoriš; tako, prosim, zgodi se z menoj! Resnica Tvoja me uči, varuj in vzdržuj, da srečno končam! Reši me vsega hudega poželenja in neredne ljubezni in živel bom s Teboj v veliki prostosti srca!

3. Učila te bom, pravi resnica, kar je prav in meni drago. — Žalosten premišljuj z velikim studom svoje pregrehe in nikdar se ne ponašaj s svojimi dobrimi deli, ker grešnik si in podložen mnogim strastém ter va-nje zapleten.

Sam od sebe vedno siliš v to, kar nič ni; hitro padeš, precej si premagan in zbegan, in hitro raztresen. Nič nimaš, da bi se hvalil, pač pa mnogo, za kar bi se moral malo ceniti, ker mnogo si slabši, nego misliš.

4. Ne misli torej, da je kaj posebnega, kar storiš. Nič ti ne bodi veliko, nič drago in čudovito, nič imenitno, ne visoko, nič v resnici hvale in željá vredno, razun, kar je večno. —Nad vse drugo mila ti bodi resnica, vedno pa studi svojo veliko nevrednost!

Najbolj se boj, najbolj zaničuj in odbijaj svoje napake in pregrehe; bolj ti morajo zoperne biti, kakor vsa časna škoda.

Nekteri se ne vedejo vpričo mene odkritosrčno, marveč radovedni in ošabni hočejo, da zvedó moje skrivnosti in razumejo božje visokosti, zanemarjajo pa sami sebe in svoje zveličanje. — Taki mnogokrat zabredó v velike skušnjave in pregrehe, ker so prevzetni in radovedni; zakaj takim se jaz ustavljam.

5. Boj se sodbe božje in trepetaj pred jezo Vsemogočnega; ne presojaj pa del Naj-

višjega, temveč premišljuj svoje hudobije, koliko si grešil in koliko zamudil dobrih del. — Nekteri imajo svojo pobožnost le v bukvah, drugi v podobah in še drugi v zunanjih znamenjih in obrazih.

Nekteri me imajo na jeziku, a v srcu le malo. — Eni pa, razsvetljeni in očiščeni, hrepené le po večnem, posvetno neradi poslušajo in le nevoljni služijo natornim potrebam in ti vedó, kaj v njih govori duh resnice. On jih namreč uči: Zaničujte časno in ljubite nebeško, zanemarjajte svet in hrepenite po nebesih noč in dan!

Sklep.

Gospod, ti hočeš, da bi vsi ljudje spoznali resnico; glej, jaz sem si izvolil pot resnice. Toda ker vem, da si Ti pot, resnica in življenje, zato se Tebe trdno oklenem in ponižno hočem hoditi za Teboj.

Jezus, večna Resnica, uči me! Jezus, krotak in iz srca ponižen, usmili se me!

---

5. poglavje.

Čudovito deluje ljubezen božja.

1. Poveličujem te, Oče nebeški, Oče Gospoda mojega Jezusa Kristusa, ker si se milostljivo spomnil na-me siromaka! O Oče usmiljenja, o Bog vse tolažbe, hvalim Te, ker mene, tolažbe nevrednega, poživljaš in tolažiš. — Poveličujem Te vedno in slavim z edinorojenim Tvojim Sinom in s svetim Duhom, tolažnikom na veke!

O Gospod Bog, sveti ljubitelj moj, veselja se bo igralo moje srce, ko prideš k meni! Ti si slava moja in veselje mojega srca, Ti upanje moje in moje zavetje ob dnevu stiske!

2. Ker sem pa še slab v ljubezni in nepopoln v čednosti, treba mi Tvoje moči in tolažbe. Obiskuj me torej in poučuj v svetih naukih!

Reši me hudih strastij in ozdravi moje srce vse neredne poželjivosti, da se, v srcu ozdravljen in popolno očiščen, pripravim v Tvoji ljubezni srčno trpeti in stanoviten ostati.

3. Ljubezen, to je velika reč; čez vse velika dobrota, ki sama lajša vse težave in radovoljna trpi vse zopernosti. Ljubezen nosi težo brez težave in stori sladko in prijetno, kar je britkega.

Kdor Jezusa velikodušno ljubi, ne straši se velikih del in željno hrepeni vedno bolj popoln biti. Ljubezen hrepeni kvišku in noče, da bi jo zadrževala kaka pozemeljska stvar. — Ljubezen hoče biti prosta in tuja vsemu posvetnemu poželenju, da je nič ne ovira v notranjem spoznanju, da se ne zaplete zavoljo

časnega dobička ali da ne omaga zavoljo kake nezgode.

Nič slajšega ni od ljubezni, močnejšega nič; nič višjega, nič širjega, nič prijetnejšega, nič popolnejšega, nič boljšega v nebesih in na zemlji; zakaj iz Boga se je rodila in le v Bogu najde svoj pokoj.

4. Kdor ljubi: on leta, teka, se veseli, prost je in nič ga ne ovira. Vse da za vse, vse ima v vsem, ker počiva v enem, čez vse Velikem, iz kterega vse dobro izhaja. On ne gleda na darove, ampak nad vse darove obrača se le na darovalca.

Ljubezen mnogokrat ne vé mere, marveč govori čez vso mero. Ljubezen ne čuti teže, za trud se ne zmeni; rada bi več storila, kakor more; nič se jej ne zdi nemogoče, ker misli, da vse more in sme. — Ljubezen je torej za vse in tam dosti dopolni in stori, kjer obnemore in pade, kdor ne ljubi.

5. Ljubezen vedno čuje, celó v spanju ne spi. Trud je ne utrudi, stiska je ne potlači, strahu se ne splaši, ampak kakor živ plamen in žareča baklja udari kvišku in hodi varna. — Kdor ljubi, vé, kaj je ljubezen.

Glasen klic v ušesih božjih je že goreča želja duše, ki pravi: Moj Bog, moja ljubezen! Ti si ves moj in jaz ves Tvoj!

6. Širi me v ljubezni, da se učim in s srcem pokušam, kako sladko da je ljubiti, topiti se in kopati v ljubezni.

Nôsi me ljubezen božja, kedar se dvigujem nad sebe v preveliki gorečnosti in občudovanju! Daj, da pojem pesem ljubezni in hitim v višave za Teboj, moj ljubljenec; v Tvoji hvali naj mrje moja duša, radujoč se v ljubezni!

Daj, da Te ljubim, Tebe bolj, nego sebe in sebe le zavoljo Tebe in v Tebi vse, ki Te v resnici ljubijo, kakor veleva ljubezni postava, ki odseva iz Tebe!

7. Ljubezen je urna, odkritosrčna, pobožna, prijetna in ljubka, močna, potrpežljiva, zvesta, razumna, prizanesljiva, moška in nikdar ne išče sama sebe. Kdor namreč sam sebe išče, nima ljubezni.

Ljubezen je previdna, ponižna in pravična; ni mehkužna, ni nestanovitna in ne želi po nečimernosti; trezna, čista, zanesljiva, mirna je in varna v vseh čutih. — Ljubezen je podložna višjim, sama sebe malo ceni in zaničuje, Bogu je udana in hvaležna; va-nj vedno veruje in upa, če tudi ne najde vselej veselja v Bogu, ker v ljubezni se ne živi brez britkosti.

8. Kdor ni voljan vsega trpeti in popolno se udati ljubljenemu, ni vreden, da se imenuje ljubimec. Kdor ljubi, mora rad vse težavno in

britko prevzeti zavoljo ljubljenca in ga ne sme nikoli zapustiti zavoljo kakih zopernostij.

Sklep.

Ljubi svojega Boga iz vseh svojih močij! Tako, Gospod, Ti sam ukazuješ. Prizadeval se bom, Tebe čez vse ljubiti, ker to je moj namen in moja sreča. Tudi v trpljenju hočem udan v voljo božjo klicati: Moj Bog in moje vse!

---

6. poglavje.

Kako se razodeva prava ljubezen?

1. Sin, ne ljubiš me še krepko in modro. — Zakaj ne, Gospod?

Ker zavoljo majhne zopernosti opustiš, kar si začel in preveč poželjivo iščeš tolažbe. — Kdor srčno ljubi, je stanoviten v skušnjavah in ne veruje zvitim prigovorom sovražnikovim. V sreči sem mu ljub, pa tudi v nesreči mu nisem neprijeten.

2. Moder ljubitelj gleda bolj na ljubezen prijateljevo, kakor na njegov dar. Voljo više ceni, kakor dar in vse darove manj ceni nego prijatelja. Plemenit ljubitelj ni zadovoljen z darom, ampak najde nad vsemi darovi pokoj le v meni.

Zato ni vse izgubljeno, če kedaj o meni in mojih svetnikih slabejše misliš, kakor bi rad. — Da ti je včasih tako prijetno in sladko pri srcu, to dela pričujoča milost; to je nekak predokus nebeške domovine, na kteri se pa ni naslanjati, ker pride, pa zopet prejde.

Posebna krepost in velika je zasluga, da se vojskuješ zoper slabe nagone duha, ki te napadajo in zaničuješ podpihovanje hudičevo.

3. Ne daj se torej motiti tujim domišljijam, naj pridejo od koderkoli! Srčno ostani pri svoji besedi in delaj vse v božjo čast!

Res je, da se včasih hitro zamisliš v visoke reči in da se zopet kmalu povrneš k navadnim nerednostim srca. Toda to bolj trpiš zoper svojo voljo, kakor pa da sam delaš in dokler ti ni ljubo in se ustavljaš, v zaslugo ti je in ne v pogubo.

4. Vedi, da se stari sovražnik na vso moč trudi, da bi oviral tvoje hrepenenje v dobrem in te odvračal od vseh dobrih del: da bi ne častil svetnikov, da bi se ne spominjal pobožno mojega trpljenja, da bi ne spoznaval svojih grehov, da bi ne čuval nad lastnim srcem in da bi ne delal sklepov v čednostih rasti.

Vzbuja ti mnoge grde misli, da bi v tebi vnel stud in strah ter te odvrnil od molitve in svetega berila. — Ni mu po volji, da so tvoje

spovedi ponižne in ko bi mogel, bi ti zabranil tudi sveto obhajilo.

Ne verjemi mu in ne brigaj se zanj, če tudi ti nastavlja slepilne zanjke. Njega obdolži, če te navdajajo slabe in nečiste misli. Poreci mu: Poberi se, nečisti duh, sram te bodi, hudobnež, zeló nečist si, ker take reči šepetaš mojim ušesom!

Spravi se od mene, grdi slepar, pri meni nič ne najdeš svojega, Jezus bo z menoj kakor močen bojevalec in ti boš ostal na sramoti. — Rajši umrjem in vsako kazen pretrpim, kakor bi se tebi udal. — Tiho bodi in obmolkni; nočem te poslušati, če me še toliko nadleguješ. Gospod je moja luč in moja sreča, koga se bom bal? Če stoji proti meni cela vojska, ne bo se balo moje srce: Gospod je moj pomočnik in odrešenik!

5. Bojuj se kakor pogumen vojak in ako kedaj padeš zavoljo slabosti, zberi močnejše sile od prejšnjih, zaupaj na večjo mojo milost in zeló se varuj praznega samoljubja in napuha!

Zato jih mnogo zagazi v zmoto in zabredó včasih v skoro neozdravljivo slepoto. Ti pogubljeni napihnenci, ki so se tako nespametno košatili, naj te za vselej poučé in vedno ponižujejo.

Sklep.

Vem, Gospod, da se prava ljubezen skaže v trpljenju. Zato Te prosim, daj mi milost, da v bolezni, v nesreči, v zapuščenosti Tebi zvest ostanem in Te ljubim čez vse!

---

7. poglavje.

S ponižnostjo hrani in zakrivaj milost!

1. Sin, boljše in varnejše je za-te, da zakrivaš milost pobožnosti, da se ne hvališ ž njo, ne govoriš veliko o njej in je ne precenjuješ, temveč sam sebe zaničuješ in se bojiš, da bi je nevreden ne prejemal. — Temu čutu ni preveč verjeti, ker se rad spremeni v nasprotje.

V milosti premišljuj, kako reven in ubog si brez milosti. Zakaj v duhovnem življenju ne rasteš le takrat, kedar te milost tolaži, ampak tudi, če si ponižen, udan in voljan, kedar milost izgubiš in ne otrpneš v goreči molitvi in ne opustiš tudi drugih dobrih del, ki jih navadno opravljaš.

Stori vse, kakor najbolje veš in znaš in kolikor je v tvoji moči, in ne zanemarjaj se zato, ako čutiš, da si suhoparen in vnemaren v srcu!

2. Veliko jih je namreč v srcu nepotrpežljivih in tôžnih, če jim ne gre vse po volji. Zakaj človek nima vedno svojega pota v oblasti, ampak Bog daje in tolaži, kedar hoče, kolikor hoče in kogar hoče, kolikor mu je drago in ne več.

Nekteri nepreviidneži so v pobožnosti uničili sami sebe, ker so več hoteli, kakor jim je bilo mogoče, niso pomislili na svoje slabosti in rajši poslušali nagnenje svojega srca, kakor razsodbo svoje pameti.

Upali so si več, kakor je bilo Bogu všeč, zato so hitro izgubili milost. Taki, ki so se že skoro udomačili v nebesih, postali so ubogi in zapuščeni reveži, da bi se ponižani in ubožani učili: ne letati s svojimi perutmi, ampak upati pod mojim krilom. — Novinci in še malo izkušeni na potu Gospodovem se radi varajo in pogubé, če ne poslušajo, kar jim svetujejo izkušeni.

3. In ker hočejo le po svoji glavi ravnati, ne pa drugim zvedenim verovati, bodo slabo končali, ako se nikakor ne dajo odvrniti od svoje trme. — Kdor se sam sebi moder zdi, ne trpi, da bi ga drugi vodili.

Boljše je malo znati in malo vedeti, pa ostati ponižen, kakor pa imeti velike zaklade učenosti, pa sam sebe nečimerno ljubiti. Boljše

je, da imaš manj, kakor pa veliko, ker bi se morebiti prevzel.

Ni dovolj previden, kdor se vsega uda veselju, da celó pozabi na svoje prejšnje siromaštvo in mu ni mar za sveti strah božji, kteri se boji izgubiti podarjeno milost. — Tudi ne ravna dovolj krepostno, kdor se preobupno vêde v nesreči ali kaki težavi in se ne zanaša na moje obljube tako trdno, kakor se spodobi.

4. Kdor bi bil v miru popolno brez skrbi, bode ob času boja preveč pobit in plašen. Ko bi vedno sam pri sebi ostal ponižen in majhen in bi svojega duha prav vodil in vladal, bi ne zabredel tako hitro v nevarnost in greh.

Dober svèt je ta: Kedar si ves goreč, premišljuj, kaj bo, kedar te zapusti gorečnost. In če se to res primeri, misli, da se morda zopet povrne razsvetljenje, ktero sem ti odvzel za nekaj časa, tebi v svarilo, sebi pa v slavo.

5. Večkrat je taka skušnjava boljša, kakor če bi ti vedno šlo vse po sreči. Zaslug namreč ne smemo meriti po tem, če je imel kdo več ali manj prikaznij in tolažeb, ali če je kdo zveden v svetem pismu, ali če je v višji službi, temveč po tem se merijo zasluge, da je utrjen v resnični ponižnosti in poln božje ljubezni, da vselej in povsod išče le božje časti, da sam sebe nič ne ceni in se v resnici zaničuje in ga

bolj veseli, če ga drugi zaničujejo in ponižujejo, kakor pa da bi ga častili.

Sklep.

Gospod, kolikor več milosti mi boš delil, toliko bolj hočem biti ponižen. Premišljeval bom vsak dan svoje grehe in žaloval nad njimi in spoznaval, kaj da sem brez Tebe. Vedno hočem paziti na-se in misliti na besede svetega Pavla: Kdor stoji, naj gleda, da ne pade!

---

8. poglavje.

Malo cenimo sami sebe pred Bogom!

1. Govoril bom s svojim Gospodom, dasi sem prah in pepel. — Ako bi se jaz više cenil, glej, Ti se mi ustaviš in hudobije moje pričajo zoper mene in jaz ne morem tajiti.

Če pa sebe zeló zmanjšujem, v nič devam in neham sebe hvaliti ter vselej spoznam, da sem le prah, tedaj mi bode mila Tvoja milost in Tvoja luč bo svetila v mojem srcu; in vse lastno čislanje, kakorkoli majhno, potopilo se bo popolno v moji ničevosti in izginilo za vselej. Ondi mi poveš, kaj sem, kaj sem bil in kam sem prišel; ker nič nisem, pa nisem vedel. Sam od sebe, glej, nisem nič in ves slab; ako se pa Ti na-me ozreš, takoj sem krepak in z novim veseljem napolnjen. In res je prečudno, da sem naenkrat v višavi, kjer me milostno objemaš, dasi me lastna teža vedno vleče navzdol.

2. To dela Tvoja ljubezen, ki se mi brez zasluženja bliža in me podpira, hudih nevarnostij varuje in me, da govorim resnico, reši brezštevilnih nesreč.

Ker sem sam sebe napačno ljubil, sem se pogubil; in ker sem samo Tebe iskal in popopolno ljubil, našel sem ob enem Tebe in sebe in iz ljubezni do Tebe sem sam sebe še bolj poniževal. — Ti, o presladki, mi namreč več daš, nego zaslužim, več, kakor smem upati in prositi.

3. Češčen bodi, moj Bog! Dasi sem vsake dobrote nevreden, vender ne nehaš v svoji plemenitosti in dobrotljivosti darov deliti tudi nehvaležnim in daleč od Tebe ločenim. — K sebi nas približaj, da bomo hvaležni, ponižni in pobožni, ker Ti si naše zveličanje in moč in krepost naša.

Sklep.

Kedar me bodo motile kake prevzetne misli, govoril bom sam sebi te-le božje besede: Človek, pomni, da si prah in da se v prah spremeniš!

---

9. poglavje.

Vse obračajmo na Boga, ki je naš poslednji namen!

1. Sin, ako želiš res srečen biti, moram biti jaz tvoj prvi in zadnji namen. — Ta namen bo očistil tvoje poželenje, ki se mnogokrat pregrešno nagiba k sebi in k stvarem. Zakaj če sam sebe iščeš, hitro oslabiš in usahneš.

V prvi vrsti torej vse na-me obračaj, ker jaz sem dal vse. Misli, da vse izhaja iz mene, iz studenca vsega dobrega, in zato se mora vse obračati k meni, svojemu začetku.

2. Iz mene zajemajo mali in veliki, ubogi in bogati živo vodo, kakor iz živega studenca; in tisti, ki mi voljni in radi služijo, prejemajo milost za milostjo.

Kdor se hoče hvaliti brez mene in se veseliti kake svoje popolnosti, ne bo našel pravega veselja in srce se mu ne bo širilo radosti, ampak mnogovrstno bo tak zapleten in stiskan.

Sebi torej ne pripisuj nič dobrega in tudi drugim ljudem ne prisojaj kreposti, marveč izročaj vse Bogu, brez kterega človek nič nima. Jaz sem dal vse, jaz hočem imeti vse in tirjam ostro, da meni hvalo daješ.

3. To je resnica, ki prepodi nečimerno čast. — In kedar te obišče milost nebeška in

prava ljubezen, ne boš več nevoščljiv in žalosten v srcu in tudi samoljubje te ne bo prevzelo, ker ljubezen božja premaga vse in širi vse dušne moči.

Če si res moder, veselil se boš le v meni in upal le name; zakaj n o b e d e n n i d o b e r, k a k o r B o g s a m, kterega čez vse hvalimo in v vsem poveličujmo!

Sklep.

Kako sem bil do sedaj nespameten! Kedar sem kaj dobrega storil, sebi sem pripisoval in na-se obračal, in vender je samo Bog dober. Koliko zasluženja sem že izgubil! Tako ne sme več biti. Od sedaj bom delal in trpel le v čast božjo!

---

10. poglavje.

Preziraj svet in prijetno ti bo služiti Bogu!

1. Zopet bom zdaj govoril, Gospod, in ne bom molčal; govoril bom s svojim Bogom in svojim Kraljem, ki je na višavi:

K a k o o b i l n a j e T v o j a s l a d k o s t, o G o s p o d, k i j o h r a n i š v s e m, k i s e T e b e b o j é. Kaj si še le tistim, ki Te ljubijo in onim, ki Ti služijo s celim srcem? — Res, neizrekljivo sladko je premišljevati o Tebi; in to onim podeliš, ki Te ljubijo.

S tem si mi najbolje pokazal, kako srčno me ljubiš, da si me vstvaril, ko me ni bilo, in da si me zavrnil, ko sem daleč zašel, in mi zapovedal, da Te ljubim.

2. O studenec večne ljubezni, kaj čem reči o Tebi? Kako bi pozabil Tebe, ki si se mene milostno spomnil, ko sem že omagal in se pogubil?

Ko ni bilo več nobenega upanja za-me, usmilil si se svojega služabnika in mi brez vse zasluge skazal milost in prijaznost. Kako Ti povrnem to milost, ker vsi se ne morejo odpovedati vsemu, zapustiti svet in stopiti v samostan?

Ali je to kaj posebnega, ako služim Tebi, kteremu so pokorne vse stvari? Nič posebnega se mi ne sme zdeti, da Tebi služim; toda to se mi zdi veliko in čudno, da si takega siromaka in nevredneža milostno vzel za svojega hlapca ter pridružil svojim ljubljenim služabnikom.

3. Glej, kar imam in s čimur Ti služim, vse je Tvoje! Ali prav narobe: Ti bolj meni služiš, kakor jaz Tebi. Glej, nebo in zemlja, ki si ju vstvaril človeku v službo, čakata na Tvojo besedo in vsak dan izpolnujeta, kar zapoveduješ.

Pa to je še premalo; celó angelje si vstvaril in odločil, da služijo človeku. Čez vse pa

je, da si Ti sam človeku milostno služil in da mu hočeš dati sam sebe.

4. Kaj ti bom dal za vse te brezštevilne dobrote? O da bi Ti pač služil vse dni svojega življenja, da bi le en dan vredno opravljal Tvojo službo!

Resnično, Ti si vreden popolne službe, vse časti in večne hvale! Res, Ti si moj Gospod, jaz pa ubog služabnik, ki sem Ti dolžan služiti z vsemi močmi, ki ne smem nikoli opešati v Tvoji hvali.

Tako hočem, tako želim; in česar nimam, Ti milostno dodaj. Velika je čast, Tebi služiti, in vse zaničevati zavoljo Tebe, velika je slava. Vsi namreč, ki se radovoljno podadó Tvoji najsvetejši službi, dosežejo veliko milost.

Najslajšo tolažbo svetega Duha bodo našli, ki se iz ljubezni do Tebe odpovedó vsemu mesenemu veselju. Veliko prostost srca prejmó tisti, ki zavoljo Tvojega imena hodijo po ozki poti in opusté vso posvetno skrb.

5. O ljubeznjiva in prijetna služba božja, v kteri se človek resnično oprosti in posveti! O kako sveta je božja služba, ki stori človeka enakega angeljem, ljubega Bogu, strašnega hudičem in dragega vsem vernim!

O ljubeznjiva služba, vredna, da se je oklenemo, ker ž njo si zaslužimo največjo dobroto in si pridobimo veselje, ki vekomaj ostane!

Sklep.

Kdor Bogu služi, je kralj. Zato hočem zvest služabnik božji biti, da bom kraljeval sam nad seboj in deležen postal veselja, ktero je Bog pripravil onim, ki ga ljubijo.

---

11. poglavje.

Pozveduj želje svojega srca in vladaj jih skrbno!

1. Sin, mnogo ti treba, da se naučiš, česar še dobro ne znaš. — Kaj še, Gospod?

S svojimi željami ravnaj po moji volji, da ne ljubiš sam sebe, ampak da si goreč za mojo voljo! — Želje te pogosto vnemajo in s seboj ženó; toda pomisli, kaj te bolj goni: moja čast ali tvoj dobiček?

Če se vnemaš zavoljo mene, ti bo prav, kakorkoli obrnem; če pa le količkaj delaš za lastni dobiček, tedaj veš, kaj da te zadržuje in ovira.

2. Varuj se tedaj, da ne preziraš mojega svèta in preveč ne zaupaš lastnim željam, da ti pozneje ne bo žal in zoperno, kar ti je bilo poprej všeč in za kar si ves gorel, ker si mislil, da je posebno dobro.

Ne udajaj se koj vsakemu poželenju, če se ti tudi dozdeva dobro, pa tudi ne boj se

precej vsake zopernosti! — Tudi kedar se za dobro trudiš in vnemaš, je prav, da se krotiš, da se duh neumestno ne raztrese, da drugih ne pohujšaš s preširnostjo, ali pa tudi, da se sam ne zbegaš in ne padeš, ako ti drugi nasprotujejo.

3. Včasih pa je tudi treba s silo in možato nasprotovati telesnemu poželenju in ne se brigati za telo, kaj hoče ali kaj noče; skrbeti treba, da je telo duhu pokorno, če tudi ni rado. — In tako dolgo treba, da telo krotimo in strahujemo, dokler ni voljno za vse in ni zadovoljno z malim, da se priprostega veseli in ne tôži zavoljo nadležnih stvarij.

Sklep.

Velikrat sem mislil, da delam za božjo čast, pa spodletelo mi je in bil sem nejevoljen ter sem spoznal, da je bila tudi moja trma zraven, sicer bi se ne bil jezil. Od sedaj pa, Gospod, kar hočeš, kedar hočeš in kolikor hočeš Ti, to bo želel tudi Tvoj služabnik!

---

12. poglavje.

Uči se potrpežljivosti in vojskuj se proti pohotnosti!

1. Gospod Bog, spoznam, da mi je potrpežljivost zeló potrebna, ker mnogo zopernega

me zadene v tem življenju. — Naj storim kar hočem da bi užival mir, brez boja in britkosti vender ne bo moje življenje.

2. Sin, res je tako! Toda jaz nočem, da bi ti iskal tak mir, ki je brez težav in brez zopernosti, ampak vedi, da si mir našel še le takrat, ako so te poskusile razne britkosti in utrdile mnoge zopernosti.

Če praviš, da ne moreš veliko trpeti, kako boš pa trpel ogenj v čistišču (v vicah)? Če moraš voliti med dvojnim hudim, izvoli si manj hudo. Da uideš torej kaznim v večnosti, trpi rad zavoljo Boga sedanje nadloge!

Ali misliš, da posvetni ljudje nič ne trpé ali le malo? Tega ne najdeš, če tudi najbolj mehkužne poiščeš.

3. Pa imajo, praviš, mnogo veselja in živé po svoji volji, zato se ne menijo za svoje nadloge. — Kaj zato; če tudi bi imeli, kar poželi srce, ali kako dolgo, misliš, da bodo imeli?

4. Glej, kakor dim izginejo bogatini na svetu in pozabljeno je vse preteklo veselje! In še zdaj v življenju ne uživajo svojega veselja brez britkosti, studa in strahú. Prav to, kar jih veseli, spremeni se jim v ostro šibo.

Prav se jim godi, da ne uživajo veselja brez nemira in grenkosti, ker ga iščejo in želijo neredno.

O kako kratko je vse posvetno veselje, kako lažnjivo, napačno in kako ostudno! In vender kakor pijani in slepi ljudje tega ne uvidijo, marveč kakor nema žival deró v dušno smrt zavoljo majhnega razveseljevanja, ki ga užijejo v življenju.

Ti pa, sin moj, ne hodi za svojim poželenjem in opusti svojo voljo! Veseli se v Gospodu in dal ti bo, česar poželi srce!

5. Ako hočeš res vesel biti in obilnejše tolažbe prejemati od mene, zaničuj vse posvetno, loči se od posvetnega veselja in v srečo ti bo ter v obilno tolažbo! — In čem bolj se umikaš posvetnim tolažbam, tem slajša in krepkejša tolažila boš našel v meni.

Toda od kraja jih ne boš dosegel brez žalosti in truda v boju. Ustavljala se bo stara razvada, pa premagala jo bo boljša navada. — Telo se bo upiralo, pa ukrotil je bo goreč duh. — Zasledovala in dražila te bo stara kača, pa pregnal jo boš z molitvijo, in tudi s koristnim delom jej pot k sebi trdno zadelaš.

Sklep.

Vsak mora trpeti na svetu; ne le pravični za nebesa, tudi hudobni za pekel. Ker se torej trpljenju ne ubranim, sklenem, da bom zavoljo

Boga prenašal svoje nadloge in si ž njegovo pomočjo pridobil nebesa.

---

13. poglavje.

Ponižni podložnik je poslušen po vzgledu Jezusa Kristusa.

1. Sin, kdor se umika pokorščini, umakne se milosti, in kdor kaj lastnega išče, izgubi kar je občno. — Kdor se ne poda svojemu višjemu rad in voljan, kaže, da mu telo še ni popolnoma pokorno, ampak da se mu še godrnjaje ustavlja.

Uči se torej, da boš hitro pokoren svojemu višjemu, ako želiš v strahu imeti lastno telo. Zakaj zunanjega sovražnika boš hitreje premagal, če si znotraj v redu.

Bolj nadležnega in hudega sovražnika duša nima, kakor si jej ti sam, ako nisi edin z duhom. Sploh pa treba, da sam sebe res preziraš, če hočeš premagati meso in kri. — Zato ker še preveč neredno sebe ljubiš, se bojiš popolno udati se volji drugih.

2. Toda kaj je to, če si ti, ki si prah in nič, podložen človeku zavoljo Boga, saj sem se jaz, Vsemogočni in Najvišji in Stvarnik vseh rečij, zaradi tebe ponižno udal človeku.

Pod vse sem se ponižal in pomanjšal, da bi tvoj napuh premagal s svojo ponižnostjo. Prah, uči se pokoren biti; prst, uči se ponižnosti in uklanjaj se vsakemu!

3. Razjezi se nad seboj in ne dovoli, da bi se napuh pasel v tebi, marveč tako podložen in ponižen bodi, da morejo vsi hoditi po tebi in te teptati kakor blato na cesti.

Kaj tôžiš, nečimerni človek? Kako boš ugovarjal, umazani grešnik, onim, ki te grajajo, ki si tolikrat žalil Boga in tolikrat zaslužil pekel? — Pa zaneslo ti je moje oko, ker je tvoja duša dragocena pred mojim obličjem, zato da bi ti spoznal mojo ljubezen in kaj hvaležnosti imel za moje dobrote, da bi bil zato vselej pokoren in ponižen ter bi voljno trpel zaničevanje.

Sklep.

Gospod, Tvoja jed je bila, da si izpolnoval voljo svojega nebeškega Očeta; dodeli tudi meni milost, da zatiram svojo voljo in v vseh rečeh izpolnujem le voljo božjo.

---

14. poglavje.

Premišljuj skrivne sodbe božje, da se ne prevzameš v dobrem!

1. Gospod, s svojimi sodbami zagrmiš nad menoj, s strahom in trepetom pretreseš

vse moje kosti in silno se vzboji moja duša. Strmeč stojim in premišljujem, da še nebesa niso čista pred Tvojim obličjem.

Če si na angeljih našel krivico, pa jim nisi zanesel, kaj bo pa z menoj? Popadale so zvezde z neba in jaz prah, kaj se povišujem? Padli so globoko taki, kterih dela so se zdela hvalevredna, in videl sem, da so se radovali svinjskih otrôb taki, ki so uživali angeljski kruh.

2. Nikdo ni svet, če Ti, o Gospod, odtegneš svojo roko. Nobene modrosti ni, če Ti nehaš vladati. Moč nič ne premore, če je Ti ne ohraniš. Čistost ni nobena varna, če je Ti ne varuješ. — Zastonj stražijo várubi, ako Ti ne čuješ.

Zakaj ako nas Ti zapustiš, utonemo in se pogubimo, če nas pa Ti obiščeš, vstanemo in živimo. Mi smo sicer nestanovitni, pa Ti nas krepiš; mlačni smo, pa Ti nas vnemaš.

3. O kako bi moral sam o sebi zaničljivo in ponižno misliti, kako nič ceniti, ako se mi zdi, da imam kaj dobrega! O Gospod, kako globoko se moram ponižati pred Tvojimi nerazumljivimi sodbami, ker spoznam, da sem nič, dvakrat nič!

O brezmerno breme, o nepreplovno morje, kjer ne najdem druzega nad seboj, kakor le nič v vsem. Zakaj bi se tedaj hvalil, kako

zaupal na svojo umišljeno čednost? Utonila je v globočini Tvojih sodeb nad menoj vsa nečimerna slava.

4. Kaj je pač vse meso pred Tvojim obličjem? Ali se bo mar blato ponašalo pred svojim podobarjem? Kako se more z nečimernimi besedami povzdigovati človek, ki je v resnici Bogu podložen?

Kogar je premagala resnica, njega ves svet ne bo napihnil, in hvala vseh ljudij ne bo ganila tistega, ki je postavil vse svoje zaupanje v Boga.

Zakaj tudi tisti, ki te hvalijo, nič niso; s hvalo vred bodo minuli. Resnica Gospodova pa ostane na veke.

Sklep.

Spoznam, o Gospod, da so Tvoje sodbe pravične in da me po pravici ponižuješ; zato te pripoznam Očeta, ki me kaznuje zategadelj, da bi se poboljšal.

---

15. poglavje.

Kako se nam je vêsti, kako govoriti, kedar kaj želimo?

1. Sin, tako-le reci pri vsaki stvari: Gospod, ako je Tebi po volji, naj se zgodi! Gospod,

če je Tebi v čast, zgôdi se v Tvojem imenu! Gospod, ako vidiš, da je to dobro za-me in spoznaš, da mi koristi, tedaj mi daj v svojo slavo! Če pa spoznaš, da bi bilo meni v škodo in bi mi nič ne pripomoglo zveličati dušo, odvzemi mi take želje!

Zakaj vsaka želja ni od svetega Duha, če tudi se človeku zdi, da je prava in dobra. Težko je presoditi, ali te vodi dobri ali hudobni duh, da poželiš to ali ono, ali pa te morda naganja tvoj lastni duh. — Veliko jih je bilo poslednjič goljufanih, ki so od kraja mislili, da jih vodi dobri duh.

2. Zato le v strahu božjem in ponižen želi in prosi, karkoli spoznaš, da je vredno poželeti; pred vsem pa preziraj sam sebe in vse meni izročaj, rekoč: Gospod, Ti veš, kako je boljše; zgôdi se to ali ono, kakor hočeš!

Daj, kar hočeš, kolikor hočeš in kedar hočeš! Stori z menoj, kakor veš in kakor Ti je bolj všeč in kakor Ti je v večjo čast! — Postavi me, kamor hočeš in v vsem ravnaj z menoj, kakor Ti drago!

V Tvoji roki sem, vrti in obračaj me, kakor Te je volja! Glej, Tvoj služabnik sem, za vse pripravljen, ker nočem sebi živeti, ampak Tebi; o da bi Ti pač služil vredno in popolno!

Moli: Zgodi se volja božja!

3. Daj mi, predobrotni Jezus, svojo milost, da dela z menoj in do konca ostane pri meni! Daj mi, da vedno želim in hočem, kar je Tebi prijetnejše in ljubše!

Tvoja volja naj je moja volja, in moja volja se ravnaj vselej po Tvoji volji in se ž njo vsa skleni! Kar Ti hočeš, to hočem jaz, in druzega naj ne želim in nočem, kakor kar Ti hočeš ali nočeš.

4. Daj, da vsemu posvetnemu odmrjem in da sem rad zavoljo Tebe na tem svetu zaničevan in nepoznan! Daj mi nad vse želje to željo, da v Tebi počivam in se v Tebi pomiri moje srce!

Ti si srcu pravi mir, Ti edini počitek; brez Tebe je vse težko in nepokojno. V tem edinem miru, to je: v Tebi, edini, največji in večni dobroti, bom spaval in počival. Amen.

---

16. poglavje.

Prave tolažbe išči le v Bogu!

1. Karkoli si morem želeti ali misliti sebi v tolažbo, ne pričakujem tukaj, temveč v večnosti. Ko bi tudi sam imel vse tolažbe sveta in užival vse slasti, gotovo je, da jih dolgo ne bom.

Zatorej, duša moja, vedi, da se nikjer drugod ne boš popolno utolažila in do sitega okrepčala razun v Bogu, ki uboge tolaži in sprejema ponižne. Počakaj, duša moja, počakaj božje obljube in imela boš obilno vsega dobrega v nebesih!

Če preveč neredno hrepeniš po časnih rečéh, boš izgubila večne in nebeške. — Časne reči rabi, po večnih pa hrepéni! S časnim ne moreš nasititi svojih željá, ker nisi zato na svetu, da bi vstvarjeno uživala.

2. Ko bi tudi imela vse posvetne dobrote, srečna in zadovoljna bi vender le ne mogla biti, ker le v Bogu, ki je vse vstvaril, je tvoja sreča in tvoje zveličanje.

Seveda ne ona sreča, kakoršno kažejo in hvalijo neumni prijatelji svetá, temveč kakoršno upajo verniki Kristusovi in včasih že tukaj okušajo pobožni in čistega srca, kteri z duhom prebivajo v nebesih.

Prazna in kratka je vsa človeška tolažba. — Blažena in prava je tolažba, ki jo srce prejema od resnice.

Pobožen človek povsodi nosi seboj Jezusa, tolažnika svojega ter mu pravi: Ostani pri meni, Gospod Jezus, povsod in vselej! To naj je moja tolažba, da sem rad brez vse človeške tolažbe.

Kedar mi pa odvzameš svojo tolažbo, naj mi je Tvoja volja in pravična poskušnja največja tolažba, ker na veke se ne boš srdil in tudi večno ne boš grozil.

Sklep.

Tolažbe sem do sedaj iskal med svetom, a nisem je našel; sedaj vem, da me na svetu nobena stvar popolno utolažiti ne more, zato hočem tolažbe iskati le pri Jezusu, ki je tudi v trpljenju le pri Očetu v molitvi iskal tolažila.

---

17. poglavje.

Vse skrbi izroči Bogu!

1. Sin, ne brani se, da s teboj ravnam, kakor hočem, ker vem, kaj je za te dobro. Ti misliš, kakor ljudje sploh, ti sodiš v mnogih rečeh, kakor ti svetuje človeški čut.

2. Gospod, res je, kar praviš. Bolje Ti za-me skrbiš, kakor bi mogel jaz za-se. Zeló slabo namreč stoji, kdor Tebi ne izroči vseh skrbij.

Gospod, ravnaj torej z menoj, kakor hočeš, da bo le moja volja prav in trdno združena s Tvojo voljo. Saj more le dobro biti, karkoli storiš z menoj. Če hočeš, da sem v temi, Te bom hvalil; ako želiš, da sem v svetlobi, Te bom tudi hvalil. — Če me milostno tolažiš,

bodi češčen, in če me stiskaš, hočem Te tudi častiti.

3. Sin, tak moraš biti, če želiš z menoj hoditi. Pripravljen bodi za trpljenje, kakor za veselje. Tako rad bodi ubog in reven, kakor premožen in bogat.

4. Gospod, rad bom za Te trpel, karkoli pride na-me. Radovoljno bom sprejemal iz Tvoje roke dobro in hudo, sladko in britko, veselo in žalostno in se zahvaljeval za vse, kar se mi prigodi.

Obvaruj me vsakega greha in ne bom se bal ne smrti, ne pekla! — Da me le na veke ne zavržeš in ne izbrišeš iz bukev življenja, nič mi ne bode škodovala, naj pride na-me nadloga kterakoli.

Sklep.

Spoznam, da Bog vse prav vodi in ravna, da tudi za-me po očetovsko skrbi; zato hočem premišljevati in izpolnovati besede sv. Petra, ki pravi: Vse svoje skrbi Bogu izročite, ker On skrbi za vas!

---

18. poglavje.

Vse časne nadloge voljno prenašaj po vzgledu Jezusa Kristusa!

1. Sin, z nebes sem prišel zavoljo tvojega zveličanja; prevzel sem tvoje reve, ne primoran, ampak iz ljubezni, da se ti učiš potrpežljivosti in voljno prenašaš časne nadloge. Zakaj od svojega rojstva pa do smrti na križu nisem bil brez trpljenja, pač pa sem mnogo siroščine užil v časnih rečéh.

Slišal sem mnogo tožeb zoper sebe, trpel sem voljan sramoto in zaničevanje; dobrote sem delil, pa so mi bili nehvaležni; čudeže delal, pa so me kleli; poučeval sem jih, pa so me grajali.

2. Gospod, ker si bil Ti potrpežljiv v svojem življenju in si s tem najlepše izpolnil voljo svojega Očeta, zato je prav, da sem tudi jaz, ubogi grešnik, potrpežljiv po Tvoji volji in da nosim, dokler bo Tvoja volja, v svoje zveličanje težo trohljivega življenja.

Dasi je sedanje življenje res težavno, vender si v njem mnogo zaslužimo s Tvojo milostjo; in nam slabim je lože in svetlejše, ker vidimo Tvoje vzglede in stopinje Tvojih svetnikov. — Pa tudi več tolažbe imamo, kakor v stari zavezi, ko so bila vrata nebeška še zaprta, ko je bila pot v nebesa še bolj temna in ker jih je le malo iskalo nebeškega kraljestva.

Celó pravični in za zveličanje odločeni niso mogli priti v nebeško kraljestvo, dokler jih nisi odrešil s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo.

3. O koliko hvalo sem Ti dolžan, da si meni in vsem vernim milostno pokazal pravo pot do svojega večnega kraljestva! Zakaj Tvoje življenje je naša pot in s sveto potrpežljivostjo potujemo k Tebi, ki si naše plačilo.

Ko bi Ti ne bil hodil pred nami in nas učil ne bil, kdo bi hodil za Teboj? O koliko bi jih zaostajalo daleč, ko bi ne videli Tvojih presvetih vzgledov! — Pa glej, še zdaj smo mlačni, dasi smo slišali toliko Tvojih čudežev in naukov; kaj bi še le bilo, ko bi ne imeli tolike svetlobe, ki nam kaže pot za Teboj?

Sklep.

Pri vsakem trpljenju se bom spomnil na trpečega Jezusa in ž njegovo milostjo vse težave voljno prenašal. Stanoviten hočem hoditi za krotkim Jezusom, ki pravi: S potrpežljivostjo bote rešili svoje duše!

---

19. poglavje.

Krivico prenašaj in pokaži, da si res potrpežljiv!

1. Kaj govoriš, moj sin? Premisli, kaj sem jaz trpel, kaj so svetniki trpeli in nehaj tôžiti! Ti se še nisi boril do krvi. — Malo je, kar trpiš, v primeri z onimi, ki so toliko trpeli, toliko skušani bili, toliko žalovali, ki so prestali toliko poskušenj in britkih vaj.

Treba ti je torej premišljevati, da so drugi več trpeli in potem boš lože prenašal svoje majhno trpljenje. — In če misliš, kdo ve koliko da trpiš, ali ni tega kriva tvoja nepotrpežljivost?

Vender majhno in veliko, vse skušaj voljno prenašati!

2. Kolikor bolj si pripravljen za trpljenje, toliko modrejše ravnaš in si več zaslužiš; tudi boš lože trpel, če se odločno in z vajami za trpljenje pogumno pripravljaš.

Ne reci: Tega ne morem trpeti od takega človeka; nisem dolžan prenašati, zakaj veliko mi je prizadel škode in mi očita, česar nisem nikoli mislil; s kterim drugim bi že rajši potrpel, kakor bi spoznal, da je potrebno.

Nespametna je taka misel, ker kdor tako misli, ne ve, koliko moč ima potrpežljivost in se ne ozira na Boga, ki jo bo poplačal, ampak ima pred očmi le osebe in sebi storjene krivice.

3. Ni v resnici potrpežljiv, kdor le trpi, kolikor sam hoče in od kogar sam hoče. Kdor je res potrpežljiv, se ne meni, kdo da mu napravlja težave, ali višji, ali tovariš ali podložen, ali ga opovira pobožen in svet mož ali hudoben in malovreden človek. — Pač pa brez ozira na stvari hvaležno iz božjih rok prejme

in spozna, da mu je v velik dobiček, karkoli se mu zopernega prigodi, ker pri Bogu tudi najmanjše trpljenje, ako je pretrpimo zavoljo Njega, ne ostane brez plačila.

4. Če hočeš torej zmagati, bodi pripravljen na boj; brez boja ne prideš do venca potrpežljivosti. — Ako nočeš trpeti, venec zaničuješ; če pa hočeš biti venčan, bojuj se možato in voljno trpi!

Brez truda ni počitka in brez boja ni zmage.

5. O Gospod, daj, da mi bo mogoče s Tvojo milostjo, kar se mi po natori zdi nemogoče. Ti veš, da malo morem trpeti in da mi že majhna zopernost podere srce. Daj, da mi bo vse, kar trpim zaradi Tvojega imena, ljubo in prijetno; zakaj za Te truditi se in trpeti, zveličalno je za mojo dušo.

Sklep.

Oče, odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo! Tako si klical, Odrešenik moj, na svetem križu v najhujšem trpljenju; mene pa že zbode zoperna beseda, da se jezim, da opravljam svojega bližnjega in da sem neprijazen do njega; od sedaj tudi jaz s Teboj rečem: Oče, odpusti mu, saj ne ve, kaj dela!

20. poglavje.

Spoznaj svojo slabost in revščino pozemeljskega življenja!

1. Svojo krivico spoznam proti sebi, in Tebi, o Gospod, razodenem svojo slabost: Pogosto me kaj malega potere in užali. Obljubim sicer, da bom pogumen, pa če pride le neznatna skušnjava, precej sem v veliki stiski. — Včasih je celó malovredna stvar, iz ktere nastane velika skušnjava. — In kedar mislim, da sem nekoliko varen, me že, še preden se skoro zavem, podere najlahnejša sapica.

2. Poglej torej, Gospod, na mojo revščino in slabost, ki jo poznaš od vseh stranij. Usmili se me in izvleci me iz blata, da ne obtičim in se vanj ne pogreznem za vselej. — Pogosto me tudi to muči in sramotí pred Teboj, da se tako omahljivo in slabo ustavljam skušnjavam.

Dasi popolno ne privolim, vender mi je nadležno in zoperno, da so mi skušnjave vedno za petami in naveličan sem živeti v vsakdanjih bojih. — Tudi v tem pripoznavam svojo slabost, da mi mnogo rajše dohajajo nespodobne misli, kakor pa odhajajo.

3. Poglej, vsemogočni Bog Izraelski, ki se vnemaš za duše vernih, trud in trpljenje

svojega služabnika in pomagaj mu, kamorkoli se obrne! Podpri me z nebeško močjo, da ne vlada v meni stari človek in nesrečno, duhu še ne popolnoma pokorno meso, s kterim se mi je boriti, dokler živim v tej solzni dolini.

O kako je to življenje! Polno je trpljenja in britkosti, polno zanjk in sovražnikov! Komaj namreč odstopi ena britkost ali skušnja, pride že druga, in ko se še s prvo vojskujemo, nam že mnogo drugih, nepričakovanih dela nadlego.

4. Kako bi ljubili življenje človeško, v kterem je toliko grenkosti, ki je izročeno tolikim nesrečam in revam? Toda ali smemo imenovati življenje, kar rodi le smrt in kugo? — In vender je ljubimo, in mnogo jih v njem išče veselja.

Svetu sicer očitamo, da je slepilen in nečimeren, pa ga vender neradi ostavimo, ker je še preveč slabega poželenja v nas. — Nekaj nam pravi, da bi svet ljubili, nekaj pa, da bi ga zaničevali.

Svet ljubiti nas sili poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja; kazni in nadloge pa, ki po pravici sledijo poželenju, rodé nam mržnjo in sovraštvo do sveta.

5. Toda, žalibog, grešno poželenje premaga svetu udano srce, da se med trnjem veseli sladkosti, ker ni še videlo, ne okusilo sladkosti božje in notranje lepote čednosti.

Kdor pa svet popolno zaničuje in skuša Bogu služiti v svetem strahu, pozna božjo sladkost, ktera je obljubljena vsem, ki se svetu odpovedó popolno; taki jasneje spreviđijo, kako zeló da se svet moti in kako mnogovrstno slepi sam sebe.

Sklep.

Solzna dolina je ta svet zaradi greha, polna težav, polna skušnjav; in vender jo bolj ljubim, kakor Boga, ker ga premalo spoznavam. Stoj mi na strani, o Jezus, da ne omagam v svojih slabostih, da spoznam svojo revo in vedno pri Tebi iščem pomoči. Jezus, bodi milostljiv meni grešniku!

---

21. poglavje.

Nad vse dobrote in darove treba počivati v Bogu.

1. Nad vse in v vsem, duša moja, počivaj vselej v Gospodu, ker on sam je svetnikom večni pokoj! — Daj mi, o presladki in premili Jezus, da nad vse stvari počivam le v Tebi.

Vsa sreča in lepota, vsa čast in slava, vsa mogočnost in visokost, vsa vednost in bistroumnost, vse bogastvo in umetnosti, vsa slava in hvala, vsa milina in tolažba, vse upanje in obetanje, vse zasluge in hrepenenje, vsi

darovi in dobrote, ktere podeljuješ; vse veselje, ktero duša prejema in čuti; vsi angelji in arhangelji in vsa truma nebeška, vse vidljive in nevidljive stvari, vse to je lepo, a v vsem tem ne počivam, ker to nisi Ti sam, o moj Bog!

2. Ti, o Gospod moj Bog, si najboljši čez vse, Ti si najvišji, najmogočnejši, Ti najzmožnejši in najpopolnejši, Ti sam najslajši in prepoln tolažbe!

Ti sam si najlepši in najbolj ljubeznjiv, Ti sam najbolj plemenit in slaven čez vse; v Tebi so, bile so in bodo vse dobrote združene in popolne!

Zato je premalo in nezadostno, karkoli mi daš, če sebe ne daš, nezadostno, kar o sebi razodeneš ali obetaš, ako Tebe ne vidim in si Tebe popolno ne pridobim. — Zakaj moje srce ne more popolno pokojno in popolno pomirjeno biti, ako v Tebi ne počiva in se ne dviga nad vse darove in nad vse stvari.

3. O moj premili ženin Jezus Kristus, prečisti ljubitelj, Gospod vseh stvarij, kdo mi da peroti, da popolno prost vzletim ter se spočijem v Tebi? — O kedaj popolno dosežem, da bom prost in da vidim, kako si sladak, Gospod moj Bog?

Kdaj se bom ves združil v Tebi, tako da iz ljubezni do Tebe sebe čutil ne bom, ampak

občutil samo Tebe nad vse, kar se more čutiti, in v meri, ki presega človeški um?

Zdaj pa vzdihujem in žalosten trpim svojo nesrečo. Veliko hudega se namreč godi v tej solzni dolini, kar me nadleguje, žali in slepi; kar me ovira, raztresa, mami in zapleta, da bi k Tebi ne mogel, kakor bi rad in da bi vedno skupaj z izveličanimi duhovi ne užival prijetnih objemov.

Vzdihujem, zapuščen sem, dvigni se, Gospod!

4. O Jezus, odsev večne slave, tolažba potujoči duši, usta obmolknejo sicer pred Teboj, a moje molčanje govôri Tebi! Kako dolgo še ne bo mojega Gospoda?

Pridi k meni siromaku in razveseli me! Stegni svojo roko in reši ubogega iz nadloge! — Pridi, pridi, ker brez Tebe ga nimam veselega dneva, ne ure; Ti si moje veselje in brez Tebe je moja miza prazna!

Revež sem in kakor v tamnici zakovan v železje, dokler me ne okrepčaš s svetlobo svoje pričujočnosti, dokler me ne rešiš in mi ne pokažeš prijaznega obraza.

5. Drugi naj iščejo namestu Tebe drugih stvarij, kterekoli hočejo; meni pa drugo ni všeč in mi ne bo, kakor Ti, moj Bog, moje upanje in večno odrešenje. Molčal ne bom in ne nehal

moliti, dokler se ne povrne Tvoja milost in Ti ne govoriš v mojem srcu.

6. Glej me, glej, k tebi pridem, ker si me klical. Solzil si se, hrepenela je tvoja duša, ponižen si se kesal v svojem srcu in to me je k tebi privêlo!

7. In rekel sem: Gospod, klical sem Te in želel Tebe uživati, pripravljen, vsemu se odreči zavoljo Tebe, ker Ti si me prvi vzbudil, da naj Tebe iščem!

Hvalim Te torej, Gospod, ker si bil tako dober svojemu služabniku po svojem neskončnem usmiljenju. — Kaj hoče še reči Tvoj služabnik vpričo Tebe; popolno se bom ponižal pred Teboj, vedno si svest svoje krivice in nevrednosti.

Ni ga Tebi enakega med vsemi v nebesih in na zemlji; dela Tvoja so popolna, sodbe pravične in vse vodi Tvoja previdnost. — Zato hvala in slava Tebi, modrost Očetova: Tebe naj hvalijo in časté moja usta, duša moja z vsem stvarjenjem!

Sklep.

Najbolje je za-me, da se popolno udam Bogu, ker Bog je moje zveličanje, moje vse. Zato obljubim: Učenik, za Teboj hočem iti, kamorkoli greš!

---

22. poglavje.

Spominjaj se mnogoterih dobrot božjih!

1. Gospod, odpri moje srce svoji postavi in uči me živeti po Tvojih zapovedih! Daj, da spoznam Tvojo voljo, da spoštljivo in marljivo premišljujem Tvojo dobrotljivost, da se spominjam vseh in vsake dobrote, da se Ti dostojno zahvaljujem za-nje.

Toda vem in spoznam, da se Ti še za najmanjšo dobroto prav zahvaliti ne morem. Manjši sem namreč od vsake dobrote, ki si mi jo skazal, in kedar mislim na Tvojo visokost, izgublja se moj duh v njeni veličini.

2. Vse moči duše in telesa, vse kar je našega v nas ali zunaj vas, natorno in čeznatorno, vse to so Tvoje dobrote, ki nas spominjajo, da si dobrotljiv, blag in dober, da od Tebe prejemamo vse dobro.

Ako je prvi več, drugi manj dobil, vender je vse Tvoje in brez Tebe celó najmanjše reči imeti ne moremo. — Kdor je več prejel, ne more se ponašati, da je to zaslužil, in tudi ne zaničevati tistega, ki je manj dobil; ker oni je večji in boljši, ki sebi manj pripisuje in se bolj ponižno in pobožno zahvaljuje.

Kdor spozna, da je izmed vseh najslabši in najmanj vreden, ta bo deležen večjih darov.

3. Kdor je pa manj prejel, ni da bi zato žaloval, nejevoljen bil ali bogatejšemu zavidal; tak naj gleda na Tebe in najbolj hvali Tvojo dobroto, ki tako obilno, zastonj in dobrovoljno deli svoje darove in nič ne gleda na osebe.

Vse je Tvoje in zato Te moramo hvaliti v vseh rečeh. Ti veš, kakošnih darov potrebuje vsak; zakaj pa da ima eden manj, drugi pa več, o tem ne gre nam soditi, ampak Tebi, ki prav ceniš vsakega zasluge.

4. Zato, Gospod Bog, vem, da je to tudi velika dobrota, da nimam obilo tega, kar zunaj in pri ljudeh donaša hvalo in slavo. — Ako torej premišljuješ svoje siromaštvo in slabost, naj te to ne žali, ne teži in ti ne podira srca, rajše naj te tolaži in zeló veseli!

Ti, o Bog, si namreč siromake, ponižne in vse, ktere svet zaničuje, izbral za svoje prijatelje in tovariše. To spričujejo Tvoji apostoli sami, ktere si postavil poglavarje celemu svetu.

Vender so na svetu živeli brez tôžeb, bili so ponižni in priprosti, brez hudobije in zvijače in celó veseli so bili, ko so bili zaničevani zavoljo Tvojega imena; hrepeneli so posebno po tistih rečeh, ktere svet zasmehuje.

5. Kdor torej Tebe ljubi in spozvona Tje dobrote, naj se veseli, da se v njem izpolnuje Tvoja volja in Tvoji večni sklepi. In v tem mora

biti tako miren in zadovoljen, da je on enako rad najmanjši, kakor so drugi radi največji.

Tako naj bo miren in skromen na zadnjem mestu, kakor na prvem, rad preziran in zavržen brez imena in slave, kakor če bi bil največji in najbolj hvaljen na svetu.

Vse naj torej presega Tvoja volja in ljubezen do Tvoje časti; to naj nas tolaži, to nam bodi prijetno, bolj kakor vse dobrote, ktere smo prejeli ali jih še upamo prejeti.

Sklep.

Joba trpina so zaničevali, sramotili, mučili; Bog mu je vzel vse premoženje, vzel otroke, vzel mu zdravje — a Job hvali in slavi Boga; jaz pa toliko dobrot prejemam od njega, pa sem mu tako malo hvaležen. Sklenem, da hočem od sedaj Bogu hvaležen biti za vsak tudi najmanjši dar.

---

23. poglavje.

Stiri reči, ki donašajo obilo mirú.

1. Sin, zdaj te bom učil pota mirú in prave prostosti. — Stori, Gospod, kar si rekel, ker to rad slišim!

2. Sin, skrbi, da storiš rajši voljo drugih, kakor svojo.

Imej rajši vselej manj, kakor pa veliko!
Sedi vedno na zadnje mesto in bodi vsem podložen!
Želi vedno in moli, da se izpolnuje v Tebi popolno volja božja!
Glej, tak človek pride v deželo mirú.
3. Gospod, ta kratek govor Tvoj obsega veliko popolnost; malo je besed, pa veliko pomenijo. Zakaj ko bi se tega držal, bi se ne vznemirjal tako lahko. — Kolikorkrat sem namreč nemiren in mi jo težko, spoznam, da sem odstopil od tega nauka.
Ti pa, ki vse premoreš in vedno želiš, da duša v boljšem raste, pomnoži milost, da izpolnim Tvojo besedo in dosežem svoje zveličanje.

Moli zoper hude misli!

4. Gospod, moj Bog, ne loči se od mene; Bog moj, glej na-me in pomagaj mi! Razne misli in hudi strahovi so se vzbudili v meni in mučijo mojo dušo; kako se bom brez škode rešil, kako jih premagal?
5. Jaz pojdem pred teboj, pravi Gospod, in bom ponižal mogočneže sveta. Odprl bom ječi vrata in razodel ti tajne skrivnosti.
6. Stori, Gospod, kakor praviš, izbežé naj pred Tvojim obličjem vse hude misli!
Edino moje upanje in vsa moja tolažba je, da v vsaki nadlogi k Tebi pribežim, na-te

zaupam, Tebe iz dna srca na pomoč kličem in potrpežljivo čakam Tvoje tolažbe.

Moli, da se ti um razsvetli!

7. Razsvetli me, dobrotljivi Jezus, s svojo notranjo svetlobo in preženi vso temo iz mojega srca! — Kroti raztresene misli in odpodi skušnjave, ki mi silo delajo.
Za-me se srčno bojuj in ponižaj hude zveri, namreč mamljivo poželenje, da bo mir po Tvoji moči in da se obilna hvala Tvoja razlega v svetem hramu, to je: v čisti vesti! — Zapovej vetrovom in viharjem, reci morju: Miruj! in severu: Ne razsajaj! in bo velika tihota.
8. Pošlji svojo luč in resnico, da razsvetljuje zemljo, ker pusta in prazna zemlja sem jaz, dokler me Ti ne razsvetliš! — Razlij milost od zgoraj, oblij moje srce z nebeško roso in odpri studence pobožnosti, da poživé obličje zemlji in rodé dober in najboljši sad!
Mnogi grehi me tlačijo, dvigni me; užgi v meni hrepenenje po nebesih, da pokusim sladkost nebeške sreče in da se mi studi misliti o pozemeljskih stvaréh.
9. Odstrani in odtrgaj me vsem minljivim in pozemeljskim tolažbam, ker nobena stvar ne more popolno umiriti in potolažiti mojega hrepenenja!

Združi me s seboj z nerazdružno vezjo, z ljubeznijo, ker Ti sam si ljubečemu zadosti in brez Tebe je vse drugo brez cene!

---

24. poglavje.

Ne povprašuj radovedno, kako drugi živé!

1. Sin, ne bodi radoveden in nikar ne imej praznih skrbij! — Kaj je tebi to ali ono mar, ti hodi za menoj! Kaj te namreč skrbi, ali je oni tak ali tak, ali tako ali tako dela in govori?

Tebi ne bo treba odgovarjati za druge, le sam za-se boš odgovor dajal. Kaj se torej vtikaš?

Glej, jaz vse poznam in vidim, kaj se godi pod solncem in vem od vsakega, kako je ž njim: kaj misli, kaj želi in kakšne namene ima.

Meni torej prepusti vse, ti pa lepo v miru ostani in pusti ljudi, da delajo, kar hočejo. Na-nje pade, kar so storili ali govorili, ker mene nikdo varati ne more.

2. Ne skrbi za senco slavnega imena, ne za mnoge prijatelje in ne za posebno ljubezen ljudij! Iz tega namreč izvira razmišljenost in velika tema v srcu.

Rad bi s teboj govoril in ti odkrival svoje skrivnosti, ako bi ti pridno pazil na moj prihod in mi odpiral vrata svojega srca. — Bodi previden, čuj v molitvah in v vsem se ponižuj!

Sklep.

Pač sem do sedaj ravnal, kakor bi od drugih odgovor dajal, ne pa od sebe; za druge sem se toliko brigal, sam na-se pa tako malo pazil. Treba da drugače začnem; zato sklenem, da živim od sedaj bolj sam za-se in pred vsem skrbim za svojo dušo.

---

25. poglavje.

Kako si pridobiš stanoviten mir srca in kako življenje poboljšaš?

1. Sin, jaz sem rekel: Mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne kakoršnega svet da, vam ga jaz dam.

Mirú si vsak želi, a zato ne skrbé vsi, kar je za pravi mir potrebno. Moj mir je pri onih, ki so ponižnega in krotkega srca. Tvoj mir pa bo, ako boš zeló potrpežljiv. — Če mene slušaš in hodiš za mojim glasom, imel boš obilno mirú.

2. Gospod, kaj naj torej storim?

Pazi na-se v vsem, kar delaš in kar govoriš in edino to želi, da si meni všeč, in razun mene ničesar ne želi in ne išči! — Tudi ne

sodi predrzno, kar drugi govoré in delajo in se ne vtikaj v stvari, ki ti niso nič mar; tako bo mogoče, da se malo ali redko raztreseš.

Da bi pa človek nikoli ne trpel nemira ali nikdar nobene dušne in telesne težave, tega ni v sedanjem času, to je le v večnem pokoju.

Zato ne misli, da si našel pravi mir, če ne čutiš nobene nadloge; tudi takrat ni vse dobro, ako nimaš nobenega nasprotnika; in tudi to ni popolno, če se vse godi po tvoji volji.

Tudi ne misli, da si velik in v posebni ljubezni, kedar se čutiš zeló pobožnega in ti je prijetno; ker po tem se ne spozna, kdor prav ljubi čednost, in to ne spričuje, da se je človek res poboljšal in da je popoln.

3. Kaj pa spričuje Gospod?

4. To, da se popolno izročiš volji božji in ne iščeš, kar je tvojega: ne majhno ne veliko, ne časno ne večno; tako, da si vedno v sreči in nesreči za milosti enako hvaležen in da prejemaš od Boga mirnega srca dobro in hudo.

Če tako trdno in stanovitno upaš, da si pripravljen prestati še huje, kedar ti je odvzeta notranja tolažba in se nič ne opravičuješ, rekóč: tega in toliko bi ne smel trpeti; ako spoznavaš, da sem pravičen v vseh naredbah in me Svetega slaviš: takrat hodiš po pravem potu

mirú in trdno smeš upati, da boš zopet vesel zagledal moje obličje.

Kedar se boš popolno zaničeval, vedi, da boš imel obilno mirú, kolikor ti ga je sploh mogoče imeti, dokler še živiš na zemlji.

Sklep.

J a g n j e b o ž j e, ki o d j e m l j e š g r e h e s v e t a, d a j n a m s v o j m i r, tako moli vsak dan mašnik pri sveti maši. Tudi jaz se hočem pri sveti maši vselej Bogu popolno darovati, ker potem gotovo zadobim stalni mir v Bogu.

---

26. poglavje.

Imenitna je dušna prostost in dobiš jo prej s ponižno molitvijo, nego z branjem.

1. Gospod, možato, popolno dela, kdor se nikoli ne naveliča vse misli obračati v nebesa, ki poln skrbij živi kakor bi bil brez skrbij; in sicer ne da bi bil len, ampak kakor prost, ki ni udan nobeni stvari z napačno ljubeznijo.

2. Prosim Te, najmilejši Gospod, moj Bog, varuj me skrbij tega življenja, da se vanje preveč ne zamotam; varuj me mnogih telesnih potreb, da me ne ujame njih sladnost; varuj me vseh dušnih ovir, da me ne potarejo nadloge!

Ne prosim Te, da me obvaruj le tistih stvarij, po kterih hrepeni posvetna nečimernost; prosim Te, da me varuješ tudi nadlog, ki težé dušo Tvojega služabnika zavoljo splošne kazni umrljivosti (zavoljo izvirnega greha) in jo ovirajo, da ne more vselej prosta biti, kakor bi rada.

3. O moj Bog, neizrekljiva sladkost, vzemi mi vse meseno tolažilo, ki mi brani ljubiti večno in me k sebi vabi zaradi kakega posvetnega veselja.

Moj Bog, dodeli milostno, da me ne premaga meso in kri, da me ne oslepi svet in njegova kratka slava, da me ne omami vrag s svojo prekanjenostjo! Daj mi moč, da se upiram, trdnost, da prenašam, in stanovitnost, da zvest ostanem do konca! — Namestu posvetnih tolažil daj mi milobo svojega duha, in namestu mesene ljubezni vlij mi v srce ljubezen do svojega imena!

4. Glej: jed, pijača, oblačilo in druge za življenje potrebne reči so breme goreči duši. Daj mi, da zmerno rabim take potrebščine in neredno po njih ne hrepenim!

Vsega zavreči ne smemo, ker življenje si moramo ohraniti; iskati pa, kar je odveč in prijetnejše, prepoveduje božja beseda, sicer namreč bi se meso upiralo duhu. — V teh

rečeh, prosim, vôdi in uči me Tvoja roka, da ne prestopim pravih mejá!

Sklep.

Spoznam, Gospod, pregrešil sem se mnogo zoper zmernost; užival čez potrebo jed in pijačo in preveč skrbel za nečimerno obleko. Za naprej sklenem, da bom zmeren in zadovoljen z najpotrebnejšim, ker Ti še najbolj potrebnega nisi imel na svetem križu.

---

27. poglavje.

Samoljubje nas zeló odvrača od večne dobrote.

1. Sin, treba da se izročiš vsega za vse in nič ne obdržiš za-se. Vedi, da ti nobena reč na svetu bolj ne škoduje, nego lastna ljubezen. — Kolikor večjo ljubezen ali poželenje imaš do kake stvari, toliko bolj si na-njo navezan.

Ako je tvoja ljubezen čista, priprosta in prav urejena, ne bo tvojega srca vezala nobena stvar. — Ne želi, česar ne smeš imeti! — Ne imej, kar bi ti oropalo prostost srca! — Čudno, da se popolno ne izročiš meni v vsem, kar moreš želeti in imeti!

2. Zakaj te tare prazna žalost, zakaj te trudi nepotrebna skrb? — Ravnaj se po moji volji in ne boš trpel nobene škode!

Ako iščeš to ali ono, ako hočeš biti tam ali tam bolj zaradi dobička in lastne volje, ne boš nikoli v miru, nikoli brez skrbi, ker povsodi boš našel, da ni vse popolno, in povsodi ti bo kdo nasprotoval.

3. Nič torej ne pomaga, da si marsikaj pridobiš in pomnožiš, temveč da vse to zaničuješ in s korenino izruješ iz srca. — Ne misli pa tega samo o denarju in bogastvu, ampak tudi o častiželjnosti in slavohlepnosti, vse to mine s svetom!

Pač malo varuje kraj, ako ni duha gorečnosti; tudi v miru ne boš dolgo, če ga iščeš od zunaj in če nima svojih korenin v srcu, to je, ako ti ne ostaneš v meni; spremeniti se ti je sicer mogoče, ne pa poboljšati.

O prvi priložnosti, ki jo naletiš, boš našel, česar si se bal in še hujše.

Moli, da se ti očisti srce in da si pridobiš nebeško modrost!

4. Utrdi me, Bog, z milostjo sv. Duha! Daj, da se okrepi čednost v meni in da se otrese moje srce vsake nepotrebne skrbi in boječnosti, da se mu ne vnamejo različne želje po malenkostnih ali dragocenih rečéh; temveč dodeli, da spoznam, da minem jaz in z menoj vse stvari!

Nič ni namreč stanovitnega pod solncem, kjer je vse nečimernost in teža duha. O kako je moder, kdor je teh mislij!

5. Dodeli mi, Gospod, nebeško modrost, da le Tebe iščem in najdem, le Tebe spoznavam in ljubim, drugo pa, kakor veleva Tvoja modrost, cenim tako, kakoršno je.

Daj mi modrost, da se previdno varujem prilizovalca in voljan prenašam sovražnika. Zakaj zeló je moder, kdor se ne obrača po vetru besed in ne posluša sladkajoče se zapeljivke. — Kdor tako pot nastopi, varno stopa.

---

28. poglavje.

Zoper opravljive jezike.

1. Sin, ne bodi nevoljen, ako kdo slabo o tebi misli, in govori, česar rad ne slišiš. Ti sam še slabše o sebi sôdi in misli, da si ti najhudobnejši!

Če duhovno živiš, se ne boš veliko menil za nagle besede. — To ni majhna modrost, da molčiš o hudem času, da se v duhu k meni obračaš in se ne vznemirjaš zaradi človeške sodbe.

2. Svojega mirú ne išči v besedah ljudij; naj namreč o tebi govoré dobro ali slabo, za-

radi tega nisi drug človek. Kje je pravi mir in prava sreča? Ali ne v meni?

In komur ni mar, ali se ljudem prikupi ali zameri, užival bo obilno mirú.

Kdor pa neredno ljubi in se bojí praznih rečij, bo vedno nemiren v svojih počutkih.

Sklep.

Za hudobne jezike se ne bom nič več menil; če me opravljajo, se bom poboljšal; če me obrekujejo, se bom potegnil za svoje dobro ime, sicer pa molčal in Bogu prepustil sodbo.

---

29. poglavje.

Kako v britkosti Boga kliči na pomoč in ga hvali!

1. Ime Tvoje, Gospod, bodi češčeno na veke, ker si dovolil, da me je zadela ta skušnjava in nadloga! Uiti jej ne morem, zato k Tebi pribežim, da mi pomagaš in mi jo obrneš v dobro.

Gospod, britkost me tare, srcu mojemu ni dobro in veliko trpim v sedanji skušnjavi. In zdaj, ljubeznjivi Oče, kaj čem reči? Od vseh stranij sem stiskan. Reši me iz te nadloge!

Toda zato me je zadela ta britkost, da se Ti poveličaš, ko me zeló ponižanega rešiš.

— Reši me milostljivo, o Gospod! — Kaj čem jaz siromak storiti in kam iti brez Tebe? — Daj mi, Gospod, tudi sedaj potrpežljivost! — Pomagaj mi, moj Bog, in ne bom se bal, če so težave še tolike!

2. Kaj hočem zdaj reči na to? Gospod, zgôdi se Tvoja volja! Saj sem zaslužil te britkosti in težave. — Res moram zdaj trpeti; o da bi bil le voljan, dokler ne mine vihar in ne bo bolje.

Močna pa je dovolj Tvoja vsemogočna roka, da me reši te skušnjave in ukroti njeno silo, da popolno ne obnemorem; saj si tako že poprej večkrat ravnal z menoj, moj Bog in moje usmiljenje! Meni je sicer težko, a Tebi in Tvoji desnici je lahko, da to preložiš.

Sklep.

Bogu Vsemogočnemu je vse mogoče, zato reši tudi mene nesreče, ako je volja Njegova; zato tudi v nadlogi hočem trdno upati v Gospoda. Saj imam njegovo besedo: Ne bom te zapustil in vedno bom pri tebi!

---

30. poglavje.

Boga prosi za pomoč in trdno upaj njegove milosti!

1. Sin, jaz sem Gospod, ki krepčam ob dnevu britkosti. K meni pridi,

kedar ti ne bo dobro! Prepozno namreč začenjaš moliti in to ti najbolj zavira nebeško tolažbo. — Zakaj preden mene goreče prosiš, iščeš že drugod mnoge tolažbe in se krepčaš z zunanjimi rečmi.

Zato ti vse le malo pomaga, dokler ne spoznaš, da jaz rešim vse, ki v mene upajo, in da zunaj mene ni zdatne pomoči, ni dobrega svèta, ni veljavnega zdravila. — Ko je pa potihnil vihar in si se oddahnil, krepčaj se na solncu mojih milostij; ker blizo sem, govori Gospod, da povrnem vse ne le natančno, ampak tudi obilno in bogato.

2. Ali je meni kaj pretežko? Ali sem mar podoben ljudem, ki rečejo, pa oporečejo? Kje je tvoja vera? Stoj stanovitno in trdno! Trpi in srčen bodi; tolažbo prejmeš ob svojem času! — Le počakaj nekoliko, jaz bom prišel in te ozdravil!

Skušnjava je, ki te muči, in prazen strah, ki te bega. — Kaj ti pomaga, če te vedno skrbi, kaj da pride; le žalosten boš še bolj, kakor si zdaj? Dnevu je zadosti njegova lastna teža.

Prazno in nepotrebno je v skrbeh biti zaradi prihodnjih rečij, ki se morda nikoli zgodile ne bodo.

3. Pa to je človeško, da nas motijo take misli; to je znamenje, da je duh še zeló slab,

ker se tako rad udaja zvijačnemu sovražniku. Njemu namreč ni mar, ali resnico govori ali laže, le da slepi in moti; včasih nam sedanje reči kaže prikupljive ali pa nas straši s prihodnjimi, le da nas pogublja.

Tvoje srce se torej ne prestraši in ne boj! Veruj v mene in upaj v moje usmiljenje! — Kedar ti misliš, da sem daleč, sem pogosto prav blizo tebe. — Kedar misliš, da je vse izgubljeno, obeta se ti večkrat le večje zasluženje.

Ni vse izgubljeno, kedar ti gre kaj narobe. Ne smeš soditi, kakor si sodil do sedaj; tudi se težavi, prišli od koderkoli, ne udaj in ne podaj tako, kakor bi nobenega upanja ne bilo za rešitev!

4. Ne misli, da sem te res zapustil, ako ti včasih pošljem kako britkost ali ti odvzamem prijetno tolažbo: ker tako se hodi v nebeško kraljestvo!

Gotovo je bolje za-te in za druge služabnike moje, da se vadite v nadlogah, kakor da bi vam šlo vse po volji. — Jaz poznam skrite misli; bolje je za tvoje zveličanje, da te včasih pustim mrzlega, da se ne prevzameš zaradi dobrega uspeha in se ne hvališ v tem, kar nisi.

Kar sem dal, vzamem in zopet vrnem, kedar hočem.

5. Ako dam, je moje, ako vzamem, nisem tvojega vzel, ker moj je vsak dober dar in vsako popolno darilo. — Če ti pošljem težavo ali kako zopernost, ne bodi nevoljen in srce naj ti ne upade! Jaz kmalu pomagam in vso težo spremenim v veselje. — Vender sem pravičen in vreden velike hvale, ker tako ravnam s teboj.

6. Ako prav spoznaš in popolno razumeš, nikoli ne smeš obupno žalovati zaradi zopernostij, temveč raduj se in poj mi hvalo! — To ti bodi edino veselje, da te tepem z britkostmi in ti ne zanašam!

Kakor je Oče mene ljubil, tako tudi jaz vas ljubim, rekel sem svojim ljubljenim učencem, kterih gotovo nisem poslal na posvetne veselice, pač pa v hude boje; ne v častne službe, pač pa v zaničevanje; ne da bi praznovali, ampak delali; ne da bi počivali, mar da obrodé obilen sad potrpljenja. — Spominjaj se teh besed, moj sin!

Sklep.

Na svetu bote trpeli britkosti, toda ne bojte se, ker jaz sem svet premagal; tako govoriš, ljubi Jezus, in zato hočem tudi jaz voljno trpeti in na Tvoji strani nositi svoj križ!

---

31. poglavje.

Loči se od vseh stvarij, da najdeš Stvarnika!

1. Gospod, pač mi je treba še obilno milosti, ako hočem toliko napredovati, da me nikdo in nobena stvar ovirala ne bo. Dokler me namreč zadržuje kaka stvar, ne morem prosto vzleteti k Tebi.

Prosto je želel hiteti k Tebi, ki je rekel: Kdo mi da peroti kakor golobu, da bom vzletel in počival? — Kaj je bolj mirno, kakor priprosto oko, in kdo bolj prost kakor tisti, ki nič ne želi na zemlji?

Treba torej, da preziramo vsako stvar in popolno zapustimo sami sebe ter čudéč se gledamo, da Ti, ki si vse vstvaril, nimaš nič stvarem podobnega.

Kdor se ne oprosti vseh stvarij, ne more prosto premišljevati božjih skrivnostij. Zato jih je tako malo, ki bi premišljevali, ker se le malokdo zna popolno ločiti od minljivega in od stvarij.

2. Zato je treba velike milosti, ki dušo vname in jo dviguje samo nad-se. Če človek ni vzvišenega duha in prost vseh stvarij ter popolno zedinjen z Bogom, ne velja mnogo, karkoli vé in karkoli ima.

Dolgo bo še majhen in tičal le na zemlji, kdor še kaj druzega ceni, kakor edino, neizmerno in večno dobroto. Zakaj vse, kar ni Bog, nič ni in se nič ceniti ne sme.

Kako različni ste si modrost razsvetljenega in pobožnega moža in vednost učenega in ukaželjnega duhovna. Veliko bolj imenitna je učenost, ki prihaja od zgoraj, od Boga, kakor pa vednost, ki se težavno pridobi s človeško bistroumnostjo.

3. Veliko jih je, ki bi radi premišljevali, pa si ne oskrbé, kar je zato potreba. Zeló jih zadržuje, ker obstajajo pri podobah in počutnih rečéh, pa se ne trudijo, da bi zatajevali sami sebe.

Ne vem, kaj je to, kak duh nas navdaja in kaj bi radi? Mi, ki bi bili radi bogaboječi, se toliko trudimo in skrbimo za minljive, malovredne reči; kako pa da je z našo dušo, le redkokedaj premišljujemo z zbranim duhom.

4. Žalibog, komaj smo se zbrali, pa se zopet raztresemo in zaradi svojih del vest premalo natančno izprašujemo. — Mi ne pazimo, kje so skrita naša nagnenja in ne obžalujemo, da smo še vedno tako zeló nečisti.

V s e m e s o j e p o p a č i l o s v o j o p o t, zato je prihrumel splošni potop. Ker je torej naše nagnenje zelo spridjeno, tudi dejanje, ki

izvira iz nagnenja, kakor iz korenine, ne more biti dobro.

Le čisto srce rodi sad dobrega življenja.

5. Ljudje povprašujejo, koliko je kdo storil; pa zakaj in iz kakega namena je storil, to pa malo cenijo.

Radi pozvedujejo, če je bil kdo pogumen, bogat, lep, pripraven ali če je dobro pisal, prijetno pel, pridno delal; ne govoré pa radi, kako je kdo ubog v duhu, kako potrpežljiv in krotak, kako pobožen in notranj.

Natora se pri človeku ozira na zunanje, milost se ozira na notranje.

Natora se mnogokrat zmoti, milost pa upa na Boga in se nikoli ne moti.

Sklep.

V i s t e u m r l i i n v a š e ž i v l j e n j e j e s k r i t o s K r i s t u s o m v B o g u, pravi sveti Pavel. Da bodo te besede veljale tudi o meni, zato hočem krotiti svoje počutke, da bodo mrtvi za vse posvetno, živeli in delali le za Boga.

---

32. poglavje.

Zatajuj se in kroti hudo poželenje!

1. Sin, popolne prostosti ne boš prejel, ako popolno ne zatajiš sam sebe. Ukleneni so

vsi sebičneži, samoljubi, pohotniki, radovedneži, pohajači, ki iščejo le mehkužnost, ne pa Jezusa Kristusa ter si domišljujejo in pripravljajo, kar nima obstanka.

Vse namreč mine, kar ne pride od Boga. — Drži se kratkih pa popolnih besed: Zapusti vse in vse boš našel! Popusti poželjivost in našel boš mir! — To premišljuj v duhu, in ko to dopolniš, boš vse razumel!

2. Gospod, tega ne dosežem v enem dnevu, tudi ne z otročjo igračo, ampak v teh kratkih besedah je vsa popolnost bogaboječih ljudij.

3. Sin, ne ustraši se in ne izgubi srčnosti, ko čuješ o potu, po kterem hodijo popolni; temveč vnemaj se zanj, ali vsaj želje vzbujaj po njem in vzdihuj!

O ko bi ti ravnal tako, ko bi nehal sam sebe neredno ljubiti, ko bi bil na migljaj pokoren meni in Očetu, kterega sem ti postavil v vzgled: tedaj bi mi bil ti zeló všeč in živel bi v veselju in v miru.

Mnogo treba še da zapustiš in če se meni ne izročiš popolno, ne boš dosegel, kar zahtevaš. Svetujem ti, kupi si od mene ognjenega zlata, da obogatiš, to je: nebeške modrosti, da zaničuješ vse nizkotno. — Zaničuj vso pozemeljsko modrost, vso človeško hvalo in samoljubje!

4. Rekel sem, da si kupi cenejšega, kakor je ono, kar je ljudem dragoceno in visoko. Kajti vsakdanja, malovredna in skoraj pozabljena se zdi prava nebeška modrost, ki se ne preceni in ne išče posvetne hvale; njo sicer mnogi hvalijo z besedo, pa jej nasprotujejo v življenju; vender pa je nebeška modrost dragocen, mnogim skrit biser.

Sklep.

Vsako jutro si hočem reči: Danes z nova začnem svoje zatajevanje, da mi bo ta namen vedno pred očmi; da to storim, prosil bom Jezusa za nebeško modrost, ki je skrita posvetnim ljudem.

---

33. poglavje.

Nestanovitno je človeško srce in da se mora ozirati na Boga.

1. Sin, ne zaupaj svojemu poželenju, ktero zdaj čutiš, ker kmalu boš želel kaj druzega. Dokler živiš, spreminjaš se, ako tudi nočeš; zato si zdaj vesel, zdaj žalosten; zdaj miren, zdaj nemiren; danes goreč, jutri mlačen; zdaj skrben, zdaj len; zdaj resnoben, zdaj lahkomiseln.

Pa vsa ta spremenljivost ne moti modrega, in ne bojí se je, kdor je dobro poučen v

duhu. Tak se ne meni za svoje nagnenje in ni mu mar, od ktere strani vleče veter nestanovitnosti, ampak le to gleda, da njegov duh hrepeni po pravem in najboljšem namenu.

Le kdor ima jasno oko pravega namena in ga v vseh raznih dogodkih neprenehoma obrača na-me, ostal bo enak in nepremaknen.

2. Kolikor jasnejše je namena oko, toliko stanovitnejše hodiš med raznimi viharji. Pa včasih otemni oko čistega namena, ako se hitro ozre na kako slepilno stvar, ki jo sreča.

Redki so, kterih bi nikdar ne omadeževalo samoljubje. Beremo, da so nekdaj prišli Judje v Betanijo k Marti in Mariji, ne samo zaradi Jezusa, ampak da bi videli tudi Lazarja.

Očistiti se mora torej namena oko, da bo priprosto in sveto, da zaničuje vse stvari in se ozira le na-me.

Sklep.

Na svetu sem, da bi Boga spoznal, častil, ljubil in mu služil. To je moj namen, kterega ne smem več tolikrat izgubiti izpred očij. Apostol me uči: Ali jeste, ali pijete, ali kaj druzega delate, vse v čast božjo delajte!

---

34. poglavje.

Ljubi Boga in Bog ti bo najljubši!

1. Glej, moj Bog in moje vse! Kaj hočem več, kaj si morem želeti boljšega? O ljuba in prijetna beseda, toda le tistemu, ki ljubi Besedo, ne pa svetá in tega, kar je na svetu.

Moj Bog in moje vse! Kdor razume, mu je dovolj rečeno in kdor ljubi, to rad ponavlja. — Ako si Ti pričujoč, je vse prijetno; če Tebe ni, vse je pusto. Ti upokojiš srce, da vlada obilen mir in prazniško veselje.

Ti storiš, da o vseh dobro mislimo in Tebe v vsem hvalimo; toda brez Tebe nam nič ne ugaja dolgo časa; in da nam je kaj prijetno in zeló ljubo, mora biti zraven Tvoja milost in oblaženo mora biti s Tvojo modrostjo.

2. Ali ne bo tistemu vse prav in ljubo, komur si Ti ljub? In komur Ti nisi ljub, kaj naj ga veseli?

Toda v Tvoji modrosti pešajo vsi posvetni modrijani, ker pri teh je polno nečimernosti, pešajo vsi, ki hrepené po razuzdanosti, ker tu vlada smrt.

Kdor pa zaničuje posvetno, strahuje svoje telo in hodi za Teboj, tak je res moder, ker ljubi bolj resnico, nego nečimernost, bolj duhovno življenje, nego mesenost. Takemu je Bog

prijeten, in karkoli tak najde dobrega pri stvareh, vse obrača v slavo Stvarnika svojega.

Toda kdo je Stvarnik in kdo stvar, kaj večnost in čas, kaj nevstvarjena in kaj vstvarjena luč?

3. O večna luč, ki presegaš vse vstvarjene luči, posveti iz višav na-me in posijaj vse kote mojega srca! Očisti, razveseli, poveličaj in oživi mojega duha z vsemi njegovimi močmi, da se, prepoln hvale, vedno Tebe oklepam!

O kedaj pride ona srečna in zaželena ura, da me nasitiš s svojo pričujočnostjo in da mi boš vse v vsem? Dokler tega ne bo, ne bom popolnoma vesel?

Žalibog, še živi v meni stari človek, ni še ves križan, ni še popolnoma zatrt. Še se silno vzdiguje zoper duha, vnema notranje boje in ne dovoli, da bi duša mirno kraljevala.

4. A l i T i, k i s i g o s p o d a r s i l n e m u m o r j u i n m i r i š n e p o k o j n e n j e g o v e v a l o v e, vstani, pomagaj mi! Razprši ljudstva bojaželjna, razdrobi jih s svojo močjo!

Pokaži, prosim, svoje veličastvo in slavljena bo Tvoja desnica, ker Ti, Gospod, moj Bog, si moje edino upanje in zavetje!

Sklep.

Kdor Boga ljubi, rad nanj misli; zato jaz tolikrat na-nj pozabim, ker ga premalo ljubim; in vender je Bog moj Stvarnik in moje vse! Zato sklenem pogosto misliti na Boga in slaviti ga, rekóč: M o j a m o č i n m o j e z a v e t j e s i T i. V T v o j e r o k e i z r o č i m s v o j o d u š o; T i s i m e o d r e š i l, o G o s p o d, B o g r e s n i c e!

---

35. poglavje.

Dokler boš živel, ne boš nikoli brez skušnjav.

1. Sin, v tem življenju nisi nikdar varen; dokler živiš, vedno ti je treba duhovnega orožja. Med sovražniki živiš in od desne in leve preže na-te.

Ako se torej na vse strani ne zavaruješ s ščitom potrpežljivosti, ne boš dolgo brez rane. In če svojega srca ne opréš na-me, pripravljen zavoljo mene vse pretrpeti, ne moreš te sile prenesti in ne doseči venca blaženih.

Junaško moraš tedaj vse prenašati in z močno roko ustavljati se vsakemu nasprotniku. Zakaj le zmagovalec prejme mano nebeško, bojazljivcu pa je v delež mnogo nadlog.

2. Ako že v tem življenju iščeš pokoja, kako boš pa počival v večnosti? — Ne pripravljaj se za obilen počitek, pač pa za veliko trpljenje! Pravega miru ne išči na zemlji,

ampak v nebesih; ne išči ga pri ljudeh, ne pri drugih stvareh, temveč le pri Bogu!

Vse rad prenašaj iz ljubezni do Boga: trude in bolečine, skušnjave, muke, britkosti, silo, bolezni, krivice; prenašaj, če te opravljajo, zmerjajo, ponižujejo, zasramujejo, svarijo in zaničujejo.

To je pot do kreposti, to poskusi novinca Kristusovega, to mu plete nebeški venec. Jaz plačam kratko trpljenje z večnim veseljem in za časno zaničevanje dam neskončno čast.

3. Ali misliš, da boš vedno imel duhovnih tolažeb, kolikor jih boš hotel? Svetniki moji jih niso vedno imeli; težile so jih različne skušnjave in bili so brez tolažbe. — Toda potrpežljivo so vse trpeli in so več zaupali Bogu, nego sebi, vedóč, da časno trpljenje ni v nobeni primeri s prihodnjo častjo, ktero s tem zaslužimo.

Ali hočeš koj imeti, kar so drugi komaj dosegli z obilnimi solzami in velikimi trudi? — Čakaj na Gospoda, vedi se pogumno in čvrst bodi; ne obupaj, ne odjenjaj, ampak telo in dušo vedno daruj v božjo čast!

Jaz bom obilno povračal in pri tebi bom v vsaki stiski.

Sklep.

Na svetu nisem nikoli varen pred skušnjavami; zato naj mi vedno doné na ušesa besede svetega Petra: Bratje, trezni bodite in čujte, ker hudič, vaš zopernik, hodi okrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl! — Gospod, reši me te roparske zveri!

---

36. poglavje.

Zoper krivične sodbe.

1. Sin, v Gospoda trdno upaj in ne boj se človeške sodbe, ako ti le vest pravi, da si pobožen in nedolžen! — Dobro in koristno je tako trpeti in tudi lahko ponižnemu srcu, ki zaupa več Bogu, nego sebi.

Ljudje veliko govoré, zato jim je malo verjeti; pa tudi zadovoljiti vseh ni mogoče. Sveti Pavel si je prizadeval, da bi vsem ugajal v Gospodu in je vse vsem postal; vender mu je bilo prav malo mar, da so ga sodili človeški jeziki.

2. Storil je, kolikor je mogel, da bi se drugi poboljšali in zveličali; tega pa ni mogel doseči, da bi ga drugi ne bili nikoli sodili in zaničevali.

Zato je vse izročil Bogu, ki vse vé; in potrpežljiv in ponižen se je branil hudobnih jezikov in ljudij, ki so si krivično in lažnjivo čez-nj izmišljevali in samovoljno se vzdigovali proti njemu. — Vender pa je včasih tudi odgovarjal, da ne bi koga pohujšal z molčanjem.

3. Kdo si, da bi se bal umrljivega človeka? Danes je, jutri ga ni več. Boga se boj in potem se ti ni bati človeških groženj!

Kaj ti more kdo z besedo ali krivico? Sebi več škoduje, kakor tebi, ker ne uide sodbi božji, kdorkoli si bodi. Imej Boga pred očmi in nikar se ne prepiraj in ne pritožuj!

Ako misliš, da se ti je podati in trpeti sramoto, ktere nisi zaslužil, nič ne maraj in ne krajšaj si venca z nepotrpežljivostjo! Ozri se k meni v nebesa; jaz sem mogočen dovolj, da te rešim vsake sramote in krivice, in da vsakemu povrnem, kakor zasluži.

Sklep.

Velikrat slišimo: Kaj bodo pa ljudje rekli? in le malokedaj: Kaj pa Bog poreče? — Ker je pa človek le toliko vreden, kolikor velja pred Bogom, zato se bom vprašal v prihodnje pri vsakem početju: Kaj pa Bog poreče nato?

---

37. poglavje.

Sebi se odpovej čisto in popolno, da ti bo srce prosto!

1. Sin, zapusti sebe in našel boš mene! Ne izbiraj si in nič ne išči za-se in vselej boš na dobičku! — Ko se mi udaš in se več ne krhaš, dobiš obilnejšo milost.

2. Gospod, kolikrat treba, da se udam in kaj naj zapustim?

3. Udaj se vselej in vsako uro; zapusti vse: malo pa tudi veliko! Nič ne izločim, ampak moja volja je, da se iznebiš vsega posvetnega!

Kako boš sicer moj in jaz tvoj, če se nisi popolno odrekel lastni volji. Kolikor hitreje to storiš, toliko boljše za-te; kolikor popolnejše in odkritosrčnejše to storiš, toliko bolj mi boš všeč in toliko večji bo tvoj dobiček.

4. Nekteri se udajo, pa se ne udajo popolno; na Boga se namreč ne zanesó popolno, zato se hočejo oskrbeti sami. — Nekteri sprva vse darujejo; ko pa potrka skušnjava, vzamejo svoje nazaj in zato skoro nič ne rastejo v čednostih.

Ti ne bodo nikdar prosti, kakor so čista srca, in tudi ne bodo skusili milosti, da bi bili z menoj prijatelji prav kakor domači, dokler se popolno ne udajo in se vsak dan ne da-

rujejo. Le tako se zedinijo z menoj in me uživajo.

5. Rekel sem ti že in zopet ti rečem: Zapusti sebe, udaj se in užival boš obilni mir srca! Daj vse za vse, nič ne išči, nič ne tirjaj, mene se trdno okleni, nič ne omahuj in imel me boš! Prost boš v srcu in ne bo te zakrivala tema.

Za to se trudi, to prosi, želi, da se iznebiš lastne volje, da hodiš gol za golim Jezusom, da sebi odmrješ in meni živiš na veke! — Tedaj izginejo vse prazne domišljije, vse hude zmote in nepotrebne skrbi; tedaj izgine prevelik strah in ugasne neredna ljubezen.

Sklep.

Gospod, Ti si nekako zakril in popolno pozabil na svoje božje veličastvo, postal najzadnji med človeškimi otroci, da si mene odrešil; dodeli, da tudi jaz sebe pozabim in se popolno Tebi izročim, da se udeležim Tvojega odrešenja in se zveličam!

---

38. poglavje.

Kako se v zunanjem dobro vladaj in kak v nevarnostih pribeži k Bogu?

1. Sin, marljivo skrbi, da si povsodi pri vsakem dejanju ali zunanjem opravku v srcu

prost in sam svoj gospod; da ti ukazuješ vsem rečem, ne pa reči tebi; da si gospod in vodnik svojim delom, ne pa suženj in najemnik.

Treba, da si prost in prav Hebrejec, ki je odločen, da uživa delež in prostost božjih otrok, ki časno prezirajo in po večnem hrepené, ki minljivo gledajo z levim očesom, večno pa z desnim. Ki niso nič navezani na zemljo, temveč vse obračajo le v božjo čast, kakor je Bog odločil in ustanovil najvišji Stvarnik, ki pri svojih stvareh ni dal prostora nobenemu neredu.

2. Tako premišljuj vsak dogodek, ne glej na videz. Kar si videl ali slišal, ne ogleduj le s telesnimi očmi; pojdi rajši pri vsaki stvari z Mojzesom hitro v šotor zaveze in se posvetuj z Gospodom! Mnogokrat boš koj slišal božji odgovor in vrnil se boš poučen v marsikterih sedanjih in prihodnjih rečeh.

Kedar ni vedel Mojzes, kaj storiti ali odgovoriti na vprašanja, podal se je vselej v šotor zaveze; tukaj je tudi molil v nevarnostih, tu je vzdihoval zaradi hudobij svojega ljudstva.

Tako pribeži tudi ti v hišico svojega srca in prav goreče prosi za pomoč božjo!

Zato beremo, da so Gabaonci ukanili Jozuo in Izraelce, ker se ti niso poprej po-

svetovali z Bogom; ker so preradi verjeli sladkim besedam, varala jih je lažnjiva pobožnost.

Sklep.

Ljudje rajši pri ljudeh iščejo svèta v stiski, kakor pri Bogu; zato se tolikrat varajo. Jaz pa hočem v prihodnje svèta iskati pri Bogu, saj pravi sveti Jakob: Če kdo med vami nima modrosti, prôsi za-njo Boga, ki jo vsem v obilnosti deli!

---

39. poglavje.

Ne bodi prenagel v svojih opravilih!

1. Sin, meni izroči vselej svojo stvar in jaz bom vse prav uravnal o svojem času. Počakaj, da jaz povem, kako, in videl boš, da bo prav.

2. Gospod, zeló rad izročim Tebi vse stvari, ker sam si pomagam le malo. O da bi se preveč ne brigal za prihodnje reči, da bi se vedno izročeval Tvoji volji!

3. Sin, rad se človek zeló žene za kako reč, ktere si želi; ko jo pa dobi, začne drugače misliti, ker spreminjajo se želje človeške in si volijo zdaj to, zdaj ono stvar. — Prav je torej in koristno, da se zatajuješ tudi v prav majhnih rečeh.

4. Res, le tisti človek se poboljša, ki zataji sam sebe in le tak je prost in popolno varen. — Toda stari sovražnik je nasproten vsemu dobremu, zato ne jenja skušati, ampak noč in dan nastavlja zanjke, da bi kakega neskrbneža zasačil v goljufivo mrežo.

Čujte in molite, govori Gospod, da ne padete v skušnjavo!

Sklep.

Boga ni v pišu in viharju, zato ga tudi ni v prenaglih, nepremišljenih delih; oj, in koliko mi tacih del očita moja vest! Previden, miren hočem biti pri vsem svojem dejanju. Modri tehta svoje besede na tehtnici, uči me sveto pismo.

---

40. poglavje.

Sam iz sebe nič nimaš, torej se tudi ponašati ne moreš.

1. Gospod, kaj je človek, da se ga spominjaš, ali sin človekov, da ga obiskuješ? — Kaj je zaslužil človek, da mu daješ svojo milost? — Gospod, kako bi se pritožil, če me zapustiš? Ali kaj bi imel pravico reči, če mi ne storiš, kar Te prosim?

Res, po pravici moram le misliti in reči: Gospod, nič nisem, nič ne morem, nič dobrega nimam sam iz sebe, temveč v vsem pešam in vedno le v nič hitim. — In če mi Ti ne pomoreš in me v srcu ne poučiš, bom ves mlačen in raztresen.

2. Ti pa, Gospod, si vedno isti, nespremenljiv na veke, vedno dober, pravičen in svet; vse prav, pravično in sveto ravnaš in modro vladaš.

Jaz pa, ki sem bolj k hudemu nagnen, nego k dobremu, nisem nikakor stanoviten, ker na dan se sedemkrat spreminjam. — Pa takoj bo boljše, ko mi Ti milostno podaš roko v pomoč; saj Ti brez človeške pomoči tako pomoreš in me potrdiš, da ne bom več nestanoviten, ampak da se moje srce vrne edino k Tebi in počiva v Tebi.

3. Ko bi torej prav znal slovo dati človeški tolažbi in bi pri Tebi iskal pomoči, da bi rastel v pobožnosti, ali pa bi te prosil v kaki potrebi (ker ni človeka, da bi mu potožil), tedaj bi pač smel upati Tvoje milosti in se veseliti, da mi podariš novo tolažbo.

4. Hvala Tebi, ker od Tebe pride, kedarkoli se mi kaj dobro izide. Jaz pa sem nečimern in nič pred Teboj, nestanoviten in slab človek.

Kako bi se torej povzdigoval in zakaj si želel hvale? Ali zato, ker nisem nič? To bi bilo pač najbolj nespametno. Prazna slava je škodljiva kuga, največja nečimernost, ki nas loči od prave slave in oropa božje milosti. Kdor namreč želi biti sebi všeč, Tebi ni všeč; kdor hrepeni po človeški hvali, zapusti ga prava čednost.

5. Kdor hoče res sloveti in pobožno se veseliti, naj se ponaša s Teboj in ne s seboj; veseli naj se Tvojega imena in ne svoje čednosti; v Tebi naj se raduje, ne pa v kaki stvari!

Hvalimo Tvoje ime in ne svojega; poveličujmo Tvoja dela in ne svojih; častimo Tvoje sveto ime in ne môti nas človeška hvala!

Ti si moja slava, Ti veselje mojega srca! S Teboj se bom hvalil in veselil cel dan, s seboj pa ne, razen v svojih slabostih.

6. Iščite, ljudje, hvale eden pri drugem; jaz bom iskal hvalo pri Bogu. Saj je vsa človeška slava, vsa posvetna čast, vsa človeška visokost le nečimerna in nespametna, ako jo primerjamo z večno slavo.

O resnica moja in moje usmiljenje! Bogu mojemu, presveti Trojici, Tebi edinemu, hvala, čast, moč in slava na vekov veke!

Sklep.

Spoznam, Gospod, grešnik sem in nič ni zdravega na meni od temena pa do pête, zato le va-te upam, le na-te zidam; pomagaj mi, da se v moji slabosti toliko lepše pokaže Tvoja moč!

---

41. poglavje.

Zaničuj vso posvetno čast!

1. Sin, nikar ne žaluj, če vidiš, da ljudje druge časté in povišujejo, tebe pa zaničujejo in ponižujejo! — Povzdigni svoje srce k meni v nebesa in ne boš žalosten, ako te zaničujejo ljudje na zemlji!

2. Gospod, slepi smo in hitro nas zmoti nečimernost. Ako se prav premislim, spoznam, da mi še nikdo ni nikoli delal krivice in zato tudi nimam pravice, da bi se Tebi pritoževal zaradi kake stvari.

Ker sem namreč pogosto in hudo grešil zoper Tebe, zato se po pravici vzdigujejo vse stvari proti meni. Jaz sem vreden sramote in zaničevanja, Ti pa hvale in časti.

Dokler ne bom rad zaničevan in zapuščen od vseh stvarij, dokler ne bom rad nič veljal, toliko časa ne bom v srcu miren in stanoviten, ne v duhu vesel in s Teboj popolno sklenen.

Sklep.

Posvetna čast in časno imetje, kako prazno in minljivo je vse! Zato Gospod: Ne nam, o Gospod, ne nam, ampak Tvojemu imenu bodi čast!

---

42. poglavje.

Ne išči svojega mirú pri ljudeh!

1. Sin, ako iščeš svojega mirú pri kakem človeku, ker s teboj enako misli in živi, nestanoviten boš in zamotan; ako se pa držiš resnice, ne boš žaloval, ako te prijatelj zapusti, ali če umrje.

V meni mora ljubezen do prijatelja imeti svoj vir, in zaradi mene ljubi vsakega, ki se ti zdi mil in drag v tem življenju!

Brez mene ne velja in ga ni prijateljstva; in prave in čiste ljubezni ni, ako je jaz ne sklenem.

Odmri nagnenju do svojih ljubih in želi biti od svoje strani brez človeške družbe. Človek je namreč toliko bliže Bogu, kolikor dalje so od njega pozemeljske tolažbe; toliko više se dvigne k Bogu, kolikor globeje v sebe gre in kolikor bolj zaničuje sam sebe.

2. Kdor pa sebi pripisuje kaj dobrega, brani božji milosti k sebi, ker milost svetega Duha išče vedno le ponižno srce. — Bog bi te napolnoval z obilno milostjo, ko bi se znal vsega zapustiti in se otresti ljubezni do stvarij.

Ako se oziraš po stvareh, Stvarnika ne boš videl; uči se in zatajuj zavoljo Stvarnika in spoznaval boš Boga! — Najmanjša reč, ktero neredno ljubiš in se na-njo oziraš, zadržuje te od največje dobrote in te omadežuje.

Sklep.

Gospod, Ti si knez mirú, Ti si rekel apostolom: Svoj mir vam zapustim, svoj mir vam dam. Tega mirú hočem tudi jaz iskati pri Tebi in razširjati ga med vsemi, posebno med prijatelji, v Tvojo čast!

---

43. poglavje.

Varuj se nečimerne in posvetne učenosti!

1. Sin, za lepe in visoke besede ljudij se ne meni mnogo, ker kraljestvo božje ni v besedi, temveč v moči. Poslušaj moje besede, ki vnemajo srce in razsvetljujejo pamet, obujajo kes in donašajo mnogo tolažbe.

Nikoli zato ne prebiraj bukev, da bi se zdel bolj učen in moder. Zatiraj pregrehe, ker to ti bo več pomagalo, kakor če bi znal razvozljavati najbolj skrita vprašanja.

2. Ko mnogo prebereš in umeš, vrni se k edinemu začetku. Jaz učim ljudi učenosti in delim majhnim jasnejše spoznanje, kakor ga učijo ljudje. — Komur jaz govorim, bo hitro moder in bo rastel na duhu.

Gorje jim, ki mnogo želé zvedeti od ljudij, pa malo marajo za pot, po kteri se pride k meni. — Pride čas, ko se prikaže Učenik učenikov, Kristus, Gospod angeljev, ter bo poslušal, kar je kdo bral, to je: izpraševal bo vsakemu vest.

Takrat bo preiskal Jeruzalem s svetilnico in očitne bodo temne skrivnosti; obmolknilo pa bo dokazovanje jezikov.

3. Jaz v trenotku povzdignem ponižnega in ga poučim, da bolje spozna resnico, kakor če bi bil deset let hodil v šolo.

Jaz učim brez šumnega govorjenja, brez zmešnjave, brez lišpa in brez dokazovanja. — Jaz te učim tako-le: Zaničuj posvetno, studi časno, išči in okušaj večno, ogibaj se časti, pohujšanje prenašaj, na-me upaj, razun mene nič ne poželi in mene ljubi goreče, bolj kakor vse drugo!

4. Nekdo namreč, ki me je prav srčno ljubil, naučil se je nebeških rečij in jih prav modro razlagal. Več mu je pomagalo, da je vse zapustil, kakor če bi se bil naučil skrivnostnih naukov.

Toda nekterim govorim v obče, drugim bolj natančno; enim govorim v prijetnih prilikah in podobah in drugim pa skrivnosti razodevam v veliki svetlobi.

V knjigah je samo en glas, pa vender ne uči vseh enako; ker jaz znotraj učim resnico, preiskujem srce, razkrivam misli, k delom priganjam in vsakemu dam, kar je prav.

Sklep.

Kako hrepené ljudje po vednosti; in vender kako malo bi bilo, ko bi kdo razumel vse posvetno, v primeri z božjo modrostjo; in kako rada se učenost druži z napuhom! Zato: Gospod, uči me svojih potov, ker modrost tega sveta je neumnost pred Bogom.

---

44. poglavje.

Nikdar se preveč ne brigaj za časne reči!

1. Sin, treba je, da si neveden v mnogem, da si kakor mrtev na zemlji in kakor da bi ti bil križan ves svet. — Treba je tudi, da si gluh za mnogo rečij in da bolj to premišljuješ, kar ti pridobiva mir.

Boljše je, da odvračaš oči od nepovoljnega in vsakemu pustiš, da misli, kar hoče, kakor da bi se prepiral in kosal ž njim. — Dokler si pri Bogu ter gledaš na njegovo sodbo, boš tudi lože prenašal, kedar si premagan.

2. O Gospod, kam smo prišli? Glej, zaradi časne nesreče žalujemo; trpimo in dirjamo za majhnim dobičkom; dušno škodo pa pozabimo, da nam ni mar za-njo. — Zeló nas skrbi, kar nam malo ali nič ne pomaga, najpotrebnejše pa zanikerni preziramo, ker človek je popolno zamišljen v posvetno in če se hitro ne vzdrami, se rad mudi pri zunanjih rečeh.

Sklep.

Lepe so časne stvari in vabljive in mnogo jih je, ki jih ljubijo; a veliko lepši in popolnejši je njih Stvarnik in vender — kako malo jih je, ki bi Njega ljubili čez vse! Med kterimi sem jaz? Kedaj bom pač že, gluh, križan in mrtev za vse posvetno, živel le za Boga?

---

45. poglavje.

Ni vsakemu verjeti in človek se rad pregreši v besedah.

1. Gospod, reši me iz nadloge, ker prazna je člveška po-

moč! Kolikratov nisem našel zvestobe tam, kjer sem mislil, da jo najdem; kolikrat sem jo pa spazil tam, kjer je nisem pričakoval!

Prazno je torej zaupati na ljudi; pri Tebi pa, Gospod, najdejo pravični pomoč. Bodi češčen, Gospod, moj Bog, za vse, kar se nam prigodi! — Slabi smo in nestanovitni, zato se hitro zmotimo in spremenimo.

2. Kdo se tako skrbno in previdno varuje pri vsaki reči, da bi se nikoli ne zmotil ali zaplel? — Toda tako hitro ne pade, kdor v Tebe, Gospod, upa in Tebe išče s priprostim srcem.

Ako tudi zabrede v nadlogo in ga hudo stiska, Ti ga hitro rešiš ali tolažiš, ker na veke ne zapustiš onega, ki v Tebe zaupa.

Redek je zvest prijatelj, ki ostane prijatelj v vsaki stiski. Ti, o Gospod, si med vsemi najbolj zvest, Tebi enakega nimamo.

3. O kako modra je bila ona sveta duša, ki je rekla: Srce moje je močno in utrjeno v Kristusu. — Ko bi bil jaz tak, bi me človeški strah ne preplašil tako hitro in besede bi me tako hitro ne zbodle.

Kdo more vse prevideti, kdo odvrniti prihodnje stiske? Že to boli, kar pričakujemo, kako še le tisto, kar nas zadene neprevidoma? — Pa zakaj se nisem sirota bolje oskrbel? Zakaj sem tako rad verjel drugim?

Pa saj smo ljudje, le slabi ljudje, dasi nas drugi spoštujejo in angelje imenujejo. Komu bom verjel, o Gospod, če ne Tebi? Ti si resnica, ki ne motiš in se ne moreš zmotiti.

In zopet: Vsak človek je lažnjiv, slab, nestanoviten in omahljiv najbolj v besedah; zato mu ne smemo prehitro verjeti, če tudi mislimo, da prehitro govori.

4. Kako modro si me opomnil, da naj se varujem ljudij in da so človeku sovražniki njegovi domači; da naj ne verjamem, ako kdo reče: Glej, tukaj je, ali: Glej, tam je.

Lastna škoda me je izmodrila; oj, da bi bil vsaj zdaj bolj previden, ne pa nespameten! — Varuj se! marsikdo pravi, varuj se, ohrani za-se, kar ti povem! In jaz molčim in mislim, da je skrito; toda on ne more zamolčati, za kar je mene prosil, da naj ne povem, in izda sebe in mene in odide.

Gospod, varuj me takih jezičnih in neprevidnih ljudij, da jim ne pridem v roke in dodeli, da tudi jaz kaj tacega ne storim! — Daj, da govorim resnične in modre besede, in odvrni od mene medeno-lažnjiv jezik!

Kar nerad trpim, tudi sam nikakor ne smem storiti.

5. O kako dobro mu je, kako v miru živi, kdor molči o drugih, ne verjame vsega brez

razločka, kdor govorice hitro dalje ne raznaša, kdor se malokomu razodene in Tebe, ki v srce gledaš, vedno išče; kdor se ne obrača po vsakem vetru besede in uravnava vse notranje in zunanje reči po Tvoji volji.

Ako hočeš varno ohraniti nebeško milost, izogibaj se ljudij; ne želi, da bi te občudovali, in marljivo le po tem hrepeni, kar življenje boljša in množi gorečnost.

Mnogim je bilo v škodo, ker se je njih pobožnost razglasila in prezgodaj hvalila.

Zato je mnogo bolje, da skrivamo milost božjo v tem revnem življenju, ki je polno skušnjav in bojev.

Sklep.

Spoznam, o Jezus, da sem Te tudi jaz prav velikrat žalil z nepotrebnim govorjenjem, a vem, da je tisti popoln človek, ki se nikoli ne pregreši z jezikom; zato Te prosim, dodeli milostno, da krotim svoj jezik in se posebno ogibljem šumnih druščin.

---

46. poglavje.

Zaupaj v Boga, kedar te ljudje opravljajo in hudo o tebi govoré.

1. Sin, trdno stoj in na-me upaj! Saj besede so le besede; po zraku leté, pa se ne dotaknejo kamena.

Ako si kriv, skrbi, da se rad poboljšaš; ako ti pa vest ničesar ne očita, misli: to hočem pretrpeti zaradi Boga. Vsaj žaljive besede pretrpi, dokler ne moreš hujših udarcev prenašati.

Kaj misliš, zakaj te bolé malenkosti? Ali ne zato, ker si še ves posveten in preveč gledaš na ljudi? Ali ne iščeš praznih izgovorov za pregreške zato, ker se bojiš, da bi te zaničevali, ker nočeš, da bi te grajali?

2. Le bolj se oglej in spoznal boš, da še svet tiči v tebi in da se še vedno rad prikupuješ ljudem. — Ker se toliko bojiš, da bi te zaničevali in sramotili zaradi napak, očitno je, da nisi dovelj ponižen, da ti svet še ni križan in da mu še nisi odmrl popolnoma.

Moj glas poslušaj in ne boš se menil za deset tisoč človeških besed. Glej, ako vsi proti tebi govoré in vse, kar si izmislijo najhudobnejšega, kaj to tebi škoduje, ako se ne meniš za-nje in jih preziraš kakor pezdir? Ali ti bodo le en las skrivili?

3. Kdor pa ni v duhu zbran in nima Boga pred seboj, zbode ga vsaka grajalna beseda. Kdor pa v mene upa in ne želi vsega po svoji volji, živi brez strahu pred ljudmi.

Zakaj jaz sem sodnik in poznam vse skrivnosti in vse, kako se je godilo; poznam onega, ki krivico dela in onega, ki jo trpi. Jaz trpim,

da prvi dela krivice in želim, da jo drugi voljno trpi, da se razodenejo misli mnogih src.

Jaz bom sodil krivega in nedolžnega; poprej pa oba poskusim v skrivni sodbi.

4. Sodba ljudij pogosto slepi; moja sodba pa je resnična, stala bo in ne ovrže je nikdo; skrita je večinoma in le malokomu popolno znana; vender se ne zmoti nikoli, če se tudi očem nespametnih ne zdi prava.

Pri vsaki sodbi torej pribeži k meni in ne zaupaj lastni sodbi! Zakaj pravični se ne vznemiri, karkoli se mu zgodi od Boga. Ne skrbi ga, če tudi krivično govoré proti njemu. Tudi se ne veseli nespametno, če ga izgovarjajo drugi pametno.

Misli namreč, da jaz preiskujem srca in obisti ter ne sodim po obrazu in človeški podobi. Kajti marsikaj je pred mojimi očmi krivično, kar je hvale vredno po človeški sodbi.

5. Gospod Bog, ki sodiš pravično, mogočno in potrpežljivo, ki poznaš človeško slabost in spačenost, bodi moja moč in upanje moje, kajti moja vest mi ni zadosti.

Ti veš, česar jaz ne vem. Zato sem ponižen in krotak prenašal svarjenje. Odpusti mi

tudi milostno, da nisem vselej tako ravnal, in daj mi zopet milost, da še več prenašam!

Tvoje obilno usmiljenje mi več pomore, da prejmem odpuščanje, kakor pravica, ki si jo lastim, da zagovarjam svojo skrito vest.

In če si tudi nisem ničesar svest, vender v tem še nisem opravičen, ker brez Tvojega usmiljenja pred Tvojim obličjem ne bo opravičen noben človek.

Sklep.

Kedar me bodo stiskale nadloge, oziral se bom pred-se; videl bom svojega uzornika trpečega Jezusa; za seboj videl bom polno grehov; nad seboj nebo, ki me čaka potrpežljivega; pod seboj pekel, ki sem ga zaslužil z grehi; te misli mi bodo množile potrpežljivost.

---

47. poglavje.

Zaradi večnega življenja treba prenašati vse težave.

1. Sin, ne poderó naj te težave, ktere trpiš zavoljo mene in ne zmagajo naj te britkosti, temveč moja obljuba te vedno krepčaj in tolaži! — Dovolj sem mogočen, da ti povrnem čez vso navado in mero.

Tukaj se ne boš dolgo trudil in tudi te ne bodo vedno trle bolečine. — Le malo po-

čakaj, kmalu vidiš konec trpljenju; ura pride in minul bo ves trud in nemir. Majhno je in kratko vse, kar mine s časom.

2. Delaj srčno, kar delaš, trudi se zvesto v vinogradu mojem, jaz bom tvoje plačilo. — Piši, beri, poj, vzdihuj, molči, moli, prenašaj pogumno zopernosti, večno življenje je vredno vseh teh in še večjih bojev.

Mir ti posije nekega dne, ki je znan Gospodu. Takrat ne bo ne dneva, ne noči, kakor je zdaj; takrat bo večna luč, neskončna svetloba, stalen mir in varen počitek. — Takrat ne boš rekel: Kdo me reši telesa te smrti? Tudi ne klical: Gorje meni, ker se podaljšuje moje popotovanje! zakaj smrti ne bo in izveličanje bo popolno; tudi strahú ne bo, ampak le prijetno veselje, družba mila in sladka.

3. O da vidiš večne vence svetnikov v nebesih, v kaki časti se zdaj veselé tisti, ktere so ljudje zaničevali in mislili, da niso vredni, da bi živeli; res, ko bi ti vse to videl, rad bi se ponižal do tal in bolj bi želel vsem podložen biti, kakor pa ukazovati enemu. — Tudi bi si ne želel posebnega veselja v tem življenju, ampak vesel bi bil, da trpiš zavoljo Boga in mislil bi, da je za-te najbolje, ako nič ne veljaš pri ljudeh.

4. Ko bi pač to spoznal in si globoko vtisnil v srce, ali bi si pač upal le enkrat še tožiti? Ali ne boš za večno življenje prenašal vseh težav? Saj to ni majhna reč: izgubiti ali pridobiti nebeško kraljestvo.

Dvigni torej v nebesa tvoje oči! Glej, jaz in z menoj vsi moji svetniki, ki so se mnogo bojevali na zemlji, veseli so zdaj, potolaženi in varni; zdaj počivajo in bodo vekomaj z menoj počivali v kraljestvu mojega Očeta.

Sklep.

Trpljenje so vrata, trpljenje je pot, ki vodi v nebesa; po tej poti hodil je moj Zveličar in za njim vsi svetniki, zakaj bi se torej jaz toliko strašil trpljenja, če me je resna volja, priti v nebesa!

---

48. poglavje.

Dan večnosti in bridkosti časnega življenja.

1. O presrečno prebivališče v nebeškem mestu! O presvetli dan večnosti: noč ga ne temni, večna resnica ga vedno razsvetljuje; dan vedno vesel, vselej varen, ki se ne spreminja nikoli!

O da bi že skoro zasvetil ta dan, da bi že minulo vse pozemeljsko! V večno jasni svetlobi se že sveti svetnikom, popotnikom na zemlji pa le od daleč in kakor skozi ogledalo.

2. Prebivalci nebeški okušajo, kako vesel je ta dan: otroci Eve pa vzdihujejo v prognanstvu, da je njih dan grenak in žalosten. — Dnevi časnega življenja so kratki in hudi, polni žalosti in nadlog.

V teh dnevih gnusijo človeka mnogi grehi, zapleta se v mnoge strasti, plaši ga strah, raztresajo ga skrbi, radovoljno se razgublja, zabrede v mnoge nečimernosti, tarejo ga težave, stiskajo ga skušnjave, poželenje ga slabi in muči ga revščina.

3. O kedaj bo konec tolikim nadlogam? Kedaj me ne bodo več grehi oklepali v nesrečno sužnost? Kedaj, Gospod, bom mislil na Te, kedaj se le v Tebi popolno veselil? Kedaj me ne bo nič oviralo, kedaj mi ne bo nič težilo duha in telesa?

Kedaj bo trden mir, nerazrušljiv in stalen, kedaj bom v miru zunaj in znotraj, v miru od vseh stranij? — Predobri Jezus, kedaj bom stal pri Tebi in Te gledal, kedaj bom občudoval slavo Tvojega kraljestva?

Kedaj boš meni vse v vsem? Kedaj bom s Teboj v Tvojem kraljestvu, ktero si svojim ljubljencem pripravil od vekomaj?

Zapuščen sem, reven in prognan sem na sovražno zemljo, kjer so vedni boji in nesreče velike!

4. Polajšaj moje prognanstvo, ohladi bolečino mojo, kajti le k Tebi vedno vzdihuje moja duša! — Vse mi je zoperno, karkoli mi svet ponuja v tolažbo. Jaz želim le Tebe uživati, pa te ne morem doseči.

Poprijel bi se rad nebeškega, pa tlačijo me posvetne reči in nezatrte strasti. Z duhom bi se rad dvignil nad vse stvari, a meso me vedno sili pod svojo oblast. Tako se nesrečen borim sam s seboj in sem sam sebi nadležen, ker duh želi navzgor, meso pa navzdol.

5. O kaj trpim v svojem srcu: kedar se v duhu pečam z nebeškimi rečmi in molim, obsuje me hitro roj mesenih mislij! Moj Bog, ne ostavi me in nikar jezen ne odstopi od svojega služabnika!

Zabliskaj s svojo svetlobo, razkropi jih, izstreli svoje puščice in razpršile se bodo v prah vse sovražnikove domišljije! — Zbiraj moje misli k sebi, daj, da pozabim na vse posvetno; dodeli, da hitro s studom odbijem, kedar me mami hudobija!

Pridi mi na pomoč, večna Resnica, da me ne zvodi nečimernost; pridi in donesi nebeško sladkost, da beži pred Tvojim obličjem vsa nečistost!

Odpusti mi tudi in milostno zanesi, kedar pri molitvi na kaj druzega razen na Tebe mi-

slim! Spoznati namreč moram, da sem navadno zeló raztresen.

Mnogokrat nisem tam, kjer s telesom stojim ali sedim, ampak bolj tam, kamor me zanesó moje misli. Tam sem, kjer je moja misel. Moja misel pa se mudi najrajša pri onem, kar ljubi.

Rado mi prihaja na misel, kar me po natori veseli ali kar mi omili navada.

6. Zato praviš očitno, večna Resnica: Kjer je tvoj zaklad, tam je tudi tvoje srce. Ako ljubim nebesa, rad mislim na nebeške reči; če pa ljubim svet, veselim se posvetne sreče in žalujem zaradi nesreč. Če ljubim telo, skušajo me mnogokratov njegove želje; če ljubim duha, premišljujem z veseljem duhovne reči. — Karkoli namreč ljubim, o tem rad govorim in slišim, od tega si v duhu vstvarjam podobe in jih nosim na svoj dom.

Toda srečen je človek, ki zavoljo Tebe zapusti vse stvari, ki silo stori natori, ki poželjivo meso križa z gorečim duhom, da s čisto vestjo daruje Tebi čisto molitev, da je vreden biti med angeljskimi zbori, kjer popolnoma pozabi na vse pozemeljsko.

Sklep.

Brez boja ni zmage, brez trpljenja ni nebes; zato, Gospod, vžigaj moje želje po nebesih, da mi za to neskončno plačilo ne bo pretežavno nobeno trpljenje.

---

49. poglavje.

Vzbujaj želje po večnem življenju.

1. Sin, kedar čutiš, da se ti od zgoraj vzbujajo želje po večnem zveličanju, kedar želiš zapustiti umrljivo telo, da bi neprenehoma gledal moje veličastvo, tedaj odpri svoje srce in posebno vesel sprejmi to navdihovanje!

Zahvali se najdostojnejši božji dobroti, ki s teboj ravna tako milostno, ki te blagovoljno obiskuje, goreče vnema in krepko podpira, da pod lastno težo ne obnemoreš in se ne pogrezneš v pozemeljsko.

Zakaj tega ne dosežeš s svojo modrostjo, ali s svojim trudom, ampak podpira te milost božja, da rasteš v bogaboječnosti in ponižnosti, da se pripravljaš na prihodnje boje in se z vso vnemo mene držiš in mi služiš goreče.

2. Sin, ogenj gori velikokratov, pa plamen se nikdar ne vzdiguje brez dima. Tako tudi nekterih želje kipé v nebo, pa vender jih ne

neha skušati hudo poželenje. Zato ne iščejo popolno slave božje, ktero tako željno prosijo od njega. Taka je večkrat tudi tvoja želja, o kteri meniš, da je posebno srčna. — Kar namreč storiš iz lastnega prida, ni ne čisto, ne popolno.

3. Ne prosi za to, kar je tebi sladko in ugodno, temveč za to, kar je meni milo in častno. Zakaj če dobro premisliš, morajo ti moje zapovedi ljubše biti, nego lastne želje in vse prijetnosti. — Glej, da zapovedi moje vedno izpolnuješ! Jaz poznam tvoje želje in slišim tvoje vzdihovanje.

Rad bi se že veselil in bil prost kakor otroci božji, mika te že večni dom in veselja polna nebeška domovina; toda ni še prišla ona ura, zdaj je še drug čas: čas bojev, čas trpljenja in skušenj.

Želiš si, da bi te napolnovala najvišja dobrota; a zdaj to še ni mogoče. Jaz sem, čakaj na-me, govori Gospod, dokler se ne približa kraljestvo božje!

4. Treba je še, da te poskusim na zemlji in vadim mnogovrstno. Tolažbe boš včasih prejemal, popolno potolažen pa na zemlji nikoli ne boš.

Srčno in pogumno glej, da storiš in prenašaš, kar je zoperno natori. Treba, da si ves nov človek in ves drug mož. Česar nočeš,

moraš večkrat storiti in kar bi rad, moraš opustiti.

Kar je drugim všeč, posrečilo se bo, kar imaš ti rad, bo zaostalo. Druge bodo poslušali, kar rekó; kar pa ti rečeš, bodo zaničevali. Drugi bodo prosili in dobili, ti boš pa prosil, pa ti bodo odbili.

5. O drugih bodo mnogo govorili, a molčali bodo o tebi. — Natora bo zato včasih žalovala in veliko bo, če boš molčé prenašal.

Tako in enako se poskuša zvest služabnik Gospodov, da pokaže, koliko se more zatajiti in premagati. — Najbolje se učiš in odmiraš sam sebi, da ravnaš in trpiš, kar je zoperno tvoji volji, posebno če ti ukazujejo, kar se tebi zdi neprimerno ali malokoristno.

In ker se, oblasti podložen, ne upaš ustavljati višji gosposki, zato se ti težavno zdi hoditi, kakor drugi ukazujejo, svoji volji pa se odpovedati.

6. Toda premisli sin, kak sad da donaša tako trpljenje, kako urno mine in kako plačilo te čaka: in gotovo boš lože, boš z veseljem trpel. Če tukaj svojo voljo v majhnih rečeh pokoriš, imel boš v nebesih vse po svoji volji.

Tam v nebesih boš našel vse, kar boš hotel, vse, kar boš želel. Tam boš vsega dobrega imel obilno in ne bo se ti bati, da bi

kaj izgubil. Tam bo tvoja volja moja volja, in kar boš želel ti, bom želel tudi jaz.

Tam se ti ne bo nikdo ustavljal, nikdo tožil nad teboj; nikdo te ne bo oviral in nikdo ti ne bode na potu; vse boš imel, kar bi rad, nasitil boš svoje želje in jih napolnil do vrha.

Kar boš prestal sramote, ti bom tam povrnil s slavo, obilno pohvalo prejmeš za žalost in za poslednje mesto ti bo v delež kraljevi sedež na veke.

Tam boš užival, kar si sadil v pokorščini; ostra sodba ti bo v veselje in nekdaj ponižen in podložen, boš nekdaj ovenčan s častjo.

7. Ponižno torej sedaj stori, kar ti ukazujejo in ne povprašuj, kdo da je rekel ali ukazal. Najbolj skrbi za to, da voljno in zvesto dopolniš, naj potem že reče ali ukaže višji ali nižji ali tebi enak!

Naj iščejo drugi, kar jim drago, naj se hvalijo sami, kolikor hočejo, naj jih tisoči in tisoči poveličujejo, zato se ne meni; rajši se raduj, ako te zaničujejo in moje volje in časti se veseli!

Želi, da Boga poveličuješ vselej: v življenju in v smrti!

Sklep.

Kvišku srca! nas vabi vsak dan cerkev pri sveti maši. Kvišku proti nebesom ho-

čem se zato ozirati v sreči, da me ne omami, v nesreči, da me ne podere, pri dobrih delih, da se ne prevzamem, v skušnjavi, da ne privolim. Gospod, potrdi milostno moje sklepe!

---

50. poglavje.

V žalosti se izroči volji božji!

1. Gospod Bog, Oče nebeški, hvalim Te zdaj in na veke, ker zgodilo se je, kakor Ti hočeš in vse je dobro in prav, kar Ti storiš.

Tebe se veseli Tvoj služabnik, ne pa sebe in drugih; ker Ti sam si pravo veselje, Ti moje upanje in moja krona, o Gospod! Kaj ima Tvoj služabnik, da ni prejel od Tebe, dasi ni nič zaslužil? — Vse, kar si dal in storil, Tvoje je.

Ubog sem in v nadlogah od mladih let in večkrat žalosten, da se jokam in sem v strahu zaradi grozečih težav.

2. Veselja in miru želim, po miru hrepenim, ki ga uživajo Tvoji otroci, ki jih paseš v tolažljivi svetlobi. — Kedar mir deliš in vlivaš svojo radost, vesela je vsa duša Tvojega služabnika in vneta za Tvojo čast.

Ako se pa umakneš, kar se večkrat primeri, ne bo mogel Tvoj služabnik hiteti po stezi Tvojih zapovedij, ampak koleni bo pripogibal in trkal na prsi, ker mu danes ni tako

prijetno, kakor včeraj in še poprej, ko mu je svetila Tvoja luč in ste ga Tvoji peroti branili grozečih nevarnostij.

3. Pravični Oče, sveti in vedne hvale vredni! ura je prišla, da poskusiš svojega služabnika! Ljubeznjivi Oče, Ti hočeš, da Tvoj hlapec v tej uri kaj trpi za Te. — O večne časti vredni Oče, trenotek, za kteri si vedel od vekomaj, je prišel, da na zunaj za nekaj časa omaguje Tvoj služabnik, v srcu pa živi s Teboj združen.

Ljudje naj ga za nekaj časa zaničujejo, ponižujejo in zametujejo, šibi naj se v trpljenju in slabosti, da zopet, kakor z zarjo nova luč, vstane s Teboj in se poveliča v nebesih! — Sveti Oče, Ti si tako ukazal in hotel! kar si rekel, zgodilo se je.

4. Ako Tvoj služabnik trpi in je v stiskah na svetu iz ljubezni do Tebe, skazuješ mu milost, naj trpi kar in kolikor hoče. Samo od sebe se nič ne zgodi na svetu brez Tvoje volje in previdnosti.

D o b r o j e z a m e, o G o s p o d, d a s i m e p o n i ž a l, d a s e u č i m T v o j e p o s t a v e in s tem odbijam ves napuh in vso predrznost. — Prav mi je, da je sramota pokrila moj obraz, ker potem rajši pri Tebi iščem tolažbe, nego pri ljudeh.

Bojim se zato Tvojih nerazumljivih sodbá, ker vidim, da kaznuješ pravičnega s krivičnim vred, pa le po pravici in resnici.

5. Hvalo Ti vem, da nisi zanesel moji hudobiji, da si me strahoval z ostro šibo in me pokoril na vse strani z bolečino in britkostmi.

Nobenega ni pod solncem, da bi me potolažil, le Ti, Gospod, moj Bog, nebeški zdravnik naših duš, k i u d a r i š i n z a c e l i š, u m o r i š i n z o p e t o ž i v i š. — Bojim se Te in izučila me bo Tvoja šiba.

6. Glej, ljubljeni Oče, v Tvojih rokah sem, uklanjam se Tvoji svarilni šibi! — Šibaj po mojem hrbtu in po mojem vratu, da se moja trma uda Tvoji volji! — Dodeli, da bom pobožen in ponižen učenec, kakor si dozdaj milostno ravnal in vselej Ti bom na migljej pokoren!

Sebe in vse svoje izročim Tebi, da vse poboljšaš, ker rajši sem kaznovan tukaj, kakor pa v večnosti. — Ti vse natanko veš in nič Ti ni skritega, kar ima človek na vesti. Preden se zgodi, že veš, in ni potreba, da bi Te kdo učil in spominjal, kaj se zgodi na svetu. Ti veš, kaj je dobro za moje poboljšanje in koliko premorejo britkosti, da se očistim svojih zastarelih grehov.

Ravnaj z menoj, kakor Ti ljubo in drago, le zavrzi me nikar, ubogega grešnika. Ti namreč najbolje veš, kako reven in ubog da sem!

7. Dodeli, o Gospod, da vem, kar mi je treba vedeti, da ljubim, kar je Tebi najbolj všeč, da cenim, kar je dragoceno v Tvojih očeh in da zaničujem, kar se studi Tebi.

Ne dovoli, da bi sodil le po videzu ali pa besedoval, kakor slišim od neskušenih ljudij; temveč dodeli, da sodim in preudarjam vse vidne in nevidne stvari, kakor so v resnici in da v vsem najbolj spoznavam Tvojo voljo.

8. Ljudje se dostikrat motijo v svojih sodbah in v svet zaljubljeni slepijo sami sebe, ker ljubijo le vidne stvari.

Ali je človek kaj boljši zato, ako ga drugi hvalijo? Slepar moti sleparja, nečimernež nečimernika, slepec slepca, slabotnež slabotneža, ko ga povišuje; res: človeka zeló zbega nečimerna hvala; toda: kolikor človek velja pred Bogom, toliko velja in nič več, pravi ponižni sveti Frančišek.

Sklep.

Za dobrote se zahvaljujejo tudi malikovalci in neverniki, za nesrečo in trpljenje pa samo kristjani, pravi sveti Hieronim; zato govorimo v vseh nadlogah: Češčeno bodi Gospodovo ime!

---

51. poglavje.

Ako ne moreš imenitnih, opravljaj vsaj ponižna dela!

1. Sin, ni ti vedno mogoče hiteti le za krepostjo, ne s premišljevanjem vedno više se povzdigovati, ampak včasih ti treba na zemlji obtičati zaradi izvirnega greha in dasi nerad, vender le moraš prenašati s studom težo trohljivega življenja.

Vedno boš čutil stud in težo srca, dokler živiš v umrljivem telesu; zato treba, da večkrat v življenju vzdihuješ zoper težo mesa, ker se ne moreš vedno pečati z duhovnimi rečmi in s svetim premišljevanjem.

2. Zato je dobro za-te, da se poprimeš majhnih, zunanjih del in se krepčaš z dobrimi dejanji; trdno pričakuj, da jaz gotovo pridem in te razveselim z nebeškim obiskom; prenašaj potrpežljivo, če ti je duh zapuščen in suhoten, dokler te zopet ne obiščem in ne rešim vseh stisk.

Zakaj dodelil bom, da pozabiš na težave in uživaš notranji mir. Razgrnil bom pred teboj trate svetega pisma, da z večjim veseljem nastopiš pot mojih zapovedij.

In rekel boš: Časno trpljenje ni v nobeni primeri s prihodnjo častjo, ki se bo razodela nad nami.

Sklep.

Skrbeti hočem, da bom vsa, tudi najbolj navadna opravila izvrševal v čast božjo; in če mi tudi Bog odtegne svojo milost za nekaj časa, vender bom trdno upal, da je tudi to storil v moje zveličanje. Zvest hočem torej biti Bogu v vseh, tudi najmanjših rečeh!

---

52. poglavje.

Spoznaj, da bolj zaslužiš palico, nego tolažbo!

1. Gospod, nisem vreden, da me tolažiš, ne, da me duhovno obiskuješ; in zato pravično ravnaš z menoj, kedar določiš, da sem brez pomoči in brez tolažbe. Kajti ko bi potočil toliko solzá, kolikor je kapelj v morju, bi vender še ne bil vreden Tvoje tolažbe.

Vreden sem le, da me tepeš in kaznuješ, ker sem Te tako hudo in tolikrat razžalil in se zeló pregrešil v mnogih rečeh. Če torej stvar prav premislim, tudi najmanjše tolažbe nisem vreden.

Toda milostljivi in usmiljeni Bog, ki nočeš, da se pogubé Tvoje stvari, ampak da skažeš svojo obilno dobrotljivost posodam usmiljenja (svojim stvarem), zato služabnika, ki ni zaslužil, Ti bolj potolažiš, nego more potolažiti

svet. — Tvoje tolažbe namreč niso kakor človeške marnje.

2. Kaj sem zaslužil, Gospod, da mi deliš nebeško tolažbo? Ne vem, da bi bil kaj dobrega storil; le to vem, da sem bil vedno nagnen k hudemu in len za poboljšanje. Res je in ne morem tajiti. Ko bi drugače govoril, bi me Ti na laž postavil in ne zagovarjal bi me nikdo.

Ali nisem s svojimi grehi zaslužil le pekla in večnega ognja? Spoznati moram, vreden sem, da me zasramujejo in zaničujejo, in ne spodobi se, da bi prebival med pobožnimi.

To sicer jaz nerad slišim, vender hočem zavoljo resnice sam proti sebi grajati grehe, da lože zadobim Tvojo milost.

3. Kaj čem reči jaz grešnik, ves poln sramote? Ne morem drugače reči, le samo to besedo: Grešil sem, Gospod, grešil sem, usmili se me, odpusti mi!

Dovoli mi nekoliko, da objokujem svojo bolečino, preden grem v mračno zemljo, ki je pokrita s smrtno temó. — Pred vsem tirjaš od krivičnega in nesrečnega grešnika, da se spokori in poniža zavoljo svojih hudobij.

Kdor se resno kesa in ponižuje svoje srce, zadobi upanje, upokoji se mu nemirna vest, prejme zopet izgubljeno milost, obvaruje se pri-

hodnje jeze in s svetim poljubom se združita Bog in spokorna duša.

4. Ponižno kesanje je Tebi, o Gospod, prijeten dar, ki mnogo slajše duhti pred Tvojim obličjem, kakor zažgano kadilo. — To Ti je bilo prijetno mazilo, ktero si hotel, da so je ulili na Tvoje noge, ker nikdar ne završeš skesanega in ponižnega srca.

Tu se varno skrijem pred razdraženim sovražnikom, tu se zboljša in umije vse, kar je skaženo in omadeževano.

Sklep.

Grešnik sem pred Tvojim obličjem, velik grešnik; zato je moj sklep, da bom vsak dan žaloval nad svojimi grehi in obujal popolni kes!

---

53. poglavje.

V posvetno zaljubljenim Bog ne deli svoje milosti.

1. Sin, moja milost je dragocena; ne mešaj je z zunanjimi rečmi in ne s posvetno tolažbo! Zatorej odstrani vse, kar ovira milost, da jo zadobiš!

Samote išči, bodi rad sam, ne želi se z nikomur pogovarjati, rajši Boga prosi za skesano srce in čisto vest! — Nič ne maraj za ves svet; Bogu služiti ti bodi čez vse! — Toda meni služiti in ob enem veseliti se minljivih rečij, to ni mogoče.

Znance in prijatelje treba da zapustiš, in srca svojega ne navezuj na nobeno posvetno tolažbo! Sveti apostol Peter opominja, da naj so kristjani kakor tujci in popotniki na tem svetu.

2. O kako mirno bo upal umirajoči, ki nima nobenega nagnenja do kake reči na svetu! — Toda srce od vsega ločiti, tega ne ume slaboten um, poželjiv človek pa celó ne vé, kako prosti so pobožni.

Vender kdor hoče resnično pobožen biti, odpovedati se mora daljnim in bližnjim stvarem in nikogar se ne toliko bati, kolikor sam sebe. — Ako si popolnoma premagal sam sebe, boš lože krotil druge stvari.

Kdor sam sebe premaga, slavi popolno zmago. Kajti kdor je ukrotil sam sebe tako, da so počutki pokorni pameti, pamet pa meni v vseh rečeh, tak je premagal sam sebe in gospoduje svetu.

6. Če si želiš tako vzleteti, treba da pogumno začneš in sekiro nastaviš na korenino; da izdereš in zatereš skrito in neredno nagnenje do samega sebe in do vsake posvetne stvari. Od tod namreč, ker človek sam sebe neredno ljubi, izvirajo vse napake, ktere treba izrovati s korenino vred. Ako si to zló premagal in ukrotil, imel boš vedno mnogo mirú in pokoja.

Ker se pa le malokteri trudi, da bi popolno odmrl sam sebi in se popolno zapustil, zato jih ostane toliko v sebe zapletenih, ki se ne morejo v duhu povzdigniti nad telesno.

Kdor pa želi prosto živeti z menoj, mora zatirati vsa svoja napačna in neredna nagnenja in ne sme nobeni stvari udan biti s posebno ljubeznijo.

Sklep.

Dvema gospodoma, ki nasprotno ukazujeta, ne more nikdo služiti, nikdo torej Bogu in svetu. Ker pa vem, da je moja prava sreča le pri Bogu, zato bo moje glasilo: Gospod je delež moje dedščine. Ti, Gospod, mi boš povrnil mojo dedščino; zato od sedaj služim le Bogu.

---

54. poglavje.

Različni so nagibi natore in milosti.

1. Sin, natanko glej, kam te vabi natora in kam milost, ker natora in milost delujete zeló nasprotno in skrivnostno, da ju celó bogaboječ in v duhu razsvetljen človek komaj razločuje.

Vsi sicer dobro hočejo in le kaj dobrega namerjajo s svojim govorjenjem in delovanjem; zato se mnogi motijo, ker sodijo le po videzu.

2. Natora je zvita, zvabi jih mnogo za seboj, zapleta jih in slepi ter išče vedno le samo sebe. — Milost pa hodi priprosto, ogiblje se vsega, kar bi lahko slabo sodili; ne nastavlja mrež, in vse, kar dela, dela le zavoljo Boga in v Bogu najde nazadnje svoj mir.

3. Natora nerada umrje, nerada je v stiskah, ni rada premagana in podložna ter se ne uklanja radovoljno. — Milost pa skrbi za lastno zatajevanje, ustavlja se poželenju, rada je pokorna, premagana in se ne ponaša z lastno prostostjo; rada je v strahu, ni gospodovanja željna, marveč vedno pod oblastjo božjo živi in stoji ter se rada zavoljo Boga ukloni vsakemu človeku.

4. Natora dela le za-se in gleda, kak dobiček bi dobila od drugega. — Milost pa ne gleda na svojo korist in na svoj dobiček, ampak bolj na to, kar bi bilo dobro za druge.

5. Natora rada sprejema čast in hvalo. — Milost pa zvesto daje Bogu vso čast in hvalo.

6. Natora se boji, da bi jo zasramovali in zaničevali. — Milost pa je vesela, da zavoljo Jezusovega imena trpi sramoto.

7. Natori je všeč lenoba in telesni počitek. — Milost pa ne praznuje nikdar, temveč se rada loti dela.

8. Natora ima rada nenavadne in lepe reči, zaničuje vsakdanje in malovredno. — Mi-

losti pa so ljube priproste in nizke reči, težkega ne gleda po strani in je tudi ni sram obleči ponošene obleke.

9. Natora gleda na posvetno, vesela je časnega dobička, žaluje zavoljo škode in jezi se zavoljo majhne razžaljive besede. — Milost pa skrbi za večno, ne mara za svet; ni nemirna, če kaj izgubi, ni jezna zavoljo ostrih besed, ker ima svoj zaklad in svoje veselje v nebesih, kjer nič ne mine.

10. Natora je lakomna, rajša prejema nego deli, in le svoje ljubi. — Milost pa je plemenita, želi vsem dobro, ne išče nič svojega, z malim je zadovoljna in ve, da je prijetnejše dajati, kakor pa jemati.

11. Natora ljubi stvari, lastno delo, nečimernosti in prazne veselice. — Milost pa vodi do Boga in do čednostij, loči se od stvarij, beži pred svetom, sovraži hudo poželenje, kroti razvajene počutke in zarudi, če se očitno pokaže.

12. Natora ljubi zunanjo tolažbo, s ktero razveseljuje svoje počutke. — Milost pa le v Bogu išče tolažbe in v največji dobroti veselja, ki je vzvišeno nad vse minljivo.

13. Natora dela le za-se in zavoljo svojega dobička; nič ne stori zastonj, temveč pričakuje vedno vsaj toliko ali pa še več: slavo ali naklonjenost zaradi dobrih del, in želi, da bi ljudje zeló hvalili, kar stori in kar da. — Milost pa ne išče časnega, za plačilo ne tirja drugega, nego le Boga samega, in časnih rečij le toliko želi, kolikor potrebuje, da dobi večno zveličanje.

14. Natora ima rada dosti prijateljev in domačih, ponaša se s častno službo in da je od stanu; mogočnemu se sladka, prilizuje se bogatinom in hvali sebi enake. — Milost pa ljubi tudi neprijatelje in se ne ponaša z mnogimi prijatelji; ne gleda na službo, tudi ne na stan, gleda le, kje je več čednosti. Rajša ima siromaka, nego bogatina; več sočutja ima z nedolžnimi kakor z mogočnimi; veseli se z resnicoljubnimi, ne pa z lažnjivci. Vedno opominja dobre, naj skrbé za boljše darove, da bodo Sinu Božjemu vedno bolj podobni v čednostih.

15. Natora zeló rada toži, da je v potrebi in sili. — Milost pa stanovitno prenaša revščino.

16. Natora vse obrača le na-se, za-se dela in se poganja. — Milost pa obrača vse na Boga, od kterega izvira; sebi ne pripisuje nič dobrega in se predrzno ne šopiri, se ne prepira, svojih mislij ne ceni više kakor drugih, temveč vse svoje misli in vse spoznanje uklanja večni modrosti in božji poskušnji.

17. Natora želi zvedeti skrivnosti in rada sliši kaj novega; rada se očitno kaže in mnogo poskuša s počutki; rada ima, da bi jo vse častilo in všeč so jej dela, ki donašajo pohvalo in

občudovanje. — Milost pa ne hrepeni po novicah in nenavadnih rečeh; to namreč izvira iz stare popačenosti, ker nič novega in stalnega ni na zemlji. — Zato uči, da brzdajmo počutke, da se ogibajmo nečimernega samoljubja in razkazovanja, da ponižni prikrivajmo, kar imamo hvale in občudovanja vrednega, da iščimo pri vsaki stvari in vednosti koristen sad ter čast in slavo božjo. — Milost ne mara, da bi njo in kar ima hvalili, temveč želi, da Boga hvalijo v njegovih darovih, ki vse deli iz čiste ljubezni.

18. Ta milost je nadnatorna luč in poseben dar božji ter je znamenje izvoljenih in zastava večnega življenja. Milost človeka dvigne od tal, da ljubi nebeške reči in spreobrne poželjivega človeka v duhovnega.

Kolikor bolj torej zatiramo in krotimo natoro, toliko obilnejše dobivamo milost; in vsak dan se z novimi nadlogami prenavlja notranji človek po božji podobi.

Sklep.

Vem, Gospod, da brez Tvoje milosti ne morem nič storiti za večno življenje, ker vsa naša moč je iz Boga; zato Te bom vsak dan prosil potrebnih milostij in zato Ti obljubim, da jih bom skrbno rabil v svojo dušno srečo.

---

55. poglavje.

Kako je natora spridena in koliko premore milost božja?

1. Gospod, moj Bog, ki si me vstvaril po svoji podobi in priliki, dodeli mi svojo milost; saj si mi pokazal, kako je velika in potrebna za zveličanje, da premagam ž njo svojo zeló pokvarjeno natoro, ki me vabi v greh in pogubljenje.

Jaz čutim v svojem telesu postavo greha, ki nasprotuje postavi mojega duha, ki me sili, da bi v mnogih rečeh kakor suženj služil poželjivosti; njenim strastem se ustavljam le tedaj, če mi prihiti na pomoč Tvoja presveta milost, po kteri srčno hrepeni moje srce.

2. Tvoja milost, Tvoja prevelika milost je potrebna, da premagam natoro, ki sili že od mladosti vedno le v hudo.

Greh prvega človeka, Adama, jo je pokazil in spridil, in kazen za ta madež je prešla na vse ljudi; zato se je popačila natora, ktero si Ti vstvaril dobro in popolno, in je oslabela; zato se sama od sebe rajša nagiba na hudo in pregrešno.

Majhna moč, ki jej je še ostala, je kakor iskrica, ki tli v pepelu. Ta iskrica je naša natorna pamet, ktero pa obdaja velika tema; pamet še nekoliko razsodi dobro in hudo ter

loči resnico od laži, dasi ne stori vsega, kar ve, da je prav; tudi nima popolnoma čiste resnice in zdravih čutov.

3. Zato, moj Bog, se veselim Tvoje postave kakor notranji človek, vedóč, da je Tvoja zapoved dobra, pravična in sveta, ki zavrača hudobijo in svari pred grehom. — Po telesu pa služim postavi greha, ker rajši poslušam poželjivost, nego pamet.

Od tod pride, da jaz sicer rad dobro hočem, da bi pa dobro tudi storil, tega ne morem. Zato večkrat marsikaj dobrega sklenem, toda če ni milosti, ki bi me podpirala slabega, odstopim zavoljo kake majhne ovire in obnemorem.

Znana mi je torej pot popolnosti in prav jasno vidim, kako bi moral ravnati; toda jaz vzdihujem pod težo lastne popačenosti in ne pridem naprej.

4. Gospod, kako zeló mi je torej potrebna Tvoja milost, da dobro začnem, da napredujem in dovršim. — Brez milosti nič ne morem, vse pa storim v Tebi, če me podpira Tvoja milost.

O res nebeška je milost, saj brez nje nič ne veljajo vse človekove zasluge, in darovi nimajo nobene vrednosti! — Umetnosti in bogastvo, lepota in srčnost, bistroumnost ali zgo-

vornost: vse to pri Tebi, Gospod, nič ne velja brez milosti!

Natorne darove imajo dobri in hudobni; izvoljeni pa imajo v posebni dar milost ali ljubezen; in kdor je ž njo zaznamovan, vreden je večnega življenja.

Ta milost je tako imenitna, da tudi dar prerokovanja, čudodelstva in drugo visoko modrovanje nič ne velja brez nje. Celó vera, upanje in druge čednosti Ti niso prijetne, ako ni ljubezni in milosti.

5. O preblažena milost, ki ubogega v duhu obogatiš s čednostmi in storiš, da je velik bogatin iz srca ponižen!

Pridi, približaj se meni, napolni me na vse zgodaj s svojo tolažbo, da ne omaga moja duša od truda in praznote duha! — Prosim Te, Gospod, milost naj najdem pred Tvojim obličjem, zakaj dovolj mi je Tvoja milost, če tudi ne dosežem, kar želi natora.

Dokler bo Tvoja milost z menoj, ne bom se bal hudega, če tudi me skuša in stiska mnogo britkostij. Milost Tvoja je moč moja, ki mi donaša svèt in pomoč. Močnejša je, kakor vsi neprijatelji, in modrejša nego vsi modrijani.

6. Milost pojasnjuje resnico, uči red, razsvetljuje srce, tolaži v stiskah, preganja žalost, jemlje strah, goji pobožnost in vzbuja solzé.

Kaj sem brez milosti? Suho drevo in nerodovitno grmovje, ki čaka, da je izrujejo.

Gospod, napolni me s svojo milostjo, spremljaj me in dodeli, da bom vedno skrbel za dobra dela po Gospodu Jezusu Kristusu, Tvojem Sinu. Amen.

Sklep.

Kako čudna stvar je človek: danes se zdi tako svet, pravičen in nedolžen, kakor angelj, vse bi storil, tudi umrl bi rad za Boga; a jutri zopet se sam sebi studi, tako globoko se je pogreznil v greh, kakor hudoba. Sedaj vem, kedaj deluje pri človeku milost božja in kedaj lastna natora. — Gospod, ne odtegni mi svoje milosti, ne obrni od mene svojega obličja!

---

56. poglavje.

Zatajujmo sami sebe in s križem posnemajmo Kristusa!

1. Sin, kolikor se ločiš od sebe, toliko se združiš z menoj. V notranjem miru živi, kdor ne želi nič zunanjega, in z Bogom se druži, kdor sam sebe v notranjem zapusti. — Hočem, da se naučiš in popolnoma zatajuješ sam sebe, po moji volji brez ugovorov in tožbá.

Hodi za menoj: Jaz sem pot, resnica in življenje! Brez pota ne moreš

hoditi, brez resnice ne spoznati, brez življenja ne živeti. — Jaz sem pot, po tej poti hodi; jaz sem resnica, ktero veruj; jaz sem življenje, ktero upaj!

Jaz sem pot, ktere ne smeš zgrešiti, resnica, ki ne moti, in življenje, ki ne pozna konca. — Jaz sem najvarnejša pot, najvišja resnica, pravo, srečno, nevstvarjeno življenje. Ako ostaneš na moji poti, spoznal boš resnico, in resnica te bo oprostila in prejel boš večno življenje.

2. Ako hočeš v življenje iti, izpolnuj zapovedi! Ako hočeš resnico spoznati, meni veruj. Ako hočeš popoln biti, prodaj vse! Ako hočeš moj učenec biti, zatajuj sam sebe! Ako hočeš zadobiti večno življenje, zaničuj časno življenje.

Ako hočeš biti v nebesih povišan, ponižuj se na zemlji; ako hočeš z menoj kraljevati, nosi svoj križ z menoj, ker le služabniki križa najdejo pot do zveličanja in prave luči.

3. Gospod, Jezus, ker si Ti ubožno živel in Te je svet zaničeval, dodeli mi, da zaničujem tudi jaz svet, Tebe pa posnemam. — Zakaj hlapec ni večji od gospoda in učenec ni nad učenika.

Posnema naj Tvoj služabnik življenje Tvoje, ker pri Tebi je moje zveličanje in prava sve-

tost! Karkoli drugod berem ali slišim, me ne poživi in popolnoma ne oveseli.

4. Sin, ti torej to veš in si vse bral; stori tudi tako in srečen boš! Kdor ima moje zapovedi in jih izpolnuje, tisti me ljubi, in jaz ga bom ljubil in se mu razodel ter ga k sebi posadil v kraljestvu svojega Očeta.

5. Gospod Jezus, zgôdi se, kakor si rekel in obljubil in daj, da to zaslužim. Sprejel sem iz Tvojih rok križ in nosil, res nosil ga bom do smrti, kakor si mi ga naložil.

Življenje dobrega meniha je res križ, ki pa vodi v življenje. Začel sem in nazaj ni dovoljeno; odstopiti pa ne smem.

6. Torej bratje, skupaj hodimo, Jezus nas spremlja! Zavoljo Jezusa smo naložili križ, zavoljo Jezusa ostanimo križu zvesti! On bo naš pomočnik, ker nas bo vodil in nam kazal pot.

Glej, pred nami gre že naš kralj, ki se bo bojeval za nas. Pogumno za njim, nobeden se ne boj! Bodimo pripravljeni v boju srčno umreti. Bežati od križa, to bi bila za našo čast največja sramota!

Sklep.

Na noge, bratje, hodimo za Kristusom, ne zapustimo svojega Kralja! Živimo, kakor je On živel, trpimo ž Njim; saj je prišel na svet nas poučit, kako živeti in trpeti.

---

57. poglavje.

Ne bodi preveč potrt, če si zašel v kake napake!

1. Sin, mnogo mi je ljubše, da si potrpežljiv in ponižen v nesreči, kakor pa, da si vesel in udan v sreči. Zakaj te žali besedica, ktero rekó zoper tebe? Ko bi bilo še več, ne smel bi se zbegati.

Za zdaj naj bo; to ni prvo in ne novo, in tudi zadnje ne, če boš še kaj časa živel. — Zeló si pogumen, dokler te ne zadene nič hudega. Drugim prav svetuješ in jih osrčuješ z besedami; kedar pa pred tvoja vrata prihrumi stiska, si brez svèta in moči.

Poglej na svojo veliko slabost, ki se ti tolikrat pokaže v majhnih rečeh; vender pa je vse v tvoje zveličanje, kar se zgodi.

2. Izbij si to iz glave, kakor najbolje veš, in stiska, ki te je zadela, naj te ne potere in ne bega dolgo. — Vsaj voljan trpi, če ne moreš vesel.

Če kaj slišiš, česar nimaš rad, premagaj se, ko začutiš, da te grabi; in ne govori nič nespodobnega, kar bi morebiti pohujšalo male. Kmalu se poleže nevolja, milost se povrne in ti osladi notranjo bolečino.

Jaz še živim, govori Gospod, in rad ti pomagam in te še bolj potolažim nego poprej, če boš v mene upal in me na pomoč klical.

3. Miren bodi in pripravljaj se, da še več prenašaš! Nisi še izgubljen, če tudi se čutiš večkrat stiskanega in zeló skušanega.

Človek si; Bog nisi in tudi angelj ne. Kako bi ti vedno enak ostal v čednosti, ker niso ostali celó angelji v nebesih in človek v raju?

Jaz žalostne napajam z veseljem in vodim v njihovo srečo vse, ki spoznajo svojo slabost.

4. Gospod, blagoslovljena naj je Tvoja beseda, sladka bolj kakor med in satovje mojim ustom. Kaj bi počel v tolikih stiskah in nadlogah, ki bi me Ti ne podpiral s svojimi svetimi besedami?

O da bi bil enkrat le v nebesih, kaj zato, koliko in kaj mi je še trpeti!

Daj mi srečno umreti; dodeli, da se srečno preselim iz tega sveta!

Spominjaj se mene, moj Bog, in vodi me po ravni poti v svoje kraljestvo. Amen.

Sklep.

Gospod, dodeli, da kedar padem, zopet hitro vstanem in si očistim srce. Danes si v ta namen prav posebno vtisnem v srce opomin Jezusov: Čujte in molite, da ne padete v skušnjavo!

---

58. poglavje.

Ne preiskujmo preglobokih rečij in skrivnih božjih sodbá!

1. Sin, nikar se ne prepiraj o globokih skrivnostih in skrivnih sodbah božjih; ne povprašuj, zakaj je ta tako zapuščen in oni toliko stiskan; zakaj zopet ta tako ponižan in oni tako zeló povišan?

Take reči presegajo človeški um, ker nobena pamet in nobeno modrovanje ne more umeti sodbe božje. — Kedar te tedaj o tem nadleguje sovražnik ali kaki radovedneži pozvedujejo, odgovori s prerokom: Gospod, Ti si pravičen in Tvoja sodba je prava, ali pa: Resnične so sodbe Gospodove, opravičene same v sebi.

Moje pravične sodbe se boj in nikar ne presojuj, česar tvoja glava umeti ne more!

2. Tudi ne pozveduj in ne razmišljuj o zaslugah svetnikov, kteri je svetejši in kteri da je večji v nebeškem kraljestvu. Odtod večkrat izvirajo škodljivi prepiri, ki gojé ošabnost in nečimernost; s tem si zavidajo in se prepirajo, ker vsak predrzno povišuje svojega svetnika.

Ne želi vedeti takih stvarij in nikar o njih ne pozveduj, saj to ne donaša nič sadú, pač pa je neljubo svetnikom; ker jaz nisem

Bog prepira, ampak Bog mirú. — Ta mir pa boš užival, če boš res ponižen, ne pa če se boš poviševal.

3. Nekteri so v goreči ljubezni bolj vneti za te, kakor za druge svetnike. Toda to ni božja, to je človeška ljubezen. — Jaz sem vstvaril svetnike, jaz sem jim milost delil, jaz jim podaril slavo. Jaz vem, kaj vsak zasluži; jaz sem jih prehitel z ljubeznjivim blagoslovom svojim.

Jaz sem že od vekomaj poznal svoje izvoljene, jaz sem jih odločil od sveta, ne pa oni mene. Jaz sem jih poklical s svojo milostjo, privabil po svojem usmiljenju; jaz sem jih vodil med mnogoterimi skušnjavami. Jaz sem jih tolažil velikodušno, jaz jim dodelil stanovitnost; jaz sem ovenčal njih potrpežljivost.

4. Jaz poznam prvega in zadnjega, jaz vse ljubim z neskončno ljubeznijo. Mene hvali v vseh mojih svetnikih, mene poveličuj in slavi v vseh, ktere sem tako častitljivo povišal in jih že od nekdaj odločil za toliko čast, ne da bi bili to zaslužili.

Kdor torej zaničuje enega mojih najmanjših, tudi velikega ne časti, zakaj jaz sem vstvaril malega in velicega. In kdor znižuje kakega svetnika, znižuje tudi mene in vse druge v nebeškem kraljestvu. — V ljubezni so vsi eno; enih mislij, enih željá se vsi ljubijo med seboj.

5. Še imenitnejše pa je, da mene vrhu tega veliko bolj ljubijo, kakor sami sebe in svoje zasluge. Zakaj vsi, nekako iz sebe in brez ljubezni do samega sebe, ljubijo le mene, me uživajo in mirno počivajo v meni.

Nič jih od mene ne odvrača, nič ne žali, zakaj polni so večne resnice in vsi goreči v neugasljivi ljubezni. — Zatorej naj molčijo in ne sodijo o zaslugah svetnikov posvetni in poželjivi ljudje, ki ljubijo le svoje nečimerno veselje. Taki jemljejo in dodajajo svetnikom, kakor se jim zdi, ne pa kakor je Bogu všeč.

6. Mnogi to storé vsled nevednosti, posebno tisti, ki so le malo razsvetljeni in so le redko koga ljubili s popolno ljubeznijo božjo. — Nekteri le iz natornega čutila in iz človeške prijaznosti čutijo do tega ali onega večje nagnenje, in kakor si mislijo pozemeljske reči, tako si domišljujejo nebeške.

Toda vse drugo je, kar si domišljujejo nepopolni ljudje in kar gledajo po božjem razodenju razsvetljeni možje.

7. Sin, nikar se torej radovedno ne pogovarjaj o stvareh, ki presegajo tvojo vednost; prizadevaj si pa z vso močjo, da boš vreden vsaj najmanjši biti v nebeškem kraljestvu.

In ko bi tudi vedel, kteri je svetejši in kdo večji v nebeškem kraljestvu, kaj ti to pomaga, ako se ti zaradi tega spoznanja pred menoj bolj ne ponižaš in z večjo gorečnostjo ne častiš mojega imena?

Veliko rajši ima Bog takega, ki premišljuje, kako velike so njegove pregrehe, kako majhne njegove čednosti in kako je še daleč zadaj za svetniki, kakor take, ki se prepirajo, kteri svetnik je bolj ali manj imeniten.

Bolje je, da svetnike z gorečimi molitvami in solzami prosiš in se njih mogočnim priprošnjam ponižno priporočaš, kakor da bi njih skrivnosti preiskaval s praznim izpraševanjem.

8. Svetniki so popolno zadovoljni, ko bi le tudi ljudje znali zadovoljni biti in bi se varovali vsega praznega govorjenja. — Svetniki se ne hvalijo s svojimi zaslugami, ker ne pripisujejo nič dobrega sami sebi, ampak vse meni, ki sem jim vse podelil v svoji neskončni ljubezni.

Toliko ljubezen čutijo do Boga in toliko veselje, da jim je slave dovolj in da so popolno srečni. Kolikor višji so svetniki v časti, toliko ponižnejši so sami pri sebi in meni toliko bližji in ljubši.

Zato je pisano, *da so svoje krone položili pred Boga in so na svoj*

obraz padli pred Jagnjetom in molili Živečega od vekomaj do vekomaj.

9. Marsikdo povprašuje, kdo da bi bil večji v božjem kraljestvu, ki pa še sam ne ve, ali bo vreden biti tudi med najmanjšimi. Velika sreča je tudi, med najmanjšimi biti v nebesih, kjer so vsi veliki, zakaj vsi so in se imenujejo otroci božji. *Najmanjši bo veljal za tisoč in poginil bo stoletni grešnik.* Ko so namreč učenci vprašali, kdo da bo večji v nebeškem kraljestvu, so slišali ta-le odgovor: *Ako se ne spreobrnete in ne boste kakor otroci, ne pridete v nebeško kraljestvo. Kdorkoli se tedaj poniža, kakor ta otrok, ta je večji v nebeškem kraljestvu.*

10. Gorjé tistim, ktere je sram, da bi se z malimi radovoljno poniževali; taki ne bodo mogli skozi nizka vrata v nebeško kraljestvo.

Gorjé tudi bogatim, ki imajo tukaj svojo tolažbo; zakaj taki bodo zunaj stali in žalovali, ubogi pa pridejo v božje kraljestvo. — Veselite se, ponižni, in radujte se, ubogi, zakaj kraljestvo božje je vaše, če le po resnici živite!

Sklep.

Ti, Gospod, si sodnik, ki preiskuješ srca in obisti; zato sodbo in preiskovanje prepustim Tebi, sam pa hočem vsak dan svetnike na pomoč klicati in njih vzglede posnemati, da mi boš milejši sodnik.

---

59. poglavje.

Le v Boga stavi vse svoje zaupanje!

1. Gospod, kaj naj upam v tem življenju in v čem naj se tolažim med vsemi, kar je pod solncem? Ali ne v Tebi, Gospod moj Bog; ali ni Tvoje usmiljenje neizmerno? Kje se mi je dobro godilo brez Tebe? Ali kedaj se mi more hudo goditi, kedar si Ti pričujoč?

Rajši sem zavoljo Tebe ubog, kakor bogat brez Tebe. Rajši sem s Teboj na zemlji tujec, kakor bi imel nebesa brez Tebe.

Kjer si Ti, tam so nebesa; kjer Tebe ni, tam je smrt in pekel. Le Tebe hočem imeti; zato po Tebi vzdihujem, kličem in v molitvah hrepenim po Tebi. — Nobenemu drugemu, le Bogu popolno zaupam, da mi bo pomagal v stiskah.

Ti si moje upanje in moja pomoč; Ti me tolažiš, Ti si najzvestejši izmed vseh!

2. Vsak išče le svoje; Ti pa želiš le mojo srečo, le moje poboljšanje in mi vse v dobro obračaš. — Dasi dopuščaš, da me nadlegujejo mnogotere skušnjave in zopernosti, vender je to vse v moj dobiček, ker mnogovrstno skušaš svoje izvoljene.

Da me skušaš, zato Ti nisem nič manj hvale in ljubezni dolžan, kakor zato, da me napolnuješ z nebeškimi tolažili.

3. O Gospod Bog, na Tebe torej zaupam, k Tebi pribežim; Tebi izročim britkosti in težave, ker vse, kakor vidim, vse je nestanovitno in slabo, razun Tebe.

Nič ne pomagajo mnogi prijatelji in ne hrabri pomočniki, modri svetovalci ne svetujejo prav, učene bukve ne tolažijo, nobena tudi najdražja stvar ne reši, noben skrit in prijeten kraj ne varuje, če Ti sam ne pristopiš, ne pomagaš, ne potrdiš, ne tolažiš, ne učiš in ne varuješ.

4. Vse, kar obeta mir in srečo, brez Tebe nič ni in v resnici tudi ne donese nobene sreče. Ti si tedaj vir vsemu dobremu, iz Tebe je vse življenje, iz Tebe vsa modrost in najslajša tolažba Tvojim služabnikom je, da zaupajo v Tebe. — Na Tebe se ozirajo moje oči, v Tebe upam, o moj Bog, Oče usmiljeni!

Blagoslovi in posveti z nebeškim blagoslovom mojo dušo, da bo Tvoje svetišče in

prestol Tvoje večne slave; dodeli, da v svojem božjem tempelju ne najdeš ničesar, kar bi žalilo oči Tvojega božjega veličastva.

Velik si v svoji dobroti in bogat v svojem usmiljenju; ozri se torej na-me in usliši molitev svojega ubogega služabnika, ki daleč od Tebe prebiva v pregnanstvu, v deželi smrtne sence! — Varuj in hrani dušo svojega služabnika, ker sprijeni svet jej je silno nevaren; milost Tvoja spremljaj dušo, vodi jo po poti mirú v domovino večne svetlobe! Amen.

Sklep.

Upati hočem trdno v Boga in vedno več delati v njegovo čast. Posnemati hočem kralja Jozafata in rekel bom ž njim: Ker ne vemo, kaj naj začnemo, zato k Tebi, Gospod, dvigujemo svoje oči. In z Jobom: Tudi ko bi me končal, hočem nanj upati.

Knjiga četrta.

O zakramentu sv. Rešnjega Telesa.

Uvod.

V prvih treh knjigah pojasnjuje Tomaž Kempčan, kako si kristjan očisti svoje srce s pokoro, kako si razsvetli svojo dušo z ljubeznijo do Boga, ki se kaže v kraljevem potu križa; s tem se človek bliža Jezusu ter se zato druži ž njim v svetem obhajilu; in srečo in milost, ktero uživa človek pri svetem obhajilu, nam posebno lepo opisuje pobožni pisatelj v zadnji, četrti knjigi. Za to knjigo ni potreba nobene razlage; kristjan sicer ne ume popolno skrivnosti zakramenta svetega Rešnjega Telesa, pa pobožni kristjan si z modrovanjem ne beli glave, temveč rajši v ponižnosti in ljubezni uživa, česar pamet popolno ne spozna, uživa v svojo največjo srečo.

To knjigo, kristjan, prebiraj rad pred in po svetem obhajilu in kedar častiš Jezusa v svetem Rešnjem Telesu!

Jezus vabi k svetemu Obhajilu.

Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil, pravi Gospod. — Kruh, kteri bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta. — Vzemite in jejte, to je moje telo, ki bo za vas dano; to storite v moj spomin!

Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. — Besede, ki sem vam jih jaz govoril, so duh in življenje.

---

1. poglavje.

Kako spoštljivo prejemaj Jezusa Kristusa.

1. Kristus, večna Resnica, to so Tvoje besede, dasi nisi vseh izrekel ob enem času in tudi niso zapisane na enem kraju. Ker so torej besede Tvoje in resnične, moram vse sprejeti hvaležno in zvesto. — Tvoje so in Ti si jih govoril; pa tudi moje so, ker v moje zveličanje si jih spregovoril.

Radovoljno jih sprejmem iz Tvojih ust, da se globeje vsadé v moje srce. — Vabijo me besede premile, presladke in preljubeznjive; pa strašijo me moji grehi, in nečista vest mi ne dovoljuje sprejemati takih skrivnostij. Vlečejo me sladke besede Tvoje, pa težijo me brezštevilne pregrehe moje.

2. Ti praviš, da naj se Ti bližam zaupno, ako hočem delež imeti s Teboj; da naj prejmem hrano neumrljivosti, ako želim doseči večno življenje in slavo. — Pridite, praviš, k Meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil!

O sladka in prijazna beseda za grešnika, s ktero Ti, Gospod, moj Bog, vabiš revnega siromaka uživat Tvoje najsvetejše Telo! — Pa kdo sem jaz, o Gospod, da bi se drznil pristopiti k Tebi? Poglej: ne obsežejo Te nebes nebesa, in Ti praviš: Pridite k Meni vsi!

3. Kaj pač pomeni ta premila prijaznost in to preljubeznjivo vabilo? Kako bi smel priti, ker nič nimam, kar bi mi dajalo pogum? Kako bi Te sprejel v svojo hišo, ki sem večkrat razžalil Tvoje najdobrotljivejše obličje?

Angelji in nadangelji Te časté, tresejo se svetniki in pravični in Ti praviš: Pridite k meni vsi! — Gospod, ko bi tega Ti ne

rekel, kdo bi verjel, da je res? In ko bi Ti ne ukazal, kdo bi se predrznil blizo priti?

4. Glej! Pravični Noe se je trudil sto let in tesal ladijo, da se z nekterimi reši; in kako bi se jaz pripravil v eni uri, da bi spodobno sprejel Stvarnika sveta? — Mojzes, Tvoj veliki služabnik in posebni prijatelj, napravil je skrinjo iz netrohljivega lesa in jo je obložil z najčistejšim zlatom, zato da je položil vanjo plošči postave; in jaz, trohljiva stvar, bi se upal tako lahkotno sprejeti Tebe, ki postavo daješ in deliš življenje?

Salomon, najmodrejši kralj Izraelski, stavil je sedem let veličastni tempelj v slavo Tvojega imena in osem dnij je praznoval god njegovega posvečevanja, daroval tisoče spravnih daritev in med trombinim glasom in radostnim petjem slovesno postavil skrinjo zaveze na pripravljen kraj. — In jaz nesrečni in najubožnejši človek, kako bi Te sprejel v svojo hišo, ki komaj pol ure preživim pobožno; in da bi le enkrat vredno pol ure bival pred Teboj!

5. O moj Bog, kako so se oni prizadevali, da bi Tebi vstregli! Kako malo pa je, kar jaz storim! Kako malo časa porabim, kedar se pripravljam za sveto obhajilo! — Malokedaj sem popolno zbran in le redko, da bi ne bil raztresen.

In vender, o Bog, bi ne smel v Tvoji izveličalni pričujočnosti imeti nobene nespodobne misli, ne smel bi se pečati z nobeno stvarjo; saj hočem sprejeti pod svojo streho ne angelja, pač pa vseh angeljev Gospoda!

6. In vender je zeló velik razloček med skrinjo zaveze z vsemi njenimi svetinjami in med Tvojim najčistejšim Telesom z njegovimi neizrekljivimi močmi; zeló velik je razloček med daritvami stare zaveze, ki so bile podobe onega, kar je imelo priti, in med pravo daritvijo Tvojega Telesa, s ktero so se izpolnile vse daritve stare zaveze.

7. Zakaj se tedaj moje srce bolj ne vname v ljubezni do Tebe? Zakaj se z večjo skrbjo ne pripravljam za Tvoje svete skrivnosti, ko so vender stari sveti očaki in preroki, tudi kralji in poglavarji ter vse ljudstvo, razodevali toliko gorečnost v službi božji!

8. Pobožni kralj David je ves navdušen igral pred skrinjo zaveze, spominjajoč se dobrot, ki jih je Bog delil nekdanjim očakom, godbo je preskrbel za tempelj, izdal svete pesmi in določil, da so se veselo prepevale; tudi sam je, navdihnen od Boga, prepeval na citre slavo božjo; učil je ljudstvo Izraelsko, da naj iz vsega srca hvali Boga in ga vsak dan slavi in poveličuje z ubranimi glasovi.

Če so bili ljudje takrat tako pobožni in so se toliko spominjali hvale božje pred skrinjo zaveze, koliko spoštovanje in pobožnost moram imeti jaz in vsi kristjani vpričo tega zakramenta ali ko uživamo veličastno Telo Kristusovo!

9. Mnogi tekajo na razne kraje častit svetinje svetnikov in čudijo se, ko poslušajo njih dela; pregledujejo prostrana poslopja svetišč, poljubljajo s svilo in zlatom ovite svetinje svetnikov.

In glej, Ti pa si tukaj pred menoj na altarju pričujoč, moj Bog, Svetnik svetnikov, Stvarnik ljudij in angeljev Gospod!

Mnogokrat ljudje romajo le iz radovednosti, da vidijo nove nepoznane reči; sadú poboljšanja pa le malo prinesejo domóv, posebno kteri lahkomiselno potujejo brez pravega kesanja.

Tukaj v svetem Rešnjem Telesu pa si ves pričujoč, moj Bog in človek Jezus Kristus; tu vsak zadobi obilno sadú za večno življenje, kolikorkrat Te prejme vredno in pobožno. — Sèm nas ne vodi lahkomiselnost, tudi ne radovednost ali telesno radovanje, pač pa trdna vera, pobožno upanje in iskrena ljubezen.

10. O Bog, nevidljivi Stvarnik sveta, kako čudapolno ravnaš z nami! Kako sladak in milostljiv si izvoljenim svojim, kterim sam sebe v živež daješ pri svetem obhajilu! — Tega ne razume naš um; to posebno vabi srca pobožnih in vzbuja želje.

Zato dobivajo Tvoji zvesti prijatelji, ki se posvečujejo celo življenje, v tem presvetem zakramentu obilo pobožnost in milost ter se vnemajo za čednost.

11. O čudovita in skrivnostna je milost presvetega zakramenta, ktero poznajo le Kristusovi verniki, ne okusijo je pa neverniki in grešniki. — Ta zakrament deli duhovno milost, duši ponavlja izgubljeno krepost in vrača po grehu oskrunjeno lepoto.

Večkrat je ta milost tako velika, da je zavoljo preobilne pobožnosti ne čuti le duša, temveč da tudi slabotno telo čuti večjo moč.

12. Kako zeló nam je torej obžalovati in omilovati, da so srca naša tako mlačna in lena, da nas večje hrepenenje ne žene prejemat Jezusa Kristusa, ki je edino naše upanje; on je pridobil zasluženje vsem, ki se hočejo zveličati.

Jezus namreč nas posvečuje in nas je odrešil, On je popotnikom tolažba in svetnikom večno uživanje. — Zeló nas mora torej boleti, da mnogi tako malo marajo za to izveličalno skrivnost, ki razveseljuje nebesa in hrani ves svet.

O kako smo slepi in trdovratni, da bolj ne cenimo te neizrekljive dobrote in da smo vnemarni, dasi jo vsak dan prejemamo!

13. Ko bi ta presveti zakrament slavili le na enem kraju, ko bi ga le en duhovnik posvečeval na svetu, kaj misliš, kako bi ljudje hrepeneli po tem edinem kraju in po takem duhovniku božjem, da bi videli, kako se slavijo skrivnosti božje?

Sedaj pa je mnogo duhovnikov in na mnogih krajih se daruje Jezus Kristus, da se, kolikor bolj je sveto obhajilo razširjeno po svetu, toliko lepše tudi kaže milost in ljubezen božja do ljudij.

Hvala Tebi, Jezus mili, večni Pastir, ki nas uboge in zavržene milostno krepčaš z dragocenim svojim Telesom in Krvjo in nas sam kličeš in vabiš, da bi uživali te skrivnosti, rekóč: Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil.

Vzdihljej.*)

Češčen in hvaljen bodi vsak čas presv. in božji zakrament! (100 dnij odpustka enkrat na dan, trikrat vsak četrtek in vsak dan v osmini praznika svetega Rešnjega Telesa, popolni odpustek enkrat v mesecu z navadnimi pogoji brez obiskanja cerkve, ako moliš vsak dan. — Pij VI. 24. maja 1776.)

*) Ker so v poglavjih četrte knjige večinoma prisrčne molitve, posvečene češčenju presvetega Rešnjega Telesa, ki prijetno vzbujajo v naših srcih razna čutila in razne sklepe, zato v tej knjigi nismo „sklepa“ pridevali koncu poglavja, ampak na mestu sklepa le kratke vzdihljeje z odpustki obdarovane.

---

2. poglavje.

Neizmerna je v tem zakramentu dobrotljivost in ljubezen božja do človeka.

1. V Tvojo dobroto in veliko usmiljenje, o Gospod, upam in zato se bližam reven Zveličarju, lačen in žejen viru življenja, potreben kralju nebes, služabnik gospodarju, stvar stvarniku, žalosten svojemu milemu tolažniku.

Pa odkod mi to, da Ti prideš k meni? Kdo sem jaz, da mi daješ sam sebe? Kako se sme grešnik prikazati pred Teboj? in kako da se Ti ponižaš in obiščeš grešnika?

Ti poznaš svojega služabnika in veš, da nima na sebi nič dobrega, za kar bi mu Ti to storil. Zato spoznam nevrednost svojo in pripoznam dobroto Tvojo, slavim te premilega in zahvaljujem se Ti za Tvojo preveliko ljubezen.

To storiš Ti zaradi samega sebe, ne pa zaradi mojih zaslug; zato to delaš, da bi jaz toliko jasnejše spoznal Tvojo dobroto, da bi Tebe toliko bolj ljubil, sam sebe pa poniževal.

Ker je torej to po Tvoji volji in si ukazal, da se zgodi tako, ljubo je tudi meni, kakor je; le da bi ne nasprotovala moja hudobija.

2. O presladki in predobrotljivi Jezus, kako sem Te dolžan častiti, kako Te hvaliti z večno častjo, da smem prejemati Tvoje presveto Telo; saj noben človek ne more pojasniti, koliko je to vredno.

Toda kaj naj mislim pri svetem obhajilu, kedar pristopim k svojemu Gospodu: dostojno počastiti ga ne morem in vender bi ga rad pobožno prejel? — Za-me bo gotovo najbolje in najbolj izveličalno, da sam sebe pred Teboj v prah ponižujem in do nebes povišujem Tvojo neskončno dobroto.

Hvalim Te, moj Bog, in poveličujem na veke in ginem pred Teboj v globočini nevrednosti svoje!

3. Glej, Ti si Sveti med svetniki, jaz pa gnusoba med grešniki! In vender se Ti bližaš meni, ki nisem vreden, da bi svoje oči povzdignil k Tebi. In vender prideš Ti k meni, Ti hočeš biti pri meni in me vabiš k svoji mizi.

Ti mi ponujaš, da uživam nebeško hrano in angeljski kruh, Tebe samega, živi kruh, ki si prišel iz nebes, da daš svetu življenje.

4. Glej, tam je ljubezen, od tam se žari dobrotljivost, koliko hvale in časti smo Ti dolžni zato! O kako izveličalno, kako dobro za

nas si poskrbel, ko si postavil ta zakrament, kako sladke in vesele gostije, ko si sam sebe podaril v jed.

Gospod, kako čudovito je Tvoje delo, kako mogočna je Tvoja oblast, kako neizrekljiva resnica Tvoja! Rekel si in bilo je vse; in zgodilo se je, kar si ukazal!

5. Človeško pamet presega, čudovito je, toda rad verujem, da si Ti, Gospod moj Bog, pravi Bog in človek, v malih podobah kruha in vina ves pričujoč in da Te uživamo, pa ne použijemo.

V svojem zakramentu si hotel prebivati med nami Ti, gospodar vseh rečij, ki ne potrebuješ ničesar. Daj, da bo moja duša in moje telo neomadežano, da bom vesel in s čisto vestjo večkrat obhajal Tvoje skrivnosti in jih prejemal v svoje večno zveličanje, ker postavil si jih v svojo posebno čast in posvetil v večni spomin.

6. Raduj se, duša moja in hvali Boga za tako lep dar in za to posebno tolažbo, ktero ti je podelil v tej solzni dolini! Kedar namreč ponavljaš to skrivnost in prejemaš Telo Kristusovo, vselej slaviš delo svojega odrešenja in se udeležuješ vseh zaslug Kristusovih.

Ljubezen Kristusova se nikoli ne zmanjša, in nikdar ne izgine obilnost njegovega usmiljenja. Kedar se torej za to pripravljaš, pre-

novi vselej svojega duha in zvesto premišljuj veliko in izveličalno skrivnost!

Kedar sveto mašo daruješ ali si pričujoč pri njej, naj so ti skrivnosti svetega zakramenta tako imenitne, nove in vesele, kakor da bi se Jezus Kristus tisti dan prvikrat včlovečil v telesu Device, ali da bi na križu viseč trpel in umiral za zveličanje ljudij.

Vzdihljej.

Jezus, moj Bog, ljubim Te čez vse!

(Vselej, kedar izgovoriš, 50 dnij odpustka. Pij IX. 7. maja 1854.)

---

3. poglavje.

Koristno je večkratno obhajilo.

1. Glej, Gospod, bližam se Tebi, da bi mi bilo dobro po Tvojem daru, da bi se razveselil pri Tvoji sveti gostiji, ktero si revežu pripravil po svoji dobroti, o Bog!

V Tebi je vse, kar si želeti morem in smem; Ti si Zveličar in Odrešenik moj, Ti moje upanje in moč, moj kras in slava! — Razveseli zato danes dušo svojega služabnika, ker k Tebi, o Gospod Jezus, povzdigujem svojo dušo. Želim Te zdaj ponižno in spodobno prejeti, želim Te uvesti v svojo hišo, da bi me

kakor Caheja milostno blagoslovil in me pridružil sinovom Abrahamovim. — Moja duša hrepeni po Tvojem Telesu in srce moje se želi združiti s Teboj!

2. Daj se meni in dovolj mi je; brez Tebe pa ne velja nobena tolažba. Brez Tebe ne morem biti in ne živeti brez Tvojega obiskovanja. Zato treba, da pogosto k Tebi pristopim ter Te prejemam v zdravilo svojega Zveličanja, da ne oslabim na potu, ako bi ostal brez nebeške hrane.

Tako si namreč Ti, premili Jezus, rekel, ko si ljudstva učil in ozdravljal različne bolezni: Nočem jih pustiti lačnih domóv, da ne opešajo na potu.

Tako tudi z menoj ravnaj, saj si se v zakramentu dal vernim v tolažbo.

Ti namreč dušo prijetno krepčaš, in kdor Te vredno prejme, bo deležnik in dedič večne slave. Meni, ki tolikrat padem in grešim, tako hitro omrznem in odjenjam, je potreba, da se večkrat spovedujem in Tvoje presveto Telo prejemam, da se prenovim, očistim in ogrejem; ker če bi predolgo odlagal, izneveril bi se svojim sklepom.

3. Počutki človeški so namreč k hudemu nagneni od mladosti, in ko bi ne pomagal nebeški zdravnik, padel bi človek kmalu še v

hujše. Sveto obhajilo me tedaj varuje hudega in krepča v dobrem.

Ako sem že zdaj tolikrat malomaren in mlačen, ko k svetemu obhajilu pristopam ali sveto mašo darujem, kaj bi še le bilo, ko bi ne jemal zdravila in ne iskal tolike pomoči?

Vem sicer, da nisem vsak dan vreden in za daritev ne dovolj pripravljen, zato se bom potrudil in v gotovih časih prejemal svete skrivnosti in se udeleževal tolike milosti. Zakaj dokler potujem daleč od Tebe v umrljivem telesu, edina in poglavitna je tolažba verni duši, da misli na svojega Boga in prejema ljubljenca s pobožnim srcem.

4. Kako čudovita je Tvoja ljubezen do nas: Ti, Gospod Bog, ki si vstvaril vse in oživljaš vse duhove, blagovoljno obiskuješ ubogo dušo in jo lačno nasituješ sam seboj, kakor si Bog in človek!

O srečno srce in blažena duša, ki sme Tebe, svojega Boga, ponižno sprejeti, ker Tebe uživajoč prejema duhovno veselje. — O kako velikega Gospoda prejme, kako dragega gosta pozdravi, kako prijetnega tovariša udomači, kako zvestega prijatelja najde, kako veličastnega in plemenitega ženina objame, ljubezni vrednega nad vse, ki so nam dragi, nad vse, kar si želimo!

Nebo in zemlja in ves njiju kras molči naj pred Teboj, moj presladki ljubljenec, ker Ti si jima blagovoljno podelil, kar imata časti in lepote krasote in izgubita se v krasoti Tvojega imena, ki je neizmerno v svoji modrosti.

Vzdihljej.

Jezus, krotki in iz srca ponižni, daj, da bo moje srce podobno Tvojemu srcu.

(300 dnij odpustka enkrat na dan. Pij IX. 25. sept. 1868.)

---

4. poglavje.

Kdor vredno prejema sveto obhajilo, zadobi veliko milosti.

1. Gospod, moj Bog, prehiti svojega služabnika z blagoslovi svoje ljubezni, da vredno in pobožno pristopim k Tvojemu veličastnemu zakramentu! Vnemi za-se moje srce in reši me silne mlačnosti!

Obišči me s svojo milostjo, da v duhu okusim Tvojo sladkost, ki je kakor v studencu obilno skrita v tem zakramentu! Razsvetli tudi moje oči, da bom občudoval toliko skrivnost, in potrdi me, da bom veroval z živo vero!

Zakaj to je Tvoje delo; človek ne zmore kaj takega; noben človek ni iznašel tega, ampak Ti sam si ustanovil to skrivnost. Nikdo

namreč tega sam od sebe ne razume in ne spozna, ker to presega celó angeljsko razumnost.

Kaj bi torej jaz, grešnik nevredni, prah in pepel, spoznaval o tako vzvišeni, sveti skrivnosti in kako jo umeval?

2. Gospod, s priprostim svojim srcem, z živo in trdno vero in na Tvojo besedo se Ti zaupno in spoštljivo bližam in trdno verujem, da si Ti tukaj v zakramentu pričujoč Bog in človek.

Ti torej hočeš, da Te prejmem in se v ljubezni združim s Teboj. Zato Te prosim predobrotnega, dodeli mi to posebno milost, da se ves v Tebi raztopim in ljubezni kipim, da se ne brigam več za nobeno drugo tolažbo!

Zakaj ta zakrament je največji in najbolj častitljiv, ki osrečuje dušo in telo, in zdravi vse duševne bolezni. — Tukaj se zdravijo moje pregrehe, krotijo strasti, premagujejo in manjšajo skušnjave, deli se večja milost, množi začeta krepost; vera se potrjuje, upanje krepi, ljubezen pa vnema in širi.

3. O moj Bog, varuh moje duše, ki zdraviš človeške slabosti in deliš vso notranjo tolažbo, veliko dobrot si podelil in jih še deliš v tem zakramentu svojim prijateljem, ki Te vredno prejemajo.

Ti jih namreč tolažiš v mnogih stiskah, dviguješ slabe in jih utrjuješ z upanjem na svojo pomoč, oživljaš in razsvetljuješ jih z novo milostjo: pred obhajilom so bili mlačni in boječi, a pri obhajilu spoznajo, da so boljši, ko so se pokrepčali z nebeško jedjo in pijačo.

In zakaj Ti tako ravnaš s svojimi izvoljenimi? Zato da bi popolno spoznali in se očitno prepričali, kako nič da nimajo iz sebe in koliko dobrot in milostij da dobivajo od Tebe. — Sami iz sebe namreč so mrzli, trdi in nepobožni, a Ti jih storiš goreče, urne in pobožne.

Kdo je pač ponižno pristopil k studencu sladkosti in ni vsaj nekoliko sladkosti ondi zajel? In kdo se pri velikem ognju stoječ vsaj nekoliko ne ogreje?

In Ti si studenec, vedno poln in prepoln, ogenj vedno goreč, ki nikoli ne ugasne!

4. Če torej ne smem zajemati iz obilnega studenca, če se ne smem do sita napiti, nastavil bom svoja usta vsaj pri izvoru nebeške cevi, da srknem ondi vsaj drobno kapljico in si pogasim žejo, da popolno ne zvenem.

Ne morem sicer biti ves nebešk in tako ognjen, kakor Kerubi in Serafi, vender se bom trudil v pobožnosti in pripravljal svoje srce, da ujamem vsaj majhno iskrico božjega ognja, ko ponižno užijem oživljajoči zakrament.

Česar pa nimam, o dobrotljivi Jezus, presveti Zveličar, Ti za-me dostavi blagovoljno in milostno; saj si dobrotno vse k sebi vabil, rekoč: Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obloženi, in jaz vas bom poživil.

5. Jaz se sicer trudim v potu svojega obraza, pa muči me srčna žalost, grehi me težijo, skušnjave me vznemirjajo, zapleta in stiska me veliko hudih strastíj in nikdo me ne oprosti in ne reši, če me ne rešiš Ti, Gospod Bog, Zveličar moj; Tebi izročim sebe in vse, kar imam, da me varuješ in privedeš v večno življenje.

Sprejmi me v čast in slavo svojemu imenu, ki si mi svoje Telo in svojo Kri pripravil za jed in pijačo! — Dodeli, Gospod Bog, Zveličar moj, da toliko bolj rasem v pobožnosti, kolikor rajši uživam Tvoje skrivnosti.

Vzdihljej.

Moj Jezus, usmiljenje!

(Vselej 300 dnij odpustka. Pij IX. 23. sept. 1846.)

---

5. poglavje.

Koliko je vreden presveti zakrament in koliko stan mašnikov?

1. Ko bi bil čist kakor angelj in svet kakor Janez Krstnik, bi ne bil vreden, da bi ta zakrament prejemal ali pa delil. — Tega namreč ne zasluži človek, da posvečuje in deli zakrament Kristusov in uživa angeljski kruh.

Duhovnik je služabnik božji, ki po božjem povelju in po božji postavi rabi besedo božjo; Bog pa je prvi začetnik, ki deluje nevidno; njemu je vse pokorno po njegovi volji in vse posluša njegovo zapoved.

2. Treba torej, da v tem prečudnem zakramentu bolj veruješ vsegamogočnemu Bogu, nego lastnim čutom ali kakemu vidnemu znamenju. — Zato s strahom in spoštovanjem pristopaj k temu opravilu.

Pazi na-se in glej, kako službo si sprejel s poklado škofovih rôk: Glej, mašnik si posvečen, da opravljaš sveto mašo, pazi torej, da opraviš Bogu daritev zvesto, pobožno in o svojem času in da samega sebe ohraniš neomadežanega.

Nisi si olajšal bremena; še bolj ostro si dolžan živeti in večje popolnosti in svetosti ti je potreba. — Mašnik mora biti ozaljšan z vsemi čednostmi in drugim dajati vzgled lepega življenja.

On ne občuj z navadnimi ljudmi, ampak z angelji v nebesih in s popolnimi možmi na zemlji.

3. Mašnik v mašnem oblačilu namestuje Kristusa, pohlevno in ponižno prosi Boga za-se

in za vse ljudstvo. Pred seboj in za seboj nosi znamenje križa Gospodovega, da bi se vedno spominjal trpljenja Kristusovega. — Pred seboj nosi križ na plašču, da bi pazno gledal na stopinje Kristusove in marno se trudil hoditi za njim. Za seboj je zaznamovan s križem, da bi voljno zavoljo Boga prenašal od drugih storjene krivice.

Pred seboj nosi križ, da bi obžaloval svoje grehe; za seboj, da bi objokoval tudi grehe drugih in se spominjal, da je srednik med Bogom in med grešniki.

Mašnik ne jenja od molitve in svete daritve, dokler ne zadobi milosti in usmiljenja.

Kedar mašnik sveto mašo daruje, časti Boga, razveseljuje angelje, spodbuja verne, podpira žive, mrtvim dobiva pokoj, on sam pa je deležen vseh dobrot.

Vzdihljej.

Presladki Jezus, ne bodi mi sodnik, ampak Izveličar!

(50 dnij odpustka vselej; popolni odpustek 20. julija ali naslednjih osem dnij enkrat z navadnimi pogoji, ako moliš celo leto vsak dan. — Pij IX. 11. avgusta 1851 in 29. nov. 1853.)

---

6. poglavje.

Kako se pripravljaj za sveto obhajilo?

1. Gospod, kedar mislim, kako visoko si Ti nad menoj in kako globoko jaz pod Teboj, tresem se ves in obhaja me groza. Zakaj če ne pristopim, bežim pred življenjem, in če se nevredno usilim, se pregrešim.

Kaj naj tedaj storim, Gospod moj Bog, saj mi Ti pomagaš in svetuješ v potrebah?

2. Ti me uči prave poti, pokaži mi kako kratko vajo, ki je primerna za sveto obhajilo! Dobro je namreč, da vem, kako naj pobožno in spoštljivo pripravim za-Te svoje srce, da prejemam presveti zakrament ali da opravljam tako veliko in nebeško daritev sebi v zveličanje.

Vzdihljej.

Ljubljeno bodi povsod presveto Srce Jezusovo!

(100 dnij odpustka enkrat na dan. — Pij IX. 23. septembra 1860.)

---

7. poglavje.

Izprašuj svojo vest in skleni, da se poboljšaš!

1. Pred vsem treba, da duhovnik Gospodov, ki ta zakrament daruje, deli in uživa, pristopa z najponižnejšim srcem, pohlevno in spoštljivo, da z živo vero in pobožnimi nameni časti Boga.

Skrbno izprašuj svojo vest in kolikor mogoče jo očisti in osnaži s pravim kesanjem in ponižno spovedjo; skrbi, da ne boš nič težkega imel ali vedel, kar bi Te skrbelo in oviralo prosto pristopiti! Studi sploh vse svoje grehe, posebno pa žaluj in vzdihuj zaradi vsakdanjih pregreškov in če imaš čas, izpovej Bogu na skrivnem v srcu svoje strasti!

2. Toži in žaluj, ker si še tako poželjiv in posveten, tako malo odmrl strastem, da imaš še toliko poželjivih nagonov; ker še tako malo paziš na zunanje počutke in te še tolikrat omrežijo prazne domišljije.

Obžaluj, da se še vedno rad pečaš z zunanjimi rečmi, zanemarjaš pa notranje, da se tako rad samopridno posmehuješ, tako nerad pa jokaš in kesaš; da hrepeniš le po lahkem in ugodnem življenju in da se tako malo brigaš za ostro in goreče življenje.

Potoži, da še vedno želiš kaj novega slišati in lepega videti in da se le nerad poprijemaš ponižnosti in skromnosti, da vedno le želiš veliko imeti, da nerad kaj daš in rad le za-se obdržiš.

Vzdihuj, da tako nepremišljeno govoriš in da skoro ne moreš molčati; da se tako razposajeno vedeš in da si nadležen v svojem dejanju; da si tako požrešen v jedi in tako vnemaren za božjo besedo.

Kesaj se, da tako rad počivaš in le nerad delaš, da si ves živ za prazne marnje, zaspan pa, kedar bi bilo treba čuti in moliti; da tako hitro nehaš, da si tako raztresen, kedar premišljuješ; tako vnemaren, kedar opravljaš duhovne ure; da si tako mlačen pri sveti daritvi in tako mrzel pri svetem obhajilu.

Obtoži se, da se tako hitro raztreseš, da si zeló redko popolno zbran; da se tako rad jeziš in tako hitro drugim zameriš, da tako rad druge sodiš in ostro kaznuješ, da si tako vesel v sreči, tako potrt v nesreči; da toliko sklepaš, izpolniš pa tako malo.

3. Teh in drugih svojih napak se skesan spovej, britko obžaluj in objokuj svoje slabosti in trdno skleni, svoje življenje vedno boljšati in v dobrem napredovati! — Potem se popolno udan in voljan na altarju svojega srca daruj kot večni dar na čast mojemu imenu in verno izroči meni svoje telo in svojo dušo! — Tako boš vredno Bogu daroval presveto daritev in v svoje zveličanje prejemal zakrament mojega Telesa.

4. Največji dar daruje in v največje zadostenje svoje grehe opere, kdor sam sebe vsega in popolno pri sveti maši in pri svetem obhajilu izroči Bogu, ko daruje Telo Kristusovo. — Zato stori, kar ti je mogoče in resnično se kesaj in kedarkoli prideš k meni

prosit odpuščanja in milosti: Kakor resnično živim, govori Gospod, nočem smrti grešnika, ampak da se spreobrne in živi; ker nobenega njegovih grehov se ne bom spominjal, marveč vsi mu bodo odpuščeni!

Vzdihljej.

Večni Oče, darujem Ti predrago kri Jezusa Kristusa v spravo svojih grehov in za potrebe svete cerkve!

(100 dnij odpustka vsakikrat. — Pij VII. 29. marca 1817.)

---

8. poglavje.

Jezus Kristus je daroval sam sebe na križu, daruj tudi ti sam sebe!

1. Jaz sem sam sebe z razpetimi rokami na križu in z golim telesom radovoljno daroval Bogu Očetu za tvoje grehe, daroval vse, da mi ni nič ostalo, česar bi ne bil dal za spravo z Bogom; zato tudi ti sam sebe vsak dan pri sveti maši radovoljno daruj v čisto in sveto daritev z vsemi svojimi močmi in željami, kakor najbolje veš in znaš.

Ali mar kaj več tirjam, kakor da se meni popolno udajaš? Karkoli mi daš razun sebe, ni mi všeč, ker ne maram tvojih darov, temveč tebe.

2. Tebi bi ne bilo zadosti, ko bi vse imel razun mene; pa tudi meni ni všeč, karkoli mi daš, če mi ne daruješ sam sebe. — Daruj se mi, izroči se popolno Bogu in tvoj dar bo prijeten!

Glej, jaz sem se vsega Očetu daroval za tebe; dal sem tudi svoje Telo in svojo kri v živež, da bi bil ves tvoj in da ti moj ostaneš.

Ako se pa opiraš sam na-se in se radovoljno ne izročiš moji volji, tvoj dar ne bo popoln in z menoj se ne boš prav do cela zjedinil. — Zato radovoljno daruj pred vsakim delom sam sebe v božje roke, da prejmeš prostost in milost.

Zato namreč je tako malo razsvetljenih in v srcu prostih, ker ne umejo samih sebe popolno zatajevati. — Resnične so besede moje: Kdor se ne odpové vsemu, kar ima, ne more biti moj učenec.

Ako torej želiš biti moj učenec, daruj se mi z vsemi svojimi željami!

Vzdihljej.

Duša Kristusova, posveti me! — Telo Kristusovo, odreši me! — Kri Kristusova, napoji me! — Voda iz strani Kristusove, opêri me! — Trpljenje Kristusovo, potrdi me! — O mili Jezus, usliši me! — V svete svoje rane skrij me! — Ne daj mi od Tebe ločiti se! —

— Hudega sovražnika obvaruj me! — V smrtni uri pokliči me! — In k sebi milostno povabi me! — Da s svetniki Tvojimi hvalim Te! — Na vekov veke vse! — Amen.

(300 dnij odpustka vsakikrat; 7 let vsem, ki molijo po sv. obhajilu; kdor vsak dan moli, enkrat na mesec popoln odpustek pod navadnimi pogoji. — Pij IX. 9. jan. 1854.)

---

9. poglavje.

Daruj Bogu sebe in vse, kar je tvojega in moli za vse!

1. Gospod, vse je Tvoje, kar je v nebesih in na zemlji. Rad se Tebi radovoljno darujem in Tvoj ostanem na veke. — Gospod, s svojim priprostim srcem darujem danes sam sebe in želim biti Tvoj služabnik, da Ti služim in hvalni dar obhajam na veke.

Sprejmi me s to sveto daritvijo svojega dragocenega Telesa, ktero Ti danes darujem vpričo nevidno pričujočih angeljev, da bi bila meni in vsemu Tvojemu ljudstvu v zveličanje.

2. Gospod, na spravni altar položim vse grehe in hudobije svoje, ktere sem storil pred Teboj in Tvojimi svetimi angelji od dneva, ko sem prvič mogel grešiti, do te ure, da jih Ti skupno užgeš in sèžgeš v ognju svoje ljubezni in izbrišeš vse madeže mojih grehov. — Očisti mojo vest od vsakega greha in dodeli

mi zopet svojo milost, ktero sem izgubil z grehi; vse mi odpusti in s poljubom miru me zopet milostljivo sprejmi!

3. Za svoje grehe ne morem druzega storiti, le ponižno se jih spovem, jih objokujem in neprenehoma prosim Tvoje milosti. — Milostljivo me usliši, prosim Te, ko stojim pred Teboj, o moj Bog!

Zeló se mi studijo vsi moji grehi in nikdar več nočem grešiti; obžalujem vse grehe in jih bom obžaloval vse svoje žive dni, pripravljen pokoriti se in po svoji moči zadostovati za-nje.

Zanesi mi, o Bog, zanesi mi moje grehe zaradi svojega svetega Imena; reši dušo mojo, ktero si odkupil s svojo presveto krvjo!

Glej, izročim se Tvojemu usmiljenju in udam se Tvojim rokam. Delaj z menoj po svoji dobrotljivosti, ne pa po moji hudobiji in krivičnosti!

4. Darujem Ti tudi vsa svoja dobra dela, dasi jih je zeló malo in so nepopolna; Ti jih zboljšaj in posveti, da Ti bodo mila in prijetna; vedno jih bolj spopolnuj in mene, vnemarnega in nepridnega reveža, vodi do srečnega in hvalevrednega namena!

5. Darujem Ti tudi vse bogomile želje pobožnih, potrebe starišev, prijateljev, bratov, sester in vseh, ki so mi dragi, posebno onih,

ki so meni ali drugim kaj dobrega storili zavoljo Tebe, ki so želeli in prosili, da bi jaz daroval molitve in svete maše za-nje in njih domače, žive in mrtve; da vsi spoznajo, kako jim s svojo milostjo pomagaš, jih s tolažbo podpiraš, v nevarnostih braniš in jim kazni odpuščaš; da rešeni vsega hudega, Tebe veseli hvalijo in poveličujejo.

6. Darujem Ti tudi molitve in sv. maše, posebno za take, ki so mi kedaj storili krivico, me žalili ali grajali, ali ki so mi bili v kvar in v nadlogo. Prosim Te tudi za one, ktere sem jaz kedaj razžalil, vznemiril ali jim bil v nadlego, ktere sem pohujšal z besedo ali z dejanjem, vedoma ali nevedoma: vsem nam odpusti naše grehe in medsebojno razžaljenje!

Odvzemi, Gospod, srcem našim sum, nevoljo, jezo, razdor in sploh vse, kar je ljubezni na kvar in zmanjšuje bratovsko prijaznost!

Usmili se, usmili se, Gospod, vseh, ki Te prosijo usmiljenja in dodeli nam milost, ki jo potrebujemo in daj, da bomo vredni uživali Tvojo milost in dospeli v večno življenje.

Vzdihljej.

Zgodi se, hvaljena in češčena bodi vekomaj in v vsem najpravičnejša, najvišja in najljubeznivejša volja božja!

(Odpustka 100 dnij enkrat na dan; popolni odpustek enkrat v letu z navadnimi pogoji, če moliš vsak dan in popolni odpustek o smrtni uri, če si to molitev rad molil in si udan v voljo božjo. — Pij VII. 19. maja 1818.)

---

10. poglavje.

Ne opuščaj lahkomiselno svetega obhajila!

1. Pogosto se vračaj k viru milosti in usmiljenja božjega, k studencu dobrote in vse čistosti, da se ozdraviš od svojih strastij in pregreh in da se srčneje in pazljivejše varuješ vseh satanovih skušnjav in slepil.

Sovražnik vé, da v svetem obhajilu zori najlepši sad in je skrito najkrepkejše zdravilo; zato vedno in povsod skuša, kolikor more, da verne in pobožne odvrača in zadržuje od svetega obhajila.

2. Nekteri namreč trpé najhujše skušnjave satanove takrat, kedar se pripravljajo za sveto obhajilo. Sam hudobni duh pride, kakor beremo v Jobovih bukvah, med otroke božje, da jih zmoti s svojo navadno zlobnostjo, jih zbega in splaši; napada jih, da bi jim zmanjšal njih hrepenenje in njih vero, da bi k svetemu obhajilu ne pristopili ali pa je prejeli le mlačno.

Toda nič se ne meni za njegove zvijače in spletke, naj so še tako ostudne in grozne,

marveč vrzi mu nazaj v njegovo glavo vsa slepila njegova!

Zaničuj in zasmehuj pošast in ne opuščaj svetega obhajila, če tudi te napada in vznemirja!

3. Nekteri opuščajo sveto obhajilo iz strahu in boječnosti, mislijo, da niso še dovolj pobožni in se bojé, da se niso dovolj čisto spovedali. Stori, kakor ti svetujejo modri in ne bodi boječ in v nepotrebnih skrbeh, ker vse to ovira milost božjo in podira pobožnost srca!

Zavoljo majhnega nemira ali nadloge ne odkladaj svetega obhajila, ampak hitro pojdi in se spovej in rad odpusti vsem, ki so te razžalili. Ako si pa ti koga razžalil, prosi ponižno odpuščanja in Bog ti bo milostno odpustil.

4. Kaj pomaga spoved odkladati in sveto obhajilo odlagati? Kakor hitro moreš, se očisti, naglo izpljuj strup, urno zaužij zdravilo in boljše bo za-te, kakor če bi dolgo odkladal.

Ako se danes bojiš pristopiti, zna biti jutri še hujše. In tako bi vedno odlagal sveto obhajilo in bi bil vsak dan bolj nevreden.

Otresi se prej ko moreš sedanje težke vesti in lenobe, ker ni dobro dolgo v nemiru živeti, v strahu biti in zavoljo vsakdanjih slabostij ločen biti od božjega. — Res škodljivo je odlagati sveto obhajilo, ker kdor je odklada, omrzne.

Žalibog, nekteri mlačni in lahkomiselni odlagajo spoved in sveto obhajilo zato, da bi ne bili prisiljeni bolj na-se paziti.

5. O kako malo ljubezni in kako mlačno pobožnost ima, kdor lahkomiselno opušča sveto obhajilo!

Kako srečen je, kako prijeten Bogu, kdor tako živi in svojo vest hrani tako čisto, da bi bil vsak dan pripravljen za sveto obhajilo in da bi je želel prejeti, ko bi mu bilo dovoljeno in ko bi smel to storiti brez spodtikljeja.

Ako kdo včasih ne pristopi iz ponižnosti ali zaradi veljavnega zadržka, hvale je vreden zaradi spoštovanja. Ako pa je mlačnost kriva, mora sam sebe vnemati in storiti, kar more in Gospod bo zavoljo dobre volje, na ktero posebno gleda, ustregel njegovi želji.

6. Kedar si pa res zadržan, imej vselej dobro voljo in pobožen namen pristopiti k svetemu obhajilu, in tako za-te ne bo brez sadú presveti zakrament. — Vsak namreč, ki je pobožen, sme z velikim pridom in brez ovire vsak dan in vsako uro pristopati k duhovnemu svetemu obhajilu. — Ob gotovih dnevih in ob določenem času prejmi Telo svojega Odrešenika z dostojno spoštljivostjo v presvetem zakramentu bolj v čast in slavo božjo, nego v svojo tolažbo!

Kedar namreč pobožno premišljuješ skrivnost včlovečenja Kristusovega in njegovega trpljenja ter se vnemaš v ljubezni do njega, vselej se duhovno obhajaš in nevidno krepiš.

7. Pogosto pa bode nepripravljen, kdor se le takrat pripravlja, ko se bliža praznik ali kedar ga priganja navada. — Blagor onemu, ki se Bogu izroča v dar, kedar mašuje ali sveto obhajilo uživa.

Kedar daruješ sveto mašo, ne bodi prepočasen in ne prenagel, marveč drži se dobre in splošne navade onih, s kterimi živiš. — Ti ne smeš drugim delati nadloge in zopernosti, ampak hodi po poti, ktero so ti pokazali tvoji predniki in glej, da rajši drugim koristiš, nego bi stregel lastni pobožnosti ali nagnenju.

Vzdihljej.

Hvaljeno, moljeno in s hvaležnim srcem ljubljeno bodi Srce Jezusovo v presvetem zakramentu vsak trenotek po vseh tabernakeljnih sveta do konca časov. Amen.

(Vsak dan 100 dnij odpustka. — Pij IX. 29. februvarija 1868.)

---

11. poglavje.

Sveto Rešnje Telo in pa sveto pismo sta zeló potrebna verni duši!

1. O presladki Jezus, Gospod, kako veselje uživa pobožna duša pri Tvoji mizi! Ne kaka druga jed, marveč ponujaš se jej Ti edini ljubljenec, ki nasitiš vse hrepenenje srca! — O da tudi jaz srčno ginen točim pred Teboj solze in s pobožno Magdaleno močim s solzami Tvoje noge!

Pa kje dobiti tako pobožnost, odkod obilen potok svetih solzá? Toda pred Tvojim in Tvojih svetih angeljev obličjem bi res moralo goreti moje srce ter se jokati od veselja! Ti si namreč v zakramentu resnično pričujoč, dasi si skrit v tuji podobi.

2. Gledati Te namreč v Tvoji lastni, nebeški svetlobi, tega bi ne zmogle moje oči, pa tudi ves svet bi ne obstal pred svetlobo Tvojega sijajnega veličastva. Ti tedaj le pomagaš moji slabosti, da se prikrivaš v tem zakramentu.

Imam ga torej resnično in molim, kterega molijo angelji v nebesih: jaz še zdaj za nekaj časa v veri, angelji pa v živi podobi in brez zagrinjala.

Zadovoljen naj sem z lučjo, ki mi jo deli vera in po njej naj živim, dokler mi ne zasveti dan večne svetlobe in ne izginejo senčne podobe! — Kedar pa pride, kar je popolno, jenjalo bo prejemanje zakramentov, ker blaženci v nebeški slavi ne potrebujejo zdravilnih zakramentov: ker se brez konca veselé v pričujočnosti božji, gledajo iz obličja v obličje

njegovo slavo in prestvarjeni vsled silne svetlobe skrivnostnega Boga, okušajo Besedo božjo, ki se je včlovečila, kakor je bila v začetku in ostane na večne čase.

3. Ako ta čuda premišljujem, mrzi mi vsaka, celó duhovna tolažba. Dokler namreč jasno ne gledam svojega Gospoda v njegovem veličastvu, mi je vse drugo prazno in nič, kar na svetu vidim in slišim.

Ti, o Bog, si mi priča, da me ne potolaži nobena reč, ne pomiri nobena druga stvar, nego Ti, o moj Bog, kterega želim gledati na veke! — Toda to ni mogoče, dokler sem na svetu; zato je potrebno, da se vadim v veliki potrpežljivosti in da se Tebi udam v vseh svojih željah.

Saj so tudi Tvoji svetniki, o Gospod, ki se že veselé s Teboj v nebeškem kraljestvu, dokler so živeli, pričakovali verni in zeló potrpežljivi, kedaj da se približa Tvoje veličastvo.

Kar so svetniki verovali, verujem jaz; kar so oni upali, tudi jaz upam; kamor so oni prišli, upam priti tudi jaz po Tvoji milosti. Sedaj pa hočem živeti, kakor me vera uči in potrjevali me bodo vzgledi svetnikov.

Imam tudi svete knjige, ki me tolažijo in mi kažejo, kako mi je živeti in več nego vse to — imam Tvoje najsvetejše Telo, ki mi je v posebno zdravilo in zavetje.

4. Dve reči ste mi po mojih mislih v tem življenju najbolj potrebni; brez dveh rečij bi ne mogel prenašati revnega življenja. Zaprt v ječi svojega telesa spoznam, da dvojega potrebujem, namreč jedi in luči.

Dal si zato meni slabemu svoje presveto Telo, da mi krepča dušo in telo, dal si mi svojo besedo v luč, da sveti mojim nogam. Brez teh dveh rečij bi ne mogel prav živeti, ker beseda božja je luč moji duši in Tvoj zakrament mi je kruh za življenje.

Smemo reči, da ste to mizi, postavljeni na obeh straneh v zakladnici sv. cerkve. Prva je miza svetega altarja, na kteri je sveti kruh, to je dragoceno Telo Kristusovo; druga je miza postave božje, na kteri je sveti nauk, ki uči pravo vero in nas gotovo privede za zagrinjalo, kjer je Najsvetejše.

5. Hvala Tebi, Gospod Jezus, luč večne luči, da si nam dodelil mizo svetega nauka, ktero nam pogrinjajo Tvoji služabniki preroki, apostoli in učeniki!

Hvala Tebi, Stvarnik in Odrešenik ljudij, ki si pripravil bogato večerjo, da bi pokazal svojo ljubezen vsemu svetu. Tu nam ne ponujaš jagnjeta le v predpodobi: tu nam daješ v jed svoje najsvetejše Telo in Kri; razveseljuješ s svetimi gostijami vse verne in jih napajaš z izveličalnim kelihom, v kterem je po-

polno rajsko veselje; z nami se veselé tudi angelji, ki seveda okušajo še obilnejšo sladkost.

6. O kako imenitna in častna je služba mašnikov, ki posvečujejo Gospoda veličastva s svojimi besedami, ga hvalijo z ustnicami, v rokah držijo, prejemajo in drugim delijo!

O kako čiste morajo biti roke, kako čista usta, kako sveto telo, kako neomadežano srce mašnikovo, kamor tolikrat pride začetnik čistosti!

Iz mašnikovih ust, ktera tolikrat prejemajo zakrament Kristusov, ne sme priti nobena druga, kakor sveta, spodobna in koristna beseda.

7. Njegove oči, ki gledajo Telo Kristusovo, morajo biti nedolžne in sramožljive; njegove roke, ki se dotikajo Stvarnika nebes in zemlje, morajo biti čiste in v nebesa povzdignene. — Mašnikom posebno pravi postava: Sveti bodite, ker sem jaz svet, Gospod, vaš Bog!

8. Podpiraj nas milost Tvoja, vsemogočni Bog, da bomo Tebi služili vredno in bogaboječe, v čistosti in z dobro vestjo, ki smo prevzeli duhovsko službo.

In če ne moremo tako nedolžno živeti, kakor bi morali, dodeli nam, da bomo vsaj vredno obžalovali, kar smo hudega storili ter ponižno,

polni trdnih sklepov, Tebi zanaprej radovoljno bolj goreče služili.

Vzdihljej.

Svet, svet, svet si Ti, o Gospod, Bog vojskinih trum. Polna je zemlja Tvoje slave. Čast Bogu: Očetu, Sinu in svetemu Duhu!

(100 dnij odpustka enkrat na dan, trikrat ob nedeljah in v praznik presvete Trojice in vsak dan v osmini tega praznika. Popolni odpustek z navadnimi pogoji brez obiskanja cerkve, ako moliš celi mesec. — Klemen XIV. 6. jun. 1769 in 26. jun. 1770.)

---

12. poglavje.

Zeló skrbno se pripravljaj za sveto obhajilo!

1. Jaz ljubim čistost in delim vso svetost. Jaz iščem čisto srce in v čistem srcu najrajši počivam.

Pripravi mi prostorno obednico in obhajal bom pri tebi s svojimi učenci veliko noč. Če hočeš, da pridem k tebi in pri tebi ostanem, postrži stari kvas in očisti stan svojega srca! Vrzi iz sebe ves svet in vse posvetne napake; čuvaj na strehi kakor samoten vrabec in premišljuj svoje prestopke v britkosti svoje duše.

Vsak ljubitelj namreč pripravi svojemu dragemu ljubljencu najboljši in najlepši pro-

stor, kajti iz tega se spozna ljubezen tistega, ki ljubljenca sprejme.

2. Vedi pa, da se ne boš mogel zadosti pripraviti s svojim lastnim delovanjem, ko bi se tudi pripravljal leto in dan in bi vedno le na pripravo mislil. Le po moji dobrotljivosti in milosti ti je dovoljeno pristopati k moji mizi: kakor bogatin pokliče reveža na kosilo, ki mu pa njegovo dobroto povračuje le s tem, da se pred njim ponižuje in vedno zahvaljuje.

Stori, kolikor moreš, in stori skrbno; ne iz navade, ne iz sile, ampak s strahom, spoštovanjem in gorečo ljubeznijo prejmi Telo svojega ljubeznjivega Gospoda in Boga, ki milostno pride k tebi!

Jaz sem te poklical, jaz sem ukazal to storiti; jaz bom namestil, česar ti nimaš; le pridi in prejmi me!

3. Zahvali se svojemu Bogu, kedar ti podelim milost pobožnosti; ne zato, kakor da bi je bil vreden, temveč ker sem se tebe usmilil. — Ako pa nimaš duha pobožnosti in se čutiš bolj pustega, moli stanovitno, vzdihuj in trkaj ter ne odnehaj, dokler vsaj mrvice ali kapljice izveličalne milosti ne prejmeš.

Ti mene potrebuješ, ne jaz tebe. In ti ne prideš, da bi mene posvetil, pač pa jaz pridem, da tebe posvetim in poboljšam. Ti prideš, da te jaz posvetim in se združiš z menoj,

da prejmeš novo milost in se z nova vnameš za poboljšanje.

Nikar ne zanemarjaj te milosti, temveč z vso skrbjo pripravljaj svoje srce in sprejemaj svojega ljubljenca!

4. Potrebno pa je, da se za pobožnost ne pripravljaš samo pred svetim obhajilom, temveč da se skrbno ohraniš pobožnega tudi po svetem obhajilu. — Enake skrbi je potreba pozneje, kakor poprej pri pobožnem pripravljanju. Kdor se pozneje skrbno varuje, se posebno dobro pripravlja, da prejme še večje milosti.

Kdor je hitro ves raztresen v zunanjih tolažilih, postane celó nepripravljen za sveto obhajilo.

Varuj se mnogega govorjenja, ostani sam in veseli se s svojim Bogom; ker Boga imaš, ki ti ga ne more odvzeti ves svet. — Meni sebe vsega izroči; v prihodnje ne živi v sebi, temveč v meni brez vseh skrbij!

Vzdihljej.

Sladko Srce Jezusovo, bodi moja ljubezen!
(300 dnij odpustka. — Pij IX. 30. sept. 1852.)

---

13. poglavje.

Bogoljubna duša hrepeni s celim srcem, da se združi s Kristusom v zakramentu.

1. Kdo mi dodeli, o Gospod, da najdem Tebe samega ter Ti razkrijem celo svoje srce in da se Tebe naužijem, kakor želi moja duša; da se nikdo več ne meni za-me, da me nobena stvar več ne mika in za-me ne mara, da mi le Ti govoriš in jaz Tebi, kakor se ljubljenec pogovarja s svojim ljubljencem ali prijatelj živi s prijateljem?

To Te prosim, to želim, da se ves združim s Teboj in svoje srce ločim od vseh stvarij, da s pogostim svetim obhajilom in daritvijo sv. maše vedno bolj okušam nebeško in večno.

O Gospod, moj Bog, kedaj se bom popolno sklenil s Teboj, kedaj bom sebe popolno pozabil!

Ti v meni in jaz v Tebi: tako milostno dodeli, da ostaneva združena!

2. Res, Ti si moj ljubljenec, izvoljen izmed tisočerih; v Tebi bi rada počivala moja duša vse dni svojega življenja! — Res, Ti si mi kralj miru; v Tebi je največji mir in pravi pokoj; brez Tebe sta le trud in britkost ter brez števila nadlog in težav!

Res, Ti si skriti Bog, ki se ne posvetuješ s hudobnimi, ampak ki govoriš le s

ponižnimi in priprostimi. O kako prijeten je Tvoj duh, o Gospod; Ti hočeš pokazati otrokom svojo sladkost in jih milostno krepčaš z najslajšim kruhom, ki prihaja iz nebes.

Res, ni druzega ljudstva tolikega, da bi imelo bogove, kakor si Ti, naš Bog, blizo vseh svojih vernih; vsak dan jih tolažiš in njih srca proti nebesom dviguješ ter jim sam sebe daješ v živež.

3. Kje je torej ljudstvo, ki bi bilo tako imenitno, kakor je ljudstvo krščansko? Ali ktera stvar užije toliko ljubezni, kakor pobožna duša, ktero Bog obiskuje, da jo hrani s svojim veličastnim Telesom?

O neizrekljiva milost, o prečudna čast, o neizmerna ljubezen, ki je edino človeku naklonjena! Pa kaj naj povrnem Gospodu za to milost, za to posebno ljubezen? Prijetnejšega skoro ne vem, kakor da mu popolno izročim svoje srce ter se ž njim popolnoma sklenem.

Kedar se bo moja duša popolno združila z Bogom, tedaj bo veselja poskakovalo vse, kar je v meni. Takrat mi poreče: Ako boš ti z menoj, bom tudi jaz s teboj! In jaz mu bom odgovoril: Gospod, ostani milostno pri meni, jaz sem rad pri Tebi!

Svoje srce združiti s Teboj, to, Gospod, je moja edina želja!

Vzdihljej.

Sladko Srce mojega Jezusa, daj, da Te vedno bolj in bolj ljubim!

(300 dnij odpustka. — Pij IX. 26. nov. 1876.)

---

14. poglavje.

Kako nekteri pobožni goreče hrepené po svetem Rešnjem Telesu!

1. O Gospod, kako obilna je Tvoja sladkost, ktero hraniš onim, ki se Te bojé! Kedar pomislim, o Gospod, da se nektere pobožne duše z največjo pobožnostjo in največjim hrepenenjem bližajo Tvojemu zakramentu, sram me je večkrat in obliva me rudečica. Jaz namreč tako mlačen in mrzel pristopim k Tvojemu zakramentu in k svetemu obhajilu, ostanem pust in ne vname se moje srce, jaz nisem goreč pred Teboj, o Bog!

Ti me tako močno vabiš k sebi, a jaz nisem tako vnet, kakor je bilo mnogo pobožnih, ki se niso mogli zdržati solz, ker so tako silno hrepeneli po svetem obhajilu in jih je toliko ginila srčna ljubezen, temveč so z dušo in telesom po Tebi, o Bog, vzdihovali kakor po živem studencu.

Svojo lakoto so utolažili in nasitili le s tem, da so Tvoje Telo zaužili z vso ljubeznijo in duhovno slastjo.

2. Da, njih resnična, goreča vera spričuje mi dovolj, da si Ti, Najsvetejši, pričujoč. Kajti v lomljenju kruha resnično spoznajo svojega Gospoda oni, kterim srce tako močno gori za Jezusa, ko je blizo njih.

Kje pa je pri meni tako hrepenenje in taka pobožnost, tako velika ljubezen in gorečnost?

Bodi mi milostljiv, moj dobrotljivi, sladki in mili Jezus in dodeli ubogemu siromaku svojemu, da vsaj včasih v svojem srcu nekoliko občutim pri svetem obhajilu moč Tvoje ljubezni, da se moja vera vedno bolj utrjuje, da upanje v Tvojo dobrotljivost raste in da nikdar ne ugasne ljubezen, ki se je popolno vnela in okusila nebeško mano.

3. V svojem usmiljenju mi tudi podeliš milostij, kterih želim in me ob svojem času milostljivo razveseliš z gorečim duhom.

Res je, da se ne vnemam tolikega hrepenenja, kakor Tebi posebno udane pobožne duše; vender pa, zaupajoč na Tvojo milost, želim imeti tako veliko in goreče hrepenenje; zato prosim in želim, da bi bil med onimi, ki so Te tako goreče ljubili, da bi se smel prištevati njih sveti družbi.

Vzdihljej.

Jezus, Marija!

(25 dnij odpustka vsakikrat; popolni odpustek v smrtni uri vsem, ki so v življenju radi tako vzdihovali in če tudi v smrtni uri, če ne z jezikom, vsaj s srcem tako vzdihnejo. — Klemen XIII. 5. sept. 1759.)

---

15. poglavje.

Ponižen bodi in zatajuj sam sebe, da prejmeš milost pobožnosti!

1. Neprenehoma išči milost pobožnosti, hrepeneče prosi, potrpežljivo in zaupljivo pričakuj, hvaležno sprejemaj, ponižno hrani, skrbno jo v dobro obračaj in le Bogu prepusti, da te razveseli z nebeškim obiskom, kedar in kakor je njemu ljubo!

Posebno se ponižuj, kedar malo ali celó nobene pobožnosti ne občutiš v sebi, in zato ne bodi preveč otožen in ne udaj se napačnemu žalovanju. — Bog namreč mnogokrat naenkrat dá, kar je odlagal dolgo časa; včasih dá na koncu molitve, kar je kratil o njenem začetku.

2. Ne bilo bi dobro za slabega človeka, ko bi se mu milost kar vselej podelila ali se celó ponudila, kakor hitro jo poželi. Zato le s trdnim upanjem, ponižno in potrpežljivo pričakuj milost pobožnosti!

Pripisuj pa sam sebi in svojim grehom, ako se ti milost ne podeli ali jo celó skrivaj izgubiš. Večkrat je le kaj malega, kar milost ovira in zakriva, če smemo sploh tako reč imenovati majhno in ne rajše veliko, ker zavira toliko dobroto.

Kedar pa odstraniš to malostno ali važno reč, prejel boš, česar boš prosil.

3. Ne išči tega ali onega po svoji želji in volji, marveč s celim srcem se izroči Bogu in vsega se njemu daruj in čutil boš hitro, da si ž njim združen in pomirjen in najbolj sladko in milo ti bo, izpolnovati voljo božjo.

Kdor tedaj svoje misli in želje s priprostim srcem dviguje k Bogu, kdor se odpove vsaki napačni ljubezni in mrzenju do stvarij, tak bo pripraven, da se mu podeli kaka milost, in vreden darú pobožnosti.

Gospod namreč ondi deli svoj blagoslov, kjer dobi posodo prazno.

Kolikor popolnejše se človek odpove posvetnim rečem in kolikor bolj sebe zaničuje in sam sebi odmira, toliko hitreje se približa milost, toliko obilnejša pristopi in toliko više dviguje njegovo prosto srce.

4. Tedaj bo videlo in kipelo, čudilo se in širilo v njem srce njegovo, ker roka Gospodova je ž njim, on sam pa se je popolno izročil v božje naročje na veke. —

Glej, tak blagoslov prejme človek, ki Boga išče s celim svojim srcem in se ne peča s praznimi rečmi.

Kedar tak prejme sveto obhajilo, deležen je velike milosti, da se sklene z Bogom, ker se ne ozira na lastno pobožnost in tolažbo, ampak nad vso pobožnost in tolažbo mu je slava in čast božja.

Vzdihljej.

Večni Oče! Darujem Ti predrago kri, trpljenje in smrt Jezusa Kristusa, bolečine blažene Device Marije in svetega Jožefa v zadoščenje za svoje grehe, v tolažbo ubogim dušam v vicah, za potrebe naše matere svete cerkve in za spreobrnenje grešnikov!

(100 dnij odpustka enkrat na dan. — Pij IX. 30. aprila 1860.)

---

16. poglavje.

Odkrijmo svoje potrebe Kristusu in prosimo ga njegove milosti!

1. O presladki in preblagi Gospod, želim Te zdaj pobožno prejeti; a znane so Tebi moje slabosti in potrebe, ki me tarejo; Ti veš, v kolike napake in hudobije sem zamotan, kolikrat sem v stiskah in skušnjavah, ki me begajo in omadežujejo.

K Tebi pridem, da me ozdraviš, Tebe prosim, da me potolažiš in mi olajšaš. S Teboj govorim, ki vse veš, kteremu je popolno znano moje srce; Ti edini me potolažiš in mi pomagaš.

Ti veš, ktere milosti so mi najbolj potrebne, Ti veš, kak revež sem v čednostih!

2. Glej, ubog in brez vsega stojim pred Teboj, milosti Tvoje želim in usmiljenja Te prosim! Poživi svojega lačnega siromaka, mrzlo moje srce vnemi z ognjem svoje ljubezni in mojo slepoto razsvetli s svetlobo svoje pričujočnosti.

Daj, da so mi vse posvetne reči grenke, da potrpežljivo prenašam vse nadloge in zopernosti, da zaničujem in pozabim vse nizkotne in vstvarjene reči!

K sebi povzdiguj srce moje v nebesa in ne dovoli, da bi se plazil po zemlji.

Ti edini mi bodi od sedaj in na veke ljub, ker Ti si moja hrana in moja pijača, moja ljubezen, moje veselje, Ti moja sladkost in dobrota največja!

O vnemi in užgi me vsega s svojo pričujočnostjo, v sebe me prestvari, da se bom po Tvoji milosti s Teboj združen enega duha topil v goreči ljubezni!

Ne dovoli, da bi lačen in žejen šel od Tebe, temveč po svoji milosti ravnaj z menoj,

kakor si večkrat čudovito ravnal s svojimi svetniki!

Nič čudnega ni, če me Ti vsega vnameš in če jaz sebi odmiram: saj Ti si ogenj, ki vedno gori, pa nikdar ne ugasne, ljubezen, ki srca očiščuje in pamet razsvetljuje.

Vzdihljej.

Hvaljen bodi Jezus Kristus! — Vekomaj. Amen.

(50 dnij odpustka obema, ki se tako pozdravita; popolni odpustek v smrtni uri vsem, ki so imeli navado, tako se pozdravljati, ako ob smrtni uri skesano kličejo Jezusa in Marijo če ne z jezikom, vsaj v srcu. — Klemen XIII. 5. sept. 1759 in Pij IX. 26. sept. 1864.)

---

17. poglavje.

Z gorečo ljubeznijo in živim hrepenenjem prejemajmo Jezusa!

1. Z največjo pobožnostjo in gorečo ljubeznijo, s hrepenenjem in žarom celega srca želim Tebe prejeti, o Gospod, kakor so hrepeneli po Tebi v svetem obhajilu mnogi svetniki in pobožni, ki so Ti bili zeló ljubi zavoljo svetega življenja in goreče pobožnosti.

O moj Bog, večna ljubezen, popolna dobrota moja, sreča neskončna, prejeti Te želim z najsilnejšim hrepenenjem in z največjo pobožnostjo, kakoršno so mogli imeti in čutiti le svetniki!

2. Nisem sicer vreden, da bi čutil toliko pobožnost; vender Ti darujem vse hrepenenje svojega srca, kakor da bi sam imel vse te goreče, Tebi prijetne želje. — Vse, kar si le more misliti in želeti pobožno srce, vse Ti srčno vnet darujem in poklonim z največjim spoštovanjem.

Nič nočem pridržati sam sebi, temveč sebe in vse radovoljno in z največjim veseljem darujem Tebi.

Gospod, moj Bog, moj Stvarnik in Odrešenik, tako goreče in ponižno, s toliko hvalo in častjo, tako hvaležen, vreden in čist, s tako vero, upanjem in ljubeznijo Te želim danes prejeti, kakor Te je poželela in prejela presveta mati Tvoja, prečastita devica Marija, ktera je ponižno in pobožno odgovorila angelju, ki jej je oznanil skrivnost včlovečenja, rekoč: *Glej, dekla sem Gospodova, zgôdi se mi po tvoji besedi!*

3. Sv. Janez Krstnik, najimenitnejši izmed svetnikov, ki je Tebi pot pripravljal, je napolnjen s svetim Duhom veselja poskočil v Tvoji pričujočnosti, ko je bil še skrit v materinem telesu in pozneje, ko je videl Jezusa hoditi med ljudmi, je rekel s posebno ponižnostjo in ginenim srcem: *Prijatelj že-*

ninov pa, ki stoji in ga posluša, se silno veseli glasú ženinovega; tudi jaz želim vzplamteti v velikem in svetem hrepenenju ter sam sebe Tebi izročiti s celim srcem.

Zato Ti tudi darujem prisrčne hvalnice vseh pobožnih, njih goreča čutila, zamaknenja, vsa nadnatorna razsvetljenja in nebeške prikazni; darujem Ti vse kreposti in hvalospeve, s kterimi Te je kaka stvar slavila in Te še bode, za-se in za vse, ki so mojim prošnjam priporočeni, da bi Te vsi dostojno hvalili in poveličevali na veke!

4. Sprejmi moje obljube, Gospod, moj Bog, vsled kterih Te želim hvaliti in poveličevati na veke; ker hvala se Tebi po pravici spodobi zaradi Tvojega obilnega in neizrekljivega veličastva.

To želim, to Ti darujem vsak dan in vsak čas ter vabim in prosim v gorkih molitvah vse nebeške duhove in vse verne, da Te z menoj hvalijo in slavé.

5. Hvalite vsi narodi, vsi rodovi in jeziki, poveličujte sveto presladko ime Gospodovo s pesmimi in gorečimi molitvami! — Milost in usmiljenje naj zasluži pri Tebi, kdorkoli bo spoštljivo in pobožno častil Tvoj presveti zakrament in naj ponižno moli za-me grešnika.

In ko zadobi zaželeno pobožnost in se veseli v Tvoji družbi, ko se popolno potolažen in čudovito okrepčan loči od nebeške mize, naj se tudi mene siromaka milostno spominja.

Vzdihljej.

Jezus, Marija, Jožef, vam izročim svoje srce in svojo dušo!

Jezus, Marija, Jožef, pomagajte mi v smrtni sili!

Jezus, Marija, Jožef, v vaši družbi naj se v miru loči moja duša!

(100 dnij odpustka vselej za vsak posamezni vzdihljej, torej 300 dnij vselej za vse tri vzdihljeje. — Pij VII. 23. aprila 1807.)

---

18. poglavje.

Ne preiskuj radovedno presvetega zakramenta, rajši ponižno veruj in posnemaj Kristusa!

1. Nikar radovedno in brez koristi ne preiskuj te velike skrivnosti, da te vrtinec dvomov ne zvabi v propad. Kdor preiskuje veličastvo, končala ga bo slava.

Bog lahko več stori, nego je človeku mogoče razumeti. Kedar premišljuješ, premišljuj pametno, pobožno in ponižno ter vedno pripravljen za poduk skušaj, da se boš ravnal po zdravih naukih očetov.

2. O srečen je priprosti človek, ki popusti težavna pota in ne preiskuje radovedno, temveč krene na ravne in varne steze in izpolnuje zapovedi božje!

Mnogi so pobožnost izgubili zato, ker so hoteli preiskovati previsoke resnice. Vero tirjam od tebe in pošteno življenje, ne pa da bi skrivnosti spoznal natanko in popolno.

Ako takih rečij ne razumeš in ne poznaš, ki so pod teboj, kako hočeš spoznati reči, ki so nad teboj? — Udaj se Bogu in v veri ponižaj svojo pamet in spoznal boš in vedel, kolikor ti je koristno in potrebno.

3. Nekteri morajo trpeti hude skušnjave zastran vere in tega zakramenta, toda tega niso sami krivi, ampak hudobni duh. — Ne brigaj, ne pečaj se s svojimi mislimi in ne odgovarjaj na dvome, s kterimi te moti satan; trdno veruj besedi božji, veruj svetnikom in prerokom in bežal bo od tebe zlobni sovražnik!

Večkrat je prav dobro, da skusi kaj tacega služabnik božji; zakaj nevernikov in grešnikov ne skuša satan, ker jih že varno drži v pestéh; pobožne vernike pa skuša in muči, kolikor le more.

4. Veruj torej priprosto in neomahljivo in s ponižnim češčenjem pristopi k svetemu zakramentu! Česar razumeti ne moreš, izroči za-

upno vsemogočnemu Bogu. Bog te ne goljufa; goljufa se le, kdor sam sebi preveč zaupa.

Bog je rad pri priprostih, razodeva se ponižnim, daje razumnost majhnim in razsvetljuje čiste duše, prevzetnim in radovednim pa zakriva milost.

Pamet človeška je slaba in se rada moti; vera pa, resnična, nikdar ne zmoti.

5. Človeška pamet in natorno raziskovanje naj se ravna po veri, ne sme pa biti nad vero in je ne sme ovračati. — Kajti v tem presvetem in prevzvišenem zakramentu se najlepše kažete in skrivnostno razodevate vera in ljubezen.

Bog večni, neskončni in vsemogočni, deluje mogočno in nam nerazumno, a čudovitih del njegovih nam ni preiskovati. — Ako bi bila božja dela taka, da bi jih spoznala človeška pamet, ne mogli bi jih imenovati čudovitih in neizrekljivih.

Vzdihljej.

Čast bodi Bogu: Očetu in Sinu in svetemu Duhu!

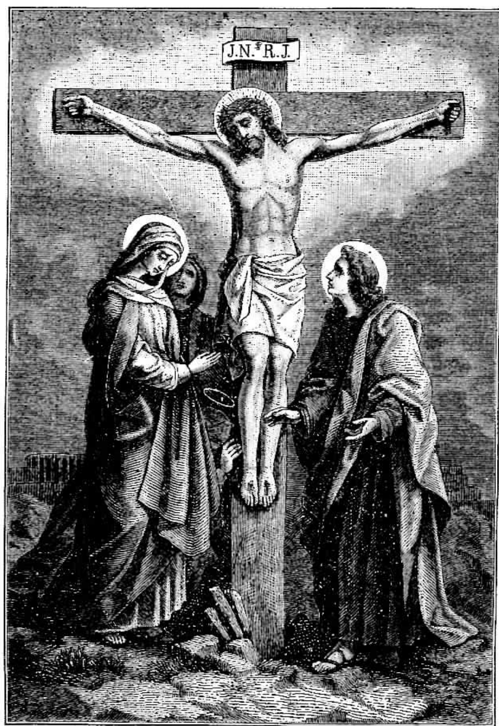
(300 dnij odpustka, ako moliš to hvalnico zjutraj, opoldne in zvečer; 100 dnij vselej, kedar jo moliš; popolni odpustek, ako jo moliš vsak dan v mesecu zjutraj, opoldne in zvečer z navadnimi pogoji. — Pij VII. 11. jul. 1815.)

Sklep.

Dragi bralec! Ako si pazljivo prebiral Tomaža Kempčana prelepe nauke, mislim, da si se lahko prepričal, zakaj se tej knjigi pravi: „Hodi za Kristusom!“ V štirih knjigah ima namreč pobožni pisatelj namen, kristjana odtrgati od posvetnega; pokazati mu želi pravi namen človekov, ga vedno bolj bliža po potu križa Bogu in nazadnje ga spremi k angeljski mizi, ktero je Jezus v svoji ljubezni pripravil ubogim človeškim otrokom, da se družijo ž njim pri svetem obhajilu in okušajo sladko veselje, ki jih stanovitne čaka v nebesih pri Bogu. — Zato, kristjan, rad prebiraj in premišljuj te lepe nauke in trudi se, da tudi po njih živiš! Imej v spominu zlate besede: Blagor jim, ki tako živé, kakor té bukve učé in niso zadovoljni, da jih le občudujejo!

Dopolnjeno je! *Jan. 19, 30.*

Molitvenik

nabran

deloma iz spisov Tomaža Kempčana.

Tomaža Kempčana:

Kratki nauki za življenje.

1. Kedar pride čas, da ti treba vstati, ne polegaj v postelji! Navadi se in vselej hitro vstani; pokrižaj se in spomni se besed Jezusovih, ktere je govoril svojim učencem: „Vstanite, čujte in molite, da ne padete v skušnjavo!“

2. Precej zjutraj pomisli, kako boš najbolje dan preživel. Na grehe, ki so te motili prejšnje dni, pazi posebno skrbno. Ta dan je za-té morebiti zadnji dan in juteršnjega ne doživiš več. Dobro porabi torej svoj čas, ker ura zamujena ne povrne se nobena!

Bojuj se dobro, prosi milosti in Bog ti bo dodelil zmago. Skrbi, da izboljšaš in odstraniš vsak dan vsaj eno napako. Kolikor bolj se vadiš v tem boju vsak dan, toliko več mi-

losti boš prejel od Boga in toliko bolj boš utrjen v čednosti.

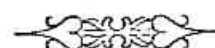
3. Vselej, kedar greš z doma, ali kedar se vrneš domóv, izmoli kako kratko molitev in pred vsakim delom povzdigni svoje srce k Bogu! — Ne navezuj svojega srca preveč na posvetno: z rokama delaj, s srcem pa moli! Kedar nehaš moliti, vesel je hudobni duh; kedar si pa stanoviten v molitvi, mora satan bežati od tebe.

4. Pripravljen bodi in voljan prenašati najhujše in potem ti ne bo nobena reč delala posebne težave. Kolikor rajši trpiš in moliš, toliko več mirú boš čutil v svojem srcu. Trpljenje je pokora, ki nam služi nebesa; to misli in dobro bo s teboj!

5. Kdor trpi zaradi Boga, hodi naravnost v nebesa. Kdor zaradi Boga zaničuje posvetne stvari, povzdiguje se k Bogu in že na tem svetu okuša nebeško veselje.

6. Kedar si dobro dokončal delo, zahvali se Bogu zato; kedar si se pa pregrešil pri delu, prosi Boga odpuščenja. — Pri vseh svojih mislih, željah in besedah glej, da hvališ in častiš Boga, Očeta svojega, od kterega je vsak dober dar in vsako popolno darilo!

7. Hrani Jezusa v svojem srcu in varoval se boš greha; v skušnjavi pribeži k njemu, pokliči presladko ime Jezusovo na pomoč, dvigni svoje oči proti nebesom, od koder dohaja pomoč in — zmagal boš skušnjavo.

Jutranje molitve.

V imenu † Boga Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

O Bog, blagoslovi me, varuj me in vodi me v večno življenje! Ime Tvoje bodi češčeno, hvaljeno, moljeno zdaj in vekomaj! Amen.

O moj Bog, srčna Ti hvala, da si me milostno in dobrotno varoval nocojšnjo noč. Želim, da bi danes vredno živel pred Tvojim obličjem, da bi ne pozabil na-Te pri svojih opravilih. Daj mi milost, Oče nebeški, da danes nič takega ne mislim, ne želim, ne govorim in ne delam, kar bi Tebi ne bilo po volji in kar bi bilo na kvar meni in mojemu bližnjemu. Ako bi se pa

kaj pregrešil, prosim Te, da me milostno opomniš, nikar pa me ne obsodi v svoji pravični jezi! Ti si Gospod moj in Bog moj, jaz pa sem le človek siromak, kteremu je živo potreba milosti Tvoje. Kakor je torej Tebi prav, tako se vse zgôdi!

Premili Jezus! bodi danes pri meni povsod; stoj mi na strani, kedar delam, jém ali počivam! Daj, da mislim na-Te, kedar mi je dobro, in če me stiska trpljenje, dodeli mi, da je potrpežljivo prenašam iz ljubezni do Tebe v svoje zveličanje. — Vsa svoja dela začenjal bom danes s Teboj, s Tvojo pomočjo jih opravljal in dovrševal; Ti mi vse daš, zato jaz Tebi vse izročim in darujem. Prav posebno Te prosim, o Jezus, pomagaj mi, kedar me nadleguje moj sovražnik, hudobni duh! Daj mi moč, da iz ljubezni do Tebe, ki si zame umrl na svetem križu, ostanem Tebi zvest v živi veri, v trdnem upanju in v goreči ljubezni!

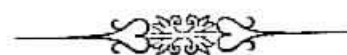
O sveti Duh, razsvetli mi s svojo milostjo pôt, ki vodi v nebesa in dodeli mi svoje darove, da danes stanoviten hodim po tej pôti, da, naj jem ali pijem ali kaj druzega delam, delam vse na čast trojedinega Boga: Očeta in Sina in sv. Duha, kteremu čast in slava na vekov veke! Amen.

O Marija! varuj me danes in vsak dan kot dobra mati slabega svojega otroka!

Angelj varuh, mogočni in zvesti prijatelj, vodi danes varno mene svojega slabotnega in večkrat nezvestega tovariša!

Oče naš. Češčena si Marija. — Čast Bogu †.

(Ako imaš več časa, dobiš spredaj v knjigi „Hodi za Kristusom“ lepe jutranje molitve; beri prve bukve, 15. poglavje stran 34; ali pa tretje bukve, 4. poglavje stran 110; 15., 16., 17. poglavje stran 135; ali pa 22. poglavje stran 151.)

Večerne molitve.

Tomaž Kempčan pravi: Kedar se približa večer, izprašaj svojo vest in premisli, kako si dan preživel: Ali si bil boljši ali slabši, presodi resno in natančno. Pomisli, kaj si od jutra do večera mislil, govoril, delal; vprašaj se, ali si izpolnil vse svoje dolžnosti, ali si morda opustil kaj dobrega. Dobri kristjani premišljujejo natančno svoje življenje in se s pokoro in kesanjem čistijo svojih grehov.

Večerna ura, tiha in mirna, je posebno pripravna, da človek zbere svoje misli, ktere se čez dan rade raztresajo. Gorjé mu, kdor večernega časa prav ne porabi, kdor živi dan na dan in se nikoli ne vpraša, kako; zakaj če tudi človek ne preiskuje svojega življenja, bo Bog vender le kaznoval vse hudo in strogo tirjal izročene darove.

Ubogi človek, ki tičiš do vratú v posvetnem, vrni se v svoje srce, če tudi je že pozno, ker ne veš, kedaj da pride Gospod, ne veš, kakšna bo tvoja smrt. — Spoznavaj svoje na-

pake in kar le mogoče jih boljšaj vsak dan. Ako zvečer izprašaš svojo vest in obudiš popolno kesanje, mirno boš potem počival, strahovi te ne bodo begali, počival boš v naročju božjem! — V veliki nevarnosti pa je vsak, kdor se vleže spat v smrtnih grehih in jih nič ne obžaluje zvečer. Gorjé mu, če pride smrt kakor tat po noči! Kje bo njegova duša?

Preden zaspiš, pokrižaj se na čelu, na ustih in na prsih; misli, da je postelja grob, v kterem boš kmalu počival mrtev; spomni se zadnjih besed Jezusovih na križu in vzdihni pobožno: Oče, v Tvoje roke izročim svojo dušo!

Molitve.

Zahvalim se Ti in slavim Te, trojedini Bog, ki si v svoji neskončni ljubezni in dobrotljivosti vstvaril človeka po svoji podobi in ga obdaroval s toliko častjo.

Hvalim in častim Te, Oče vsemogočni, stvarnik nebes in zemlje! O da pač vse stvari Tvoje čudovito ime poveličujejo od vekomaj do vekomaj!

Hvalim in zahvalim se Ti, Gospod Jezus Kristus, Odrešenik sveta, za Tvojo neskončno ljubezen, ktero si nam skazoval posebno s svojim britkim trpljenjem in grenko smrtjo na križu.

Slava in hvala Tebi, Bog sveti Duh, ki nas opravičuješ in posvečuješ! Ti me navdihuješ, da se kesam svojih grehov, Ti mi pomagaš, da se poboljšam in v dobrem ostanem stanoviten. — O da bi pač vedno poslušal Tvoj glas, da bi me vedno spremljevala tvoja milost in me zveličala!

O moj Bog, zahvalim se Ti, da še živim, zahvalim se Ti posebno za vse dobrote današnjega dne in Te prosim milosti, da Ti vedno zvestejše služim, Tvojo čast širim in ponižen izpolnujem Tvojo sveto voljo!

Sedaj pomisli posamezne dobrote, ki ti jih je Bog skazal ta dan in reci sebi:

Duša moja, ponižaj se pred Bogom; glej, toliko dobrega ti je skazal in ti si ga žalila z grehi! Hiti k njemu in

prosi ga skesano, da ti odpusti in zopet podeli milost.

O moj Jezus, pomagaj mi, da vse grehe, s kterimi sem Te danes zopet razžalil, natanko premislim, se jih kesam in je popravim; zato milost Te prosim, ker si mi jo pridobil s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo.

Sedaj izprašaj svojo vest: Kje si danes bil? S kom si bil? Kaj si mislil, govoril in delal? Ali si izpolnoval dolžnosti svojega stanu? Ali si opustil kaj dobrega?

Oh, Gospod Bog, kaj bo z menoj? Vsak dan padem, vsak dan Te žalim z novimi grehi. Grešil sem, Gospod; pa prosim Te, odpusti mi milostno in dodeli, da se še na tem svetu spokorim za svoje grehe. Tukaj me kaznuj; rad pretrpim, kar veš, da mi treba za pokoro.

K Tebi, o Jezus, pribežim; pod Tvoj križ se skrijem in se ga oklenem. K Tebi vzdihujem, pomagaj mi, ozdravi moje ranjeno srce. Pokaži mi, Jezus,

svojo milost, ne zavrzi me ubogega grešnika; saj si tudi mene odrešil s svojo dragoceno krvjo. Dodeli mi moč, da se resnično in stanovitno poboljšam in se večno zveličam.

Marija, Mati božja in Mati moja, prosi tudi ti za-me grešnika pri svojem Sinu, da mi odpusti grehe in dodeli časa, da jih obžalujem. Kolikor se jaz premalo in preslabo zahvalim svojemu Bogu za prejete dobrote, toliko ti nadomesti, Mati moja!

Angelj varuh, prijatelj moj, varoval si me zvesto po dnevu; srčno se ti zahvalim zato in te prosim, stoj mi tudi po noči na strani, da varen počivam v tvojem naročju.

Oče naš . . . Češčena si Marija . . . Čast Bogu . . . †

(Za večerno molitev so iz knjige: „Hodi za Kristusom“ primerna berila: tretje bukve, 20. poglavje stran 145; 22. poglavje stran 151; 47., 48. poglavje stran 199; 59. poglavje stran 236.)

Sveta maša.

(Po sv. Alfonzu Ligvoriju.)

V imenu Boga † Očeta in † Sina in sv. † Duha. Amen.

Presveta Trojica! v Tvojem imenu hočem biti pri tej sveti in veličastni daritvi, da Te po dolžnosti častim in molim.

Božji Zveličar! daj, da se sklenem v duhu s Tvojim mašnikom, da večnemu Očetu darujem predrago daritev, ki je dana za moje zveličanje, in dodeli mi tiste občutljeje, kteri bi me bili vnemali, ko bi bil na Kalvariji pri krvavi daritvi Tvojega trpljenja.

Pristop.

Ozri se v britkosti svojega srca na mnoge grehe, ki si jih storil v svojem življenju. Spomni se vzlasti tistih grehov, kteri te najbolj ponižujejo. Potoži Bogu vso svojo revo in prosi ga, da ti odpusti grehe in da ta sveta daritev skliče božje preveliko usmiljenje na tvojo preveliko revo.

O moj Bog! spovem se Ti vseh grehov, ki sem jih storil vpričo Marije, najčistejše izmed vseh devic; vpričo vseh svetnikov in vernikov spoznam, da sem kriv, da sem silno kriv. Zato prosim Marijo, preblaženo devico, in vse svetnike: molite za me pri Bogu!

O moj Bog! milostljivo usliši mojo molitev, in dodeli mi odvezo in odpuščenje vseh mojih grehov!

Gospod usmili se nas.

Obudi v srcu veliko zaupanje v božjo dobrotljivost, ki ti daje tako gotov pomoček, da pri Bogu dosežeš milost.

O Bog, Stvarnik naših duš! usmili se dela svojih rok; usmiljeni Oče, bodi

milostljiv svojim otrokom! Začetnik našega zveličanja, ki si bil za nas darovan, udeleži nas zasluženja svoje smrti in drage krvi, ki si jo prelil za nas!

Preljubeznjivi Zveličar, sladki Jezus! imej usmiljenje z našo revo in odpusti nam naše grehe!

Slava.

Obudi v srcu veliko željo, skazati Bogu vso čast, bližnjemu vse dobro, kar je v tvoji moči. Veseli se s svetimi angelji vred, da tudi ti spoznavaš skrivnost svete vere. Tvoje srce napolnuj se z velikimi in visokimi mislimi o veličastvu božjem in o slavi njegovega Sina Jezusa Kristusa.

S svojim svetim Duhom, o Bog! me napolni, da bom z angeljskimi kori prepeval Tvojo čast, da bom deležen veselja in mirú, ki ga nam le Ti daješ. Večna slava Ti bodi tam v Tvojem nebeškem veličastvu, večna slava pa tudi tukaj na sedežu Tvoje neskončne ljubezni v najsvetejšem zakramentu!

Razširjaj se Tvoja čast in slava po vsem svetu! In to češčenje Tvojega presvetega imena izbriši vso nečast, s ktero so Te žalili in Te še žalijo sovražniki! O da se jaz nikdar ne družim s Tvojimi sovražniki, da vedno živim in gorim le za Tvoje češčenje! Podpiraj me s svojo mogočno roko, da ne omagam. Ta nebeški kruh me poživljaj, me krepčaj, da bom močen zoper vse Tvoje sovražnike, in da bom zdaj in vselej, tukaj in tamkaj živel le za-Te in s Teboj vekomaj. Amen.

Molitev.

Dodeli nam, o Gospod! po prošnji Marije, prečiste Device in svetnikov, ktere častimo, vse milosti, kterih Te mašnik, Tvoj služabnik, prosi za se in za nas. Ž njim združen molim za vse tiste, za ktere sem dolžan moliti in Te prosim, o Gospod! daj meni in vsem pomoč, ki je potrebujemo, da dosežemo večno zveličanje, v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa. Amen.

Berilo.

Misli si, da živiš v času očakov in prerokov, ki so neprenehoma vzdihovali po Odrešeniku. Imej tudi njih hrepenenje, obudi v sebi njih želje in čutila. Tudi ti čakaš istega Zveličarja; ali ti si veliko srečnejši, kakor oni, zakaj gledal ga boš pričujočega.

O moj Bog! med toliko in toliko ljudmi, ki živé v nevednosti, si me poklical v pravo vero. Glej, z vsem srcem sprejmem Tvojo božjo postavo; z vsem spoštovanjem poslušam, kar si nam oznanjeval po svojih prerokih, in vse to sprejmem s tisto pokornostjo, ki sem jo dolžan besedi božji, in veselim se iz vsega srca, da so se izpolnile te obljube.

O moj Bog! Zakaj ni moje srce enako srcem svetnikov stare zaveze! Zakaj nimam enake želje, Tebe spoznati in častiti, kakoršno so imeli očaki in preroki? Zakaj nimam srčne želje apostolov, Tebe ljubiti, in edino le Tvoj biti?

Evangelij.

Evangelij, ki ga boš zdaj poslušal, naj ti bo pravilo tvoje vere in tvojega vedenja, pravilo, ktero nam je dal sam Jezus Kristus in ktero smo obljubili izpolnovati s krstno obljubo; pravilo, zoper ktero se velikrat pregrešimo, in po kterem bomo sojeni ostro in brez usmiljenja.

O moj Bog! ne bodo me učili mojih dolžnostij preroki, ampak tvoj edinorojeni Sin sam. Njegova je beseda, ki jo bom zdaj slišal. Ali kaj mi bo pomagalo, o Jezus! če tudi verujem, da je Tvoja beseda, če pa vender ne ravnam svojih del po tem spoznanju? Kaj mi bo pred Tvojim sodnim stolom pomagalo, da imam vero, če pa nimam dobrih del, ki izhajajo iz ljubezni do Tebe?

Verujem, o moj Bog! in vender živim kakor bi ne veroval. O moj Bog! ne sodi me, ker so moja dela večkrat nasprotna moji veri. Verujem, o moj Bog! daj mi moč in srčnost, da bom tudi izpolnoval, kar verujem. Saj vsa ta čast Tebi velja, o moj Jezus!

Vera.

Potrjuj se zdaj v sveti veri. Karkoli nam sveta cerkev verovati zapoveduje, opira se na besedo božjo; naznanjali so jo preroki, sveto pismo jo je razodelo, čudeži so jo potrdili, nezmotljiva sveta katoliška cerkev jo uči, sveti mučenci jo spričujejo in kažejo jo vsi pravi kristjani, ki se zvesto držijo naše svete vere.

O moj ljubeznjivi Jezus! Tvoja sveta vera je tisti zaklad, kterega je vedno in najbolj skrbno iskati. Za Tvojo sveto vero sem pripravljen dati vse, tudi svoje življenje. Daj mi milost, da dopolnim ta svoj sklep. Pomagaj moji veri! Oživi in ohrani v meni posebno trdno vero, da si resnično pričujoč v tem najsvetejšem zakramentu; da vidim in spoznam Tvojo neskončno ljubezen do sebe, da Te potem tudi jaz toliko ljubim, kolikor Te stvar ljubiti more. Le po Tebi, o Jezus! želim, le po Tebi hrepenim, zdaj in vselej in na vekomaj! Amen.

Darovanje.

Spomni se neskončne sreče, da smeš v tej daritvi Boga najbolj popolnoma častiti, se mu tako zahvaljevati, da je tvoja zahvala enaka njegovim darovom; kjer moreš svoje grehe izbrisovati, ter za-se in za druge prejeti vse milosti, ki jih le potrebuješ. Dobro obračaj vse drage trenotke tega milostnega časa.

Neskončno sveti Oče, vsegamogočni, večni Bog! dasi sem celo nevreden pred Te stopiti, vender se predrznem in Tebi čisti dar po mašnikovih rokah darujem s tistim namenom, s kterim je naš Gospod Jezus Kristus postavil to sveto daritev, in ki ga še zdaj ima, ko se vnovič na tem altarju daruje za nas.

Darujem Ti ta dar, da spoznam Tvoje najvišje gospodarstvo čez me in čez vse stvari; darujem ti ga v odpuščenje svojih grehov in v zahvalo za vse dobrote, ktere si mi delil preobilno.

Darujem Ti, o moj Bog! visoki dar, da od Tvoje neskončne dobrote za se

in za svoje dobrotnike, prijatelje in neprijatelje dobim tiste drage izveličalne milosti, ki se grešnikom delijo le zavoljo zasluženja Jezusa Kristusa, kteri edin se sme imenovati pravičen in kteri je hotel za nas vse biti spravni dar.

Spomni se tudi, o Gospod! vseh vernih duš, in zavoljo zasluženja svojega Sina jim daj kraj hladila, luči in mirú. Izkaži milost, o moj Bog, svojim in mojim sovražnikom. Usmili se vseh nevernikov, vseh krivovercev in vseh grešnikov. Blagoslovi vse, kteri me preganjajo; odpusti mi moje grehe, kakor jim tudi jaz odpustim vse, karkoli mi hudega delajo, ali bi mi radi delali.

Predglasje.

Dvigni se v duhu v nebesa pred prestol božji. Časti Gospoda v svetem strahu pred njegovim neskončnim veličastvom in hvali ga z angelji in kerubi, kteri obdajajo prestol božji. — Glej, bliža se srečni trenotek, ko bode prišel Kralj angeljev in ljudij na altar.

O moj Bog! daj mi svojega svetega Duha, loči moje srce od vseh pozemeljskih stvarij, da bom mislil le na-Te. O kako zeló sem dolžan, hvaliti Te vselej in povsod, o Bog nebes in zemlje, neskončno veliki Gospod, vsegamogočni večni Oče!

O moj Bog! res dolžnost, prav in dobro je, da se z Jezusom Kristusom sklenemo in te neprenehoma molimo. Po njem časté zveličani duhovi Tvoje veličastvo, po njem Ti hvalo dajejo nebeške moči in se tresejo v svetem strahu. Dodeli nam, o Gospod, da svojo slabo hvalo združimo s hvalo svetih angeljev, in da ž njimi skleneni veselo prepevamo: Svet, svet, svet je Gospod Bog Sabaot!

Svet.

Z angeljskimi kori, z vsemi nebeškimi duhovi se v ljubezni združimo, ter spoznamo neskončno veličastvo Tvoje in Ti pojemo večno čast in

slavo. O Jezus! ki si naše altarje izvolil sebi v prebivališče, sprejmi milostljivo naše češčenje tukaj na prestolu svoje ljubezni, svoje milosti, tako rad, kakor ga sprejemaš od nebeških prebivalcev tam v nebesih. Blagoslovi nas, svoje otroke, da Ti zvesto in vedno služimo. Svet, svet, svet je naš Bog in Gospod v najsvetejšem zakramentu! Tvoja čast, Tvoja slava razlegaj se po vesoljnem svetu vekomaj! Amen.

Tiha maša.

Pomisli, da bo Jezus zdaj prišel na altar, kakor na prestol neskončne milosti, kjer smeš tudi ti navzočen biti, da potožiš Jezusu vse potrebe, da ga prosiš in vse prejmeš od Boga. Ali nam bo pač še kaj odrekel Bog, ki nam je dal svojega edinorojenega Sina?

Ponižno Te prosimo, premilostljivi Oče! po Jezusu Kristusu, Sinu Tvojem, Gospodu našem, sprejmi in posveti te prečiste darove, ktere Ti darujemo za sveto katoliško cerkev, da jej mir dodeliš, jo varuješ, jo ohraniš v edinosti,

in jo vodiš po vsem svetu; pa tudi za tvojega služabnika našega papeža I., in našega škofa I., in za našega cesarja I., in za vse, kteri so zvesti pravi katoliški in apostolski veri.

Prav posebno Ti priporočamo, o Gospod! vse, za ktere smo dolžni moliti; vse, kteri so pri tej presveti daritvi pričujoči, vzlasti I. I. In da Ti bo naše češčenje še bolj dopadlo, združimo svoje molitve z molitvijo prečiste device Marije, matere našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa; združimo jih z molitvami vseh Tvojih apostolov in mučencev in vseh svetnikov Tvoje veličastne cerkve v nebesih. O moj Bog! da bi jaz zdaj čutil one goreče želje, s kterimi so sveti očaki hrepeneli po prihodu Mesijevem! o da bi vender imel njih vero in ljubezen! Pridi, moj Gospod Jezus, preljubeznjivi Odrešenik sveta! pridi in stori največjo skrivnost!

Povzdigovanje.

Glej, tvoj Zveličar in Sodnik Jezus Kristus pride na altar. Mólči nekoliko časa in čudi se temu, kar se godi na altarju. Ponovi gorečnost, moli in upaj v otročjem strahu božjem.

Včlovečena Beseda! Gospod Jezus Kristus, pravi Bog in pravi človek! verujem, da si tukaj pričujoč. Molim Te ponižno, ljubim Te iz vsega srca; in ker danes iz ljubezni prideš k meni, se Ti tudi jaz vsega posvetim!

Češčena bodi, predraga Kri! ktero si Ti, o moj Jezus! prelil za vse ljudi. Upam, da tudi za-me ni bila zastonj prelita. Daj mi milost, udeležiti se zasluženja, ktero si mi pridobil s prebritko smrtjo. Preljubeznjivi Jezus! glej, svoje srce Ti darujem v zahvalo za neskončno dobroto, ki Te je nagnila, da si iz ljubezni do mene življenje daroval svojemu nebeškemu Očetu.

Sklep tihe maše.

Poln ljubezni premišljuj svojega Jezusa na altarju, premišljuj skrivnosti, ki jih tukaj ponavlja. Daruj mu dušo in telo. Daruj se vsega nebeškemu Očetu in prosi ga, naj milostljivo sprejme molitve, ktere mu preljubi Sin opravlja za-te. Moli tudi ti za druge.

O moj Bog! kako bi bil pač nehvaležen, ko bi vnovič privolil v greh, odkar sem videl, kar se je tukaj zdaj godilo. O moj Bog! nikdar ne smem pozabiti, česar si me opomnil po tej visoki skrivnosti, namreč bolečin, ki si jih prestal v svojem trpljenju. Nikdar ne smem pozabiti, da je Tvoje ranjeno Telo, da je Tvoja za-me prelita Kri na tem altarju resnično pričujoča. Glej, neskončno veličastni Bog! zdaj Ti resnično darujem čisti, sveti in brezmadežni dar, ki si ga nam Ti sam hotel dati. O veliki Bog! tukaj je resnično več, kakor v vseh daritvah, ktere so Ti darovali Abel, Abraham in Melkizedek. Edina daritev, vredna Tvojega

altarja, je naš Gospod in Bog, je Tvoj Sin Jezus Kristus, kterega ljubiš od vekomaj.

Ponižno Te prosimo, vsemogočni Bog! naj bodo vsi, kteri se z ustmi ali srcem udeležujejo te presvete daritve, napolnjeni s Tvojimi dobrotami. Dodeli, o moj Bog! da bodo tudi duše vernih, ki so zaspali v miru sv. cerkve, deležne Tvojih dobrot, zlasti I. I. — O Gospod! zavoljo te daritve jih reši vsega trpljenja. Neskončno milostljivi Bog! tudi nam grešnikom, ki smo Tvoji služabniki in upamo v Tvoje veliko usmiljenje, daj milost, da se bomo združili s Tvojimi apostoli in mučenci in z vsemi svetniki, da Te bomo ž njimi združeni vse večne čase ljubili in hvalili.

Oče naš.

Zdaj smo z Jezusom vnovič na Kalvariji. — Ostanimo pod križem v srčnem žalovanju, kakor Marija Magdalena; v zvesti ljubezni,

kakor sveti Janez; s trdnim upanjem, da bomo svojega Izveličarja gledali v veličastvu, kakor drugi učenci. Ozirajmo se na-nje in objokujmo svoje grehe, kakor sveti Peter.

O moj Bog! kako srečen sem, da si Ti moj Oče! o kako me razveseljuje misel, da bodo nebesa, kjer zdaj Ti kraljuješ, kedaj tudi moje prebivališče! Vladaj o Gospod! vsa srca in voljo vseh ljudij. Daj svojim otrokom dušno in telesno hrano. Glej, jaz odpustim vsem ljudem iz vsega srca, odpusti tudi Ti meni. Potrjuj me v skušnjavah, in podpiraj me v trpljenju revnega življenja; varuj me posebno greha, največjega zlega. Amen.

Jagnje božje.

Bog, ki je tako veličasten v nebesih, tako mogočen na zemlji in tako strašen v peklu, je na altarju kakor pohlevno in milostljivo jagnje, ki odjemlje grehe sveta. Ta misel povišuje tvoje zaupanje in te tolaži!

Jagnje božje! ki si bilo za-me zaklano, usmili se me!

O presveta daritev, ki si bila darovana za moje zveličanje, reši me!

Božji Srednik, dobodi mi milost pri svojem Očetu, dobodi mi svoj mir!

Obhajilo.

Za duhovno obhajilo obudi vnovič vero v pričujočnost Jezusa Kristusa. Obžaluj tudi svoje grehe in imej goreče želje, svojega Izveličarja sprejeti v svoje srce. Prosi Jezusa, da milostljivo sprejme tvoje hrepenenje in se sklene s teboj.

O moj preljubeznjivi Jezus! kako rad bi bil med tistimi srečnimi kristjani, ki smejo vsak dan pristopiti k mizi božji!

O kako dobro bi bilo za-me, o moj Jezus! ko bi Te smel zdaj v svoje srce sprejeti, da bi Te počastil in Ti potožil svoje potrebe, in se udeležil milostij, ki jih deliš njim, ki Te resnično prejmejo! Ker pa zdaj nisem vreden te milosti, o moj Bog! pridi Ti moji veri na pomoč. Odpusti mi vse grehe,

zakaj glej! studim jih iz vsega srca, ker jih Ti sovražiš.

Očisti me z žarkom svoje milosti in daj, da Te bom smel skoraj sprejeti v svoje srce. Zdaj Te pa prosim, o moj Bog! dodeli mi tiste milosti, ktere po mašnikovem obhajilu dobivajo vsi verni, ki so pri sveti daritvi pričujoči.

O moj Bog! pomnoži po tem presvetem zakramentu mojo vero, potrdi moje upanje, očisti v meni ljubezen, ki jo imam do Tebe; daj, da bom le po Tebi hrepenel, da bom le za-Te živel. Amen.

Poslednje molitve.

Daruj Jezusu samega sebe, lastno ljubezen, strah pred ljudmi, vse težave in vsa nagnenja, ki te zadržujejo v izpolnovanju tvojih dolžnostij.

O moj Bog! Ti si daroval sam sebe za moje izveličanje; glej! tudi jaz se hočem darovati za Tvojo čast. Glej, Tvoj dar sem, ne prizanašaj mi. Radovoljno hočem sprejeti vse trpljenje,

ktero mi boš poslal. Vse nadloge hočem sprejeti in jih skleniti s trpljenjem svojega Jezusa! Poslednjič trdno sklenem, najmanjši greh sovražiti in se ga varovati, vzlasti pa se ogibati tistih grehov, v ktere me najmočneje vabi hudo nagnenje. O moj Bog! Tvoje zapovedi hočem zvesto izpolnovati, in rajši vse izgubiti in potrpeti, kakor le eno tvojih zapovedij prelomiti.

Mašnikov blagoslov.

O moj Bog! blagoslovi svete sklepe, blagoslovi nas vse z roko svojega mašnika, in daj, da bo Tvoj blagoslov vedno nad nami!

V imenu Boga † Očeta, in † Sina, in sv. † Duha. Amen.

Poslednji evangelij.

O božja Beseda! edinorojeni Sin Boga Očeta, prava luč svetá, ki si z nebes prišel in nam pokazal pot tje v nebesa, nikar ne pripusti, da bi bil

enak nesrečnemu ljudstvu, ki Te ni hotelo spoznati Mesija. O moj Bog! nikar ne dovoli, da bi tako oslepel, kakor oni nesrečni, ki so rajši hoteli biti sužnji hudobnemu duhu, kakor pa otroci božji, v ktere si jih hotel preroditi.

Včlovečena Beseda! molim Te z vso ponižnostjo; le v Tebi je vse moje upanje; in zvesto pričakujem, ker si moj Bog, in sicer Bog, ki si se včlovečil zavoljo našega izveličanja, da mi boš dal milosti, ki jih potrebujem v svoje posvečenje tukaj na zemlji, da Te bom v večnosti poveličeval v nebesih. Amen.

Molitve,

ktere naj se kleče opravljajo, po ukazu svetega očeta papeža Leona XIII., v vseh cerkvah svetá po vsaki tihi sv. maši.

Mašnik moli trikrat z verniki:

Češčena si Marija i. t. d.

Potem tudi z verniki skupaj antifono:

Češčena bodi, kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci. K tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad svojega telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

℣. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!
℟. Da bomo vredni obljub Kristusovih!

Molimo!

O Bog, pribežališče naše in moč, ozri se milostno na ljudstvo k Tebi vpijoče; in na priprošnjo častitljive in brezmadežne Device Marije, Božje porodnice, sv. Jožefa, njenega ženina, Tvojih sv. apostolov Petra in Pavla in vseh svetnikov, usliši milostno in dobrotno naše prošnje za spreobrnenje grešnikov, za prostost in povišanje matere sv. cerkve. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Pristavi naj se invokacija:

Sveti nadangelj Mihael, brani nas v boju; proti zlobnosti in zalezovanju hudobnega duha bodi nam pomoč! — Ukroti naj ga Bog! ponižno za to prosimo. In ti, prvak nebeške vojne, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z močjo Božjo v peklensko brezdno páhni! Amen.

Spovedne molitve.

(Za daljno pripravo k spovedi je koristno brati v knjigi „Hodi za Kristusom“ iz prve knjige, poglavja: 22., 23., 24., 25., stran 52 in pa iz četrte knjige poglavje 7., stran 259.)

Pripravljavna molitev.

O moj Bog! dobro vem, kako dobrotljiv in usmiljen si Ti do vseh, ki se Te bojé in Te ljubijo; vem pa tudi, kako pravičen in strog in strašen si vsem, ki Te ne ljubijo; in vender se Te nisem vedno bal, Te nisem vedno ljubil! — Tebi, vsevedni Bog, ni nič skritega; Ti gledaš v srce človekovo in znane so Ti najskrivnejše misli njegove.

O pravični Bog, kako strašen boš grešniku, ki se Te ne spominja, ki hudo dela in živi, kakor bi ne bilo ne sodbe, ne plačila, ne kazni. Ti ga boš poklical ob uri, ko prav nič mislil ne bo, sodil ga boš in na vekomaj obsodil v pekel. Sramota pokrivala bo grešnika, kedar se v svojem nebeškem veličastvu z angelji božjimi prikažeš Sodnik na oblakih neba; sramoval se bo svojih grehov, ki ga bodo tožili pred sodnjim stolom Kristusovim.

Kaj bo z menoj, o Gospod, kako se bom jaz rešil pred pravično jezo Tvojo? Tresem se, ko se spomnim zadnje ure in pravične sodbe, pri kteri ne pomaga več nobena prošnja.

Usmiljeni Oče, ne daj, da bi jaz umrl v smrtnih grehih, dodeli mi toliko časa, da s pokoro zadostim za svoje grehe. K Tebi, o Bog, ki si dobrotljiv in milostljiv, vzdihujem ubogi grešnik: Daj mi milost, da vse svoje grehe prav spoznam, se jih kesam,

odkritosrčno spovem, se za-nje spokorim, in tako, kakor izgubljeni sin, milost najdem pri svojem Očetu.

Mili Jezus, ki si voljan križ nosil zavoljo mene grešnika, podpiraj me s svojo mogočno milostjo! Amen.

Izprašaj svojo vest.

Pomni besede pobožnega Tomaža, ki pravi: Pravični obdolžuje sam sebe, zato tudi ti vsak dan premišljuj, kako živiš. Nespametni se jezi, ako mu kdo kaj očita in ga opominja, nečimerni nič ne mara zato, prevzetni se izgovarja, leni se nič ne zmeni. Kdor pa je moder, rad premišljuje svoja dela, rad se ozira nazaj, kaj je bilo, in naprej, kako bo v prihodnje. Strašijo ga grehi njegovi. — Pazi torej tudi ti na svoje napake, sam od sebe tirjaj oster odgovor; preglej, kaj in kako si grešil; ozri se v svoje srce in pomisli, ali ne gospodari v srcu jeza, nevošljivost, nečistost, napuh, nepotrpežljivost ali žalost. — Toda ni še dovolj, da pomisliš, kaj si grešil, treba tudi da premisliš, kaj si dobrega opustil in ali si dobro delal v čast božjo. Sam sebe sodi ostro in poznal se boš, žaloval boš zaradi storjenih grehov, varoval se jih in našel boš odpuščenje in milost pri Bogu.

Ogledalo vesti.

(To ogledalo vesti je posneto po obširnem „ogledalu" v Kosarjevi „Nebeški hrani".)

1. Ali si opuščal jutranje, večerne molitve, angeljsko češčenje? — Ali si se sramoval svoje vere? Ali si se norčeval iz svetih rečij?

2. Ali si božja imena, imena Marije in svetnikov lahkomiselno in brez spoštovanja izgovarjal? — Ali si klel, rotil se, pridušal? — Ali si po krivem prisegel? — Ali si izpolnoval Bogu storjene obljube?

3. Ali si ob nedeljah in zapovedanih praznikih kedaj delal hlapčevska dela, ali druge silil brez potrebe in pravega privoljenja? — Ali si bil ob nedeljah in zapovedanih praznikih pri celi sveti maši? — Kako si se vedel v cerkvi? — Ali si poslušal pridigo? — Ali si podložnim branil k maši? — Ali si odvrnil koga, da ni šel k maši?

4. Otroci, mladeniči, dekleta: Ali si bil pokoren starišem? — Ali si jim bil zvest? — Ali si jim kaj vzel, prodal, goljufal, zapravil? — Ali si spoštoval stariše, molil za-nje? — Ali si jih grdo gledal, pikal, zaničeval, zmerjal, klel, ali (kar te Bog varuj) suval, pehal ali celo udaril? — Ali si jim v bolezni, v starosti postregel? — Ali si njih zadnjo voljo izpolnil? — Stariši, gospodarji: Ali skrbiš za zdravje in življenje otrok? — Ali jih poučuješ v krščanskem nauku? — Ali jih vodiš v cerkev, k sv. zakramentom? — Ali si jih pohujšal s kletvino, prepirom, grdim govorjenjem in vedenjem? — Ali si pustil domače po noči brez varuha? — Ali si dovolil družini, da so hodili v slabe druščine, plesat, igrat, ali po noči na vas? — Ali si z družino ravnal premehko ali preostro?

5. Ali si sebi ali drugemu škodoval na zdravju in življenju? — Ali si se preveč jezil, žaloval, užival v preveliki meri jedi in pijače, osobito škodljive? — Ali si s plesom, s ponočevanjem zdravje spodkopaval? — Ali živiš v sovraštvu in se nočeš spraviti? — Ali si bil pri kakem pretepu, poboju? — Ali si koga pohujšal?

6. Ali si imel rad nečiste misli in želje? — Ali si nespodobne reči poslušal, govoril, gledal, bral, pel? — Ali si hodil v nevarne kraje na ples, v slabe gostilnice, po noči na vas? — Ali imaš znanje z drugim spolom? — Iz kakega namena? — Ali si se v dejanju pregrešil zoper sv. čistost sam s seboj ali z drugim?

7. Ali si kedaj po krivici želel tuje blago? — Ali si koga goljufal, okradel? — Ali si prelakomen? — Ali druge odiraš, previsoke obresti tirjaš, krivo mero in vago rabiš; bližnjemu na polju, v hosti, pri drevju škodo delaš? — Ali si izplačal in dal, kar si dolžan starišem, bratom, sestram in drugim, kar jim gre? — Ali kake najdene reči nočeš nazaj dati? — Ali si ukradene reči kupoval, prodajal, skrival?

8. Ali si druge opravljal, obrekoval, besede prenašal, podpihoval, zdražbe delal? — Ali si se lagal, prilizoval, hlinil?

9. Ali si se postil? — Ali si post zaničeval in se iz posta norčeval ter za nalašč meso jedel?

10. Ali si bil vsako leto o velikonočnem času pri spovedi in sv. obhajilu? — Ali si opravil spoved? — Ali si opravil naloženo pokoro? — Ali si kak greh pozabil, ker si premalo vest izprašal? — Ali si kak greh nalašč zamolčal? — Ali si izpolnoval, kar si pri zadnji spovedi obljubil? — Ali si nevredno prejel sv. obhajilo?

11. Ali si v adventu in postu hodil po veselicah, ali si plesal, igral, pijančeval, ponočeval v tem času?

12. Ali izpolnuješ dolžnosti svojega stanu? — Ali si ž njim zadovoljen? — Ali godrnjaš zoper Boga in božjo previdnost? — Ali se povzdiguješ nad druge,

jih zaničuješ ali jim zavidaš? — Ali si len in zanikern pri svojih opravilih?

Ali greš danes k spovedi iz navade ali prisiljen? — Ali imaš resnično voljo po tej spovedi poboljšati se in vse storiti, kar ti spovednik naroči?

Obžaluj svoje grehe.

Jezus, Sin božji, usmili se me! Grešil sem, velikokrat in hudo sem grešil; svoje grehe spoznam pred Tvojim obličjem. Kam se hočem obrniti? Ako pogledam v nebesa, Ti pravični Bog si tam, ki ne zanašaš grešnikom in govoriš: Končajmo brezbožnika, da ne bo gledal veličastva božjega! — Ako se ozrem v pekel, tudi tam si Ti, pravični Bog, ki kaznuješ grešnika in kakor grom doni Tvoj glas: Zvežite mu roke in noge in vrzite ga v unanjo temó, kjer je jok in škripanje z zobmi!

O sveti in pravični Bog, bojim se Te in trepetam pred Teboj! Kako bom Tebi odgovarjal pri sodbi, ker strašno in sveto je Tvoje ime!

Vender za-me ni še vse izgubljeno; v tem življenju si še pomagam, saj slišim mili glas Jezusov: Delajte pokoro, ker blizo je kraljestvo božje; in: Blagor žalostnim, ker bodo potolaženi; in: Pridite k meni, ki ste trudni in obloženi in jaz vas pokrepčam! O kako me tolažijo te Tvoje besede, o Jezus; sedaj vem, da ne boš zavrgel mene ubogega grešnika, ker si prišel iskat in izveličat, kar je bilo izgubljenega. Usmili se me, o Gospod, po svojem neskončnem usmiljenju.

Upam na Tvojo neskončno milost in zato vzdihujem: Gospod Bog, sveti Oče! Grešil sem zoper nebesa in zoper Tebe in nisem vreden, da bi me Ti imenoval svojega sina; vender dodeli, da bom le kakor Tvoj najemnik! — Zaslužil sem, da me pogubiš, vender bodi mi milostljiv in usmiljen in odpusti mi moje hudobije, ktere obžalujem in sovražim!

Obudi trden sklep!

Kako je bilo pač mogoče, da sem tolikrat razžalil svojega dobrega Boga in pozabil njegovega usmiljenja! Gospod, sedaj več ne sme tako biti. Trdno danes sklenem, da Te ne bom več nikdar razžalil z radovoljnim grehom, ker Tebe želim v prihodnje ljubiti čez vse. Prenašal bom voljan nadloge, da se pokorim za svoje grehe. Vender Ti Gospod veš, kako sem slab; zato me podpiraj, da zvesto izpolnujem svoj sklep. Ljudje govorite o meni, kar vam drago, Gospoda se bom bal, ker Bog je moje vse. Gospod, stoj mi na strani, da se stanovitno vojskujem s skušnjavami, pošlji mi svojega angelja, da me bo vodil na vseh mojih potih, in dodeli mi milost, da vedno poslušam njegov glas.

Pred spovedjo.

O Bog, bližam se spovednici, kjer sedi mašnik, Tvoj namestnik, da v Tvojem imenu odpušča ali zadržuje

vernikom njih grehe. Torej Bogu vsevedočemu se hočem izpovedati; dodeli mi torej milost, da se tako čisto in natanko izpovem vseh svojih grehov, kakor bi stal pri sodbi pred Teboj, ki vse veš in vidiš v moje srce.

Preden začneš spoved, moli:

Prosim, duhovni oče, svetega blagoslova, da se svojih grehov prav in čisto spovem. Jaz ubogi grešnik se spovem Bogu vsemogočnemu, Mariji, Materi božji, vsem svetnikom in svetnicam božjim in vam mašniku, namestniku božjemu, da sem od svoje zadnje spovedi (povej, kedaj si bil zadnjič pri spovedi) velikokrat in obilno grešil z mislijo, z besedo, z dejanjem in zamudo dobrih del, posebno se obtožim: (Sedaj se spovej vseh svojih grehov, in ko si vse povedal, reci:) Drugih grehov se več ne spomnim. Prosim, duhovni oče, izveličalne pokore in svete odveze, če sem je vreden.

Pazljivo poslušaj, kar te uči spovednik, odgovori razločno, kar te vpraša in dobro si zapomni pokoro; na-to moli kesanje:

O moj Bog! vsi moji storjeni grehi so mi iz srca žal, ker sem Tebe, svojega preljubeznjivega Boga, Tebe, vso svetost in neskončno dobroto, ki Te iz vsega srca ljubim, ž njimi razžalil. Trdno sklenem, s Tvojo pomočjo svoje življenje poboljšati in vse, tudi smrt rajši pretrpeti, kakor Tebe, svojega Boga, še kedaj s kakim grehom razžaliti. Daj mi moč, da izpolnim ta svoj sklep! Prosim Te po neskončnem zasluženju Tvojega božjega Sina, našega Gospoda in Izveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Po spovedi.

Pojdi, tvoji grehi so ti odpuščeni! Tako si Ti, o Jezus, govoril grešnikom, ko si še hodil po zemlji; tako je v Tvojem imenu tukaj spregovoril tudi Tvoj namestnik.

Slavim in hvalim Te, dobrotljivi Bog, za Tvojo neskončno milost, da

si mi odpustil vse moje grehe in me sprejel zopet za svojega otroka. Da bi pač tudi jaz, kakor nekdaj Peter, jokal nad svojimi grehi, da bi se jih spokoril s solzami resničnega kesanja.

Veliko, Gospod, je usmiljenje Tvoje, ktero si mi skazal ravnokar pri spovedi; dodeli, o Jezus, da bo velika tudi moja hvaležnost! Daj mi milost, da Ti ostanem zvest, da nikdar več ne pozabim svojih sklepov. Spominjaj me večkrat svojih svetnikov — spokornikov, da bom imel žive vzglede pred seboj, kako je meni treba živeti po dobri spovedi, kako pokoro delati in skrbno se varovati novih grehov. Po noči in po dnevu so premišljevali božjo postavo in iskreno hrepeneli, da bi se kmalu združili z Bogom v nebesih na veke.

Take zveste služabnike Tvoje želim tudi jaz posnemati, da ne zabredem v stare grehe. Gospod, ki si milostno odgnal hudobo iz mojega srca, varuj

me in podpiraj, da satan ne pride s sedem novimi tovariši, da ne najde mojega srca hudobi in svetu odprtega, da poslednje moje reči ne bodo hujše, nego prve.

O Gospod, ki si v meni dobro začel, utrjuj me v čednosti tudi zanaprej, da bom v nebesih deležen neizmernega plačila, ktero si pripravil vsem, ki Tebe ljubijo. Amen.

(Sedaj moli, ako ti je le mogoče, sv. križev pot, ali žalostni del sv. rožnega venca, ali beri iz bukev „Hodi za Kristusom“, tretje knjige 4. in 5. poglavje stran 110, in 25. poglavje stran 157.)

Ostani stanoviten!

Da ostaneš stanoviten, beri, kaj pravi o tem pobožni Tomaž: Veliko je ljudij, ki po spovedi obžalujejo svoje grehe, ki krotijo svoje poželenje, premišljujejo Kristusovo trpljenje in voljni nosijo jarem Gospodov; toda vsi ne ostanejo stanovitni v tej gorečnosti; polagoma opešajo in zopet se začne staro življenje. Ni namreč zadosti imeti le dobro voljo, marveč treba tudi delati za poboljšanje.

Premišljuj življenje svetnikov in kliči jih na pomoč; pomni, kaj in koliko so trpeli, da

so prejeli venec izveličanja! Kolikor več so trpeli na svetu, toliko večje je njih plačilo v nebesih. — Ne daj, da bi te zopet omrežile časne skrbi; spominjaj se besede božje: Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, ako pa škodo trpi na svoji duši!

Da ostaneš stanoviten, rad pobožno moli, ne zahajaj v šumeče druščine, bodi rad sam, beri pobožne bukve, poslušaj in premišljuj božjo besedo, vender vedno in povsodi na milost božjo in na priprošnje svetnikov več zaupaj, nego na svojo molitev in svoja dobra dela!

Vojskuj se vedno zoper napuh, ki tiči tudi v najboljšem srcu skrit; zoper poželenje po jedi in pijači, ki vodi človeka v velike grehe, in zoper lenobo, ki je mati vseh hudobij. Kdor se zoper te tri strasti ne vojskuje, ne bo obstal stanoviten; dokler nisi sebi odmrl in se popolno ponižal, ti vse drugo le malo pomaga.

Neprestano pa se oziraj k Bogu in ga prosi, da te varuje, pri dobrih delih ti pomaga in ti do konca stoji na strani pri vsakem boju.

(Ako hočeš popoln biti: 1.) Sovraži in beži pred grehom! Glej „Hodi za Kristusom“ prvo knjigo, poglavje 21., stran 49. 2.) Premišljuj človeško revo! Prva knjiga, poglavje 22., stran 52. 3.) Misli na smrt. Prva knjiga, poglavje 23., stran 55. 4.) Ne pozabi kazni grešnikov. Prva knjiga, pogl. 24., stran 59. 5.) Spoznaj svojo slabost. Tretja knjiga, pogl. 20., stran 145. 6.) Misli na nebeško veselje! Tretja knjiga, pogl. 49.,

stran 205. 7.) Oziraj se na vzglede svetnikov! Prva knjiga, pogl. 18., stran 39. 8.) Objokuj svoje grehe! Četrta knjiga, pogl. 9., stran 264. 9.) Vojskuj se stanovitno zoper vse skušnjave! Prva knjiga, poglavje 15., stran 36; tretja knjiga, pogl. 13., stran 132, pogl. 29., stran 146, pogl. 40., stran 185; četrta knjiga, pogl. 10., stran 267, poglavje 18., stran 289.)

Obhajilne molitve.

(V četrti knjigi Tomaža Kempčana „Hodi za Kristusom“ dobiš najlepših molitev za sv. obhajilo; zato to knjigo rad prebiraj in premišljuj v cerkvi, posebno pred in po sv. obhajilu; za pripravo k svetemu obhajilu je posebno primerno 2., 13., 16. in 17. poglavje v četrti knjigi. — Tukaj na tem mestu imaš nekaj lepih obhajilnih molitev iz drugih spisov Tomaževih.)

Pred svetim obhajilom.

1. Slavim Te in hvalim, o Jezus, ker si obhajal zadnjo večerjo s svojimi učenci, in si takrat postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa, da vse svoje hraniš v večno življenje s svojim presvetim Telesom in s svojo Krvjo. O kako

neskončna je ljubezen božja, o kako radodarna, ki daje za darilo sama sebe. Kako živo se pri tem spominja zvesta duša smrti svojega ženina, kterega naj prejme, in večnega življenja, ktero jej je pridobil. O kako čudovito, kako sladko in prijetno je človeku, da sme prejeti živega Boga, skritega v najsvetejšem zakramentu, čegar veličastvo molijo angelji v nebesih!

Dodeli, Jezus mili, da se kesam v svojem srcu, da se ponižujem v molitvi, da utrdim svojo vero, okrepim svoje upanje, vnamem goreče želje in da se topim v pobožnih solzah, kedar želim Tebe vredno prejeti! Daj, da Te častim in ljubim, da se veselim in v strahu trepetam ter se Ti zahvaljujem iz dna svojega srca!

2. Toda, o Gospod, jaz se moram spoznati nevrednega, da bi povzdignil k Tebi svoje oči, ktere sem tolikrat omadeževal s poželenjem mesa. Vem, da Ti ne prideš rad v hišo, kjer je

vse v neredu, kjer je polno hudih strastij. Zato se osramoten ponižujem pred Teboj in žalosten premišljujem, kako zeló da sem nevreden.

O Bog, Tebe prosim prav iskreno, odtrgaj me slastim sveta in vsem počutnim mislim, razsvetli mojo pamet in dodeli mi, da Tebe najdem ter Te vsprejmem in obdržim v svojem srcu.

3. Poln zaupanja se bližam Tebi, o Jezus. Usmili se me in pridi k meni! Moja duša hrepeni po Tebi, pridi in donesi jej mir, da bo našla svojo srečo. — Vem sicer, da si Ti vsemogočni Bog, pa ne da bi me sodil, marveč v dobrem potrdil. O moj Izveličar in moj Bog, skaži mi svoje usmiljenje, ker sam nisem vreden, da bi Te vsprejel v svoje srce. — Na-Te, o Jezus, upam. Ti si Sin živega Boga, Odrešenik sveta, Kralj nebes in zemlje; na-Te upajo pobožni, Ti tolažiš pravične. Ti daješ krotkim svoj mir, Ti bogatiš reveže in poveličuješ ponižne, Ti krepiš slabotne, izgubljenim Ti kažeš pot, Ti daješ luč slepim, pomagaš stiskanim in tlačenim, pri Tebi imajo svoje zavetje vsi dobri! O srečna ura, ob kteri prejmem tolik zaklad, ko se Ti, mili Jezus, sam ponižaš in prideš v moje srce.

4. O večna Resnica, o nebeška Ljubezen, presladki mili Jezus! Ti si moj Bog; po Tebi želi moja duša. Noč in dan vzdihujem po Tebi in želim, da bi se združil s Teboj. Pridi, hrepenenje mojega srca, luč mojih očij; pridi, upanje moje, Ti si moj Bog in moj Gospod, izpolni, kar si obljubil! Pridi, o Jezus in razveseli moje srce!

(Sedaj obudi kesanje nad svojimi grehi in ponižno pristopi in poklekni pred altar, da prejmeš sveto obhajilo.)

Po svetem obhajilu.

1. Imam ga, kterega ljubi moja duša! Sedaj, Gospod, odpusti svojega služabnika v miru, kakor si obljubil! — O kako veliko usmiljenje mi je skazal Gospod! Srečna, presrečna duša, kteri

se je približal Najvišji iz nebes, da jo obsiplje z milostmi in navdaja s tolažbo! — Poveličuj ga, duša moja, in vse moje moči, slavite njegovo presveto Ime! — Poveličuj, duša moja, Gospoda in ne pozabi nikdar, kaj je on storil s Teboj. Rad, o Gospod, bi Te hvalil, a višji nad vso hvalo si Ti, neskončni Bog. Moja duša počiva le v Tebi in hoče edino Tebe ljubiti na veke.

Toda, neskončni Bog, Ti me poznaš in veš, kako sem slab, veš, da potrebujem vodnika; vôdi me torej Ti v prihodnje in dodeli, da zvesto hodim za Teboj!

2. Sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog! sprejmi mojo zahvalo, da si mene grešnika, svojega nevrednega služabnika, brez vsega zasluženja, le po polni dobroti svojega usmiljenja nasitil s predragim Telesom in s Krvjo svojega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa. Dodeli, Te prosim, da mi to obhajilo ne bode v sodbo in pogubljenje, ampak v odpuščenje grehov in v izveličanje moje duše. V vojski bodi mi orožje vere in ščit dobre volje. Naj izčisti iz mene vso hudobijo in iztrebi vsako sladnost in poželjivost! Pomnoži v meni ljubezen in potrpežljivost, ponižnost in pokorščino in vsaktero čednost. Naj mi bo močna bramba zoper napade vseh vidnih in nevidnih sovražnikov in mogočna brzda vseh hudih nagnenj, dušnih in telesnih. S Teboj, ki si edini pravi Bog, naj me nerazvezljivo sklene in srečno privede k mojemu poslednjemu namenu. Nazadnje Te še prosim, da me kedaj privedeš k oni nepopisljivo sladki večerji, kjer si Ti s svojim Sinom in s sv. Duhom svetnikom svojim prava luč, popolno nasičenje, večno veselje, dovršena radost in popolno izveličanje. Po istem Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sedaj obudi tri božje čednosti:

Tri božje čednosti.

Vera.

Verujem v Tebe, pravi trojedini Bog, Oče, Sin in sveti Duh, ki si vse ustvaril, ki vse ohranjuješ in vladaš, ki dobro plačuješ in hudo kaznuješ. Verujem, da je Sin božji za nas človek postal, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, da nas sveti Duh s svojo milostjo posvečuje. Verujem in trdim vse, kar si Ti, o Bog, razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so apostoli oznanjevali in kar nam sveta rimska katoliška cerkev verovati zapoveduje. Vse to verujem, ker si Ti, o Bog, večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš goljufati, ne goljufan biti. O Bog, pomnoži mojo vero!

Upanje.

Upam in se zanašam na Tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog, da mi boš po neskončnem zasluženju svojega edinorojenega Sina Jezusa Kri-

stusa v tem življenju spoznanje, pravo obžalovanje in odpuščenje mojih grehov, po smrti pa večno izveličanje dal in dodelil, Tebe od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od Tebe potrebnih pripomočkov, vse to doseči. Upam to od Tebe zato, ker si Ti to obljubil, ki si vsemogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. O Bog! potrdi moje upanje!

Ljubezen.

O moj Bog! ljubim Te iz celega svojega srca in črez vse, zato ker si Ti največja dobrota, neskončno popoln in vse ljubezni vreden; ljubim Te tudi zato, ker si do mene in do vseh stvarij neskončno dobrotljiv. Želim iz celega srca, da bi Te ravno tako ljubil, kakor so Te tvoji najzvestejši služabniki ljubili in Te še ljubijo. Ž njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolno ljubezen; pomnoži jo v meni, o dobrotljivi Gospod, bolj in bolj!

Ker Te tedaj resnično in iz srca ljubiti želim, in si zato trdno prizadevam, mi je iz srca žal, da sem Tebe, svojo neskončno dobroto, ktero črez vse ljubim, Tebe svojega Stvarnika, Odrešenika in Posvečevalca razsrdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem Tebe, svojega vsemogočnega Gospoda, svojega najboljšega Očeta razžalil. Trdno sklenem, vse grehe in vse grešne priložnosti zapustiti, storjene grehe čedalje bolj obžalovati, in nikdar več zoper Tvojo sveto voljo ne ravnati. Sprejmi me zopet za svojega otroka in dodeli mi milost, ta svoj sklep dopolniti. To Te prosim po neskončnem zasluženju Tvojega božjega Sina, našega Gospoda in Izveličarja, Jezusa Kristusa. Amen.

Moli za odpustke!

(Vselej prejmeš po sv. obhajilu popolne odpustke, ako kleče pred križem mołiš naslednjo molitev in jej prideneš še nekaj molitve v namen sv. cerkve, na pr. navadnih 5 Očenašev in Ćeščena si Marij z vero.)

Moli pred križem!

O dobrotljivi in presladki Jezus! glej, pred Tvojim obličjem se sklonim na koleni in Te prosim in zarotim z vso gorečnostjo svoje duše: vtisni milostno v moje srce občutke žive vere, upanja in ljubezni, resnično žalost nad mojimi grehi in trden sklep poboljšanja, da z globokim sočutjem in srčnim žalovanjem pregledujem Tvojih petero krvavih ran in v duhu premišljujem, ter si stavim pred oči, kar je že David prerok govoril o Tebi, rekoč: Prebodli so moje roke in noge in prešteli so vse moje kosti.

(Po sv. obhajilu najdeš pri Tomažu Kempčanu primerne molitve v knjigi IV., poglavje 9., stran 264; in v knjigi III., poglavje 48., stran 201. — Ako imaš čas, dobro je, če moliš po sv. obhajilu križev pot, ali žalostni del sv. rožnega venca.)

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Kriste, sliši nas!
Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!
Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas!
Bog sveti Duh, usmili se nas!
Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,
Sv. Mati božja,
Sv. devic Devica, } za nas Boga prosi!

Sv. Mihael,
Sv. Gabriel,
Sv. Rafael, } za nas Boga prosi!

Vsi sveti angelji in arhangelji, za nas Boga prosite!
Vse svete vrste zveličanih duhov, za nas Boga prosite!
Sveti Janez Krstnik, za nas Boga prosi!
Sveti Jožef, za nas Boga prosi!
Vsi sveti očaki in preroki, za nas Boga prosite!

Sv. Peter,
Sv. Pavel,
Sv. Andrej,
Sv. Jakob,
Sv. Janez,
Sv. Tomaž,
Sv. Jakob,
Sv. Filip,
Sv. Jernej,
Sv. Matevž,
Sv. Simon,
Sv. Tadej,
Sv. Matija, } za nas Boga prosi!

Sv. Barnaba,
Sv. Lukež,
Sv. Marka,
} za nas Boga prosi!

Vsi sveti apostoli in evangelisti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otroci, za nas Boga prosite!

Sv. Štefan,
Sv. Lavrencij,
Sv. Vincencij,
} za nas Boga prosi!

Sveta Fabijan in Sebastijan, za nas Boga prosita!

Sveta Janez in Pavel, za nas Boga prosita!

Sveta Kozma in Damijan, za nas Boga prosita!

Sveta Gervazij in Protazij, za nas Boga prosita!

Vsi sveti mučenci, za nas Boga prosite!

Sv. Silvester,
Sv. Gregorij,
} za nas Boga prosi!

Sv. Ambrož,
Sv. Avguštin,
Sv. Jeronim,
Sv. Martin,
Sv. Nikolaj,
} za nas Boga prosi!

Vsi sveti škofje in spoznovalci, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

Sv. Anton,
Sv. Benedikt,
Sv. Bernard,
Sv. Dominik,
Sv. Frančišek,
} za nas Boga prosi!

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga prosite!

Vsi sveti menihi in puščavniki, za nas Boga prosite!

Sv. Marija Magdalena,
Sv. Agata,
Sv. Lucija,
Sv. Neža,
Sv. Cecilija,
Sv. Katarina,
Sv. Anastazija,
} za nas Boga prosi!

Vse svete device in vdove, za nas Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice Božje, za nas Boga prosite!

Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv! usliši nas, o Gospod!

Vsega hudega,
Vsega greha,
Svoje jeze,
Nagle in neprevidene smrti,
Skušnjav hudičevih,
Jeze, sovraštva in vse hude volje,
Duhá nečistosti,
Treska in hudega vremena,
Šibe potresa,
Kuge, lakote in vojske,
Večne smrti,
S skrivnostjo svojega svetega včlovečenja,
S svojim prihodom,
S svojim rojstvom,

reši nas, o Gospod!

S svojim krstom in svetim postom,
S svojim križem in trpljenjem,
S svojo smrtjo in svojim pokopom,
S svojim svetim vstajenjem,
S svojim čudovitim vnebohodom,
S prihodom tolažnika svetega Duha,
V dan sodbe,

reši nas, o Gospod!

Mi grešniki,
Da nam zaneseš,
Da nam odpustiš,
Da nas k pravi pokori pripelješ,
Da svojo sveto cerkev vladaš in ohraniš,
Da pastirja apostolskega in vse cerkvene stanove v svoji sveti veri ohraniš,
Da sovražnike svete cerkve ponižaš,
Da našega cesarja varuješ,
Da krščanskim kraljem in oblastnikom mir in pravo edinost daruješ,
Da vsemu krščanskemu ljudstvu mir in edinost dodeliš,
Da nas vse v svoji sveti službi potrdiš in ohraniš,

prosimo Te, usliši nas!

Da naše misli k nebeškim željam povzdigneš,
Da vsem našim dobrotnikom večne dari dodeliš,
Da duše naše in naših bratov, bližnjih in dobrotnikov večnega pogubljenja rešiš,
Da sad zemlji daš in ohraniš,
Da vsem vernim dušam večni pokoj dodeliš,
Da nas uslišiš,
Sin božji,

} prosimo Te, sliši nas!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!
Kriste, usliši nas!
Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!

Oče naš (itd. tiho).
℣. In nas ne vpelji v skušnjavo.
℟. Temveč reši nas hudega. Amen.

Molitve po litanijah

pri popoldanski službi božji ob nedeljah in praznikih, kteri niso Materi božji posvečeni.

K svetemu Rešnjemu Telesu.

(Kedar je izpostavljeno.)

℣. Kruh z nebes si jim dodelil.
℟. Kteri ima vsako sladkost v sebi.

Molimo!

O Bog! kteri si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, Te prosimo, svete skrivnosti svojega Telesa in svoje Krvi tako častiti, da sad Tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo; kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog vekomaj. Amen.

Za odvrnenje vseh nadlog in nevarnostij.

Vsemogočni, večni Bog! nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vseh vernih kristjanov, za ktere se je Tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, voljno grešnikom v roke dal in je tudi svojo drago kri na lesu svetega križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odvrni, milostljivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojsko, kugo, lakoto, dragino, bolezni in žalostne revne čase.

Vsemogočni, večni Bog! usmili se svojega služabnika, našega papeža I. in vodi ga po potu večnega življenja, da bo s Tvojo pomočjo, kar je Tebi prijetno, želel in z vso močjo storil.

O Bog, pastir in vladar vseh vernih! glej milostljivo na svojega služabnika našega škofa I., ki si ga pastirja naši škofiji postavil; dodeli mu, da tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in z dejanjem k dobremu služi in tako s čedo, ki mu je izročena, večno življenje doseže.

Bog, varuh vseh kraljestev, dodeli svojemu služabniku, našemu cesarju I., spoznati in častiti svojo moč, s ktero se sovražnik premaga, da bo, ker je iz Tvoje volje cesar postal, tudi v Tvojem varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in potrdi v vsem dobrem duhovske in deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar more k Tvoji božji časti, k našemu zveličanju in k miru in sreči vsega krščanstva pripomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatelje in neprijatelje, za zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mrtve.

Vsemogočni, večni Bog, ki gospoduješ čez žive in mrtve in se usmiliš vseh, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno Te prosimo, da vsi, za ktere smo se namenili moliti, kteri so še pri življenju, ali pa so

se že s sveta ločili, na prošnje vseh Tvojih svetnikov od Tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog mirú! pravo edinost v veri, brez vsega razdrtja in ločitve. Spreobrni naša srca k pravi pokori in k poboljšanju našega življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsej pravičnosti, da Ti bomo kakor Tvoji pokorni otroci v življenju in v smrti prijetni in dopadljivi.

Tebi, o Gospod! bodi vedno priporočeno vse naše dejanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smrt. Daj nam svojo milost tukaj uživati in tamkaj z vsemi izvoljenimi doseči, da Te bomo v večnem veselju in zveličanju hvalili in molili. To nam dodeli, Gospod, nebeški Oče, po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem in Odrešeniku, kteri s Teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

℣. Božja pomoč ostani vselej pri nas!
℟. Amen.

Oče naš itd. Češčena si Marija itd. (petkrat).

Litanije presvetega imena Jezusovega.

Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Jezus, sliši nas!
Jezus, usliši nas!

Bog Oče nebeški,
Bog Sin, Odrešenik sveta,
Bog sveti Duh,
Sveta Trojica, en sam Bog,
Jezus, Sin Boga živega,
Jezus, odsvit Očeta,
Jezus, žar večne luči,
Jezus, kralj veličastva,
Jezus, solnce pravice,
Jezus, Sin Marije Device,
Jezus, ljubeznivi,
Jezus, čudoviti,

} usmili se nas!

Jezus, močni Bog,
Jezus, oče prihodnjega veka,
Jezus, angelj velikega sklepa,
Jezus najmogočnejši,
Jezus najpotrpežljivejši,
Jezus najpokornejši,
Jezus, krotki in iz srca ponižni,
Jezus, ljubitelj čistosti,
Jezus, naš ljubitelj,
Jezus, Bog mirú,
Jezus, začetnik življenja,
Jezus, vzgled krepostij,
Jezus, gorečih duš prijatelj,
Jezus, naš Bog,
Jezus, naše pribežališče,
Jezus, oče ubogih,
Jezus, zaklad vernih,
Jezus, dobri pastir,
Jezus, prava luč,
Jezus, večna modrost,
Jezus, neskončna dobrota,
Jezus, pot in življenje naše,
Jezus, veselje angeljev,
Jezus, kralj očakov,
} usmili se nas!

Jezus, voditelj apostolov,
Jezus, učitelj evangelistov,
Jezus, srčnost mučenikov,
Jezus, luč spoznovalcev,
Jezus, čistost devic,
} usmili se nas!

Jezus, krona vseh svetnikov, usmili se nas!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!
Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!

Vsega zlega,
Vsega greha,
Svoje jeze,
Zalezovanj hudičevih,
Duha nečistosti,
Večne smrti,
Zanemarjenja navdihov svojih,
Po skrivnosti svojega svetega včlovečenja,
Po rojstvu svojem,
Po detinstvu svojem,
Po božjem življenju svojem,
Po trudih svojih,
Po smrtni britkosti in trpljenju svojem,
} reši nas, o Jezus!

Po križu in zapuščenosti svoji,
Po bolečinah in slabostih svojih,
Po smrti in pokopu svojem,
Po vstajenju svojem,
Po vnebohodu svojem,
Po radostih svojih,
Po slavi svoji,
} reši nas, o Jezus!

Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta,
zanesi nam, o Jezus!
Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta,
usliši nas, o Jezus!
Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta,
usmili se nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas!
Jezus, usliši nas!

Molimo!

Gospod Jezus Kristus, ki si rekel: Prosite in boste prejeli, iščite in boste našli, trkajte in bode se vam odprlo, daj nam, Te prosimo, gorečnost božje svoje ljubezni, da Te s celim srcem, z besedo in dejanjem ljubimo in neprenehoma hvalimo.

Dodeli nam, o Gospod, da strah in ljubezen do Tvojega svetega imena vedno v sebi ohranimo, ker nikdar voditi ne nehaš, ktere v stanovitnosti svoje ljubezni utrdiš. Ki živiš in kraljuješ na vekov veke. Amen.

(Sveti oče papež Leon XIII. so z dekretom z dne 16. januarja 1886 določili, da vsi verniki, ki te litanije pobožno in s skesanim srcem molijo, zadobé 300 dnij odpustka, ki se more obrniti tudi v prid dušam v vicah.)

Lavretanske litanije.

(O praznikih Matere božje in ob sabotah.)

(Odpustka 300 dnij za vsakokrat; popolni odpustek pa o vseh zapovedanih praznikih Matere božje, ako jih moliš vsak dan.)

Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Kriste sliši nas!
Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,
Bog Sin, Odrešenik sveta,
Bog sveti Duh,
} usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,
Sveta Mati božja,
Sveta devic Devica,
Mati Kristusova,
Mati milosti božje,
Mati prečista,
Mati brez madeža,
Mati nedolžna,
Mati presveta,
Mati ljubeznjiva,
Mati prečudna,
Mati našega Stvarnika,
Mati našega Odrešenika,
Devica premodra,
Devica častitljiva,
Devica hvale vredna,
Devica mogočna,
Devica usmiljena,
Devica verna,
Podoba pravice,
Sedež modrosti božje,
Začetek našega veselja,
Posoda duhovna,

za nas Boga prosi!

Posoda časti vredna
Posoda vse svetosti,
Skrivnostna roža,
Turn kralja Davida,
Turn slonokosteni,
Hiša zlata,
Skrinja mirú in sprave,
Vrata nebeška,
Zgodnja danica,
Zdravje bolnikov,
Pribežališče grešnikov,
Tolažnica žalostnih,
Pomoč kristjanov,
Kraljica angeljev,
Kraljica očakov,
Kraljica prerokov,
Kraljica apostolov,
Kraljica mučenikov,
Kraljica spoznovalcev,
Kraljica devic,
Kraljica vseh svetnikov,
Kraljica brez madeža iz-
virnega greha spočeta,
Kraljica sv. rožnega venca,

za nas Boga prosi!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; zanesi nam, o Gospod!
Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usliši nas, o Gospod!
Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!
Kriste, usliši nas!

Oče naš itd. Češčena Marija itd.

Molitve.

K sveti Devici, Materi Mariji.

(Ako v papežev namen zjutraj moliš: „Češčena bodi Kraljica...“ in zvečer: „Pod tvojo pomoč...“, zadobiš za vsak dan odpustka 100 dnij; za nedeljo 7 let in 7 kvadragen; popolni odpustek o vseh praznikih Matere božje, o prazniku vseh svetnikov in o smrtni uri; popolni odpustek tudi dve nedelji v mesecu, kteri si izvoliš.)

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temveč reši nas vselej vseh nevarnostij. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica! S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči!

℣. Prosi za nas, sveta božja porodnica!
℟. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo!

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in na telesu uživamo in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej device, sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

(Od 1. adventne nedelje do božiča.)

Usmiljena Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega Stvarnika prečudno rodila, Devica pred in potlej ostala, ko si iz Gabrijelovih ust prejela češčenje, usmili se grešnikov.

℣. Angelj Gospodov je oznanil Mariji.
℟. In je spočela od svetega Duha.

Molimo!

Milost svojo, prosimo, Gospod! v naša srca vlij, da, ki smo po angeljevem oznanjenju učlovečenje Kristusa, Tvojega Sina, spoznali, po njegovem trpljenju in križu častitljivo vstajenje dosežemo.

(Od božiča do svečnice.)

Usmiljena Mati Zveličarjeva, ki ostaneš vrata nebeška in zgodnja danica! pomagaj ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati; ti, ki si svojega Stvarnika prečudno rodila, Devica pred in potlej ostala, ko si iz Gabrijelovih ust prejela češčenje, usmili se grešnikov.

℣. Po porodu si Devica čista ostala.

℟. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

Molimo!

Bog, kteri si po rodovitnem devištvu svete Marije človeškemu rodu dar večnega zveličanja dodelil, daj, prosimo, da njo za nas prositi čutimo, po kteri nam je sreča došla prejeti za-

četnika življenja, Gospoda našega, Jezusa Kristusa, Sina Tvojega.

(Od svečnice do velicega četrtka.)

Bodi češčena, nebes kraljica, češčena angeljev gospa; češčena korenina, češčena ti, ki si svetu pravo luč rodila! Bodi pozdravljena, Devica častita, mimo vseh lepa; bodi pozdravljena, preljubeznjiva, in prosi za nas, Kristusa!

℣. Hvalimo te, Devica presveta!

℟. Daj nam moč zoper sovražnike svoje!

Molimo!

Dodeli, milostljivi Bog, brambo naši slabosti, da, ki svete Božje porodnice spomin obhajamo, s pomočjo njenih prošenj od svojih grehov vstanemo.

(Od velike sabote do 1. nedelje po binkoštih.)

Veseli se, kraljica nebeška, aleluja! Kterega si zaslužila nositi, aleluja! je vstal od smrti, kakor je rekel, aleluja! Prosi za nas Boga, aleluja!

℣. Veseli in raduj se, Devica Marija, aleluja!

℟. Ker je Gospod res vstal, aleluja!

Molimo!

O Bog, ki si po vstajenju svojega Sina, Gospoda našega, Jezusa Kristusa, svet razveselil; dodeli, prosimo, da po njegovi Materi, Devici Mariji, veselje večnega življenja dosežemo.

(Od 1. nedelje po binkoštih do 1. adventne nedelje.)

Češčena bodi, kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo, zapuščeni Evini otroci; k tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad svojega telesa. O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

℣. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

℟. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo!

Vsemogočni, večni Bog! ki si dušo in telo častite Device, Matere Marije, da bi vredno prebivališče Tvojega Sina biti zaslužila, s pripomočjo sv. Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zlega in večne smrti rešeni.

K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, kterega je postavil Gospod čez svojo družino!

℣. Prosi za nas, sveti Jožef!

℟. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo!

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina Tvoje presvete Matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

Za vse potrebe.

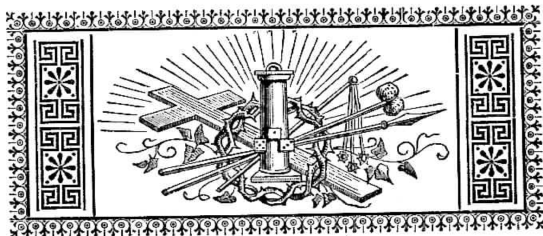
Gospod! ponižno Te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi in ohrani po prošnjah svoje izvoljene matere, ljube Device Marije, in vseh svojih svetnikov, nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsej svetosti; očisti tudi vso našo rodovino in naše prijatelje od hudobe in grehov in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijateljem in neprijateljem in obvaruj to duhovnijo z vsemi, kteri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji in dodeli milostljivo vsem vernim kristjanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I. in vso našo du-

hovsko in deželsko gosposko in vse krščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In Tvoj blagoslov pridi z nebes na nas in bodi vselej nad nami! Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Sinu Tvojem, kteri s Teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

℣. Božja pomoč ostani vselej pri nas!
℟. Amen.

Oče naš itd. Ceščena Marija itd. (petkrat).

Sveti križev pot

očeta

Leonarda Porto-Mavriškega.

Darovanje sv. križevega pota.

O moj dobrotljivi Jezus! ljubim Te čez vse, ker si večna dobrota in neskončna milost. Žal mi je iz vsega srca, da sem kedaj Tebe, o največja dobrota! razžalil. Darujem ta sveti križev pot Tebi v čast, v spomin tistega težavnega pota, po kterem si hodil zavoljo mene ubozega grešnika. Vseh odpustkov se želim udeležiti, kteri so za sveti križev pot podeljeni; torej tudi

želim tako vse opraviti, kar in kakor je v zadobljenje odpustkov storiti potreba. Prosim Te, o Jezus! dodeli mi milost in moč, da s svetim križevim potom v tem življenju Tvojo milost, v prihodnjem pa večno veselje zaslužim.

Zdaj daruj Bogu odpustke za-sé in za tiste, za ktere mu jih darovati želiš, da jim bodo v prid, rekoč:

Popolne odpustke darujem za duše svojih starišev, bratov, sester, sorodnikov, dobrotnikov, prijateljev, za vse tiste duše, za ktere sem dolžan moliti, ktere moje molitve najbolj potrebujejo; za tiste duše v vicah, ktere so najbolj pozabljene, in za tiste, ktere so najbliže odrešenja.

I. postaja.

Jezus je k smrti obsojen.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojega nedolžnega Jezusa, s ktero je On krivično sodbo brez vsega izgovarjanja poslušal in sprejel. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče,

ktere so sodbo podpisale. Hudoba tvojega jezika, s ktero si se večkrat zoper Boga in svojega bližnjega pregrešil, je sodnika oslepila, da je nedolžnega Jezusa k smrti obsodil. Obrni se torej k njemu, jokaj in vzdihni bolj s srcem kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako neizmerna je Tvoja ljubezen proti meni, ubogemu grešniku! Boš li tedaj za nevredno stvar ječo, vezi, okove in tepenje trpel in v tako grozovitno smrt obsojen? Oh! to je zadosti ganiti moje srce, da objokujem vse pregrehe, ktere sem s svojim jezikom storil. Obžalujem jih tedaj in kličem k Tebi: O moj Jezus! usmiljenje! — Prosim Te, usmiljenje in milost, o Jezus!

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

II. postaja.

Jezus vzame križ na svoje rame.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, s kakšnim veseljem in radovoljnim srcem dobrotljivi Jezus sveti križ objame in kako potrpežljivo tepenje in suvanje malopridnega ljudstva prenaša! Ti pa, poln nevolje in nepotrpežljivosti, bežiš pred križem, kar je mogoče! Ali ne veš, da se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh! objokuj svojo slepoto, obrni se k svojemu Gospodu, vzdihni in reci mu:

Ne Tebi, o Jezus! temveč meni se spodobi križ. O težki križ! kterega so moji grehi Tebi naložili. O ljubeznjivi Jezus! dodeli meni svojo milost in moč, vse križe objeti, ktere sem s svojimi grehi zaslužil. Stori, da bom svoj križ voljno objel in se tako od sveta ločil; daj mi tako ljubezen do križa, da bom vselej s Tvojo služabnico, sv. Terezijo, iskal in želel: trpeti ali umreti, umreti ali trpeti.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

III. postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus zavoljo tolikanj prelite krvi ves oslabljen prvič na zemljo pade. Oh! kako ga s pestmi bijejo, z nogami teptajo in suvajo. Vender ni slišati žalovanja ali nevolje iz njegovih ust. Ti pa vzdihuješ in tožiš, če le majhen križ občutiš ali zoperno besedo slišiš. Oh! sovraži svojo nepotrpežljivost, svoj napuh in nečimernost; vzdihni k Jezusu:

O ljubeznjivi Jezus! poglej, jaz najbolj zavrženi grešnik klečim pred Tvojimi nogami. Oh, kolikrat in v kako velike grehe sem padel! Kolikrat sem se v globočino hudobije pogreznil! O Jezus, stegni in podaj mi svoje roke!

Pomoči, o Jezus! pomoči pri Tebi iščem, da ves čas svojega življenja nikdar in nikoli v smrtni greh ne padem in da tako v svoji zadnji uri zveličanje upati morem.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IV. postaja.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutilo srce Jezusovo! Oh, s kakšno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno Marijino srce, kedar sta se srečala! Poslušaj, o nehvaležna duša! „Kaj ti je storil moj Sin?“ kliče tebi Marija. „Kaj hudega ti je storila moja Mati?“ te vpraša Jezus. „Oh! zapusti že enkrat svoje grehe, zavoljo kterih midva tako žalost in muko trpiva.“ O grešnik! kaj praviš na to? Reci tedaj in vzdihni s celim srcem:

O Božji Sin Marije! o presveta Mati mojega ljubeznjivega Jezusa! ves potrt in ponižan klečim pri vajinih nogah. Jaz sem tisti izdajalec; s svojimi grehi sem brusil meč, kteri je vajino srce ranil. Oh! iz srca mi je žal; prosim vaji, odpustita mi. Milost, o Jezus! Milost, o Marija! Po svojem velikem usmiljenju mi dodelita milost, da nikdar več ne bom grešil, temveč da bom vajino grenko trpljenje in žalost noč in dan premišljeval in svoje grehe objokoval.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

V. postaja.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Spomni se, da si ti tisti Simon, kteri si nečimernosti sveta in sladnostim svojih počutkov ves udan, ki svoje križe ne iz srca, temveč le, ker se jih ubraniti ne moreš, z veliko nevoljo nosiš. Oh! vzbudi že svoje srce in usmili se svojega tako obloženega Zveličarja. Sprejmi radovoljno vse križe in nadloge, ktere ti bo pošiljal tvoj ljubeznjivi Oče. Trdno skleni, ne samo vse zopernosti s potrpežljivostjo prenašati, temveč tudi svojemu Bogu zanje hvaležnega se skazovati; prosi ga tako-le:

O ljubeznjivi Jezus! zahvalim Te za toliko priložnostij, ktere mi daješ, da bi za-te trpeti in za-se kaj zaslužiti premogel. O moj Bog! daj mi milost, vse, kar se mi bo v tem življenju težavnega prigodilo, s potrpežljivim srcem prenašati in s tem večnega veselja se udeležiti. Stori, o Jezus! da bom tukaj s Teboj jokal in trpel, potem pa s Teboj v nebesih gospodoval.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VI. postaja.

Veronika podá Jezusu pôtni prt.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli v tem prtu sveto obličje svojega Zveličarja! Ljubi Jezusa in s to ljubeznijo si njegov obraz v srce utisni! O kako srečen boš, ako boš živel z Jezusovim obrazom v svojem srcu in ž njim v večnost šel! Da tedaj to milost zadobiš, prosi svojega Boga in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim Te, utisni meni v srce sveti obraz svojega obličja, da bom brez nehanja na Te mislil, noč in dan Tvoje grenko trpljenje pred očmi imel in svoje grehe objokoval. O Jezus! s kruhom Tvojega trpljenja si hočem dušo nasitovati in moje oči bodo vselej solze točile nad mojimi pregrehami.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. postaja.

Jezus pade drugič pod križem.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako je Jezus, tvoj Bog in Gospod, zopet padel na zemljo, ves oslabljen od velike bolečine, zdelan in zaničevan od sovražnikov. Premisli, da tvoja prevzetnost je Jezusa potrla in ga na zemljo vrgla, ker je prenesti ne more. Oh, zapusti ošabnost, ne bodi več tako napuhnen! Spokori se in skleni ponižnejši biti. Reci s skesanim srcem:

O prečastitljivi Jezus! akoravno vidim, da si na zemlji pod težo križa sklonjen, vender Te molim in častim, kakor svojega mogočnega, večnega Boga. Prosim Te, poteri moj napuh, vzemi meni iz srca vso ošabnost, da bom svojo nečimernost spoznal, vse zasramovanje s Tebi dopadljivo ponižnostjo sprejemal, da bom s tem milost zadobil, tudi s Teboj v nebeškem kraljestvu povikšan biti.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VIII. postaja.

Jezus tolaži Jeruzalemske žene.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli in preudari v svojem srcu, kako veliko uzrokov imaš jokati in žalovati; prvič zavoljo svojega ljubeznjivega Jezusa, kteri zavoljo tebe toliko trpi; drugič sam nad seboj, ker tako nehvaležen ostaneš in ne nehaš njega žaliti. Kako moreš o premišljevanju njegove grozovitne muke trdovraten biti? Poglej, kako milostljivega in ljubeznjivega se Jezus proti tem revnim ženam skazuje! Povzdigni se k njemu z zaupanjem in vzdihni s srcem:

O moj ljubeznjivi Jezus! Oh! kako je to, da se moje srce ne raztopi od solz velike žalosti? Solz, o Jezus! prosim, solz prave pokore in srčnega usmiljenja mi daj, da z objokanimi očmi in s skesanim srcem postanem deležen

tiste milosti, ktero si tem revnim ženam skazal. Oh Jezus! ne odvračaj od mene svojih milostljivih očij! poglej me ubozega grešnika, da bom tudi jaz poln tolažila na zadnjo uro Tebe mogel videti.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IX. postaja.

Jezus pade tretjič pod križem.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič pod križem padel! Premisli, kako Jezusa, krotko in nedolžno ovčico, judje in ajdje, kakor stekli volkovi, tepejo, suvajo, sem ter tje po trdih kamenih vlačijo. O nesrečni greh, ki samega Sinú božjega tako grozovitno mučiš! O grešnik, ali ni morebiti tvoj ves potrti in zdelani včlovečeni Bog vreden tvojih solz? Oh! reci tedaj ves objokan:

O vsemogočni Bog! kteri nebo in zemljo držiš z enim prstom, kdo Te je tako neusmiljeno vrgel? Oh! noben drug, kakor moja pregreha, v ktero sem tolikrat zopet padel. Moja hudoba ni jenjala grešiti in zato se je množilo Tvoje trpljenje. Toda poglej, o Jezus! pri Tvojih nogah zdaj klečim s skesanim srcem in trdno sklenem, svoji hudobiji konec storiti. Z objokanimi očmi Ti tisoč in tisočkrat obljubim: nikdar več nočem grešiti. O moj Bog! nikdar več, nikdar več ne!

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

X. postaja.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, o duša! kako je Jezus, zunaj na svojem životu ves ranjen in stepen, tudi

znotraj z grenkim žolčem mučen. Poglej, kako On tvojo nesramožljivost, nespodobnost in nečimernost v oblačilu s svojo nagoto plačuje, z žolčem pa tvojo požrešnost. Ali moreš svojega Jezusa brez usmiljenja pogledati? Oh! vrzi se k nogam svojega obleke oropanega Jezusa in reci mu:

O žalostni Jezus! kako velik razloček je med Teboj in menoj! Ti si ves ranjen, poln grenkosti in ves s krvjo oblit; jaz pa ves nečimern, poln sladnosti in veselja, ali vsaj tak želim biti. Oh, jaz nisem na pravem potu! O Jezus! pelji me Ti na pravo stezó. Stori, da mi bodo vse sladnosti tega sveta grenke in zoperne, da bom namesto njih želel Tvoje trpljenje občutiti in da tako vreden postanem s Teboj večno veselje uživati.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XI. postaja.

Jezus je na križ pribit.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, ktero je dobrotljivi Jezus občutil, kedar so mu meso, kite in žile z žeblji prebodli. Oh! kako je to, da se tvoje srce od žalosti ne razpoči, ker vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno zdelujejo tvojega Zveličarja! Vsaj zdaj toči solze, obžaluj svoje grehe in reci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! vlij v moje srce strah in ljubezen do Tebe. In ker so moji grehi tisti žeblji, kteri so Tebe na križ pribili, stori s svojo milostjo, da bodo vse moje hude želje in občutki na Tvoj križ nabiti in tamkaj umorjeni, da bom, v življenju in v smrti s Teboj križan, tudi s Teboj v nebesih večno kraljevati mogel.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XII. postaja.

Jezus umrje na križu.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Odpri tukaj oči in premišljuj svojega z žeblji na križ pribitega Jezusa. Poglej vse bledo obličje božje. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo, izroči svojo mater Janezu, priporoči svojo dušo nebeškemu Očetu, poslednjič pa umrje z nagneno glavo. Tako je tedaj moj Jezus umrl? Res, umrl je na križu in zavoljo mene. O moja duša! kaj boš zdaj počela? Oh! ne hodi proč, kakor le s ponižnim in skesanim srcem. Objemi križ in vzdihni k Jezusu:

O moj ljubeznjivi Zveličar! vem in spoznam, da so moji grehi tisti rabeljni, kteri so Tebe tako neusmiljeno umorili. Nobene milosti nisem vreden, ker sem Tebe križal. Pa kako veliko veselje in upanje občuti moja duša, kedar Te slišim tudi za tiste prositi, kteri so Te križali. Kaj hočem tedaj za Te storiti, ker si Ti toliko za-me storil! Poglej, o Jezus! jaz sem pripravljen in voljan,

vsem odpustiti, kteri so me kedaj razžalili. Res, moj Bog! zavoljo Tvoje ljubezni odpustim vsem, iz srca jih objamem in jim želim vse dobro; in tako tudi upam ob svoji smrtni uri Tvoje vesele besede zaslišati: „Še danes boš z menoj v raju.“

Oče naš. Češčena Marija. Čast bodi.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIII. postaja.

Jezus je s križa snet in Mariji v naročje položen.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako oster je bil meč, kteri je srce žalostne Matere prebodel, kedar je ona svojega mrtvega Sina v naročje vzela. Videla je njega vsega ranjenega in krvavega. O kakšno žalost in bolečino je ona tistikrat v srcu občutila! Kteri meč pa je bil tako oster, ki je prebodel njeno srce? Oh! greh je bil, kteri je Jezusu življenje vzel in Marijino srce tako močno ranil. Objokuj tedaj ta grozovitni greh. Skleni svoje solze s solzami svoje žalostne Matere in vzdihni k njej tako:

O kraljica vseh mučenikov! kedaj bom vreden prav razumeti tvojo žalost in muko? Kedaj bom zadobil milost, tvojo žalost v svojem srcu nositi in s teboj trpeti? O velika gospa! izprosi mi to milost, da noč in dan žalujem nad svojimi grehi, kteri so tebi tako žalost napravili, da bom, ves skesan in spokorjen, v zaupanju in ljubezni za-te umrl in po smrti s teboj večno živel.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIV. postaja.

Jezus je v grob položen.

℣. Molimo Te, o Kriste, in Te hvalimo!
℟. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli tukaj žalovanje, vzdihovanje in jokanje Magdalene, Janeza in druzih pobožnih duš, kedar jim je bil Jezus odvzet in v grob položen. Zlasti pa si k srcu vzemi težavo in grenko žalost Marije, kedar je bila izgubila iz

naročja svojega ljubeznjivega Sina. V premišljevanju le-té njene žalosti in njenega trpljenja se moraš res sramovati, da si pri obiskovanju tega križevega pota tako malo usmiljenja občutil. Oh! vzdrami svoje srce vsaj zdaj pri tej zadnji postaji. Poljubi s častjo kamen svetega groba; položi v duhu vanj svoje srce in reci svojemu mrtvemu Jezusu:

O usmiljeni Jezus! kteri si tako krvavo pot iz ljubezni do mene storil, v tem grobu ležečega Te častim in molim. Oh! želim in hočem Tebe v svojem srcu zaprtega imeti, da bi s Teboj sklenen po tem svetem križevem potu k novemu življenju vstal in se v Tvoji milosti iz tega sveta ločiti mogel. Po zasluženju Tvojega trpljenja, ktero sem premišljeval, mi dodeli, da bo na zadnjo uro Tvoje sveto Rešnje Telo moja popotnica; da bodo moje zadnje besede: Jezus, Marija, Jožef! in da svoje zadnje vzdihovanje s tistim vzdihovanjem sklenem, s kterim si Ti na svetem križu svojo sveto dušo izdihnil. Daj mi z živo vero, s trdnim

upanjem in gorečo ljubeznijo s Teboj in zavoljo Tebe umreti in potlej s Teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

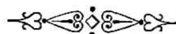
Molitev.

Nebeški Oče, večni Bog! po tisti ljubezni, s ktero si svojega Sina Jezusa Kristusa zavoljo mene na svet poslal, in s ktero je on po svojem britkem trpljenju in grenki smrti mene odrešil, Ti darujem ta sveti križev pot, kterega sem s Tvojo milostjo obiskal. Vzemi to pobožno opravilo v povikšanje svoje časti, v zahvalo za vse meni in drugim podeljene milosti, za odpuščanje grehov celega sveta, za pomoč vernim dušam v vicah, zlasti pa, za ktere sem v začetku prosil. O milostljivi Oče nebeški! poglej na obličje Kristusa, svojega Sina, usliši glas njegove sv. krvi

in bodi milostljiv meni ubogemu grešniku! Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

Hvaljen bodi naš križani Zveličar Jezus Kristus in njegova žalostna Mati Marija!

I. Moli k Mariji za odpuščanje grehov.

Glej, o Mati božja! pred teboj kleči velik grešnik, kteri je k tebi pribežal in v tebe zaupa. Nisem sicer vreden, da bi se na-me ozrla; pa vem, da srčno želiš grešnikom pomagati, ker je tvoj Sin ravno zato umrl, da bi grešnike zveličal. O Mati usmiljenja, poglej mojo revščino in usmili se me! Slišim, kako te vsi kličejo „pribežališče grešnikov“, „upanje obupajočih“, „pomoč zapuščenih“; bodi torej tudi meni pribežališče, upanje in pomoč! Ti me moreš zveličati s svojo priprošnjo. Priteci mi na

pomoč zavoljo ljubezni do Jezusa Kristusa! Podaj roko revežu, ki je padel in se ti priporoča. Vem, da te veseli grešnikom pomagati; pomagaj torej tudi meni zdaj, ko mi pomagati moreš. S svojimi grehi sem izgubil milost božjo in dušo svojo. Ali zdaj se izročim v tvoje roke. Povej mi, kaj mi je storiti, da zopet dobim milost pri svojem Gospodu, in precej hočem to storiti. On me pošlje k tebi, da mi pomagaš. On hoče, da naj se k tvojemu usmiljenju zatečem, da bi mi k zveličanju pomagale ne le njegove zasluge, temveč tudi tvoje prošnje. K tebi torej pribežim; prosi za-me Jezusa! Na meni pokaži, kake dobrote skazuješ tistim, kteri v tebe zaupajo! Tako upam! Amen.

Češčena si Marija . . . trikrat v zadostenje za zaničevanja, ki se godé Mariji.

(300 dnij odpustka enkrat vsako nedeljo; popolnoma odpustek zadnjo nedeljo meseca z navadnimi pogoji brez obiskanja cerkve, ako se moli celi mesec vsako nedeljo. Pij VII. 21. junija 1808.)

II. Spomni se.

Spomni se, o premila Devica Marija! da še nikoli ni bilo slišati, da bi bil zapuščen, kdor je pod tvoje varstvo pribežal, v tvojo pomoč klical, tvoji priprošnji se priporočal. S tem zaupanjem navdan hitim k tebi, devic Devica, mati! k tebi pridem, pred teboj stojim vzdihujoč grešnik. Nikar o Mati (večne) Besede ne zavrzi mojih besed, temveč poslušaj in milostno usliši! Amen.

(300 dnij odpustka vsakikrat; popolni odpustek enkrat v mesecu z navadnimi pogoji, ako se moli celi mesec vsak dan. Pij IX. 25. julija 1846.)

III. Molitev v čast sv. Jožefa za sv. cerkev.

Premogočni očak, sveti Jožef, varuh vesoljne cerkve, ktera je zmirom k tebi klicala v svojih potrebah in nadlogah; ozri se milostno z visocega sedeža svoje slave na katoliški svet! Pogled na bolečine skrivnostne neveste

Kristusove (sv. cerkve) in njenega poglavarja, ki ju preganjajo mogočni sovražniki, naj gine tvoje očetovsko srce. Po grozovitih bolečinah, ki si jih pretrpel na zemlji, obriši solze častitemu papežu; brani in reši ga, in sprosi pri (Bogu) darovalcu mirú in ljubezni, da po razdejanih zopernostih in vseh zmotah sveta cerkev Bogu služi varno in brez napake. Amen.

(100 dnij odpustka enkrat na dan. Leon XIII. 4. marcija 1882.)

IV. Moli k sv. Alojziju za sv. čistost!

O sveti Alojzij! ki te krasijo angeljske čednosti, jaz, tvoj nevredni služabnik, ti posebno priporočam čistost svoje duše in svojega telesa. Po tvoji angeljski čistosti te prosim, priporoči me neomadežanemu Jagnjetu, Jezusu Kristusu in njegovi presveti Materi, Devici vseh devic, ter me obvaruj vsake hude pregrehe. Ne daj, da bi se oskrunil z madežem kakoršne-

koli nečistosti, in kedar vidiš, da sem v skušnjavi in nevarnosti grešiti, izženi iz mojega srca vse nečiste misli in želje; obudi v meni spomin več-nosti in križanega Jezusa, vtisni globoko v moje srce čut svetega strahu božjega in vnemi v njem ogenj božje ljubezni, da, posnemajoč tvoje čednosti na zemlji, vreden postanem, s teboj uživati Boga v nebesih. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija. Čast bodi Bogu.

(100 dnij odpustka enkrat na dan. Pij VII. 6. marcija 1802.)

V. Moli k angelju varuhu!

Angelj božji, za varuha dan od višje dobrote mi na stran, varuj me, razsvetljuj me, vodi me in brani me!

(100 dnij odpustka vsakikrat. Pij VII. 1821.)

Češčen bodi Bog v svojih angeljih in svetnikih!

Kazalo I.

Tomaža Kempčana „Hodi za Kristusom".

(Štiri knjige.)

Knjiga druga.

Opomini za notranje življenje.

Knjiga tretja.

O notranji tolažbi.

Knjiga četrta.

O zakramentu svetega Rešnjega Telesa.

Molitvenik

nabran deloma iz spisov Tomaža Kempčana.

Kazalo II.

(Za različne potrebe in raznovrstne prilike.)

Kazalo III.

(Za nedelje in praznike cerkvenega leta.)

(Bolniki, varuhi doma ali verniki v cerkvi pred ali po službi božji najdejo tukaj kazalo: kaj je primerno brati ob nedeljah in praznikih; odpri stran, ki je zapisana za tisto nedeljo ali praznik in dobil si dnevu primerno berilo.)

Beri:

